

GLASNIK
PRESVETOGA
SRCA ISUSOVA

Sadržaj Glasnika 1919.

Mjesečne nakane:	Stran		Stran
I. Pobožnost sv. Obitelji	1	Dva običaja	197
II. Duše vojnika	17	Gorljiva Indija	24
III. Vjerski život pomeraca	33	Ispovijed generala	59
IV. Staleška čistoća	49	Ivka	120
V. Pobožnost Majci Božjoj	73	Jedna noć u bolnici	105
VI. Posveta obitelji Srca Isusova	89	Josip sv. i uskrs. isповјед	72
VII. Vjera u mladeži	113	Majci nevaljalog sina	10
VIII. Organizacija katolika	129	Milosrde za duše čistilišta	183
IX. Katolički učitelji	145	Mio je Bog	186
X. Vjerska izobrazba katolika	161	Mladi apostoli	181
XI. Apostolski duh mladeži	177	Nije okrivljivala vjeru	80
XII. Obraćenje nevjernika	193	Odana molitva zaručnice	38
Presv. Srce i Euharistija.		Okom vjere	78
Blago Srca Isusova	66, 81, 107, 123, 139, 155, 171, 187, 203	Otač je još pri sebi!	186
Blagdan Srca Isusova	92, 144, 176	Ozdravila ga sv. pomast	180
Crkveni zakonik o sv. pričesti	21, 55, 78	Pijo IX. i molitva	99
Izvještaj o sv. pričesti	83, 106, 176	Po čemu ga prepoznala	33
Na utjehu	141	Pomoć sv. Josipa	35
Srce Isusovo prijatelj puka	52, 76, 100	Sa dalekog sjevera	61
Škola glavarica	43	Svijet po svoju	37
Ti sam!	5	Zakon proti psovki	183
Stovatelji Srca Is.	C. Kolombjer	Savremena pouka.	
Kroaze	26	Adventistička knjižnica	157
Galife	96	Blagdan sv. Cirila i Metoda	115
Nadbiskup Stadler	198	Bl. Marko Križevčanin	147
Urednik Babunović	19	Iz svagdanjeg života	11, 30, 64, 170, 186
Vijesti iz društava S. I. na koncu svakog broja.	2	Lijete invalidi!	149
B. D. Marija i kongregacije.		Milosna devetnica	34
Ignacije sv. L. uzor zbormiku	125	Najteža riječ	25
Izbor vijećnika	67	Papinstvo-slijena	132, 164, 169
Kongregacija i kongreganist	13, 41	Protivnicima vjeronauka	122
Mjesna pravila kongregacije	15	Roditelji, zamislite se!	190
Posebna pravila dacke kongr.	52	Tko je kriv ratu?	93, 117, 184, 152
Predsuda i istina	205	Tko hoće da me slijedi	61
Skromni ali veleđušni	174	Tražite kraljevstvo Božje	6
Škapular u ratu	127	Uskrsna isp. i nar. zdravlje	36
Utočište grješnika	175	Vrijeme	121
U tudini	191	Za carstvo duha	119
Važnost kongr. na sred. školama	111	Zašto mi je teško vjerovati?	103
Veliko vijeće kongregacije	67	Zašto napadaju sv. Oca?	163
Vijeće kongregacije	42	Zar nijesi i ti junak!	200
Zbornici—uzori: Pavlo Vjekoslav	109	Zašto se ne bi veselio?	101
Petroč Antonija	158	Razno.	
Skarica Olga	87	Katolici u Sjed. državama	29
Zakmardi bar. Ivan	45	Mač sv. Ignacija	34
Vijesti iz kongregacija koncem svakog broja.		Malta obnova misija	185
Pjesme.		Naš Glasnik	207
Bezgriješnoj	195	Predslavlje u pokoj. misama	182
Bogojavljenje	6	Prijatelj o nov. kalendaru	168
Cežnja mog srca	112	Propast Maronita	168
Himni Bezgriješnoj	157, 173-189, 205	Prva lasta iz Amerike	154
Kongreganistica svojim družicama	47	Sretan Božić!	193
Ljubavi ljubavi!	96	Sta će svijet reći!	190
On je tu!	127	Zahvalnice.	
Pred Isusom	132	Duhov. potrebe: 84, 108, 124, 140, 156, 188.	
Suza	184	Obiteljske: 12, 39, 40, 66,	
Poučne crticice.		124, 140, 156, 172.	
Cado kršć. ljubavi	201	Zdravlje i stalež: 12, 39, 40, 66,	
Dužnost	28	108, 156, 172, 204.	
		Razno: 66, 108, 124, 140, 172, 188, 294.	

u sv. Josipu divni izgled očinske skrbi i budnosti; majke u Bl. Gospo uzor ljubavi, stidljivosti, podložnosti duha i savršene vjere; djeca pak u Isusu „koji im bijaše poslušan,” božanski primjer poslušnosti, kojeg će štovati, promatrati i naslijedovati. Odličnici mogu naučiti od obitelji kraljevske krvi, kako da se u sreći ne ponesu, a u nevolji da zadrže čast. Bogati lako uvidaju, kako treba krepot cijeniti nad bogatstvom. Radnici pak i svi oni, što ih osobito u današnjim prilikama tište obiteljske teškoće, kad pogledaju na presvete članove ove obiteljske zajednice, nači će dosta razloga, da se nad svojim položajem prije vesele nego žaloste.“

Tako sv. Obitelj primjerom svojim uči i budi, a molitvom i zaslugama štiti kršćanske obitelji.

Lako je dakle razumjeti, da se štovanje sv. Obitelji brzo i na daleko u katoličkom svijetu raširilo. U svakom češ boljem molitveniku nači i po više lijepih molitava njozi u čast; u svakoj češ bolje po učenoj obitelji nači sliku njezinu: u mnogim crkvama oltare i kapelice njezine. Najviše je raširila štovanje sv. Obitelji bratovštine sv. Obitelji, koja je u nas nažalost slabo razvijena. No kad se u nas većijepo stala razvijati posveta obitelji Presv. Srcu, bolje je da se ta posveta svestrano proveđe; jer u sebi uključuje i ono, za čim ide štovanje sv. Obitelji. Božansko je Srce Isusovo bilo središte sv. Obitelji, ono izvor kreposti i dobrote, što je u njoj vladala, ono milina što se njome razlijevala. Štuju li naše obitelji Presv. Srce, sjećat će se i bl.

Djevice, mislit će i na sv. Josipa, a i oni će radosno s neba gledati na te obitelji. Ovo štovanje je baš u siječnju to laglje, što nas četiri svetkovine dovode u sv. Obitelj: Obrezanje Gospodinovo i Ime njegovo, Bogojavljenje i zaruke Bl. Djevice sa sv. Josipom.

O neka bi se i kod tebe čitatelju onaj mali kutić neba, što se nalazio u Nazaretu, proširio i pomnožio, da u njemu nadeš smirenje u burama javnoga života. Upravo po kršćanski uredenom obiteljskom životu svojem koristit će najviše zajednici narodnoj, jer su sigurne riječi velikoga Lava XIII.: „Biagostanje javno i privatno ovise najviše o obitelji.“

Isuse, Marije i Josipe vama darujem srce svoje i dušu svoju!

J. V. D. I.

Broj 1.

SIJEČANJ 1919.

Tečaj XXVIII.

Pobožnost sv. Obitelji.

Opća nakana molitava i dobrih djela u siječnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Bučna su i šumna naša divna Plitvička jezera; dà, rekao bih gotovo divlja. Šum, buk i tutanji nijihovih slapova pozdravlja te već na kilometre u daljinu, a dodeš li u blizinu zagluše te; ne čuješ ni svoje žive riječi. Neka te tajanstvena groza obuzimlje na taj pogled, osobito ako se osjetiš pred tom veličajnom prirodom sâm.

Želiš li se smiriti, kada te buka i sila utisaka iznori, sjedni u ladicu i zaveslaj prema onoj litici, što je zapadno sunce kroz nadvijene grane pozlaćuje i stvara od nje čarobni kutić mira. Ovamo ne dopire ni sopot vodopada, ni huj vjetra, ni krik živoga bića. Tude čuješ svoj dah, svoje srce; osjećaš, kako lagano popuštaju napete žice tvojih živaca. Tude si ti i — Božanstvo.

Bučna su i šumna današnja vremena; dà, rekao bih gotovo divlja. Mlazovi se dogodaja u javnom životu valjaju i obaraju velikim šumom i tutnjavom. Zatomljene sile uzavrjele pa izbijaju na površinu prskajući pjenom, a i kalom na sve strane. I ti sudjeluješ u toj vrevi napinjući sile za dobro otadžbine, ili da barem vlastiti čanac od vrtloga otkloniš. I ti tražiš i nalaziš tih kutić, u kom se odmaraš, gdje se izmiruju protinbe utisaka, što ti ih ostavila pravda i krivda. Ljubav i mržnja javnog života. Nije li taj kutić obiteljsko svetište tvoje? Ne izgoni li tude ljubav djetinja, bratska i roditeljska onaj otrov, što ti ga uštrcali vani mržnja? Ne izjednačuje li osjećaje nepravde ono bratsko dijeljenje rada i hrane među braćom, ono pomaganje starijih mладима? Ne privlači li te u taj kutić ona voljnost dragih ti lica? Ne širi li ti se srcem neko sveto milje poslije zajedničke obiteljske molitve?

„Joj! Kod mene nije tako! Takvog mirnog kutića, takvog zatišja a ne imam! —

A ti, brate i sestro, hajde sa mnom, da ga potražimo!

U Nazaretu. Eno gle, ispod hridovitog brda ubava uvala, zarasla maslinom i čimpresama. Ravni krovovi, što iz njih proviruju vele nam, da smo u nekom mjestancu na Istoku. Posve tamo uz hrid prislonila se malia kućica sa dražesnom baštom. Baš se nebom prevukli prvi prameni zore, a Majka se prikučila tihim korakom zavjesu, iza koga počiva na pokrivenoj slamnjači poodrasao dječak, visoka čela, odugačke kose, naslonjen nešto na desnu stranu.

„Blagosloven da je Gospod!“ nazvala Majka. „I sveto Ime njegovo!“ odvraća ustajući dječak. I uredivsi se brzo evo ga iza zavijese k Majci i časnome Starcu, pozdravlja ih smjerno, a oni se s velikim počitanjem prema njemu naklanjavaju. I odmah eno ih gdje čas stoeći čas klečeti i licem zemlji priklonjeni mole sad zajedno sad naizmjence, sad glasno sad opet duboko zamišljeni svako za se.

Jedva pozlatile prve sunčane zrake taj tih dom, gle kako mu se olvaraju vrata i pojvišja se Starac s Dječakom noseći bradvu i pilu pa ulazi u radionicu što se prislonila uz kućicu. „Ja ću dovršiti plug, a ti, Sinko, obdjelavai ono drvo za jaram.“ — „U ime Gospodnje!“ reče i veselo stane mahati sjekirom. I zacrvenilo se lice Dječaku i nabreknule žile, a doskora udario i znoj. Čvrsta mu ruka ipak ne popušta. Tek pogled mu se počesto vine spram neba. Dok njih dvojica tako u znoju lica služe kruh maloj Obitelji, mila a ipak dostojanstvena Majka spremi im ležaj, zrači sobu, loži vatrnu pristavlja lonac, mjesi hlebac i stavlja ga pod pepeo i žeravicu, da se njime o podne sve troje okrijepe.

Tako ispunja sav život ove Obitelji molitva i rad, a oboje ovo prožima poslušnost. Na Boga misle ujutro i uvečer, da mu se pokloni i priznaju ga svojim Gospodarom; k njemu upravljaju svaki svoj kret i gled; njemu se izručaju kad ponestaje posia i hrane. Da, njihove su misli — još i više — njinove su oči neprestano uprte u Božanstvo, jer ga evo imadu vidljiva u svojoj sredini. Taj Dječak je Sin Božji, ta Obitelj je sveta nazaretska Obitelj. Ona eto vrši, što je zapisano: „Valja uvijek moliti i ne prestati“ (Lk 18.1). Ali ova Obitelj radi; radi težak i običan posao, koji joj ne donosi priznanja ni ugleda; radi tek da prezivi, a ne da se obogati. Radi sav svoj život jednolično.

A kako se pri tome osjećaju? Neka ti opiše veliki Lav XIII. „Keli je milo i srdačno sve vladanje u tom zemaljskom i bozanskom domu svetosti! Vijekom složne duše bez ikavkog narušivanja reda; tu je uzajamno poštivanje i ljubav, ali ne ona prividna i varava, već koja se očituje u ustrajnom vršenju dužnosti i začarava te, kad je promatraš. Tu je potpuni spokoj duše i pojednaka radost, štono prate zadovoljnju savjest.“ Gle! to je

Kutić mira i odmora za svako plemebito srce! „Bez dvojbe je milosrdni Bog — veli Lav XIII. — za to baš u svetoj Obitelji tako divno započeo i pokazao otkupljenje, da čovječanstvo imade savršeni uzor obiteljskog života i potpune svetosti. Svaki kršćanin, bio on kojeg mu drago staleža i roda, može svoj pogled na nju svraditi te se na svaku krepot potaknuti. Oci imadu

† O. STJEPAN BABUNOVIĆ,

šesti urednik Glasnika.

Mill nam se urednik Glasnika otpatio bio dne 1./XI. u Sarajevo; na željeznici se prehladio, dobio upalu pluća, legao i dne 28./XI. predao u lijepome Sarajevu svoju još ljepšu dušu Stvoritelju. Premda nije bio ni prije baš čvrsta zdravila, iznenadila nas ipak njegova smrt. Ta bio je u najljepšoj muževnoj dobi, u 42. godini, pun plemenitih osnova za procvat katoličke stvari u hrvatskom narodu. Upravo toj je zadaći posvetio sav svoj život, sve sile svoje.

Još kao bogoslov u dakovačkom sjemeništu prednjačio je drugima u krepsnom vježbanju i svestranoj pripravi za sveto svećeničko zvanje. Na akademijama, što ih mjesечно držali kongregantisti bio je on redoviti predavač, raspravlјajući sad o kleričkim krepstima sad o kojoj katoličkoj zasadi, sad opet o socijalnom radu u narodu. „Pouka o škapularu“, što je izdade Zbor dakovačkih bogoslova njegovo je dijelce, njegov prvijenac, kojim je privabio blagoslov nebeske Majke na svoj budući život i rad.

Zareden g. 1899. pošao je za kapelana u Piškorevce, gdje je neumorno radio, da raširi štovanje Presv. Srca. Čestu sv. pričest naglašavao je i preporučivao već onda kao najbolje sredstvo za valjan kršćanski život. Kojim je to plodom rodilo, pripovijedio je kasnije u knjizi „Veliko obećanje“.

Vidjevši duhovna oblast njegovu revnost i sposobnost namjesti ga katehetom u Osijeku, gdje je i u duhovnoj pastvi mnogo pomogao, a pisao je i za Glasnik biskupije. Ovdje je dozrela u njem odluka, da stupi u redovnički stalež te time ostvari ideal mladosti svoje, da Bogu i narodu žrtvuje sve što najviše može.

S Novom godinom 1904. započeo je svoj život u Družbi Isusovoj. Već za vrijeme viših bogoslovskeh nauka pokazalo se, koje li mu polje rada Gospodin opredijelio. Napisao je temeljitu raspravu „Veliko obećanje Srca Isusova“, koja je u tisućama duša uzbudila pouzdanje i ljubav Bož. Srcu, a dušobrižnom svećenstvu pružila lijepu pomoć za širenje pobožnosti Presv. Srcu. Kad je izašla odredba sv. Stolice o čestoj i svagdanjoj sv. Pričesti napisao je o tom posebne knjižice za puk; za odraslu mladež i djecu. Vjerni su to tumači one žarke, božanske želje Spasiteljeve, da se sjedini s vjernima svojim a za njihovo dobro.

Takvog vjesnika ljubavi svoje odabra Bož. Srce, da tu ljubav naviješta hrvatskom narodu u njegovome Glasniku. Od g. 1912. pa evo sve do zadnjih dana za burnih i teških 7 godina, trudio se kao urednik Glasnika, da hrvatski narod što temeljitije upozna i obogati blagom, što je pohranjeno u Bož. Srcu i k tome Srcu da ga što više i bliže privede. Poduzetnost njegova u toj stvari bila je opravo udjeljenja vrijedna. Neograničeno pouzdanje u Presv. Srce bilo joj temelj, a 50 tisuća preplatnika Glasnika i njihov duševni napredak blagoslovjeni plod.

Pogledamo li lijepi niz knjiga: 7 godišta Glasnika, isto toliko kalendara, koji su dobrim dijelom njegovo djelo, pa „Život bl. Margarete“ i tolika još druga izdanja, što ih on opremio u

svijet, čudimo se, kako je dospio još na toliku djelatnost u duhovnoj paštvi, na veliku pomoć, što je pružao u raznim kućnim službama redovničkoj braći svojoj. Vodio je razne kongregacije, davao duh. vježbe, upriličavao sastanke i procesije, sudjelovao u raznim odborima da se promakne katolička djelatnost, i. t. d. Čovjeku se činilo kad ga je gledao, kao da mu se žuri da izvede što više djela za slavu Božju, jer mu je određen kratak rok za rad. Lijepo je ispunio želju Božju. Spasitelja, štono je izrazi pozivajući Apostole: „Izabrah vas, da idete i donesete rod, i rod vaš da ostane.“ Zastavu čistih katoličkih načela držao je visoko, i kao pravi značaj nepokolebivo za njih radio i trpio. „Koji se potpuno dadu na to, da vrše i šire pobožnost Srcu mojemu, ja će ljubazno primiti u Srce svoje“ — obećao je Božji Spasitelj. Sjetimo, dragi čitatelju, zahvalnim srcem spram pokojnika srdačnom molitvom sada Božji Srce, da ovo svoje obećanje ispuni na njemu.

Ti sam!

O Isuse, Ti sam! Ti sam kao da baš mene ištekuješ... O Isuse ljubljeni, ti si uvijek spremjan sasiušati me; i po danu i po noći, u svako doba, na svakome mjestu — uvijek. Svaki put, kada tražim utjehu i počinak kod stvorova, ne nalazim nego razočaranje. Kod tebe je sasvim drugačije. Ti tjesiš, ti razveseljujes, ti kriješ, ti očivljujes, ti bodriš, ti podižeš, ti uzdržeš dušu visoko.

Neka meslobodno ljudi zaborave, neka ne nehaju za me, neka mi budu nezahvalni; pošalji mi slobodno zapuštenost, osamu, neuspjeh, sve, sve što znadeš, da će me očijepiti od svega što je zemaljsko, prolazno, a što će me privući Presvetomu Srcu tvojem. Sve će to biti po mojoj duši veoma korisno, koja se tako lako prislanja uz stvoreve, i ipak hoće da bude tvoja.

Evo, Euharistički Spasitelj moj, evo što bih htjela, premda znam, da bi pri tom mnogo trpjela: htjela bi drugima činiti dobra, a primiti za užrat nezahvalnost i prezir. To je užvišeni ideal, koji sam ja nedostojna postići, a ipak je to najvrata želja srca moga. Tako bi duša moja sve to više očijepljena od puti i krvi, sve to više pročišćena svojevoljnim žrtvama i ponijenjima, poletjela k tebi Isuse moj, i Ti sam bio bi nagrada moja za užjet.

† O. Stjepan Babušić.

Ti sam!... O kako slatko odjekuju te riječi u srcu mojem! Ti sam Isusa preljubljeni, jedino dobro moje i sve moje! Odsele unaprijed bit ćeš ti sam predmet moje ljubavi, ti sam bit ćeš jedina zavala moje duše! Ti sam bit ćeš moje usanje i moj raj na zemlji. Ti sam ćeš me tjesiti u mojoj žalosti. Ti ćeš otrti suze moje. Ti ćeš primiti zasjni cjelov, zadnji uzdisaj moj.

Ti sam pratit ćeš me sve do smrti, kad me svi ostave.

Eto zašto si i zašto ćeš uvijek Ti sam biti jedina ljubav moja.

S. Augustina.

Bogojavljenje.

*S Adamovih potomaka
Baštinjenu krivnju snimit,
Svega svijeta lude puka
U općenu Crkvu primi;

Sve ljubezno pomilovat,
Da u tami već ne sjede,
Svjetlo vjere njim darovat:
Sinak Božji tako htjede.

Da s' u Srcu Njegovome
Kao braća svi sjedine,
Tek da dodju k cilju svome
Put nebeske domovine.

S toga čim se na svijet rodi,
Već se javlja narodima:
Sgor da istok nje pohodi,
Čudnom zvijezdom kaže svima.

Na istočnoj strani svijeta
Duhom Svetim rasvijetljeni,
Tri tad bjehu kralja sveta
Na put dalek pripravljeni.

Ter uzamši sobom dare:
Zlato, tamjan, drage masti,
Za teškoće ništ ne mare,
Bogu svom se tek dopasti.

Čudna zvijezda sved ih vodi,
Nad štalicom dok ne stade,
Gdje se Isus Krist nahodi,
U štalicu udu sode.*

*Živa vjera kaže njima,
Da su našli novog Kralja,
Svojim da mu darovima
Čast iskažu kako valja.

Kralj je vrhu svih kraljeva,
Nebo, zemlja njegovo je;
Da se Njemu hvala pjeva,
U istinu dostoјno je.

Sin je Boga Svevišnjega,
I On isti Bog je pravi:
Sve stvorene neka njega
Po sve vijeke hvali, slavi!

Ter otvoriv donesene
Dare njemu poklanjaju,
A jastuke tad svilene
K stijeni onkraj prislanjaju;

Još čiliće dragocijene
Pred jastuke prostrli su,
Ter zaklopiv oči snene,
Na njim' slatko snivali su.

U tom sanku vidjeli su
Oca Boga u njegvoj slavi,
I glas njegov slušali su,
Po Andelu, koj im javi:

Nek ne idu u domaju
Istim putem, kim su došli,
Ter ostaviv jutrom staju,
Drugim putem sad su ošli.*

Fr. G.

„Tražite najprije kraljevstvo Božje!“

 Držinački broj Glasnika bio je već u štampi, kada se u našoj domovini zbili veliki dogodaji i promjene. Stoga i može Glasnik, da se tek u novoj godini o njima porazgovori sa čitateljima svojim.

„Ta zar ćeš i ti, Glasniče, o javnim dogodajima, o politici?“ Hoću o javnim dogodajima, ali ne politički, nego onako kako sveta crkva misli; a ona najbolje tumači misli i osjećaje Božanskoga Srca. Te pak želiš bez sumnje i ti saznati.

„Žao mi je naroda“ vinulo se nekoč iz samilosnog Srca Spasiteljeva, a tko bi izbrojio, koliko puta se to ponovilo za ovoga rata, kada je gledao, kako narodi trpe radi nepravde i mržnje svojih voda. Nepravda je uzeti drugome komad zemlje, a još je veća nepravda držati ga nekrivog svezana u ropstvu. Nepravda je oteti drugoj državi jedan kraj; ali je još veća nepravda, ako država čitavom jednom narodu ne daje slobode, da se razvije i napreduje u dobru. Vrijeda Srce Spasiteljevo nepravda jedna, ali ga vrijeda i druga. Njemu je žao naroda! Taj Božanski osjećaj tumačio je vodama narodā sv. Otac papa Benedikt XV. i dovikivao im: „Udovoljite opravdanim teftnjama naroda!“ Ali neki i neki ostadoše u svojoj ohlosti gluhi. A Spasitelj je i dalje žalio narod.

I hrvatski se narod nadao, da će vjernošću svojom državi zadobiti slobodu; pa i bio bi je zadobio, da se između njega i njegova vladara ne urinuše tudi siledžije, koji ga za svoju korist htjeđe i dalje sprečavati u njegovu napretku. I nad hrvatskim je narodom žalilo Bož. Srce. Pa kad se njegovim poticajima ne odazvaše, koji bi morali, Ono će potaknuti oslobođenje po drugoj strani. Iz Amerike stignu uvjet mira:

sloboda narodima!

I pristade naš kralj, i složi se Narodno Vijeće, i hrvatski mu sabor predade svoju vlast, i proglaši složnu braću Slovence, Hrvate i Srbe slobodnima u svojoj državi. Iz Amerike dakle, gdjeno stotine tisuća Hrvata proljevalo znoj i krv, ostavljalo zdravlje i kosti, žujevima svojim dizalo tolike milijunaše, iz te Amerike vraća nam se dug, dopire dah slobode! Hvala Ti pravedna Providnost! Hvala Ti Srce „pravde i ljubavi posudo!“ Hvala i vami, naši dragi pokojnici, koji padoste tamo kao žrtve bijede domovinske, a sada se molite kod Gospoda za mile svoje u domaji. Vaš dah donio nam je i bez žice riječ: sloboda!

Tako je evo i hrvatskom narodu sinula zora slobode, zamostalnosti i ujedinjenja, što mu pripada po Božjem i ljudskom zakonu. Sada će on svojim jezikom čuti govoriti sve svoje javne službenike; njegovim će udesom uz pomoć Božju ravnati vlastiti sinovi; svojim će dohocima sam raspolažati; svoje će gospodarstvo sam po volji i mogućnosti pridizati; ugovarači s drugim narodima gledat će sam na svoju korist; čitavoj će djelatnosti državnoj biti mjerilo njegovo vlastito dobro. To dakle, što postadosmo slobodna država, znači da nas tuđinac nijedan ne smije više izrabljivati, nego da se sami imamo skrbiti za svoje dobro i blagostanje. Odatle će doći, te ćemo imati više škola, da se izobrazimo; više lječnika, učitelja, naobraženih gospodara, narodu susretljivih činovnika, da se bolje očuvamo i napredujemo; više željeznica i cesta, da se lagje opskrbimo i bolje trgujemo; korist iz narodnih šuma, rudokopa, mora i voda ići će nama ne tuđinu. Od ovoga tek općeg dobra primat će svaki kao plod slobode

korist za svoju osobu: bolje će moći prodavati svoj prihod; laglje iškolati i opskrbiti dijete; dobiti bolju službu i mjesto i t. d.

Ne стоји пак ова слобода,

što je stekosmo, u tom, da bi svaki pojedinac smio raditi, što bi htio. Nije to sloboda ljenčarenja, otimanja, oštećivanja, osvećivanja, progona, ubijanja, leganja, klevetanja, krivog naučavanja, huljenja proti Gospodinu Bogu, kako to razumješe neki zaslijepljeni i zalutali jadnici. Stvoritelj nas dao na svijet slobodne, ali je ipak dao zapovijedi: ne ubij, ne kradni, ne laži, ne poželi tuđe! Baš to je velika čast Bogu, ako se čovjek slobodnom voljom odluči: štovat' ču Boga i vršiti njegove zapovijedi. Tako nam ni slobodu naroda ne daje Stvoritelj, da mirzimo druge narode i da im nepravdu nanosimo, već da čuvajući svoje tude poštujemo.

Niti je ova sloboda takova, te bismo bili slobodni od Boga, od neba, od Crkve. Dok si stvor, a to si uvijek, dотле si i posve ovisan, o Stvoritelju pa ga valja da štuješ i to onako, kako je On sam odredio. Ni od drugog se svijeta ne možeš oslobođiti, jer će i pakao i nebo na te neprestano utjecati; prvi po zlim dusima, da im budeš drugom; drugo po svojoj milosti i nutarnjem glasu, da postaneš i ostaneš plemenit. Od Crkve se pak ne smiješ odijeliti, jer si onda izgubio pravi put u sretnu vječnost. Trganje od Boga i Crkve ne čini te slobodnim, nego robom grijeha i strasti tvojih, jer je Božja riječ: „Tko čini grijeh rob je grijeha“. Iv 8, 34.

„Čovjek, koji huli na oltare, na ženidbenu vjernost, na pristojnost, na poštenje, a ipak više: „Domovina, domovina!“ on hini rodoljublje; ne vjeruj mu; taj je najgori građanin. Nije dobar rodoljub do li čovjek krepšnik, čovjek koji čuti i ljubi sve svoje dužnosti pa ulaže svu pomnju da ih ispuní. Ovakо umni pisac i dobri katolički Silvije Peliko, a to je već davno objavio Duh sveti: „Pravednost podiže narod; grijeh pak čini narode bijednima“.

Dužnost prema domovini.

Na troje će dakle paziti katolik i vjerni štovatelj Presv. Srca u svom vladanju prema narodu i domovini svojoj. Prvo da štuje, sluša i pomaže zakonitu svoju vladu pa bila ona ovog ili onog oblika. „Svaka duša neka je podložna višim vlastima. Jer ne ima vlasti, a da nije od Boga; a koje jesu od Boga su naredene“ — uči Bogom nadahnuti sv. Apostol Pavao. Rimlj. 13, 1. Šam Bog je naime dao čovjeku potrebu da živi u većem društvu; a taj život ne može da opstoji, ako netko ne ravna i zapovijeda. „Crkva nije proti nijednom obliku vladavine“ — veli Kristov namjesnik Lav XIII. u poslanici francuskim biskupima. Eto u devetnaestom se vijeku izmijenile u Francuskoj tri vrste vladavine: absolutističko carstvo, konstitučna monarhija i demokratska republika, pa je crkva sa svakom radila, jer joj je pred očima, da narod svagda i svagdje cvate u vjeri i bogoslovju. Vlast je od Boga, ali oblik vlasti može i narod urediti. Jedini je Isus Krist isti jučer i danas, on je za uvijek“. Hebr. 13, 8 Može se dogoditi, da vlast izdaje zakone protivne zakonu Božjem; ta ljudi su. Tih zakona katolik ne smije držati; ali vlast samu ipak mora štovati. Tako veliki

papa. Pomagati će pak katolik domovini, ako savjesno plaća porez, pripomaže narodnoj straži, štedi i čuva javne zgrade i ustanove i t. d.

Druga nam je sada dužnost prema domovini, da nastojimo oko nutarnje sloge. Već će i čovjek, koji ne gleda na vjeru, uvidjeti iz same potrebe da se obranimo prema vanjskim neprijateljima, naše slobode i iz potrebe, da se gospodarski razvijemo, kako nam valja biti snošljivima i rukom o ruku raditi s braćom Slovincima i Srbima. Katolik pak, koji želi i mora želiti, da mu s jedne procvate vjerski život, a s druge da se ispunji želja Srca Isusova o sjedinjenju nesjednjene braće u jednoj ovčarnici s jednim pastirom, katolik će, velim, s osobitom bratskom ljubavi prigrlići braću svoju Slovincu i Srbu, jer mu prvi mogu pripomoći do onog bujnog procvata vjerskog života, a prema dragom mu je Providnost namijenila službu vjesnika Kristove ljubavi i sloge.

Nama katolicima može se sada primijeniti riječ sv. Pavla Galačanima: „Braćo, ako nadete čovjeka u kakvom zlu, vi koji ste duševni, poučite takvoga u duhu blagosti; pripazite ipak na sebe e ne biste i sami bili napastovani. Jedan drugoga teret snosite i tako ćete ispuniti zakon Kristov“. Gal 6,1.

Zauzeti se za svoju svetu vjeru i Crkvu; to nam je također dužnost, treća ovdje po broju, ali prva po vršenju. Tko će se usuditi dirnuti u svetinje tvoje narode, ako vidi da ih ti cijeniš? Tko će se usuditi da ti zatvori ili otme crkve, ako vidi da ih ti svake nedjelje, da dnevice napunjaš? Tko će se usuditi da sprečava djelatnost svećenikatvoga, ako vidi da tu djelatnost ti tražиш, ti joj se odazivlješ? Tko će se usuditi omalovažiti glavu našu sv Oca papu, ako vidi, da ga ti ljubiš i slušaš? Tko neće s počitanjem govoriti o vjeri twojoj, kad vidi, da ti ona daje temelj zdravom napretku! Ne boj se dakle za vjeru svoju od drugoga; ali se sam prije zauzmi za nju, da ti bude i u misli i u govoru i u djelu i u životu. Svoje katoličke novine čitaj, svojim katoličkim društvima pristupaj, svoje svećenike slušaj, svoje katoličke organizacije podupiri, po svojoj vjeri živi, pa si najbolje osigurao svoj opstanak i napredak. Kraljevstvo Božje i pravdu njegovu najprije traži i provedi u srcu svome, pa će ostalo po sebi slijediti. „Ako ostanete u rijeći mojoj, bit ćete doista učenici moji; upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi“ — jamči ti Učitelj i Kralj tvoj, Krist Gospodin.

I kraljevstvu njegovom ne će biti kraja!

Majci nevaljanog sina.

Prije kojih deset godina igrao se s drugovima u jednoj zagrebačkoj ulici ljepušan dječarac. Svatko se rado s njime šalio; ali mu se i ne rijetko narugali, jer je bio jecav. Žalosna mu se majka bojala još i gorega, da ne će moći u školi napredovati, pa se uteče Presv. Srcu velikom devetnicom. Prije svakog prvog petka molila bi devetnicu, a u sam dan primila bi sv. pričest i dala da se služi sv. Missa.

Kad je odmah iza devevnice stao dječarac jasno i razgovjetno govoriti, mislila je majka, da mu je već osigurana životna sreća, pa je zaboravila na zahvalnicu, što ju je bila obećala. Domala je imala što da vidi i čuje. Mjesto da se Božjim darom služi na Božju čast, stao on psovati, da je bilo strahota slušati. Od dana u dan sve gori, tvrdokoran, svakom zlu odan, do mozga rekao bih pokvaren. Tužna majka stane sada opet moliti i dade u čast sv. Obitelji prikazati g sv. Misi, za njegovo obraćenje. No ovaj puta činilo se kao da ostaje nebo tvrdo.

»Bit će bolji ako se lati zanata i ozbiljnog posla« — nadala se majka. No i tude se prevarila. Bilo joj ko da ju grom ošinuo, kada je čula jednog dana, da joj sina gradska straža lancem svezanoga odvela u zatvor radi krade. Dva mjeseca zatvora, što ih dobio, učinila ga još gorim. Godinu dana kasnije, baš pred Božić, osuden bi opet na pet mjeseci.

»Moj sin — pa tat! Jao, kakva ga budućnost čeka! Pazila sam istina na njega; ali priznajem da njega i mene Bog kazni radi velikih grijeha mojih.« I neizreciva je bol parala majčino srce. Bilo joj da zdvoji, da poludi. Svi jest grijeha i iskra pouzdanja u Bož. Srce dovela ju na veliki petak pred Božji grob. »Ti, o živi Isuse u presv. Sakra mentu, gledaš mene nesretnu i nevoljnu grješnicu. Ti gledaš i moga sna u zatvoru. Smiluj se meni, obrati njega, oprosti nam obojicil O, ne prezri vapaja moga! Uzdissla i plakala majka.

Zauzeli se dobri ljudi kod oblasti, da mu se ne uskrati zanatljska (diploma), ako se popravi iza zatvora. Dā, ali — treba da se popravi! »Sio ljudi ne mogu, Bog može!« ufala se majka. U svibnju će izaci iz zatvora, u Marijinom mjesecu, valja da počne odmah novi život. I kud će, nego k Majci milosrđal Dnevici je žarko molila za pokajanje i popravak sina.

Koliku je utjehu osjetila, razumjet će samo onaj, koji je slične jade prepatio, kad je vidjela, da joj sin nakon povratka gorko oplakuje svoju ludu pater i skrušeno se kaje za grijeha. Iskrenim je srcem obećao, da ne će nikad više u životu što takova učiniti. Evo je sad prošla godina i pō, a njegov se majstor sa najvećim zadovoljstvom izrazio o njegovom vladanju. Utješena pak majka moli zahvalnim srcem za ustrajnost njegovu u dobru i priznaje, da je njegovo obraćenje dar Presv. Srca i Bl. Djevice.

M. B.

Mjesečne nakane Apostolstva molitve za god. 1919.

Siječanj: Pobožnost sv. Obitelji. Veljača: Duše vojnika. Ožujak: Naši pomorci. Travanj: Staleška čistoća. Svibanj: Pobožnost prema Bl. Dj. Mariji. Lipanj: Posveta obitelji Presv. Srcu. Srpanj: Vjera u mladem naraštaju. Kolovoz: Organizacija katolika. Rujan: Katoličke majke. Listopad: Vjerska izobrazba katolika. Studeni: Apostolski duh mlađeži. Prosinac: Obraćenje nevjernika.

Iz svagdanjeg života.

Pitanje: Kod nas je običaj, da se mlađi rijetko vjenčaju, ako se djevojka prije ne preseli k momku te bude kod njega nekoliko nedjelja. Kažu, da to nije u redu. Molim odgovor.

Odgovor: Dakako da nije u redu! To nije ni za poganina, a kako bi bilo za kršćanina. Isti krov, isti stol: to je vanjski znak životne zajednice. Životna pak zajednica sklapa se i počinje i kod nekrštenih naroda vjerskim obredom. Od Božanstva se traži blagoslov, pred ljudima se priznaje poštjenje. Združenje pak kršćanskih vjerenika je sveta stvar, jest sakramenat; oni se po Bogu zdržuju! Njih ne smije voditi strast, nego razum, prosvijetljen sv. vjerom. »Cuj me pa ču ti reći, nad kim imade davao moć — reče Arkandeo Rafael Tobiji. — Nad onima, koji tako počinju ženidbu da Boga od sebe i pameti svoje isključe, pa se puštaju strasti svojoj kao konj i mula, štono nemaju razuma«.

Mnogostruka je stoga i strašna grjehotra taj običaj. Tako se 1. stvara bližnja grješna prigoda za nečiste grijeha; 2. oskvrnuje se svetoat obiteljskog života, jer se tako započinje sramotnim grijehom, pa bi se moglo činiti, kao da mu je samo sjetilna ugodnost svrha, a ne međusobno pomaganje za vlastito duševno i tjelesno dobro te za dobro djece; 3. pogoduje se razuzdanosti među mlađeži; jer kad mogu računati s odvedenjem, ne pesee na marljivost i dobro vladanje; dosta joj je, da se kome svidi; 4. Ozalošćuju se i vrijedaju bližnji, jer roditelji jednog i drugoga dobivaju tako preko volje nemilo družinče, a mnogi vrijedni mladić, koji bi većim pravom mogao da je dobije, biva u svom pravu povrijeden; 5. Sije se razdor i mržnja; 6. truje se shvaćanje za vostenje u narodu.

No izgovara se, da joj roditelji inače brane ili je ne dadu odmah. Ali gle ti čove! Otkud tebi sad najednom pravo, da odlučuješ njome bez roditelja i proti roditeljima? Dok su je oni 16, 18 godina teško branili i odijevali, gdje si bio? A sad odjedared da oni nemaju ni riječ da kažu! »E, ali oni bi je dali za nedragoga!« Onda neka ona bude toliko jaka da kaže: Ne idem, za kog me nije volja! Ti pak ne smiješ nipošto činiti zla, da time postigneš dobro. Kakvim se obrazom može postena djevojka pokazati odjednom u tuđoj kući?

»Da, ali premamio bi je drugi.« No, ti si mi lijep delija i čudna ti je ta tvoja mlada, da ti ju je u par tjedana tko kadar od tebe odvratiti i drugome joj srce prikloniti! S takvom vjerom ne ćeš biti dugo ni u ženitbi sretan.

»Al ovako sam barem siguran, da je poslije drugi više ne će.« Baš to je ono glavno, što ona tvojim odvedenjem postane takova da je drugi više ne će. Ono, čim je takovom postala, jest grjehotra. Kojim licem će se jednica, koja se dadeš odvesti, poslije pokazati u vjenčanoj bjelini; kojim pravom staviti na glavu djevičanski vjenac? Ta ti si okajana, davli ti tvoj vjenac odniješće.

Za vas čestite djevojke u mjestima, gdje ima taj ili slični običaj, ne ima druge, već da se okupite u Djevojačko društvo, pa kojagod je članica toga društva, znat će se, da je poštena djevojka i da se ne će dati odvesti. Ako bi se koja iznevjerila, zaslужila bi da joj se pred oltarom rastrga vjenac. Tako se bile u jednom mjestu zaprijetile sličnoj nevjernici, pa se nije pokazala s vijencem, već s rubcem k oltaru.

Zahvalnice.

Svaka zahvalnica vaja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome obecajuju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u rednijstvu posalje, ukoliko je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni mliodari upotrebljavaju se za razširenje Glasnika.

Ostobodio se padavice po svetoj Prcišći.

Hrvatska. — Moj malj sin bio je bolesan 7 godina. Od rođenja mučila ga padavica svaki mjesec 2 do 3 dana. Kosti mu se tako reći lomile od боли, a ja tužna upotrijebim svaki lijek, što niti kažu liječnici i drugi ljudi. Na sve to bilo je uzalud. Sada počinjem raznolikavati, gdje da jošte potražim pravog lijeka i pade mi na pamet te podem u crkvu sa malim djetetom pred domaćeg svećenika. Umolim ga za svetu Isopovijed i prćest djeteta. Velečasai mi kaže, da će mi ispusiti želju, ali treba djetete prije poučiti, da pobožno pristupi k stolu dragog Spasitelja i primi njegovo pre sveto tijelo u svoje srce. Puna veselja i radošt odlučila sam moliti deveiniku na čas Bož. Spasitelja. I što nijesu mogli učiniti ljudi, učinila je Božja sve-mogućnost: Godina je dana, što je djetete primilo prvu svetu Prćest i odonda nikad više nije bilo boljeno. Sad pak 5. srpnja primisimo drugu svetu prćest, da se zahvalimo presvetomu Srcu Isusovu i bl. Djevici Mariji, kojima neka bude uvijek hvala i čast.

Oklevetanoj se vratila obitelj sreća.

Hrvatska. — Baš pred rat sam se udala. I s početka sam dobro živjela i s mužem u njegovim roditeljima. Ali kako je nastao taj nesretan rat uzeše mi muž i on oda na Rusiju. Bilo mi je teško za njim, a teško i zato, jer me tjerali na teške poslove. Divani i klevenatali na me. Trpjela sam na tijelu i duši. U to sam oboljela pa nijesam mogla raditi i tako sam morala otići k mojim roditeljima. — Za malo bio mi je muž ranjen i povrati se kući. — Onda tek zlo po me, jer su me pred arijem oklevetali, iz početka je dočazio k meni, no pomalo prestao. Teška mi je bila žalost i strid, jer su mi rekli, da mu nije stalo do mene. Još kao dječak dala sam i držala Glasnik Srca Isusova, pa se sada sjetim njegove velike ljubavi i da mi On jedino može poloziti. Obecām Ž sv. Mise i da cu se javno u Glasniku zahvaliti i počinjem devetnicu jednu i drugu. Još nijesam dovršila, kad jednog dana bane moj muž na vrata i ljubezno me pozove i kaže, te reče, da ne vjeruje nikome,

niti će slušati što govore, jer vidi, da ja nijesam ništa kriva. Tko da opiše moju radost, kad sam vidjela, da ga je milost Božja potakla na to, jer su već dvije i pol godine prošle, što nijesmo skupa živjeli. Hvala i slava velikom i Presvetom Srcu Isusovu!

Oteta smrti.

Dalmacija. — Nenadno me spola teška bolest ponture i tifusa. Kroz 24 sata kucali su zadnji časovi mog života. Pozvaše liječnika, koji je izjavio da mi nema spaša, te da je uzaludna svaka pomoć bez ruke. Svetogugega Moj se otac kao veliki štovatelj Srca Isusova sad sjeti na nj te mu obeća, da će objelodaniti u Glasniku zahvalnicu mojom rukom pisani, i da će postiti cijelu godinu petke na čast Srca Isusova i dati jednu sv. Misu u našoj crkvi Majke Božje. I ja sama obećala sam čudotvornoj Gospoj od Skrpjela u Perastu da će, ako mi pomogne, svake godine hodočastiti na njezinu svetkovinu, 15. svibnja i po mogućnosti joj prinositi dar zavjeta. I gle na čudo liječnika i prisutnika, a na radost mojih roditelja poslaše mi nebeski pomoćnici brzu pomoć. Sada kličem zdrava i vesela: vjekovita čast i slava Presv. Srcu Isusovu i čudotvornoj našoj Gospoj od Skrpjela.

Pouzdana molitva.

Hrvatska. Nakon šest mjeseci udovoljavam svome obecaju, da cu se javno zahvaliti „Presvetomu Srcu Isusovu,” koje je po zagovoru Preblazene Djevice Marije uslijalo mreže dvije devetnice za zdravlje moga oca, koji je bio tako reći već jednom nogom u grobu. Imao je sušicu, koja je tada svom snagom provallia. To je samo jedna velika i očita pomoć Presvetog Srca na zagovor Blazene Djevice, da ne spominjem drugih milosti, koje sam često prije i poslije toga isproslio i to samo jednom kratkom no pouzdanom molitvicom kao na pr: dopust za oca i drugara, sretno položenje ispitna, sretan povratak majke i oca s puta i t. d.

Kongregacija i kongreganist.

„Blago onima, koji stanuju u domu tvom, Gospode; u vijke vijekova hvalit će te“ (Ps. 83, 5). — Bog, Crkva, kongregacija: što smo na stazi života dalje poodmakli i velikim vratima vječnosti bliži, to su nam miliji. Iako su zapovijedi Božje i crkvene kao jaram, ali taj je sladak; neko breme, nu ovo je lako (Mat. 11, 30). Ne pritištu nas dolje k zemlji već usuprot dižu gore k nebū, jer ih olakšuje milost, a ljubav zasladaće. I onda razumijemo Alionza Kastilskog, koji bi često govorio: Neprestano hvalim Bogu ne na tom, što sam kralj nego što sam sin katoličke crkve; sv. Tereziju, koja nije imala ni na smrti slade utjehe do il u riječima: Umirem kano kći katoličke Crkve; sv. Pavla, koga ništa nije bilo kadro rastaviti od ljubavi Božje; razumijemo i onog starca Dubrovčinina, koji je još u svojoj 82. godini svake nedjelje uranlo iz svog odaljenog stana u crkvu na sv. pričest, a uveče prisustvovao zborničkom sastanku, ma lijevala i kisa ili prijetilo nevrijeme koliko mu drago.

Oj bila i nama kongregacija, ova bogumila crkvena ustanova, dnevice sve to milija; bit će nam tada zaciјelo i Bog i Crkva!

1. Sto zahvaljuje zbornik kongregaciji? Nedavno sam čitao, kako je neka kongregacija Marijina stvorila lijepu odluku, da svome upravitelju za imendan prikaže dar osobne vrsti. Svaki je član imao da napiše, što zahvaljuje kongregaciji. Svi su se ovi sastavci ukusno, čisto upisali u knjižicu sa zlatorezom. To uručiće upravitelju kao svečani dar svoj. Izvana blistao se je u zlatnim slovima nalov: „Što je meni kongregacija! Iz ove dirljive spomen — zbirke i iz odgovora, što ih je primilo uredništvo zborničkog glasila u Beču o istom predmetu, hotio bih da navedem znamenitije crticu.

Pred mojim se očima uzdiže zbornički oltar; milo gleda Marija dođe na mě, srce mi je gazuto i usta počnu moliti: »Ti moja majka a ja dijete tvoje«. Tada mi bude svećano i tih u duši i iz ove duševne tišine prodire glasno priznanje: Da kongregaciji zahvaljujem ono, što je najviše: spas moje duše. U njoj nadoh put k spoznaji sebe i spasonosno sredstvo za moje slabobe. Marija prozire sve pogibelji i grijeha, od kojih je dijete svoje milostivo sačuvala. Pa kad god pogriješih i pogriješim, osjećam uvijek s nova milosrdnu ruku ovog »Utočista grješnika« koja me opet podiže. Marija me vidje, gdje se lakoumno igram životom, ali njezino je oko bilo budno i pozvala me je natrag. Nade me, gdje se opisem, i ponuka me, da joj kiek nem do nogu i zanesno, iz dubine srca obećam: Majko, tebi pripadam i kod tebe ostajem! Trž naučih Boga ljubiti nuda sve, a bližnjega ne zaboraviti. A kad

đedoše dani nevolje i bolesti, tад замјетиши заштиту и помоћ своје Majke. Ona mi dade jakost i srčanost. Tako zahvaljujem kongregaciji sadržaj moga života, sreću života. — Ovako se javlja jedan glas iz redova Marijinih.

Pristup k četiri Kraljice nebeske — kliče drugi glas — bijaše prva karika na zlatnom lancu milosti. Dosta je zaciјelo jak, da me uvuće u nebo. S malo revnosti, pravo čedo svijeta, puno slavičnosti, dodata u kongregaciju. Uz nju me vezala »služba« za koju mišljah, da je ne može nitko obavljati tako dobro kao ja. Ova mi služba uzimala malo po malo vrijeme za svjetske zabave, držeći mi pred očima dužnost, da dajem lijep izgled. Obavih u kongregaciji duhovne vježbe, dobih time svoga duhovnoga vodu i po predavanjima uputu, kako da spoznam sebe. Uz blagoslov Majke Božje niče dobro sjeme te sam i danas sretno dijete Marijino, koje, koliko može, nastoji vršiti svoje dužnosti.

Đak-zbornik piše: Kongregacija mi je bila škola, gdje sam se naučio raditi za Boga i za sv. Crkvu. Ništa ne daje više veselja srcu nego svijest, da smo nešto uradili za kraljevstvo Božje. Tako sam mogao po nalogu g. upravitelja poučavati u vjeri protestanskog mladića i pripravljati, da bude primljen u sv. Crkvu. Kod mojih rođaka bijaše uspjehom okrunjeno moje nastojanje, da ih dovedem do veće revnosti u njihovim vjerskim dužnostima. O ja bih rad, da se svi mladići priključe kongregaciji! Svi neka idu u školu k Majci Božjoj, svi neka tuj uče, kako valja moliti i raditi.

Kongregacija je meni, priznaje dijete Marijino, čvrsta potpora za čudoredni život. Izlijeva me je od pohlepe za nasladama, koja bi mi pohađajući mnoge, ako i pristojne zabave bila donijela štete. Njoj pripisujem vjerno izvršivanje dužnosti u mom jednoličnom zvanju. Naučila me biti sabranu i dala mi mir srca, što ga prije zaludu tražih. Odstranila je tašto samoljubije iz moga srca i poktonila mi požrtvovnost; dala mi je da iskusim riječ: blaženje je dati nego primati. Zahvaljujem njoj sve one tihе m'losti dnevne sv. pričesti, na koju se izvan kongregacije nikada ne odvajaš.

Nadzornik redarstvene straže piše: Ja zahvaljujem kongregaciji: 1. Bistrinu mojih nazora; 2. Tvrdo uvjerenje i 3. Određeni cilj. S trinaest godina života postao siroče. Kao list od vjetra amo tamo bacan protjera me sudbina u tudinu. Samo blagoslov moje umireće majke bijaše mi pratiocem. Polagano je nježno korjenje vjere ginulo zbog nehajne okoline. Knjige, što sam ih bez izbora čitao, do-prinosile su svoje, te tako nijesam mnogo godina udovoljavao vjerskim dužnostima svojim. Poslije ženidbe bilo je nešto bolje. Kad bih isao na propovijedi i malo po malo gubio sam predrasude. Ali manjkao mi vođa za katolički život iz uvjerenja. Tada dode jednoga dana k meni neki trgovac i upita me: Mislim da poznam Vaše mišljenje: ne biste li htjeli biti zbornikom? Raspitah se za dužnosti i pristadoh. Tako sam postao zbornik i nadam se, da će uvijek ostati. Drvo olujama života lišeno cvijeta i lišća tjera opet svježe.

Kongregacija je stavila pred moju dušu ideal (uzor): da se sva sreća i sav mir nalazi samo u tom, da se potpuno predamo Bogu. Da usprkos svojoj slaboci težim te postignem ovaj cilj, to zahvaljujem kongregaciji. — Ovako opet piše jedan član kongregacije.

Zborniče (zbornice), a što zahvaljujes ti kongregaciji Marijino?

(Srđiš te se).

Saopćenja središnjeg Saveza M. k.

1. Opetovano se tražilo od Sred. Saveza M. k. da se pošalju pravila za kongregacije raznih staleža, n. pr. daka, mladića, djevojaka, i t. d.

Odgovor: »Opća pravila Marijinih kongregacija« mjerodavna su za sve vrsti kongregacija; dakle za muške i za ženske, za mlađe i za odrasle; za članove na selu i one u gradu; za sve bez razlike spola, dobe, staleža, odgoja ili naobrazbe. Tu se dakle zapravo radi samo o posebnim ili mjesnim pravilima; a ta se ne mogu sastaviti za sve jednako, jer to ovisi o mjesnim prilikama i potrebama. Evo međutim nacrta, prema kojemu se mogu sastaviti posebna pravila za svaku kongregaciju.

Mjesna pravila Marijine kongregacije (mladića, djevojaka, žena, daka, gradana i t. d.) U N.

- § 1. Naslov kongregacije jest: ...
- 2. Zaštitnik (zaštitnica) kongregacije jest ...
- 3. Kongregacija se osniva za mladiće (djevojke, žene itd.)
- 4. Sijelo je kongregacije u župi sv.... i to u crkvi (kapeli) ...

§ 5. Pored opće svrhe, označene u poglavljiju I. § 1. »Općih pravila« ova će kongregacija nastojati, da ... Ovdje treba navesti ono što se obzirom na mjesne prilike i potrebe kani bilo kod samih kongreganista bilo preko njih kod drugih polučiti, n. pr. da se iskorijeni u mjestu psovka, kletva i ružni govor; da se promite umjerenost i trijeznost, da se stane na put prekomjernoj i nerazboritoj gizdi, da se iskorijeni koji drugi općeniti a ružni običaj, što možda vlada u mjestu; da se izmire zavađeni i ograniče nepotrebne parbe i sudovi; da se razvrgnu nedopušteni brakovi, dotično, da se pomogne do zakonitog vjenčanja onima, koji se mogu vjenčati, a živjeli su dosada nevjencano; da se narod oduči nepotrebno polaziti krčme, da re podigne pali moral kod mlađeži; i t. d.

Nego valja primijetiti, da će biti dosta, ako se u ta pravila uvrsti samo jedno, i to najpotrebitije, a sve ostalo neka bude zadača i svrha pojedinih sekcija u kongregaciji. Ne može se naime razboriti tražiti, da svi članovi kongregacije imadu isti smisao za sve, istu spremu i istu volju; gdjekojima ne će ni njihove domaće, obiteljske prilike dopustiti, da se jednoko intenzivno posvete stanovitoj službi kao drugi.

Isto tako ne će biti uputno, da se u pravila stavlja ono, što u pravila ne spada, kao n. pr. kada će se držati zajednički sastanci, kada svečano primanje, i tomu slično. U pravila se naime stavlja samo ono, što mora ostati u svakom slučaju netaknuto; spomenete pak i slične stvari ovise o raznim uvjetima kao n. pr. o gorljivosti zbornika, o broju kandidata i t. d. te se prema tomu mogu i moraju mijenjati. Ovakove stvari, ksko dopro opažaju »Opća pravila« (X, 69.) spadaju pred Vijeće, čijim se odredbama i tako moraju svi pokoravati, kao i samim pravilima.

2. Što biste preporučili za posebna pravila dakeškim kongregacijama?

Odgovor: Preporučili bismo im: 1. da zbornici moraju svako proljeće završiti s dobrim prvim redom. — Prema tomu: tko dobije

svojom krivnjom ma samo jedan drugi red, smatra se onaj čas suspendiran od svih blagodati kongregacije za cijelo nastajno polugodište; a pri tom mora ipak obavijati sve zborničke dužnosti, kao i svaki drugi zbornik. Vijeće, u sporazumu s upraviteljem, može ga paže i sasvim isključiti iz kongregacije.

1. Zbornik, koji bi se teže ogriješio o školsku disciplinu, makar stvar i ne dosla pred profesorski zbor, ili o čudorednost ili umjerenos, ili bi inče bilo na sablazan zbornicima i kongregaciji, ima se kazniti prema krivnji, ma bilo i samim isključenjem iz kongregacije.

2. Ako bi pak bio zaključkom profesorskog zabora disciplinarno kažnjeno, ma samo javnim ukorom: onaj čas prestaje biti zbornikom.

3. Članom Vijeća može u pravilu biti samo zbornik, koji iz vlasanja ima, i samo dok ju ima, ocjenu »uzoran« a u naucima je »odlikovan«.

4. Bude li kongregacija s vremenom imala sekcije: svaki je zbornik dužan, da barem u jednoj aktivno sudjeluje.

5. Svi zbernici pristupeju zajednički k Stolu Gospodnjem svaki mjesec, i to po mogućnosti I. petka ili I. nedjelje u mjesecu.

Đacka kongregacija koja se ne drži ovih ustanova, ne može dugo živjeti niti željenim rodom roditi. Takva kongregacija ne će nikad uživati pravi ugled niti među đacima niti među nastavnicima, niti će se s pravom itko na nju obazirati niti o njoj voditi računa; a tada je bolje, da je i nema. Kongregacija treba ili da bude ono stomača biti; ili je bolje, da je nje.

NAŠI DOPISI.

Savezu Djevojačkih društava najaviš ova društva Djevojačka broj sv. ptičići: Bisira: u rujnu 96, u listopadu 87; Hvar: u listopadu 110, a rujna 130; ostakao postoji naše društvo, umrlo nam je 5 drugarica, a udala se I. — Madžarevo: u rujnu 295; Selca na Braču: u kolovozu, rujnu i listopadu: 250; Šisak: u rujnu 58; Sr. Nedjelja: 161; Revniteljice: 64; Velika Ludina: u srpnju 65; Voća: u rujnu 214, u listopadu 180; Podmladak 43; Vojni Križ: u srpnju oko 90; Varaždin: u listopadu 62, u rujnu 383; Zajezda: u lipnju 150.

Vratislav (Videtur) Une 8. listopada dogorjela je svjeća života milome našem župniku Josipu Bošariću. Od jedanaest godina svog svećeničkog života proveo je kod nas skoro polovicu. Nije baš mnogo vremena, ali si je ipak našu župu na vjećnu zahvalnost zadužio. Svojim bistrim umom, blagim srcem i veselom čudi radio je neumorno za slavu Božiju i dobro našega naroda. Uz obične svećeničke dužnosti, sto ih je najgorljivije vršio, širo je osobito dobre knjige i radio za katolička društva. Na tisuće je različitih molitvenika pribavio i razdijelio narodu; na stotine je raznih „Glasnika“ dolazio svaki mjesec u našu župu. Osnovao je „Pomladak Vojske Srca Isusova“ i pjevački zbor; upisivao mnoge u bratovštu škapulara i tredi red sv. Franje, u kojem je i sam bio. Mnogo je doveo da se svaki dan priešćat, ali je zato i najvećom ljubavlju primao grješnike na sv. ispojived. Sto ih je više ugodao poslije Mise pred sakristijom, to mu je milje bilo. Mnoga bi majka zdvojila bila sad za ovoga strašnog rata, da je on nije usječio nad gubitkom miloga sina; a osobito je rado i veledušno oprštao neprijateljima svojim. Upravo njegovim nastojanjem čita danas skoro svaka kuća naše župe „Glasnik Srca Isusova“, a to je najlepši znak, kako je i on sam bio svećenik i župnik po Srcu Isusovu.

M. Ž.

Nadřaj: Pobožnost sv. Obitelji 1. — † O. St. Babušović 4. — Ti sam 1. 5. — Bogoslovje (pij.) 6. — Tražite najprije kraljevstvo Božje! 6. — Majci nevratljog sina 10. — Mjesečne nakane za g. 1919. 10. — Iz svogdanje života 11. — Zahvalnice 12. — kongregacija i kongregant 13. — Saopćenja srednjeg Saveza M. k. 15. — Naši dopisi 16.

Urednik: O. Josip Vrbenek D. J.

Tisk C. Albrechta, Zagreb.

Broj 2. i 3. VELJAČA I OŽUJAK 1919. Tečaj XXVIII.

Duše vojnika.

Opća nakana molitava i dobrih djela u veljači,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Prošlog lipnja zaželio je već sv. Otac, da Apostolstvo sjedini prošnje svoje sa prošnjama Bož. Srca za duše vojnika. Daleki njegov pogled i veliko srce njegovo obuhvaća sve one milijune krepkih života iz sviju naroda, što se bilo milom ili silom stavili u službu domovine. On gleda ovaj puta osobito na njihove duše. Pa to i jest ono glavno i nepromjenljivo u njima, stajali oni u bojnoj liniji, čuvali red u gradu, ležali u bolnicama, vraćali se kućama, čamili u ropstvu ili se patili u čistilištu. Velik je doduše svagdje njihov tjelesni napor i žrtva, no ipak je sila duha ono, što taj napor snošljivim čini i oplemenjuje. O duhu ovisi vjernost položenoj prisiagi, o duhu srčanosti za žrtvu života, duh jači da se podnese hod i glad, žeda i zima, duh vrši poslušnost i svladavanje. O duhu ovisi zadovoljstvo u službi, sreća u životu i — što je najvažnije — sretna vječnost.

Da potražimo duševnim okom sve one stotine tisuća hrvatskih vojnika, što podože pod zastave svoje, gdje bismo ih sve sada našli, što li bi nam duše njihove govorile? Jedni su još pod oružjem; trpe i rade da se očuva mir i poštenje u našoj novoj državi. Pogledi nam njihovi odavaju, da s uvjerenjem brane novi porekak, da se vesele, kad narod čuva red i poštenje, da bi žalili kad bi morali silu upotrijebiti. Mi ih pak pratimo željom: dok čuvate opće dobro, ne zaboravite duše svoje! Neka vam ne bude zasluga i priznanje naroda potpuna plača, nego računajte i na onu gore. Ovakovo vam raspoloženje želimo, kakovo je bilo onog vrijeđnog vojnika, koji je s talijanskog bojišta pisao: „Otkad primam

Glasnik Srca Isusova, zaista sam se posve promijenio. Uvijek sam dobre čudi i uzdam se u dragoga Boga, da će se sretno kući povratiti".

Drugi dio naših milih vojnika jest u bolnicama, u zavima i školama za invalide. Još ne zaciјeliše ljute rane rata, a potrajet će dugo dok zaciјele. Liječnici se i rodoljublje upravo neumorno napinju, kako da izliječe bolesne, opreme sakate, pouče invalide. Ti suće njih bit će opet sposobno za privredu, jesti će svoj kruh, uzimat će časno mjesto u društvu. A hoće li biti sasvim zadovoljni? Hoće, ako im se duša smiri. Bez Boga pak, ljubavi njegove, milosti njegove — toga ne će postići.

Došao u tudini Hrvat Isusovac u bolnicu i donio nešto hrvatskog štiva za naše ranjenike. Nade jednog Hercegovca gdje prevrće po nekim pripovijestima. „Ti dakle imas što da čitaš!“ — reći će mu. „A što će mi ovo, odgovori vojnik; da je nešto o Božanstvu, onda bih rado čitao“. Dakle o Božanstvu da čita, da misli; to želi, to ga tješi i bodri. Braćo invalidi! Ni vino ni društvo ni putena naslada ni hvala ljudska ne će vam donijeti mira. Prikažete li trpljenje svoje Raspetome i s njegovim ga sjedinite, evo strpljivosti, evo olakšanja bolnom životu, evo i štovanja od postenog svijeta.

Još su teže duševne rane i boli premnogih hrvatskih vojnika, koji se već nalaze kod kuće. Jednomo krvari srce radi nevjerne žene; drugome radi raspuštene djece; treći se ljuti na opaka susjeda; četvrtom se diže bijes na pijavicu lihvare... Sam im, brate, ne smiješ da sudiš. Ne bi ni ti htio, da tebi drugi. Bilo bi krvi, zatvora i još gorega. Bog te pak nije za to očuvao, da sad zlo radiš i u tamniči truneš. Vidiš li, da zlo žale, prosi im. Spasit ćeš dušu sebi i njima. To je ponos naše katoličke vjere, da praštamo i nep ijatelju svome. S blagoslovom Božjim pridići ćemo mi već sir tinju svoju.

Kano mđra prite dušu premnogima pitanje: pa jesmo li zbilja badava trpjeli i borili se? Ne! Tko Bogu služi, on plače ne gubi. Hrvatski je pak vojnik Bogu služio, jer je svoju dužnost vršio. Dok je sabor njegov priznavao prijašnju vlast, priznavati i braniti je morao i on. Dok je vlasta njegova smatrana za dužnost držati prisegu, smatrao je i on. Dok su vode njegovi izdržavali, izdržavao je i još bolje on. Dok se sabor njegov nadao slobodi od prijašnje vlasti, znak je samo plemenštine hrvatskog vojnika, što se nadao i on. Ta i sv. Pismo veli, da je samo prava i sveta ljubav dugotrna, milokrvna, sve oprasta, svemu se nada. Takovu ljubav bližnjega pokazao je on.

A zar je krivnja i sramota biti svim srcem i pameću ondje, gdje po dužnosti moraš biti? Ta i poganski je svijet to cijenio kao krepst! Tko pak dužnost i krepst vrši taj Bogu služi, pa ga i ne će minuti plaća.

Ako je i Hrvatu sinula sloboda iza tolikih patnja, sinula mu je Božjom voljom, premda neočekivanim načinom. Sin, koji kopa i sadi, gnoji i okapa krumpir, ne čini za kuću manje nego više od drugoga sina, koji u jesen odgrne zemlju i izvadi gotovi krumpir. Zasluge su hrvatskog vojnika pred Bogom sadile i okapale sjeme slobode, a drugima je pripustio Gospod da odrinu, što je sakrivalo

njezin plod. Hrvat se dakle, koji vjeruje u Boga, može svojim trudom samo ponositi; ali uz to i diviti premudroj Providence.

Smiri se dakle junač! Ti nijesi badava trpio ni molio. Svome rodu si služio slobodu i sačuvao jezik; a radi kreposti tvoje cijeni te prijatelj i neprijatelj. Prestani još samo sramotiti ime Božje, pa ćeš osigurati i ime svoje!

Upravo ovih dana stiže nam pismo jednog seljaka prijatelja Glasnika, iz Moskve. Čujmo, što je njemu na srcu: "Pao sam po nesreći u rusko ropstvo pa se često sjećam mile Hrvatske domovine, koja mi je milija od cijelog svijeta. Najviše me pak boli srce za majku Crkvu i crkvu Srca Isušova, u kojoj sam mnogo naučio slušajući propovijed. Javite, molim vas, milom narodu našem, neka ljubi domovinu svoju i štuje svekoliko svećenstvo, neka ide često svetoj Misi i sluša Božju riječ. U budini nauči to čovjek pravo cijeniti..." A koliko li je još takovih vojničkih duša po ledenom sjeveru i drugdje! Kako su one potrebne utjehe vjere i naše molitve!

Drugi jedan zarobljenik piše: "Par puta mi se u snu prikazala slika Srca Isušova. Micala se kao da je živa te me rukama blagoslovila. O kako je to bila za mene u onim teškoćama velika utjeha!" A mi ćemo se, čitatelju, moliti, da bi ta slika vazda bila živo pred očima svim hrvatskim sadanjim i bivšim vojnicima, da bi iz Srca Isušova crpili utjehu i poticaj na valjan kršćanski život.

Najviše su ipak potrebne molitve i pomoći naše duše onih vojnika štono još u čistilištu trpe. Trpe, jer su mnogi nerado snosili trpljenje ovdje; čeznu za nebom, jer su premašio mislili na nj ovdje; odvraćaju se od taštine prolazne, jer su odviše uz nju prianjali ovdje. Pomozimo im zadovoljiti pravdi Božjoj prikazujući za njih sv. Misu, oproste i vlastito trpljenje. Ta oni se žrtvovali i za nas.

Velika škola trpljenja još je otvorena i velik joj je broj učenika. Kamo sreće da svi u njoj naučimo ono, zašto ju je Providence otvorila: "Znaj i uvidi, da je zlo i gorko što si ostavio Gospodina Boga svoga i što ne ima straha mojega u Tebi!" Jer. 2, 19. Suспектimo dakle zle želje i živimo po svetoj vjeri svojoj. "Tko zna sam sobom vladati, vredniji je od onoga, koji osvaja gradove" — veli Duh Sveti.

J. V.

† Dr. JOSIP STADLER

nadbiskup vrhbosanski, utemeljitelj Glasnika.

Prošle se godine u 6. broju veselio Glasnik pedesetgodišnjici svećeništva utemeljitelja svojog nadbiskupa Stadlera, pa je tom prigodom nabrojio glavna diela njegova, što ih je izveo, da raširi štovanje Božanskoga Srca. Upravo šest mjeseci iza toga svidjelo se Gospodinu te pozva vjernog slугу svojega, da ga nagradi za velika djela. Na blagdan Bezgrješne u večer rastala se divna mu duša s ovim svijetom izgovarajući: "Isuse, Bože moj, Marijo!" Tijelo,

štono je bilo stan velike duše njegove i oruđe tolikih plemenitih djela, sahranili mu dne 12. prosinca u lijepoj sarajevskoj katedrali na počinak.

Prijatelj i neprijatelj njegov priznaje: bio je veliki čovjek! Neprijatelja sile da to prizna velika djela njegova, a prijatelj govori, jer mu poznaje veliku dušu. Duh ga je njegov učinio od običnog siromašnog građanskog sina knezom u Kristovoj Crkvi; duhom se svojim vinuo do narodnog vođe i najvećeg dobrotvora Bosne; duhom svojim bio je velik u naravnoj i vrhunaravnoj djelatnosti. Kao dak bio je u školama vazda odličan i uzoran. Kao profesor temeljiti i svestran u nauci, zanimiv i poletan u predavanju, mio i plemenit u drugovanju, blag i odlučan u odgajanju. Kao nadbiskup bio je izgled sveta života, žarki učitelj Kristove nauke riječu i perom, neustrašivi branitelj prava svete Crkve, veledušni pomoćnik sirotinje, poduzetni i neumorni organizator velikih djela za narodno dobro.

Sagradio je novu stolnu crkvu i dao poticaj i prinos još za mnoge druge; podigao dom za nadbiskupa i kaptol, dva velika sjemeništa i petnaest raznih drugih zavoda. Istina je da se to gradilo većinom prinosima plemenitih darovatelja; ali je njegova krepost bila onaj magnet, koji je privabio darove od ljudi, a blagoslov poduzećima od Gospodina.

Blago duha svoga saopćio je hrvatskome narodu u neko dvadeset knjiga i preko 70 poslanica, kojima ga nastojao poučiti i prosvijetliti u vjeri i unaprijediti u čudorednu. Žarka mu želja, da narodu učini što više dobra, očitovala se i u tom, što je utemeljio novu redovničku družbu „Službenice maloga Isusa“, koje sada već u petnaest kuća odgajaju hrvatsku sirotinju.

Sve je to mogao izvesti veliki pokojnik za to, što je bio visoko prosvijetljen ne samo naravnim znanjem, nego osobito milošću svete vjere. Kako običan čovjek živahno misli na prijatelja, kojega ne vidi, ali zna da mu dolazi u posjet, tako se Stadler živahnom misli i tvrdim uvjerenjem nalazio vazda pred svudašnjim Božanstvom. Sva njegova načela i osnove, život i poduzeća prožimalo je živo osvjeđenje, da sve mora upraviti k Bogu, kome valja da služi sve stvorene. Božja čast bila mu je mjerilom u svem privatnom i javnom radu. Godine 1893. dobio bio u dva dana četiri tisuće krune na dar. Odmah odluči: „Gradimo crkvu svetima Cirilu i Metodu, jer će se u njoj puno Bogu moliti!“

Na pomoć je Božju tako živo i sigurno računao, kako računa na svoj novac onaj, koji ga stavio u štedionicu. Kad je kanio graditi katedralu, pitali ga, a odakle mu novac? „Veliki je Bog stvorio nebo i zemlju, pa što je to njemu, da mi namakne te tisuće!“ odgovori on. Ovo mu je ufanje u Бога omogućilo, da je kraj malenih dohodata svojih mogao započeti i izvesti velika djela.

O ljubavi pak njegovoj prema Bogu i bližnjemu govori sav život i djela, a odsjevala mu upravo iz cijelog bića. Baš s te pojavе ostao je u nezaboravnoj uspomeni prisutnima na prvom hrv. katoličkom sastanku, gdje je čitavi sat tako žarko govorio o Gospodinu Isusu, kako se on uvjek izrazivao, da se činilo, kao da se sv.

Ivan Apostol, učenik ljubavi, s neba spustio te sad otkriva tajne Božje ljubavi.

Nutarnji dakle život vjere učinio je dušu njegovu velikom; duša pak njegova izvela je velika djela, kojima si pred Višnjim zasluzio veliku slavu, a u narodu svome vjekovitu zahvalnost.

Što veli crkveni zakonik o sv. pričestil?

Ptše J. P. Bock, D. I.

1. Moderno zakonodavstvo o kruhu zemaljskom.

Koliko je stalo do dobre, krepke i izdašne hrane tjelesne, to smo u svjetskom ratu upoznali bolje no ikada prije. Tu nije bilo gotovo nijednog čovjeka, koji se ne bi iz dana u dan lično brinuo i mučio za rijetki i dragocjeni komad kruha. I mnoga gospoda i razmažena im djeca ne stide se više javno nositi u ruci ili na hrptu torbu ili spremicu za hranu i poredati se pred tržnicom ili dućanom u dugom redu ustrpljivo čekajući, dok dode red na njih. — A koliku brigu istom zakon odavstvo vodi danas za hranu našu! Tu ima u svakoj zemlji posebnih ministara za prehranu; tu ima strogih propisa o nužnom obradivanju i zasijavanju svakog komadića redne zemlje; tu ima krušnih i drugih živežnih karata; tu ima u svakom gradu sva sila raznih novih ureda i više manje zlo-sretnih centrala za aprovizaciju, to jest, za opskrbu nužnim životnim namirnicama. Tu svaki čas izdaju nove zakone, nove naredbe i propise, koji se tiču hrane ljudske, dapače i krme marvinske i maksimalne cijene nijihove. Ako i sve ove naredbe građanske oblasti ne mogu posve zapriječiti bezdušnog sakrivanja i nagomilavanja hrane u tajnim spremama nezasitnih luhvara, to ipak danas jasnije nego ikada prije vidimo, koliko je svim ljudima stalo do primjerene hrane tjelesne.

„I ovce idu za njim, jer poznaju glas njegov.“ Iv. 10, 4.

2. Kruh nebeski.

„A ipak je duša više nego jelo“ (Luk 12, 23). I Spastelj veli svima: „Gledajte i čuvajte se od svakoga lakovstva; jer ničiji život se stoji u suvišku imanja njegova“ (Luk. 12, 15). A drugom prigo-

dom, iza kako je čudesno umnožio hlebove, reče židovima: „Starajte se ne za jelo, koje prolazi, nego za jelo, koje ostaje za život vječni, što će vam ga dati Sin čovječji; jer ovoga potvrđi Otac Bog“ (Iv. 6, 27). Po tom sâm o sebi kaže: „Ja sam kruh živi, koji s neba siđoh. I ko jede od ovoga kruha, živjet će uvek; a kruh, što će ga ja dati, tijelo je moje za život svijeta“ (Iv. 6, 51–52).

3. Zakonodavstvo Božje o kruhu nebeskom.

A je li moguće, da treba još strogih zakonskih propisa, da jedemo ovaj „kruh, koji krije svaku slast u sebi“ (Mldr. 16, 20)? Je li moguće, da ne čeznemo dan i noć za onom gozbom svetom, na koju nas poziva božanska Premudrost: „Hodite, jedite hruha mojega, i pijte vina mojega, što sam ga pomiješala vama“ (Posl. 9, 5)? Kako da se i bez strogog zakona ne odazovemo milom pozivu Gospodnjem kod proroka Isajie: „Svi koji žedate, hodite k nudi; i koji nemate novaca, hitite, kupite i jedite; dodite i kupite bez novaca i posve besplatno vina i mlijeka“ (55, 1)! Kako da ne primamo k srcu, već dapače skrajnjom neuljubnošću odbijamo ljudski poziv samoga Kralja nebeskoga na svadbenu gozbu njegovu u dvostrukoj priči Gospodnjoj (Luk. 14, 16–24 i Mat. 22, 1–14)? Eto, nije badava rekla Božanska Premudrost: „Ako je ko malešan, neka dođe k meni! I nemudrima je rekla: Ho site, jedite kruha moga“ (Posl. 9, 4–5). I nije badava Gospodar po drugi i treći put poslao slugu svoga: „Idi brzo na raskršća i ulice gradske, i dovedi amo siromaše i slave i slijepce i hrome... Izidi na putove i među ograde te natjeraj, neka dođu, da mi se napuni kuća. A kažem vam, da nijedan od onih prvih zvanih ne će okusiti večere moje“ (Luk. 14, 22–24).

I danas ima sva sila tobožnjih mudraca, koji pitaju sa židovskim književnicima: „Kako može ovaj dati nam a Tijelo svoje da jedemo?“ (Iv. 6, 53.) A Isus i njima ponavlja svoj božanski zakon: „Zaista, zaista vam velim: Ako ne jedete Tijela Sin: čovječjega i ne pijete krvi njegove, ćete imati život u sebi“ (6, 54). To je dakako zakon Božji, ali nipošto ne privremeni i nuzgredni zakon, poput modernih propisa o krušnoj karti i o aprovizaciji u ratu; već je to ponajglavniji ustavni zakon kraljevstva mesijanskoga, i to zakon, koji se osniva na samoj biti a. jezgri ovoga kraljevstva. Kao što naravni zakon o životu glasi: „Ako ne jedeš, ne možeš živjeti,“ tako i u vrhunaručnom pogledu vrijedi isti nužni zakon: „Ako ne jedeš kruha života Tijela Sina čovječjega, ne možeš živjeti životom Kristovim, životom živog udatajinstvenog Tijela njegova, životom djeteta Božjega.“ Dapaće i prva kica ovog života vječnoga, što smo je primili na svetom krštenju, po nauci svetih Otaca nije ništa drugo, nego duhovno blagovanje Tijela Gospodinova ili zajednica života njegova, u koliko svaka milost Kristova pa i krsna milost potječe od presvetog, na križu za nas žrtvovanog i na oltaru za nas prikazanog Tijela Gospodnjeg, „jedinog i spasosnog lijeka“ (v. misnu molitu na svetkovinu sv. Marije Magdalene). I svaka druga nam se milost u Novom Zavjetu podaje po kreposti i zasluzi ovog presvetog Tijela

Kristova i predragocjene Krvi njegove, „izvora svih milosti.“ Tu u presvetoj Euharistiji krije se sav „plod otkupljenja Kristova,“ kako veli Crkva u euharističnoj molitvi.

U raju zemaljskom stajalo je kraj zlokobnog drveta znanja dobra i zla i drvo života, koje je imalo hraniti blaženu besmrtnost duše i tijela našega. Adam i Eva dali su se prevariti zmijom paklenom i jeli su od zabranjenog drveta znanja, a time su sebi i potomcima svojim za uvijek zakrčili put do rajskega drveta života. Nu Bog je u euharističnom otajstvu zasadio u raju Crkve svoje novo drvo života, kojemu lišće nikada ne vene, i koje vazda obiluje raskim ljekovitim plodovima (Otkriv. 22, 2). Bez ovog „lijeka besmrtnosti i ustuka protiv smrti“ ili, ako se ne može primiti sakramentalno, barem, bez žive i djelotvorne želje za njim nema spasa nikome, a po gotovu nema ustrajnosti u dobru ni blaženog života vječnoga. Zato se sām Spasitelj u ljubavi svojoj k nama tako svećano zagrozio, da nemamo života, ako ne jedemo tijela Sina čovječjega, dakako dostojno i čistom savještu, okajavši možebitne teške grijehе svoje u dobroj isповijedi.

4. Novi crkveni zakonik

Toliku pažnju posvećuje ovom preuzvišenom Otajstvu te u tri posebna poglavљa raspravlja „o čuvanju i štovanju presvete Euharistije“ (kanoni 1265.—1275), „o svetoj misnoj žrtvi“ (kanoni 801.—844.) i „o svetoj pričesti“ (kanoni 845.—869.); a osim toga još i na mnogim drugim mjestima, govoreći n. pr. o bogoštovljу, o crkvama, o oltarima, o svetim vremenima, o svetome redu i t. d., nastoji prema samoj uredbi Kristovoj, da sve bogoštovlje naše ostane usredotočeno oko ovog središnjeg otajstva vjere naše, jer je baš po presvetoj Euharistiji Crkva doista kuća živog i prisutnog Boga Čovjeka.

Revni štoci Glasnika Srca Isusova osobiti su prijatelji ovog Božanskoga Srca, koje dan i noć među nama i za nas živi u presvetom oltarskom Sakramantu; te će se oni stoga bez sumnje zanimati, što taj novi crkveni zakonik, započet od pokojnog pape Pija X. i dovršen od sv. Oca Benedikta XV., propisuje ili dopušta svim vjernicima svete rimo-katoličke Crkve obzirom na primanje svete pričesti.

a) Tko se smije, a tko se ne smije pričestiti?

Glede toga nareduje kanon (propis) 853, „da se svaki krštenik, komu (božansko i crkveno) pravo to ne brani, može i mora pripustiti k svetoj pričesti.“ Božansko pravo jedino brani, da ne pristupimo k stolu Gospodnjemu u svijesti smrtnoga grijeha, prije nego smo ga skrušenom isповijedi izbrisali.

Novi crkveni zakonik to dalje tumači u dva kanona (855. i 856.), gdje veli: „Treba uskratiti Euharistiju javno nedostojnima, kakvi su izopćenici, kaznom „interdikta“ udareni. t. j. isključeni od nekih tajna crkvenih, i očito zloglasni, osim ako je priznata njihova pokora i popravak i ako su prije popravili javnu sablazan.“ Dakle javni grješnici, n. pr. poznati konkubinari, moraju najprije popraviti javnu sablazan, ostaviti grješnu prigodu, ter onda istom izu skrušene isповijedi smiju pristupiti k stolu Gospodnjemu. Obzirom na

druge teške grijeha veli kenen 856.: „Niko, koga tišti svijest teškoga grijeha, kolikog od mislio, da je savršeno skrušen, ne smije pristupiti k svetoj pričesti bez prethodne sakramentalne ispovijedi; bude li silne potrebe te nema li ispovjednika na domaku, neka prije pobudi čim savršenoga pokajanja.“ Svijest teškoga grijeha tišti onoga, koji je svijestan, t. j. sigurn ili uvjeren, da je smrtno sagriješio te se toga i sjeća u vrijeme svete pričesti. Ko dakle samo sumnja ili ne zna sigurno, da je teško sagriješio, po sebi ne mora prije ići na ispovijed, osim ako bi navadno bio preširoke savjesti i držao teške grijeha za male.

„Silne potrebe“ za svetu pričest bez prigode za ispovijed katočici svjetovnjaci u stanju teškoga grijeha otično nemaju, jer se mogu gotovo uvijek prije ispovjediti barem kod onog svećenika, koji im dijeli sv. pilčest, ili mogu odgoditi sv. pričest na sutradan i prije tražiti prigodu za ispovijed. Sama želja za svetom pričestu nije dovoljan razlog, da tko, kojega tišti savjest teškoga grijeha, pristupi k sv. pričesti bez ispovijedi i samo uz savršeno pokajanje. Tako isto redi vito nije to dovoljan razlog, ako je komu mrska ispovijed kod cvog ili onog svećenika. No recimo, da ko već kleći kod pričesnoga stola, i tada nu najedamput pane na um jedan smrtni grijeh, što ga je posve zaboravio bio. U tom slučaju mogao bi biti u „silnoj potrebi“ ili neprilici. Neka dakle odmah pobudi savršeno pokajanje, i tko se može dostojno pričestiti. Ali i u tom slučaju „silne potrebe“ ostaje za svakoga teška dužnost, da kasnije i onaj zaboravljeni ili izostavljeni smrtni grijeh naknadno „mejne pod vlast ključeva,“ t. j. da ga ispovjedi. (Nastaviti će se.)

Gorljiva Indijka.

Biskup Faisandier D. I. iz Tričinopolija u Prednjoj Indiji piše o jednoj Indijki, koja se u svom tihom apostolskom radu veoma odlikovala. Zove se Sebastiamal (Sebastijana). Raro su je vjenčali kako je u Indiji običaj; ali brzo postje udovicom. Poganski običaji indijski ne dopuštaju, da se udovica drugi put udade. Sebastiamal se nije na to ni najmanje tužila, već odluči, da će se kao udovica posvetiti službi bijednika. Jedan revan misijonar, koji je poznavao njezinu ozbiljnu i plemenitu čud, utvrdi je u dobroj odluci. Najprije se dade poučiti o najobičnijim bolestima i domaćim lijekovima; a onda zade po okolišnjim selima s košaricom živeža i lijekova, pomažući najbjednije, poučavajući u vjeri one, koji su to zaštlijeli i krštavajući djecu na umoru, a i odrasle, koje bi mogla skloniti.

Bijaše joj jedva 18 godina; stoga je njezin otac upozorivao na pogibli, što prijete njezinoj mladosti. Ona bi tada pokazala samo svoju krunicu veleći, da je to njezino oružje, te se nije dala odvratiti od svoga apostolskoga rada. Tako izade brzo na glas keodobra ljekarica, pa je rado puštahu i u takve poganske obitelji, kamo ne bi nikada smio misijonar ili katehisti ni koraknuti.

Za vrijeme ljudoga glada, koji se u onim krajevima počesto javlja te mnogi i mnogi život pokosi, bila je njezina žetva najljepša.

Zalazila bi među čitave hrpe gladnih stradalnika, te bi im uz tjesnu hranu pružala i duševnu.

Jednoć joj prigovori neki poganski nadglednik, što pogane predobiva za kršćanstvo. Ona znajući za njegovu slabu stranu turi mu u ruku nešto novca — i on je pusti na miru. Onda pode sama višem činovniku, te ga zamoli, neka bi joj dopustio, da smije svoj posao ljubavi nastaviti. Ovaj joj to smješta dopusti.

50 je godina djelovala ovako uz očiti blagoslov Božji. Više od 10.000 pogana pokrsti na samrti te im tako otvorí vrata nebeska.

Ovo lijepo pokazuje, da su Indijci, taj inače toliko prezreni i ugnjetavani narod, sposobni, da potpuno prigrele i usvoje duh kršćanstva.

Ivan Kraliček D. I.

Najteža riječ.

Već mi je duša toliko i toliko puta govorila Isusu i govorili mu svaki dan. Kažem mu bezbroj riječi najljepših, najsladih, najmilijih. No ima jedna, koja ljepotom i milinom svojom nadilazi sve ostale. Naučio sam je još u ranoj mladosti. Ponovio sam je mnogo — mnogo puta, svaki dan, a često i svaku uru. Bez te riječi gubi molitva svoju ljepotu i vrijednost ...

Ali što je to? Od nekoga vremena ne izgovaram je više ... Ona mi se nehotice namiče na usne, kad sam u žalosti; ali se ne usudujem izustit je, jer joj se srce protivi, neće da je poprati. Pa i zašto da izgovorim riječ, koja — ne bi bila ...? Isus ju je izgovorio u vrtu Getsemanskom i naložio svima, da je ponavljaju, jer je najljepša, što je mogu izgovoriti usta kršćanska. Ta je riječ: „Budi! Budi volja tvoja!“

Koliko puta posjetim dragoga Isusa, da mu izlijem svoje srce, i sve gorkosti njegove, da mu otkrijem sve moje boli i nade, da ga vrućom molitvom prisilim, da mi se smiluje; ali se od njega vraćam srecm punim nemira, jer mu ne rekoh sve, jer mu ne rekoh ono najvažnije: „Budi volja tvoja!“

Kad molim, razumijem, da Isus zahtijeva ovu tešku riječ, jer mu je mila; a ja nepromišljeno odbijam to nadahnucé i slijedim nabranjanjem svojih želja. Htio bih od njega primiti ono, što ja hoću a ne ono, što on hoće od mene ... Spoznajem, da imam krivo; al kako je to teško stupiti pred Isusa križem na ramenima i reći mu iskreno: „Isuse, hoćeš li da podnosim ovo mučeništvo? Ako ti hoćeš — onda hoću i ja! Budi volja tvoja!“ Teško se odreći lijepo nade na još koji vedri i sretni dan na zemlji. Kad smo već umorni od trpljenja, kako je teško još trpjeti, jer Isus tako hoće!

A ipak se svetost sastoji u tome i samo u tome, da vršimo volju Božju. Što činim dakle ja s mojim vječnim protivnostima? ... Možda Isus ne čeka od mene drugo, nego još samo ovu najtežu, ali za mene najspasenosniju riječ: „Budi!“ — da me učini svojim odabranikom? ...

O Isuse, razumom shvaćam, što bih imao učiniti, ali srce se opire. Valja da mi ti u pomoć pritečeš, da usavršiš djelo svoga milosrda, da obratiš i umekšaš ovo bijedno moje srce. „Gospodine da mi što zapovijedaš i zapov jedaj što hoćeš!“ *M. Augustina.*

Klaudije de la Kolombjer.

Napisao † O. Stj. Babunović.

Da prosljedimo donositi žica stovatelja presv. Srca Isusova iz blažene, sada zapravo već svete Margarete Marije Alakok, počimljemo sa časnim slugom Božjim ocem Klaudijem de la Kolombjerom, svećenikom Družbe Isusove.

Rodio se 2. veljače 1641. U Družbu Isusovu stupio je 25. listopada 1658. Još u pučkoj školi stupio je u Marijinu kongregaciju. Bio je na glasu propovjednik, paće više godina profesorom govorništva. Uzrdna pobožnost prema dragom Spasitelju, vrhovnom svom Vodu, Kršlju i Uzoru, dovela ga do toga, da je nježno zavolio i Srce Isusovo prije nego je i čuo za blaženu Margaretu Alakok. Obavljajući područni put u Družbi Isusovoj običajne tridesetdnevne duhovne vježbe te razmišljajući u trećem tjednu tih duhovnih vježba o muci Isusovoj, a napose o izdajstvu Judinu, zabilježio je u svoj dnevnik i ovo:

»Dvoje me osobito u ovom dogodaju dira i time sam se cijelo vrijeme razmatranja bavio: Prvo je ona pripravnost, kojom je Isus stupio pred svoje neprijatelje. On je to učinio s takvom jakosću duha, takvom odvažnošću i s takvom vanjskom sabranošću, kao da mu je duša bila posve mirna, a ipak mu je Srce bilo napunjeno strašnom gorčinom, sva mu se čuvstva bila uzburkala, sva narav potresla. — I gle, uza svu tu buru Srce njegovo pripadalo je Bogu Ocu; on koraca sigurno i ne krzma ni časka, da izvede svoj naum. — Drugo je ona sućut, koju je to isto Srce imalo za svoga izdajnika Judu, za apostole, koji ga ostaviše, za svetenike i za sve ostale, ko i su bili uzrok boli, što je tripi. Predočih si to Srce bez mržnje, bez ogorčenja, puno prave nježnosti i ljubavi spram svojih neprijatelja. — Tada se obratih Mariji pa je zamolih, da i moje srce napuni takvim osjećajima. Spoznao sam, da je njezino srce u tom savršeno. Bijaše uronjena u more boli i nije ništa učinila, što joj ne bi dolikovalo... O Srca, koja ste zaista zavrijedila da posjeduete sva srca, da vladate srcima sviju Andela i ljudi, vi mi budite odsele uzorom, a ja ću u sličnim prilikama gledati, da se za vama povedem! Hoću, da mi u buduće srce sve više bude u Srcu Isusovu i Marijinu pa da mi oni priopće svoja čuvstva da nemam drugih čuvstava do onih, što ih iz tih srdaca primim.«

Na svoj tridesetpeti rođendan 2. veljače 1675. položi zadnje svećane zavjete u Družbi, a odmah ga zatim poslaše poglavari u Parej le Monist za rektora (starješinu) tamošnjeg kolegija Družbe Isusove. Iz udvornosti pohodit će odličnike u gradu, pa i samostan sestara od Pohoda Marijina. Glavarica ga zamoli, da bi rekao svim sestrama koju pobudnu riječ. On to i učini. Tom prilikom pobudi njegovu pozornost neka sestra, pa će poslije zapitati glavaricu, tko je to. Ova odgovori, da je to sestra Margaret. »Ta je sestra čedo milosti« otpovrnu rektor, a da nikada u svom životu nije do sada te sestre ni vidio niti išta čuo za nju. U isto vrijeme, čim se sestre sabrale, da poslušaju njegovu propovijed, primjeti i Margaret u sebi tajan, ali posve jasan i nesumnjiv glas: »To je onaj, koga ti Šaljem!«

Tako se eto, očito ne bez utjecaja odozgora, upoznaše te dvije duše, što ih Gospodin izabrao, da po njima uvede u Crkvu svojoj što-

vanje Bož. Srca svoga. Novi rektor bit će izvanredni isповједnik sestara od pohoda. To će ponukati glavaricu m. Somez, pošto se uvjerila, da je o. Kolombjer doista muž učen i veoma razborit, te će naložiti sestri Margareti, da mu se sasvim povjeri. Sve dosele naime nije glavarica sama bila na čistu, što da audi o izvanrednim putevima, kojima je Gospodin »milu učenicu Srca svoga« vodio, pa je jedva čekala, da joj Bog pošalje koga, koji će joj pomoći. I doista o. Kolombjer saslušavši Margaretinu isповјед, proučivši pobliže njezinu prošlost i sadašnjost, stavivši je na razne kušnje, iz kojih je svakiput izišla, kako je ovako od Boga odlikovanoj osobi i dolikovalo, upozna brzo, jasno i nesumljivo, da su tu očiti putovi Božji, pa umiri i sestraru Margaretu i njezinu glavaricu. O tom piše bl. Margaretra ovako:

»Pot caše me, da ustrajem na putu, posutu križevima i trnjem. Zabranji mi opirati se duhu, koji me vodaše te mi reče, da se sasvim predadem u Isusovu volju, što me posvema utjesilo.« Mnogo su radi toga gdje koji udarali na o. Kolombjera, ali se on nije dao smesti. Kako je bila mila Gospodinu ova njegova postojanost, pokaza Margareti u jednom viđenju. »Dok sam se pripravljala,« piše, »za svetu vričest, pokaza mi svoje presv. Srce kao kakvu ražarenu peć, i još druga dva srca koja su se s njegovim posvema ujedinila te mi reče: »Ovako sjediniće čista ljubav moja ova tri srca zauvijek.« Uz to mi dade te upoznab, da je to ujedinjenje posve u slavu presv. Srca njegova i zapovjedi mi, da otkrijem o. Klaudiju blago Srca njegova »neka gleda, da svjet upozna s Božanskim Srcem i razglasli mu cijenu i korist.«

Nekako u to vrijeme primila je Margaretra i onu treću veliku objavu presv. Srca, kojom joj prilikom ponovno reče, neka se obrati na njegova slugu o. Kolombjera, a on »neka učini sve, da se uvede ova pobožnost i neka ne gubi volje radi potekoča, na koje će naći, a kojih će biti dosta.« Čuvi za tu poruku dade se Kolombjer odmah na posao. Za malo eto onoga dana, što ga Gospodin odredio za novi blagdan, posvećen Bož. Srcu njegovu. O. Kolombjer se toga dana prvi puta — a bilo to dne 21. lipnja 1675. — posveti Srcu Isusovu. Odsele će neumorni »apostol Srca Isusova« upotrijebiti svaku priliku, da upozna vjerne duše sa Srećem Isusovim. On je to neumorno činio sve ono vrijeme, što ga sproveo u Pareju, a isto tako za boravka svoga u Londonu kao isповједnik i propovjednik na dvoru vojvode od Jorka. On će se pozivati na »osobu, s kojom Gospodin veoma pouzdano optiče« z. j. na Margaretru; a ova će poslije njegove smrti pozivati se na njegov

dnevnik, u kojem je točno zabilježio objave Presv. Srca, što ih je Margareta imala i njemu vjerno priopćila. Tako će poniže duše sasvim prikriti sebe, a to više otkrivati neprocjenivo blago, što ga ovo Bož. Srce u Sebi pobranjuje na spas duha.

S kolikim je uspjehom Kolombjer širio štovanje Srca Isusova, vidi se najbolje iz onoga razgovora, što se raspleo između njega i o. Joakima malobraćanina, a zabilježiće ga ljetopisi Družbe Isusove g. 1678. O. Joakin došao, da pohodi o. Kolombjeru, pa će mu između ostalog reći: »Došao sam, da potražim jakosti i savjeta kod Presv. Srca...« Na to će mu o. Kolombjer: »Vi ste zaista došli k vrelu svake milosti... Ali tajne ovoga Srca nije kadar nitko upoznati, koji nije bio iz gorskoga kaleža, što ga je ono u vrtu getsemanskog do kapi ispraznilo. Tko pak uzme njegov kalež i s njime bude, toga će, razumije se, stostruko već u ovom životu naplatiti; ali mora očutjeti ranu ljutog progona. O kad bih i ja imao sreću, koju imate vi, engleski svećenici, u ovoj zemlji križevat! Ali, možda je i meni Bog stegod pripravio...« »Gospodin naš,« otpovrnu o. Joakin, »ne te zacišćio dopustiti, da se bez velikih patnja s ovom zemljom rastanete; ali ja vidim unsprjeć, da će vam se život poštediti, da ovu slatku pobožnost još dalje širite i da ugaslu revnost u mnogim srcima iznova uspirite.«

I doista, o. Joakin umrije četiri godine kasnije od krvničke ruke isipivši tako kalež muke Isusove. A i o. Kolombjer bje bačen u tamnicu, tobož kao urotnik proti sigurnosti kralja i kraljevstva, jer je širio zabranjanu »papističku vjeru. Mjesec dana kasnije progna ga engleski sabor iz Engleske pa se tako opet povrati u Francusku nakon dvogodišnjeg boravka u Engleskoj. Još je tri godine marljivo širio pobožnost k Presv. Srcu Isusovu i postigao lijepih uspjeha. Još se jednom sastao i s bl. Margaretom i ponovno umrio novu njezinu glavaricu i nju sam u.

Obolio je već u Engleskoj i dobio sušicu, koja ga malo po malotrošila. U više navrata bacao je krv. Dne 15. veljače 1682. umrije spokojno u Pareju oko 7 sati navečer u 44. godini života. Kada sutradan već u 5 sati ujutro javiše Margareti, da je umro, reče: »Molite se pa recite i drugima, da se mole za njega.« Oko 10 sati istoga dana poruči Margaretu onoj istoj osobi: »Ne žalostite se više, već ga zazivajte. Ne bojte se: sad vam može više pomoći nego li ikada prije.« Pa i glavarici svojoj reče: »Sad je on u takvom stanju, da se za nas moli, jer je po dobroti i milosrdju Presv. Srca dobio dobro mjesto u nebu.«

U novijoj povijesti štovanja Bož. Srca ide iza Bl. Margaretete prvo mjesto č. o. Kolombjera, jer je po njemu ona prodrla u javnost, stekla uglednih prijatelja, oborila prve neprijateljske nasrtaje. »Dnevnik« je njegov najbolje uporište kasnijim širiteljima te pobožnosti, a gias učenosti i svetost njegove štit početaka njezinih.

Pspa Lav. XIII. proglaši ga 8. siječnja 1880. »časnim,« a dne 11. kolovoza 1901. priznao mu bogoslovski i stozerne kreposti u heroičnom stupnju tako te se odonda radi na tom, da se proglaši »blaženim.«

U jednoj crkvi lijepa slika prikazuje svećenika, vojnika, seljaka i iza njih đavla. Svećenik veli: „Ja te učim!“ Vojnik veli: „Ja te branim!“ Seljak veli: „Ja vas hramim!“ A đavo iza njih: „Ja vas sve skupa odnesem, ako ne izvršite, što velite!“ Dakle: vrši dužnost svoga staleža!

Katolici u Šjedinjenim državama.

Broj katolika. Već se puno godina slutilo, da je puno više katolika u Šjedinjenim državama nego što se u popisu podavalio. Prošle su godine, kako kaže njemačke »Katoličke Misije«, posvuda nanošeno i to vrlo točno prebrojili katolike. Tako tvrdi najnoviji Catholic Direktory (godišnji popis katolika), da Šjedinjene države broje ukupno 25.436.136 katolika. U samim Šjedinjenim državama živi 19 milijuna, a ostali su na otocima Havaji, Filipinima i t. d.

Napredak. Katolicanstvo silno i posvuda napreduje u Šjedinjenim državama. Prošle je godine broj katolika porastao za 458.770, dakle gotovo za pô milijuna, premda iseljenka iz Evrope nije gotovo nikakvih bilo. Novih župnih škola — o vlastitom trošku! — sagradile 357. Novih je svećenika priraslo 411, što baš nije puno za toliku državu. Crkva katolička ima tako sada 216 zavoda za dječake, 676 za djevojke, sirotišta 293, nemocišta za starce 106, župnih škola 5687 sa 1.537.644 učenika i učenica. A sve to uzdržavaju katolici o svojem trošku, bez i jednog filira državne potpore.

U 27 država ima preko 100.000 katolika, a u pet njih preko milijun. U državi New York ima gotovo 3 milijuna katolika, u Pensilvaniji 1.865 000, u Illinois 1.482.587, u Massachusetts 1.406.913. Posvuda ima i puno Hrvata.

Duh vjere. Da u crkvi vlada živi duh vjere, vidi se iz popisa onih, koji u glavnom gradu New-Jorku crkvu polaze. Od njih je bilo katolika 1.250.000. Od protestanata, kojih je više od katolika — samo 325.000, židova 200.000.

Zanimanje za katoličke misije među poganima stalno raste. Prije malo godina nije Amerika u tom poslu gotovo ništa radila. Sada se iza Francuske najviše novaca sabire upravo u Americi. No misionara je do sada vrlo malo odgojila. Ali već ima nekoliko sjemeništa za svećenike misionare. Jedanaest mladih svećenika otišlo je g. 1917. u misije. Išli su u Kitaj, gdje je polje najplodnije i gdje su misionari najviše potrebiti, i to baš takvi što engleski govore, jer engleski jezik ima ondje silan upliv.

Ivan Kraliček. D. I.

Ozdravila ga sveta pomast.

Ljudi nepoučeni u vjeri testo se boje u bolesti zvati svećenika, jer misle da će umrijeti, ako prime sakramenat sv. pomasti. Baš je protivno istina. Sv. pomast mnogome vraća zdravlje, nikome ne škodi, a svakome donosi olakšicu ne samo na duši, već i u lagljem snošenju boli. Jedan vojni svećenik pripovijeda, da ga liječnik pozvao k vojniku, oboljelomu na koleri. »Obavite s njime što možete brzo, jer za koji sat je gotov!« I doista vojnik je tako reći umirao: hroptio je, oko mu stakleno, tijelo pomodrilo i hladno. »Baš zorni primjer kolere« reče liječnik, a to se kasnije i doista ustanovilo.

S najvećom pobožnošću primi vojnik svete sakramente. I začudo! Odmah poslije sv. pomasti krene mu naglo na bolje. Za nekoliko dana oporavio se u toliko, da je mogao otputovati svojoj kući. Sami liječnici kimali su na to gladom. Jedan reće: »To je izvela samo sv. pomast. A drugi: »Sakramenti ipak pomažu!« Treći pak gospodin primjeti: »Ja već ne bih bio ni dva novčića dao za njegov život.«

Ta ne moli badava svećenik dijeleći sv. pomast: »Izlječi, molimo Te Spasitelju naš, milošću Duha Svetoga boli ovog nevoljnika; ozdravi mu rane i oprosti grijebu, a sve duševne i tjelesne tegobe od njega odstrani, pa mu milostivo povrati nutarnje i vanjsko zdravlje.« J. V.

Iz svagdanjeg života.

Pitanje: Dobro je sazнати istinu bilo od koga, pa valjda i od gatara?

Odgovor: To je baš ona nevolja, da nijesi nikad siguran, hoćeš li od njega istinu saznati. Pamat će čovjek prije nego što primi za istinu barem letnica po nisliti: zna de li taj koji mi pripoveda, da se stvar doista tako ima; i: je li pošten, da mi baš onako hoće reći, kako zna i misli? U gatara i gatalica ne ima pak ni jednoga od ovog dvoga. Odakle oni znaju, što je s ovim ili onim čovjekom u daljini; tko je ovo ili ono tajno učinio? »Duh mi moj kaže — veli ona. A, to može biti. Ali tko je taj tvuj »duh«?

Ima istina ljudi, koji imaju vrlo razvijeno osjećanje, da npr. mogu u tvom oku pročitati pismo, što je na protivnoj stijeni pribijeno. Takovi mogu iz finih i neznatnih znakova saznati i pogoditi tude misli, želje, naksne; dapače priličnom sigurnosti štogod reći o prošlosti i nagađati o budućnosti onoga, koga promatraju. To mogu biti pametni i pošteni ljudi; ali mogu biti i nepoštene osobe, koje doista nešto opazit, ali puno primetnu i naštu, a sve skupa si dadu dobro platiti. Tako čine gradske gatalice, tako ciganke i vraćare...

Ciji je tude duh? Božji nije, jer on sam svako gatanje zabranjuje. »Neka se ne nadje u tebe ni враčar, ni gatalac, ni uročnik, ni bajac, ni koji se dogovara sa zlim dubovima, ni opsjenar, ni koji pita mrtve Jer je god pred Gospodinom, tkogod tako čini.« (V. Mojs. 18, 10.) Ako dakle nije Božji duh, onda je vražji, jer takav posao njemu pristaje, koji je otac laži. Kad on vidi čovjeka pripravna, da se prikaže većim znanjem n: što ga u istinu ima, kad vidi da je drugi lakovieran, pa će Božje svo stvo istinitosti i sveznanja pripisati čovjeku, tada on rado umiješa svje prste, samo da se smanji Božja čast. Lako on prošir. osjetljivost prijateljice svoje, da više i laglje zapazi; utisne joj u fantazu ovu ili onu sliku, prišapne joj koju riječ i — ona se sasma čudi kako je pogodila. Tako crni pomogne jednom nešto istine reći, samo da mogue deset puta prevariti. Glavno mu je pak, da ljudi ne misle na Boga, da se predanjem na volju njegovu, pouzdanjem i ljubavlju ne oslonje na nj.

Stoga evo, jer se Božje svojstvo pripisuje stvoru, jer se čovjek odvraća gatanjem od Boga, jer se čovjeku utječe, jer se izvrgava prevari njegovoj; stoga i Bog i Crkva zabranjuju gatanje kao sramotan grijeb. Teško grijesi, tko sve drži istinom, što gatalice kažu, a još teže ako bi si živio ravnao po njibovu ukazivanju. Kršćani bi morali smatrati i samo društveno općenje s takovim osobama sramo nim, a kamo li da se njihovom kazivanju i utjehi utječu.

Vjerski život pomoraca.

Opća nakana molitava i dobrih djela u ožujku,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Iza sunca ne poznam u prirodi ništa, što bi tako naviještalo savršenost Stvoritelja, kako je naviješta more. Ne možeš ga obuhvatiti okom, a Božanstvo umom, jer je neizmjerno. Neistraživi su počeci mora, jer otkad zemlja naša kao zemlja postoji, odonda i vodenim mrazovim optaknuju njezin krug. Božanstvu pak ne možeš dokučiti početka, jer ga ne ima, jer je od sebe vječno. Granice se i objam mora čine nepromjenljive, a Božanstvo to u istinu i jest, jer niti može što primiti niti izgubiti, niti mijenja misao niti odluku svoju. Pa ipak je mor tako puno mijena, gibanja i života u sebi: počevši od tihog lehjanja do burnog talasanja bjesnih valova; od tajanstvenog lekhanja i žamora do šuma i grvanja o lađu i hrid; od tananih poteza najrazličitijih geometrijskih oblika površine, do silnih oceanskih struja u nutrini. Tako nam se i Božanstvo objavljuje: sad tajanstveno prolazi rajem kao luhorić vjetra, sad opet zapovijeda uz tutanj i grom; sa i tih govorovi savjesti kao mio savjetnik, sad progoni crvom gržnje kastrahoviti osvetnik; sad se spušta u sjajnom oblačiću među narod svoj, da mu bude vrelo sreće; sad opet pušta oganj s neba kao ogorčeni nštilac. Ko more što obuhvata u sebi milijune života, Božanstvo tako sva stvorenja, jer u njemu živimo, mičemo se i jesmo. Iz mora bliješu iskrice, iz Božanstva stvaralačke misli; iz mora se dižu oblaci što natapaju zemlju i napunjuju vrela i rijeke, od Božanstva dolaze počeci rodova i vrsta zemnog života, ustanove i vrela vrhunaravnih darova. Kad ješ pomislimo, kako se duboko doimljivo čovječe duše oni preraznici i divni pojavi na moru, očekivali bismo, da će čovjek, koji neprestano na moru živi, pripoznati njegovog početnika te ga smjerno štovati. Na to nas upućuje i ona stara riječ: hoćeš li da se naučiš Bogu moliti, tada podi na more. „Divne su pojave mora, divan je na visini Gospodin.“ Ps. 92, 4.

Pa doista i ima među pomorcima, među časnicima i mornarima bogobojaznih ljudi, uzornih katolika. Tome su i nedavno bili svjedoci naši primorski gradovi, gdje se vidjalo odlične časnike francuske, kako molitvenikom u ruci pobožno pribivaju svetoj misi.

Pogibli mora.

No kako znade more nenađanom dubinom, jakim valom, silnim vijrom ili postojanom strujom upropastiti posjetnika svoga, tako čini i život na njemu s mnogim dušama. Svrši mladić pomorsku

školu i dade se na putovanje. Odjednom izgubi svezu sa rodnom kućom, crkvom i školom i svime, što ga sjećalo na Gospodina Boga. Tjedne i tjedne ne vidi kopna, ne vidi krsta, ne čuje pobudne riječi; ustane i legne, a zaboravi od umora ili žurbe da se i prekrsti. Njegova to savjest ipak osjeća, on s grozom gleda, kako mu tlo vjerskog života izmknulo. Duh njegov vapi: utapljam se, propadam! Pomoći!

Drugome uništi dušu nagli vihor. Eno ih u luci velikoga grada. No, tude su barem sigurni! Da! Ali eno, što je ono zavrđelo mozgom jednoga drugara. „Ajdemo u grad, da se zabavimo!“ Dobro valjda će barem sada u crkvu. Ipak ne! Onaj vihor, što ih zahvatio, nosi ih daleko od kuće Božje, zanosi ih u kuću davolsku. Polomi im lilijanqašcu duše, izbjige im dragulj iz zaručnog prstena, a zgnjeći beskrajni krug vjernosti vjenčanika. Evo ga gdje poslije skršena tijela i duha leži u kablni ili se vuče palubom. Duševni brodolomac!..

„Bi li prisegao? Ovako zapravo nije bilo, kako stoji u dnevniku; ali ako ne prisegnem, bit će moje društvo na gubitku, a ja izgubim ugled pa možda i službu... A moram nešto i ja pripredjeti za starost... Pa napokon, tako i drugi čine...“ I digne pomorac tri prsta. A nije istina...! Jaki ga je val poklopio...

Plemeniti se ipak održi. Ali ima na moru i tajnih struja, što zanose ladu neopaz ce na krivo. Takova je struja i društvo, koje čita malo dobra, puno zla; ne govori o životnim pitanjima onako ozbiljno, kako to pristaje strahovitoj životnoj zbilji: društvo, koje se dugim propuštanjem vjerskih dužnosti već posve Bogu otuđilo. Takovo društvo odnese i plemenitijeg čovjeka ko potajna struja u potajno društvo triju tačaka. Ion je izgubljen... Veličajno more, ta divna slika Božanstva, nije ga privelo Bogu, nego mu duši otvorilo bezdan.

Na ovakove se pomorce nekada tužio sv. Franjo Ksaverski, da su najveća zapreka, što se pogani ne krste. Naše pak Primorje od Trsta do Bara znade predobro, koliko jada od takovih prepat obitelj kad se kući povrate. Mračni njihov pogled u budućnost brva još tužniji, jer im se i vlastitom dušom rasprostire mrak.

Ipak još nije sve propalo!

U dušama ostaje potreba Božanstva. Srce se mornara ipak rado okreće prema Zvijezdi mora— Bl. Djevici. Zadi u veća njezina svetišta, na primjer na Trsatu ili Gospi od milosrda u Dubrovniku, pa će ti to potvrditi one brojne i lijepo slike iz pomorskih teškoča. Zar ne svjedoče one, da je kraj svega nehaja ipak na dnu srca tinjala vjera, koja se zaiskrila ufanjem u nevolji, a zahvalnom ljubavi kad je primila dobročinstva.

Velike zadaće čekaju sada pomorce uopće, a naše napose. Valjat će osnovati ili obnoviti parobrodarska društva, graditi brodove, dovoziti hranu, uspostaviti saobraćaj sa stranim svijetom, ustanoviti razne poslovnice, a što je najvažnije udariti smjer i postaviti načela, prema kojima će se sve to urediti. Pri svemu tome može vrlo mnogo dobra učiniti vjera i kršćansko poštenje. Nije za naš narod svejedno, hoće li se osnovati ili ne društvo, koje će vabili naše ljudi da se izsele, samo da to društvo kod prevoza steće dobit,

kako se to činilo prije rata. Nije ni za vjerski život našeg naroda svejedno, hoće li naš Primorci, Istrani, Dalmatinci biti samo skučeni lučki radnici i prosti mornari, a stranci časnici, poduzetnici, vlasnici ribolova i t. d. Da sve to dobrim putem krene, treba svijetla vjere i pomoći s neba, treba dobre volje i plemenita rada.

Da se pak podigne vjerski život u samih pomoraca i putnika valjalo bi: 1. da bude na brodovima, osobito većim, jedna prostorija za kapelicu, gdje bi se mogla prikazivati sv. Misa. U novije vrijeme je to svećenicima dozvoljeno, te su neka društva i uredila tako na svojim brodovima. Kad bi to postojano tražili i mornari i putnici, provelo bi se to posvuda.

2. U većim bi lukama morao biti posebno određeni jedan svećenik za to, da posjeti novo došle lade, služi na brodu sv. Misu i reče pouku, podijeli svete sakramente. Ne bi li to mogao na brodu, da barem uputi, u kojoj će im crkvi moći u svemu tome poslužiti.

3. Da se osnuju kongregacije lučkih radnika, kako je to lijepo bio proveo O. Fiorović u Beirutu. Radnici i mornari valjalo bi da si zajednički nabavljaju dobro štivo, da istupe proti psovci i pijanstvu.

4. Članovi kongregacija i drugih vjerskih društava u pomorskim gradovima valjalo bi da budu na ruku mornarima te im pokažu, što se sve dobra poduzimlje u gradu. Time bi se vrlo podizala naobrazba i katolička svijest, pa bi mogli dobro djelovati kad se povrate kući.

Božanski je Spasitelj rado zalazio na more i općio s ribarima; u njima našao najbolje prijatelje. Njegovo Srce i sada želi, te bi svaka lada bila njegovo malo svetište, ko ona iz koje je propovijedao, u kojoj je otpočinuo. Ono želi da blagosloviti trude pomoraca ko nekada u ribolovu; ono s mnogo sućuti prati napore njihove. Ali ono ujedno dovikuje: „Slijedite mene!“

Molimo žarko, da tu želju Spasiteljevu naši pomorci izvrše!
V.

Po čemu ga prepoznala.

Vozeci se željeznicom na proštenište Majci Božjoj Radoj namjeri se jedna revna čitateljica »Glasnika« na nekog vojnika, koji je grđno psovao. »Koje li bi vjere mogao biti taj čovjek?« — pomisli ona, te ga upita: »Jeste li vi katolik?« »Ja sam Tot (Slovak), odgovori on madžarski. »A jeste li katolik ili lutoran ili istočne vjere?« »Katolik sam.« »No po vašim psovkama to vam ne bi rekla. A je li se kod vas ljudi u crkvi pričešćuju?« »Da, i mi primamo od svećenika.« »Ali kako? Je li komadić kruha?« »Ne, nego ovakot — i pokaže mi na dlani okrugli oblik hostije, pa da je bijelo i tanko kao papir. »E dobro, sad vam vjerujem, da ste katolik. Ali sramota, da ovako psujete!« »Znam, veliki sam grijesnik; sad ču s vama da se ispovjedime.« »A kada ste se zadnj put ispovjedili?« »Već je dugot.« »Zar niste imali svećenika?« »Bio sam samo četiri dana na dopustu.« »Pa za ispovjed ne treba četiri dana. Jedan sat je dosta! Pa uz to se može biti još i kod sv. Mise i pričestie!«

I zapjeva hodočasnica sa svojim drugaricama hrvatske pjesme Majci Božjoj, a vojnik skinuo kapu te sluša. Kad su počele moliti i on se prekrstio i lagano će za njima. Pošavši na prošteništu u crkvu reče: »Ostat ću unutra, dok ne bude vrijeme za odlazak«. A potrajalo je to dugo, dugo . . .

V.

Mač sv. Ignacija.

Kao jedan od najhrabrijih branio je viteski sv. Ignaciјe grad Pampeleunu od Francuza, što bijahu brojem kudikamo jač. Već su upledniji vitezovi španjolski htjeli da se predadu, kad se Ignacije kao zapovjednik tvrde stavi na čelo maloj četi po izboru junaka i održa obranu grada, sve dok mu topovsko neprijateljsko zrno ne razmirska koljeno. Na nemičkoj postelji istupi Ignacije iz bojnih redova zemaljskoga kralja Karla V. i odluci prijeći posve u službu Isusa Krista, Sina Boga živoga. Mač, koji je besprimjernom hrabrosti dizao na obranu časti svoga zemaljskog kralja, položi u znak djetinje odanosti na oltar Prečiste Djevice i Majke Marije u Montserratu.

Redovnici sv. Benedikta čuvali su u svojoj crkvi taj dragocjeni zalog nježne ljubavi sve do god. 1674., kad ga povjeriše barcelonskim isusovcima za njihovu crkvu Blažene Gospe betlebenske. U toj crkvi ostao mač više od dvjesti godina, premda se uslijed progona i ukinuća Družba Isusova nije mogla više vratiti u svoju prijašnju crkvu. Na Blagovijest god. 1907. izruči nadbiskup barcelonšt. kardinal Kazanjas, opet ocima isusovcima ovaj mač, da ga pohrane u svojoj novoj crkvi Presv. Srca Isusova, gdje je i danas.

Gledajući taj ostri i od najtvrdog čelika kovan mač Ignaciјev i nehotice se pobožnom posjetitelju vine iz grudi pobožna molitvica, da se tim junačkim duhom plemenitog viteza sa baskijskih brda zadabnu i druga plemenita srca, te se poput ovoga vjernog vojnika Kristova odazovu pozivu nebeskog kralja, što ih blago zove na uzvišeniji život kršćanske samozataje i pregaranja. Neki slovenski junaci već to izvog rata i učinile.

I naši su hrvatski junaci odložili već svoje oružje. Koga li će od njih milost Božja taknuti, te i on svoj mač prikaže Svevišnjemu i započne novi, pravi kršćanski život!

Jek. D. I

„Milosna devetnica“. Sv. Franjo Ksaver u jednom je videnju je i čudom potvrdio, da će svaki, tko njemu u čast obavi Devetnicu, te se u to doba ispoliedi i pričesti, zadobiti svaku milost, koju od njega traži, samo ako je u skladu s voljom Božjom. Ova se devetnica k sv. Franji Ksavverskom zove s toga „milosna devetnica“. Mi na nju sjećamo čitatelje, jer se obično obavlja od 3.—12. ožujka, na koji je dan sv. Franjo Ksaver, ovaj veliki čudotvorac i apostol Indije i Japana bio proglašen Svecem. Molitve za tu devetnicu mogu se odabrat po volji. Tko ima molitvenik „Sreće Isusovo spasenje naše“, nači će i uputu i molitve u III. izdanju na strani 507.—514., a u IV. izdanju na str. 517.—524.

Pomoć sv. Josipa.

Jedan misionar iz Indije prijavlja ovaj zanimljiv primjer moće zaštite sv. Josipa. Koncem prosinca 1906. posao sam jednog sedamgodišnjeg dječaka u siroštiju u Adekalaluram. Ne znam kako, ali iza 2—3 dana nestade ga odanle. Predstojnik siroštija ležao je bolesan, a drugi se niko nije za dječaka brinuo, pa tako on ostaje izgubljen. Mi smo za stvar saznali tek u ožujku 1907.

Možete sami misliti, kako je zakukala jedna majka, kad je saznaла, što se dogodilo, gdje je bio mališ u ta dva mjeseca? Možda je odtumao u koji susjedni poganski grad, ili su ga već kuda prodali u tudištu, što se ovdje toliko puta događa! Baš toga sam se najviše i bojao, jer mi zadnjih dana neki prosjak prijavljavao, kako su njega iz rodnog mjesto ugrabili i odveli na Ceylon. Tude da je dugo vremena radio, dok mu nije stroj otkinuo ruku.

Što da učinimo? Preporučimo stvar sv. Josipa. Majku sam umirio uvjeravajući je, da će sigurno prve nego izmire mjesec sv. Josipa opet vidjeti svoje dijete. Tad počnemo moliti, ali i tražiti. Jedan potrativač pošao na jednu, drugi na drugu stranu. Ali ipak djetu ni traga ni glasa.

Mi ustrajmo svejednako u molitvi. Koncem ožujka prispje u majčino selo neka kartica, komadić palmina lista, na koju je bilo nešto nadrapano. Kroz pet ili šest ruku prošla je kartica prije, no dođe u majčine ruke, a ona opet donese meni. Velikom smo mukom odgonenuli znamenke, koje su dale nadučivati, da se dijete nalazi u stanovitom gradu. Još istog dana pošaljem dječakovog brata u doticno mjesto i — mjesec se ožujak doista još nije svršio, a majka je već imala svog malisa u naručaju.

Evo, dragi čitatelju, kako nevidljivi pomoćnici ipak vidljivo pomazu. Pouzdanje u sv. Josipa ne varu, jer on uživa povjerenje Božanskog Srca za svu vječnost.*

*"Isuse, Marijo i Josipe!
Budit u mene u smrtnoj borbi!"
100 d. oprosta.*

* Za mjesec ožujak, posvećen sv. Josipu, priredio je preč. kanonik Maffioli iljepu knjižicu sa 31 jezgrovitim razmatranjem i prikladnim molitvama. Dobiya se kod pisca u Dubrovniku za 70 filira i poštarinu.

Uskrsna isповијед i narodno zdravlje.

Iz francuskog zarobljeništva piše nam pretplatnik M. „Mogu vam obznaniti, da sam živ i zdrav, ali vi lo žalostan, gdje se evo već 4 god. nijesam mogao isповједiti. Stari sam već blizu 50 g. pa se bojam da se već uopće ne ču moći isповједiti, jer je to okolic mojoj, čini se, zadnji posao . . .“ Eto kako dobar katolik čežne za onim, što je nama, brate, tako lako postići. Ne ima radosti bez duševnoga mira; ne ima duševnog mira bez oproštenja grijeha; Isus je naredio, da ne ima oproštenja grijeha bez isповijedi. „Kojima vi oprostite, bit će im oprošteno, kojima zadrižite bit će im za- držano.“ Ne ima dakle druge nego isповјedit se!

No ove godine bit će uskrsna isповијед osobito važna. Toliki se već tijekom godina ne is, ovjediše, a toliki samo onako u žurbi, površno, da nijesu ni sami bili s onom isповijedi zadovoljni, a kako bi bio Gospodin Bog, koji ispituje srce. K tome je rat mnogome naprtio i poveću grbu, s kojom ne bi mogao kroz nebeska vrata. Ta grba mogao bi biti krivo stečeni novac. Što vi neki i neki saniteci i bivši „šarže“ na to? A što vi ratni trgovci i još neki? . . . Mogla bi to biti kleveta bačena na nevinog druga. Što vi hvalisavci i osvetnici na to? . . . Mogao bi to biti koji nepočudni otac obitelji, što su ga poslali podčasnici u prvu liniju ili na predstražu da ga se riješe, a on tamo i ostao . . . Mogla bi ta grba na duši biti koja unesrećena žena i obitelj u tudi, ili djevojka prevarena i s čedom ostavljena . . .

Sve su to grijesi s velikim posljedicama za unesrećene, Baš za to i ne daje Gospodin Bog mira unesrećitelj ma, dok ne poprave ne- sreću kako i koliko mogu, pred njime i pred svijetom. One nevine žrtve progone ih i na snu i na javi.

„Al su teške djevojačke kletve!
Kad uzdahne, do neba se čuje;
Kad zakune, sva se zemљa trese;
Kad zaplače, samom Bogu žao!“

Crv savjesti grize. Jedni postanu mučljivi, suztezljivi; ni pred kim ne smiju otvoreno istupiti. Od toga strada obitelj, osobito odgoju, muške djece . . . Drugi bijesne, proganjaju ukućane i susjede, zameću kavge i parbe . . . Treći se podavaju pisanstu i pokvarenom životu . . . Prigušena narav, ona zatvorena tajna, traži oduška ili u bijesu ili u mekoputnosti. Jedno i drugo iscrpljuje zdravlje; ne rijetko tjera do ludila. Svakako pak postaju takovi zastrani ljudi, i čudaci nesreća za svoj okoliš. Sve to pak za to, što na dnu srca leži teski kamen grijeha.

Katolik je sretan što znade, da ne ima grijeha ni doga pred Bogom, koji se ne bi mogao popraviti. „Štогод vi razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima,“ uvjerava. Onaj, kome je dana sva vlast na nebu i na zemlji. Katolik će dakle poći svome svećeniku, pa mu izjadati srce svoje. On će preuzeći tajnu njegovu, izručit je Bogu, dati oproštenje i pokoru. U duši svećenika će biti zakopana tajna tvoja! On mora šutjeti; on može šutjeti, jer mu je po Bogu povjerenio. Ti možeš s njime imati kasnije

ne znam kakva posla; on ostaje sedmerim pečatom zapećaćena škrinja.

Namjesnik Božji uredi s katolikom stvar, može li i mora li da naknadi štetu i popravi učinjeno зло. On mu pomogne, kako da to izvede. Je li ti teško isповјedit se kod kuće, eto ti po svim hrvatskim zemljama rasijanih samostana i redovnika. Ne pozna on tebe, ni ti njega. Nikad mu ne ćeš trebati u oči sa stidom pogledati. Pa da i tjeđan dana potrošiš na put, isplati se; jer mirna godina, sretan život! Tek pazi na krušeno pokajanje i dobru odluku, da popraviš sebe i učinjeno зло. Samo skrušeno srce čuje riječi: "Sinko, opravštu ti se griesi tvoji!"

J. V.

Svijet po svoju.

Jelka bila vjerna služavka u nekoj odličnoj gradskoj obitelji. Ostajela već u službi. Svu je djecu u kući odgojila. Svi su je stoga voljeli.

Dode vrijeme te ona oboli, teško oboli. Pozovu dakako liječnika. On odmah opazi, da je ta bolest na smrt. Ali pred bolesnicom o tom što reći, Bože sačuvaj! Ta mogla bi se u rujati.

»Nije ništa osobito. Prehlada,« reče liječnik i ode u kut, gdje ga bolesnica nije mogla vidjeti. Tu zakrene značajno glavom prema gospodjici, a ona znaala, što to znači... Na svećenika ni pomisliti, ta još nije kucnuo zadnji čas.

Liječnik predloži, da se prenese bolesnica u bolnicu, ali gospodica o tom ni čuti. Ta ona je toliko godina vjerno služila i odgojila svu djecu, pa ne valja da je sad izbace iz kuće. O, toga joj bolesnica ne bi mogla oprostiti! »Toliko sam dobro učinila, a sad me u bolesti bacaju pred vrata!« mogla bi mi ona predbaciti. Ne, ne će da budem nezahvalna! Sta će svijet reći!

Osta dakle teško boesna Jelka u kući. Lijepo je nje govali, lijekovi se nabavljali, pazilo se na nju dan i noć. Ali nikako nisu odali bolesnicu, kako je bolest opasna. Bolest međutim isla sve na gore. No oni tješili bolesnicu, da nije tako opasno, te da će sve dobro biti...

Za kratko vrijeme izgubi bolesnica svijest, dode smrtna borba i za koji čas izdahnu — bez kršćanske priprave, bez svećenika, bez sv. sakramenata. Nasta velika žalost u kući. Ta umrla je ona, koja je toliko dobra iskazala obitelji. Valjalo se joj za to odužiti. Bio lijep sprovod, a na ljesu lijepi skupocjeni vijenci. I kameni spomenik će joj postaviti na grob. Neka vide ljudi, kako se štiju vjerne i odane služavke...

Ovo je baš zoran primjer nekršćanskog shvaćanja obitelji. Lijepo je što su je ovako dvorili. No takovu zahvalnost pokazuju i pogani. Da bi joj iskazali kud i kamo veće dobročinstvo, naime dobru i sretnu pripravu na smrt, na to jadni ni ne pomislile. Što koriste pokojnjici lijepi vijenci na ljesu, ako joj nije duša pred vječnim Sucem onakva, kakva morsa da bude! Prava sreća bila bi za nju, da je barem u bolnicu posla, gdje bi se i na dušu mislilo, gdje bi se našla iskrena duša, da joj reče: spremi se na vječnost!

P. G. D. I.

Odana molitva zaručnice.

Kad je vidiš, kako ga željno isčekuje, kako nježao prima, kako privrženo prati, kako se teško od njega rastaje, bi li očekivao, da će reći: nek se vrši volja Božja, ako se ne vratiti? Jedva! Ta uzmeš li joj njega, uzeo si joj srce, sreću, život. A ipak ima i u našem prijepostom narodu, ako ne baš velikih svetih Cecilija, a ono ima barem malih dobrih Agata.

Dopalo nam ruku pismo jedne takove. Zaručili se baš prije rata. S drugovima morade i on na bojne poljane. Tek da dvije godine doša^o na dopust, a ni tada se ne moguće vjenčati. Kad ju zadnji put prije odlaska posjetio, učita ga, što će joj ostaviti za uspomenu.

»Štograd zaželiš, kupit će ti«, odgovori radosno.

»Znaš, kupljeno je kupljeno; uvijek nešto tude. Rađe mi reci koju dobru riječ iz pameti i srca svoga.«

»Pa što bi drugo mogao reći, nego da će ostati, kakva me ti želiš imati.«

»Dobro, a za potvrdu, daj se isповjedi i primi svetu pričest. Radosna srca ispunjuju želju i ode moleti je na rastanku, da ga Bogu preporuča.«

Često je prikativala za nj sv. Pričest. Žarko je željela, da se vrati živ i zdrav. No čutjela je poticaj, da izruči sebe i njega presvetoj volji Božjoj. Tešku bi unutarnju borbu vazda svršavala tiba i srdačna molitva: »Ako vidiš Spasitelju, da bi poslije vjenčanja tebi vjerno služili, daj da se vratiti. Ako ne, o onda — ne moja, nego tvoja volja neka se vrši!«

Za par mjeseci oboli zaručnik od upale pluća i — umre. Staroj majci da pukne srce od boli, a suze potokom poteku. I zaručnica žali, ali — kao kršćanka! »Iznevjerila bih se Isusu i svojoj riječi, da zdvajam i prigovaram. Žam da je uvijek tako bolje, kako naš nebeski Otac ravna. Sastat ćemo se u vječnosti — čisti!«

A. M.

NASI DOPISI.

Zagreb. Glazba Vojske Srca Isusova stupila je prvi put na javnost na dan sv. Stjepana, priredivši svojim znancima i podupirateljima malenu zabavnicu. Svrha je toj zabavici bila, da mladi svirači uz proslavu Bož. Djetešća Isusa pokažu, kako su napredovali i kolikosu naučili. U kratkom prologu razložen bi postanak ove glazbe. Po tom se izvodile božićne pjesme na sveopće zadovoljstvo. Za stanku krasnoslovilo je nekoliko djevojčica, a djevojačko društvo služavki pjevalo je vrlo skladno božićne pjesme. U daljnjem stancu pjevao je član radničke kongregacije g. Dujaković krasnu skladbu kapelnika glazbe g. Matvića „Zdravo Marijo.“ — Iza toga nastupi djevojčica kao Andeo izrazujući veselje malenog Isusa nad pjesmom Andela, nukajući naše svirače, da ne sustanu pjesmom i svirkom slaviti Boga. No pošto se već umorise nuda im malo okrepe. — Po tom je slijedilo veselo dražbovanje više boca vina, kolača, šećera, duhanja; a prodala se i glavica luka od isključne cijene 10 fillira za — 8 kruna! Pridom dražbe i dobrovoljnim prinosima sabrano je preko 900 K za glazbala i izobrazbu svirača. — Odusjevljeni tim lijepim uspjehom zasvirale mladi svirači „Lijepu našu“ i druge himne. Izvedba je bila krasna; sve je zaneseno stoeći slušalo. — Zaključni i zahvalni govor rekao je veleč. O. Michieli, kome i ovo društvo kao i toliku druga dobra zahvaljuju svoj postanak i blagotvorni rad.

Glazba Vojske Srca Isusova sudjelovat će kod svake crkvene svečanosti. Njihovo je načelo, da istupe uvijek složeno u proslavu Presv. Srca, da spoje obožnost sa veseljem. Presv. Srce, u čiju proslavu je sve to poduzeto, Plagioslovilo, zagrijalo i našlo što više pristaša ovakome radu, da se djelo kraju rivede, a troškovi namire.

Prik.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu vajta potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u redništvu pošalje, makar je ono i ne objavilo. Za oglašavanje ne plaća se ništa, a dragovoljni miodlari upotrebljavaju se za razširenje Glasnika.

Katolički će odgajati!

Zagreb. Dugo mi je već na duši, da se zahvalim Presv. Srcu za veliku milost, što mi je sačuvalo milo dijete. Bilo mi sinčiću 3 i pol godine pa je obolio od škrleti. Morali smo ga dati u bolnicu za okužene. U velikoj žalosti utečem se dož. Liječniku i obećam, da će ozdravi li mi dijete, odgajati ga valjano, kako se dolikuje katoličkoj majci. I, slava Presv. Srcu, dijete ozdravi. No ja zaboraviti zahvaliti se.

Za pol godine dobije malu upalu kosti, te se morao podvrtći operaciji. Zdvojna obratim se opet devetnicom Bož. Srcu primajući sv. Pricač svaki dan i zavjetujem, da će i dijete što mogne prije primiti sv. Pricač. I opet pomoglo Bož. Srce; a mal i se moj sinak sav sretan u svibnju sa pet godina prvi put prisjetio i pristapa sada svaki tjedan zajedno s nijkom sv. Pricačem. Uzdržalo ga Bož. Srce i uslijalo što nježno molitva:

O Isuse, dobri, mili jednu molbu samo čuj:

Ti izljeđi grijesne duše; Tebi vapi sinak Tvoj! — Darom Presv. Srca i zagovorom svetih duša u čistilištu zahvalila sam još jednu veliku milost, pa se za sve harnim srcem zahvaljujem.

„Blaagoslovit će obitelji...“

Hrvatska. Mlad sam se oženio, nešto i protiv očeve i majčine volje. U kući nestalo mira i zadovoljstva. Nikad nijesam mogao razabrati od koga nemir zapravo dolazi. Da ne uvrijedim roditelje krije sam i karao ženu. Ali ništa bolje. Sjetim se tada zahvalnice, što sam ih čitao u Glasniku, kojega je otac držao. Obećam tada Bož. Srcu, da ču godinu dana moliti krunicu njegovu i preiplatići Glasnik za jednu osobu. Čim sam počeo izvršavati svoj zavjet odmah je bilo kretati na bolje; a sada je opet blaženi mir u našoj obitelji. Za to se i sretan predajem potpuno zaštititi i vodstvu Božanskoga kralja obitelji.

Svjetlio umobolnomu.

Medium urje. Imala sam na bojištu muža i sina. Sin mi je umro, pa me obuzela strašna bol, da je sigurno

ne bi podnijela, kad me ne bi tješila istina sv. vjere, da će ga uskrsnuloga i preobraženoga još vidjeti. — Taj gubitak je pak na mudiša tako djelovao, da su ga morali spremiti boljnici za umobolne u Pešti. Dodem k njemu i kad sam vidjela u kakvom je stanju, znala sam da tu može sad samo Bog dragi pomoći. Počnem odmah s njime moliti devetnicu Presv. Srcu, litanijsku krunicu i par Očenaša. Postajao je odmah veseliji i šesti dan devetnice puštali ga liječnici sa mnom kući, pa je odmah poslije devetnice mogao idći u crkvu sv. Misi prem je sat hoda daleko. Na proljeće je mogao raditi na polju kako i drugi zdravi.

Jos dugujem zahvalnost Presv. Srcu i za zdravlje strica, koj je bio obolio od teške upale pluća. Kad mu je najteže bilo doviknuo je ženi: „Zeno moja, žuri se s poslom i dodri sa mnom krunicu moliti.“ Počelo i nas više moliti za nj devetnicu Bož. Srcu i gile: dan poslije devetnice već se dignuo, a sada je posve zdrav.

Kod operacije očiju.

Slavonija. Tečajem nekoliko godina vid mi je vrlo oslabio te sam se morala podvrtći operacijama, za koje je liječnik specijalista rekao, da su opasne. Na svakom su oku poduzete tri operacije, najprije na lijevom, a godinu dana kasnije na desnom. Uzdana sam se u pomoć Bož. Srcu i operacija je dobro uspjela. Vid mi se ojačao i nestalo daljne opasnosti.

Opasno mi bio i brat obolio pa je liječnik već gubio nadu. Majka se zavjetovala Presv. Srcu sa 3 sv. Mise, tri puta se ispušteni i prisjetiti i javno se zahvaliti. I darom nebeskog liječnika ozdravio brat, pa se sada sva trojica zahvaljujemo Bož. Srcu i Prečistom Srcu Marijinom, čijom je zaštitom naša kuća oslobođena od velike nesreće. O divno Srce Isusovo! Zavladaj u srcima nas grijesnika i daj da jedino u tebi tražimo svoj spas.

Na trnju.

Dalmacija. Nalazeći se daleko u tudini čeznula sam za milom domovinom i molila Gospodina Boga, da

mi dade u nju doći pa makar onđe na samom trnu ležala. Suprug opazi mojo želju i ispunji je prem nerado. Stigosmo baš prije rata. Supruga mi uzeli u vojsku, a sin mi oboli od upale pluća. Domala obolim i ja te se moradom podrči operaciju. No sad istom nastupi smrtna pogibelj. Žalosna se obitelj okupila oko mene i s bolju očekivala moj zadnji čas. Domisle se ipak te stanu moliti trodnevnicu u čast Gospu od Ružarja. Moje su boli tako porasle te sam mislila, da na samom trnu ležim. Sjetim se tada prijašnje pomoći Spasiteljeve i s pouzdanjem uprem oči u sliku Presv. Srca: „Očuvaj me, ako hoćeš, radi obitelji moje!“ I pricini mi se kao da me Spasitelj milo pogledao i blagoslovio. Svakako je istina, da mi odmah kretnuo na bolje i da sam danas zdrava. Domala mi se i suprug zdrav vratio kući, a sin od ponovne upale ozdravio. Zavjetovala sam Presv. Srcu sv. Pricest devet prvih petaka i držati Glasnik, dok sam živa. Ovime pak zahvalno priznajem, da je povraćeno mi zdravlje i obiteljska sreća dar Bož. Srca i Bl. Gospe. *M. M.*

Pomoći sv. Josipa.

Slavonija. — Radi nesloge u kući došlo je do diobe, a diobom dospjela sam sa svojom obitelji teško siromaštvo. Kupili smo si kućicu i nešto zemlje, ali nijesmo imali čim da isplatimo. Uvalismo se dakle u dug. Koliko li sam tužnih dana proboravila i kolike noći od briga ni oka stisnula nijesam! Bilo mi je uvijek da nijesmo u svome i da bi nas mogli, ako im se svidi, iz kuće istjerati. Prošlo je mnogo vremena, a mi još uvijek nijesmo mogli ništa isplatići. Sto se zasluzilo, to se i potrošilo i jedva se plačali kamati. Jedino mi je uzdanje bila dobrota Srca Isusova i zagovor preciste mu Majke i sv. Josipa. Jednom je „Glasnik Srca Isusova“ donio na posebnoj cedulji nove litanijske sv. Josipe i od onda sam te litanije uvijek velikim zaufanjem molila, e da nam se sv. Josip smiluje, te nam svojim moćnim zagovorom u našoj nevoiji pomogne. I napokon bijah uslišena. Ohranili smo nešto marve, sretno je prodali, otplatili nešto duga, drugi put opet tako i hvala Svevišnjemu — pomalo smo se sasvim riješili duga. Siromašni smo, istina, i sada, ali se bar osjećamo svoji u svomu. Navalise na nas i opet druge brige i teškoće — no Bog nas ne će ni sad ostaviti. Iz svega se zato srca zahvaljujem i preporuču-

jem predobrom Srcu Spasitelja našega i sv. odvjetnicima svojim!

Izmolila zdravlje, da radi.

Hrvatska. Bila sam prošle godine u velikoj pogibli života od teške bolesti. Liječilo me mnogo liječnika i najposljije sam se dala pregledati na električnu svjetlost. Liječnici me doduše tješili, da nije preteška bolest, no ja sam od dana do dana postajala sve slabija. Raditi nijesam mogla ni najlaglijih poslova, a udatu sam u kuću, gdje nema mira ni počinka ni u noći a kamo li u danu. Sesnaest rali zemlje, a obraditi je mora nas petorica, jer mi je muž zarobljen u Rusiji već tri godine. Kako mi bilo baš na gorje u lipnju i srpnju, kad su najteži poslovi, dojadila mi bolest vrlo.

Od liječnika već nijesam mogla očekivati pomoći, a ni sama je nijesam znala. Gotovo da zdvojim! Sjefim se tada zahvalnica, što sam ih čitala u Glasniku i ta mi misao uzbudi nadu i podigne duh. Usrdnom molbom utečem se nebeskom liječniku i obećah pobožnost devet prvih petaka i da ču držati Glasnik, dok sam živa. Molila sam se još i Majci Božjoj i sv. Josipu. Pa gde! Bož. Srce mi brzo pomoglo. Namjerib se na jednu osobu, kojoj sam mogla iskreno izjedati svoju nevolju. Ona, kako je iskusna bl. i pogodi uzrok moje bolesti, što sam si naime teškim radom poremetila utrobu. Za par dana povratio mi se po njezinim uputama zdravlje, a sada sam iza svršene devetnice opet krepka, da mogu vršiti sve svoje težake poslove. Hvala i slava zato presv. Srcu, jer mi se time povratio i mir i zadowoljstvo, kad vidim, da su drugi u obitelji s mojim radom zadovoljni.

Pomoći obrtašku.

Hrvatska. Obolio sam na želudac i mučio se osam nedjelja. Bio sam kod liječnika, kojeg drže za najboljega u V. Pa opet ništa bolje. Zatim mi oboli i žena. Sto cu, kuda cu?! Sjetimo se Bož. Srca i Majke Božje, pa se devetnicom utečemo njima. Obećao sam i sv. ispolijed i pricest, držati Glasnik dok sam živ i darovati za sv. misu. Neka kaže tko što hoće, odakle je zdravlje došlo, ja samo znam, da mi je bez svakog drugog liječenja za par dana ozdravio želudac, a i ženi brzo olakšalo tako, te sam mogao opet započeti svoj postolarski posao. Hvala budi presv. Srcu, Majci Božjoj, sv. Josipu i Alojziju što sam evo opet zdrav, a bio sam već na rubu groba.

Kongregacija i kongreganist.

Piše Josip Predragović D. I.

II. Što traži kongregacija od zbornika? Već od onih, koji bi rado stupiti u zbor Marijin, traži se neka velikodušnost. A kod svećanog primanja pita nadstojnik (nadstojnica) kandidate (kandidatice): »Hočete li se iskreni trstati, da u ovoj kongregaciji vašom ljubavi napram bl. Dj. Mariji promičete mar za vrlinom, vašom krotkošću bratsku (sestarsku) ljubav, a dobrim primjerima dobrobit bližnjega?« Tuj su jasno izražene želje kongregacije. Kongregacija traži, da zbornik promiče:

1. Mar za vrlinom i to ljubavlju spram Gospe. Kongreganist može smatrati uvredom, pita li ga tko, da li on svetkuje nedjelju, da li se uzdržaje mrsnih jela u petak i u ostale posne dane, čuva li se zlih novina, pogibeljnih zabava. To se razumije samo po sebi. Od zbornika traži se još nešto više nego li ispunjivanje zapovijedi — ozbiljna težnja za krjepošću i savršenošću. Sredstvo je tomu: štovanje i ljubav spram bl. Dj. Marije. »Blago onima, koji gladuju i žedaju pravde« (Mat. 5, 6.) Ne promiče se mar za vrlinom time, da možda činimo mnoge stvari; zabluda je to, koju je ukorio Krist na Marti; ili velike stvari, izvanredna djela — prigode za njih nijesu česte. Kada putujemo nije potrebno, da svaki daljni korak bude veći, nego da veselo, ustrajno korak po korak idemo naprijed. Isto tako nije potrebno, da se optere čujemo možda kakvom novim molitvama ili pobožnostima. One stvari, koje su nam vazda pri ruci, kojima se redovito bavimo, ono što ispunjava dane i godine života našeg: staleške dužnosti obavljamo većim marom.

Kako si dugo u kongregaciji? Jesi li odaniji u volju Božju, jesi li ustrpljiviji, ponizniji: to su pravi znaci, da promičeš mar za vrlinom. Srdačna ljubav kongreganista prema Majci Božjoj očituje se u živoj želji, da postaje nebeskoj Majci što sličniji, da mu Neoskrnuta bude uzorom u solidnom krepnom životu. Počasnu stražu obično sačinjavaju najodaniji vojnici, četa, koja je iskušana u vjeri i vjernosti, neporočna u privatnom životu, savjesna u izvršavanju dužnosti svoga zvanja.

2. Krotkošću bratsku (sestrinsku) ljubav. Karil, muž odličan i vrlo glasovit u Spartanaca, bi jednom upitan, koju državu drži za najbolju na svijetu. Na to odgovori: »Onu, u kojoj se građani na-

tječu, tko će biti kreponiji i to bez ikakve svade i prepirke.« Zar ne vrijedi to i za kongregaciju? Biskup-zbornik sv. Franjo Saleski i neho tice prikazao je sama sebe u jednoj slici, u kojoj ovim riječ ma riješe krotka čovjeka: »Tko posjeduje kršćansku krotkoš, ima prema svakome nježno srce, i pripravan je drugima oprostiti i njihove slaboće ispri ati. Dobrota srca njegova očituje se u svim njegovim riječima i djelima blagom prijaznošću, koja mu sve zasladiju; on se kloni svakoga prkosnega i babačoga gôvora. Neka milena veselost s aji se uvijek na ojegovu licu; on nije nalik na one ljude, koji bacaju oko sebe samo ljutite poglede, koji su vikli samo uskracivati, ili koji zbog arđita srca gube svu zaslugu za svoje dobro djelo.«

Zborniče, je li to i tvoja slika? Jesili krotka ovčica nli bodljikavi jež?

Ne kaže Krist da ne smijemo osjećati srdzbe, jer to nije u našoj vlasti; on veli samo: ne smijete joj popustiti. Po sv. Jeronimu čovjeku je u naravi, da ga srdžba napada; ali je vlastitost kršćanina, a još više zbornika, da se ne da od nje pobijediti. Bratska (sestrinska) ljubav mila je i jasna, ali i osjetljiva kao zjenica oka.

3. Dobrim primjerima dobrobit bližnjega. Sablazan potiče na grijeh i utvrđuje u njemu; lijep izgled potiče na dobro i utvrđuje u njemu. Duša je bližnjega Božja njiva, Božja gradžvina (I. Kor. 3, 9.), koju moramo dobrim vladanjem pomoći resiti. O kako divnu moć ima primjer! Ljudi naime više vjeruju očima nego ušima. Misle, da se može činiti ono, što vide da i drugi čine, pa ih to potiče i oduševljava, da i sami tako čine. Dobar izgled poput magneta privlači srca Bogu; kao svjetionik baca svijetlo u tamu, da je rasvjetiti; živa je to i neprestana propovijed »Nastote oko dobra ne samo pred Bogom nego i pred svim ljudima« (Rimlj. 12, 17.).

Silni proroci Izaija i Jerešija ustaju, govore narodu, a ne imadu mnogo uspjeha, jer velikasi, prvari narodni ne će da slušaju, ne će da dadu dobra izgleda. Zašto se ne obrati židovski narod? Jer predstavnici, prvari puka ne htjedoše vjerovati. Dok naprotiv, kada se u njemačkim krajevima — nije tome dugo — razmahaо boj protiv Rima i pape: zbornici već samim štovanjem bl. Dj. Marije bijahu jak prosvjed protiv one lozinke: »Dalje od Rimale Pa zar i mnogi hrvatski zavod i župa ne osjeća blagodati, što izviru iz primjera zbornika kao iz svjetleg vrela? Bar da navedem oveće mjesto F. Javljaju odsanle: »Korist ovih kongregacija (ima jedna za muške, a jedna za djevojke) opaža se u cijelom javnom i skromnom životu ovdanijih katolika: češća bo sv. pričest, veći sjaj službe Božje i urednije življene plodovi su ovih zborova; pri tome najviše dobiva obitelje.«

»Obradovah se, kad mi rekoše: ići ćemo u dom Gospodnjie« (Ps. 121, 1).

Vijeće kongregacije.

Vijeće kongregacije nije dodute niti bitai dio same kongregacije niti je potrebno, da se mogu u kongregaciji dobiti oprosti, kako je jasno izrekla sv. Kongregacija za Oproste 22. kol. i 18. stud. 1842.; uza sve to spominju ga i stara i nova pravila kongregacije kao izvrsno sredstvo, da kongregacija živi i radi. Ovo dakle vijeće sudjeluje u upravi kongregacije te razboriti upravitelj ne će ništa važnije u kongregaciji poduzeti, a da se prije ne posavjetuje s vijećnicima.

Članove vijeća i njihove službe spominju potanko Opća pravila od g. 1910. što u pogl. IV. što u VII. Tu se n. pr. čita: »Kakogod viši službenici, t. j. članovi vijeća, u časti nadvisuju druge kongreganiste, tako treba da ih i u krepsti i u opsluživanju pravila to više n'atrile, što je viša njima povjerena služba.« (§ 48.) Od vijećnika dakle, a to vrijedi pogotovo za nadstojnika, asistente i tajnika, traži se, da budu muževi razboriti, radišni, požrtvovni, neutrudivi, iskreni, otvoreni, a uz to veoma čedni, skromni, ponižni, poslušni, od srca pobožni, nepristrani, za kongregaciju svim srcem zauzeti. Tko dakle čežne za takvom čašcu, ne odaje ovih svojstava, već naprotiv slavičnost, a možda i koju drugu slabu stranu svoju. To isto valja reći i za onoga, koji bi žalio, što nije i opet izabran u vijeće, kao da bez njega ne može kongregacija opstati. Službe, što ih članova vijeća vrše, iziskuju potpune ljude, a ne bud u kojem pogledu slabice.

Vrlo je važno znati, da svaki član vijeća imade doduše pravo glasovati na vijeću, ali da nijedan zaključak vijeća, makar se i jednoglasno primio, nema valjanosti, ako ga upravitelj ne potvrđi. (VII. 50.) Ovo je jedna od bitnih ustanova kongregacije, prema kojoj naime upravitelji kongregacije imaju . . . potpunu vlast glede svega, što se tiče vodstva i uprave kako duhovne tako i vremene njihovih kongregacija.« (IV, 16; ispredi bulu Benedikta XIV. od 15. velj. 1758.) Uzaludan bi stoga bio svaki pokušaj, da se n. pr. i u kongregaciji uvede takvo upravljanje, po kojem bi vlast upraviteljeva bila ograničena. To bi značilo dirati u bit kongregacije i pretvoriti je u kakvo svjetovno društvo, jer to već ne bi bila Marijina kongregacija. Uprava je naime kongregacije udešena po uzoru uprave sv. Crkve, u kojoj je po božanskoj ustanovi sva vlast usredotočena u jednoj osobi — namjesniku Krista Gospodina.

Izbor svih viših službenika ili članova vijeća spada na upravitelja, koji može u tom pogledu odabrati formu, koja mu se čini najpodesnija, imajući na pameti opće dobro kongregacije; ali ni u jednom slučaju ne može nitko biti članom vijeća, ako ga on nije takvim priznat. (IV, 20. i 22.) Pogibeljno bi i vrlo štetno bilo po kongregaciju, ako bi se kod izbora vijećnika više pazilo na osobe nego li na opću korist same kongregacije. Ne smiju stoga ove službe nikada biti kao kakva počasna mjesta za one, koji bi htjeli da budu smatrani nešto višim od drugih, a pri tom ne bi puno imali smisla za kongregaciju. O dobro izatranom vijeću ovisi malo ne sav život i rad kongregacije.

Škola glavaricâ.

Najljepši nakit djevojke jest njezin dobar glas, njezina svjedodžba poštjenja. Mnoge i mnoge duše posvetile su svoj rad djevojkama, i to osobito seoskim djevojkama, da ih sacuvaju od kužnog daha modernog slobodnjaštva, koje im taj dobar glas i poštjenje ugrožava. U tu svrhu zasnovalo se i Djevojačko društvo.

Prvo je takovo društvo bilo osnovano u Štivici g. 1897. prigodom misija, što ih je držao o. Gattin. Poslije misija reče bilj-žnik g. C. misionaru: »Ustanovite društvo za djevojke. Sada su dobre, ali ako ih se ne osigura, vratio će se na svoj stari običaj.« Malo po malo Širila se

društva po raznim hrv. biskupijama, a danas ih imade preko 180 Sama nasa nadbiskupija imade ih oko 40.

Uistinu lijepo djeluju ova društva u mjestima i selima gdje su osnovana, jer je time osigurano djevojačko poštenje i zaprijećeno mnogo zla u selu. Momci nijesu više tako raskalašeni, jer im izmiče grijesna prigoda. Malo po malo prestaju noćni sastanci, uvađa se mjesecna sveta pričest, o kojoj se prije možda nije ni čulo, a linost se povećaje, i tako se čudorednost pridiže.

Da ova društva dobro napreduju ovise iza milosti Božje najviše o vodstvu. Nije dosta da glavarica bude dobra, to je lako naći. Dobrotom bi svaka članica mogla biti glavarica. Glavarica mora biti okretna, mora imati veliki upliv na djevojke, a to nije uvijek lako naći u selu. Iskustvo je dokazalo, da najbolje uspijeva društvo, gdje je glavarica učiteljica. Učiteljica glavarica, to je pravi apostol u mjestu gdje je namjesta i cijeloj njegovoj okolici.

Videti ovi potrebu osnovalo se u Zagrebu društvo, u kom će se uspostavljivati plemenite duše za glavarice djevojačkih društava. Na same Dušove prošle godine kleknutih i mirno 28 članica u svetome žaru pred oltar Gospin u kapelici kongregacije, držeći goruću svijeću u ruci. Zavjeriše se Presv. Srcu Isusovu, da će upotrijebiti svoje mlade sile za Njega, da privedu što više neumrlih duša k Njegovu Bož. Srcu. Članice toga društva jesu učiteljske pripravnice, glavarica učiteljica, a cilj samoga društva jest pripraviti članice za buduće glavarice. Sastajemo se po mogućnosti jedamput na mjesec i to svake zadnje subote, a zajednička sveta pričest jest svake prve nedjelje u mjesecu. Kod sastanka daju nam se upute, kako ćemo voditi ta društva; pokazuju nam se putevi, kojima moramo ići, da osnujemo ta društva; predložuju nam se neprilike, koje ćemo morati svladati, te ostati čvrste i stalne u svojoj odlici poput neslomive hridine na uzburkanome moru; daju nam se dobri savjeti za razne životne prilike.

Učiteljica, kolegica, koja želi osnovati djev. društvo, ili podmladak toga društva neka se obrati na: »Savez djev. društva, Zagreb. Palmotićeva ul. 31«. pa ćemo drage volje poslati upute. Neka se pravila vrše Budu li se vršila, društvo će učasti i postići će se svrha djev. društva, te ćemo imati dobre, poštene, značajne katoličke djevojke. Od dobre djevojke, bit će dobra žena. A dobra žena, kako nam kaže sv. Pismo, navest će zalatalog muža opet na pravi put. Tri ugla kuće drži žena. Ako je žena na svojem mjestu, njezina je kuća uzor kuća. Dajte nam uzor djevojku, pokazat ćemo vam do mala uzor ženu, uzor majku.

Učiteljice kolegice! Posvetimo svoje sile našim djevojkama! Osnujajmo ova društva! Želite li upute, medaljice ili što slično obratite se na »Savez djev. društva«. Neka svaka učiteljica primi iz ljubavi prema Bož. Srcu Isusovu ovaj teret, da upravlja društvom. Tako će nastaviti iza škole svoj spasonosni rad, da usreći ne samo svoju dušu, ne samo dušu pojedine, već će znatno pripomoci, da se preporodi cijelo mjesto u Kristu, za Krista.

Glavarica.

„Mirovat nije sudba ljudskog duha,
Već radit, starat, krčit sebi put!“ Harambašić.

„Radi, te si pamti: rad je spas sirota!“ Bogović.

Zbornik—državnik.

Ivan barun Zakmardi Dijankovački.

(* oko 1600. † 1667.)

Piše Josip Predragović.

U povijesti je hrvatskoj sedamnaestog stoljeća Ivan Zakmardi vanredna i znamenita pojava. Od jednostavnog plemića uspeo se do visokih časti svojim prekrasnim sposobnostima, svojom željeznom marljivosti, svojim savjesnim radom. I ova savjesnost i pravednost, točno vršenje dužnosti donosilo mu priznanja kako od savremenika njegovih u Hrvatskoj i u Ugarskoj tako i od samoga dvora u Beču, a i dužno poštovanje od zahvalnog potomstva. Plemenitost duše njegove prožete pravim kršćanskim shvaćanjem i odanošću k vjeri odraživala se u svim djelima njegovim, a osobito se sjajno zrcalila u velikim i mnogim darovima, što ih podijelio širom Hrvatske raznim crkvama i manastirima, navlastito onim katoličkim redovima, koji se bave školstvom. Nego još mnogo prije nego mu je zlaćano i ne bilo ubilježeno u političkoj i crkvenoj povijesti Hrvatske, blistalo se ono u ljetopisima kongregacije Marijine.

Ivan Zakmardi radio se od plemenite porodice oko god. 1600. u Križevcima. Otac mu je bio sudac županije križevačke i zvao se Petar pl. Zakmardi Dijankovački (Dijankovac je mjeato t i $\frac{1}{4}$, sata udaljeno od Križevaca), a majci je bilo ime Magdalena rođ. Filipčić. Imao je čvan dva brata Đuru i Mihajla te "etiri sestre. Djetinjstvo je svoje sproveo u kući svojih roditelja. Gimnaziske nauke učio je u Zagrebu kod Isusovaca, gdje se istakao darovitošću, marljivošću i bogoljubnošću. Iza toga je slušao mudroslavlje u Olomucu (u Moravskoj) na Ferdinandovo akademiju, gdje su predavali također Isusovci. Tuj je postigao čast bakalaureatu i postao meistar filozofije. G. 1625. nalazimo Ivana u Hrvatskoj kao odvjetnika biskupije zagrebačke. U raznim seljačkim razmircama pokazao je veoma mnogo opreznosti i odvažnosti, a u vodenju parnica spremnosti i mudrosti. Istaže se u to doba napose, da je bio glasovat odvjetnik udovica i sirotinja svojski se za njih zauzimajući.

Godine 1632. postade plemičkim succem županije križevačke. Vjeran svojoj zakletvi, koju je kao izabrani plemički sudac morao položiti, radio je u svemu svojem službenom djelovanju po pravdi Božjoj, a da se nije obazirao ni na kakove osobe, bile one bogate ili siromašne, niti se dao zavesti molbama, darovima, sklonosću, straštu, mržnjom ili ljubavlju. Iza tri godine izabraše ga najprije bilježnikom županije varaždinske, a naredne godine (1636) ujedno i zagrebačke i križevačke. Ovako je bio Zakmardi županijski bilježnik kraljevine Hrvatske, jer su u ono doba bile u Hrvatskoj samo spomenute tri županije. Od godine 1641.—1649. bio je vrhovni poreznik kraljevstva, a kao takav bio je ujedno i blagajnik kraljevstva. Koliko časna, toliko i teška služba, nu Zakmardi je svom odgovornom mjestu potpuno zadovoljavao. Da je savjesno i pošteno radio, potvrđi i komisija, koju je sabor odredio, da mu pregleda račune. A saborski zapisnik ističe, da je Zakmardi gotovo svake godine upravljajući valjano blagajnicom kraljevstva stekao gotovine, koliko iznosi porez čitavog kraljevstva za jedan mjesec.

Već kao županijski bilježnik dolazio je često u hrvatski sabor, gdje je u važnijim pitanjima znatno utjecao. Više puta je bio biran u razne komisije, koje su rješavale potrebe narodne.

(Nastavit će se.)

Iz naših društava.

Zagreb. Djevojačko društvo primilo je u mjesecima: srpnju, kolovozu, rujnu i listopadu 1.450 sv. pričesti. U listopadu slavili smo prvu godišnjicu našega društva. Upravitelj naš vel. o. Michieli potaknuo nas, te smo tom prigodom sakupile miomirisno duhovočno cvijeće i sastavile iljepi vijenac Presv. Srca Isusova: djela trpljenja je 20.857, pohoda Presv. Sakr. je 6.328, sv. pričesti je 3.496, duhovnih sv. pvičesti je 3.460, sv. misa je 3.420, sv. krunica je 3.790, zlatnih krunica je 4.495.

U nekih djevojaka jenjala gorljivost te istupiše, a druge ostadeće vjerne svome društvu. Ljube se medu sobom kao prave sestre u Srcu Isusova. Više njih pristupa svaki dan sv. pričesti, a ostale jedamput u sedmici. Mnoge od njih obavljaju pobožnost kroz petnaest subota, a druge opet pobožnost Presv. Srca Isusova. Sve drže Glasnik Presv. Srca. Njih dvadeset na broju predstavljalo se na „Nedjelju“. Vruća nam je želja nabaviti društveni barjak, pa smo nakanile u spomen prve naše godišnjice prirediti malu zabavu: mali igrokaz sa tombolom. Poradi sadanjih neprilika bit će kasnije. Čisti prihod namijenit ćemo za ostvarenje te naše želje. Presv. Srce nam blagoslovilo tu nakon.

Glavarica.

Marija Bistrica. Po Mariji k Isusu. Smisao ovih riječi se doslovce ispuštuje na gore navedenom društvu.

Sponosom gledamo na to mlađe, netom prošle godine — osnovano djevojačko društvo, kako se lijepo razvija i napreduje. Štovateljice — župljanke Majke Božje Bistričke postale su članice djevojačkog društva, da mogu na taj način revnovati i širiti štovanje k presvetom Srcu Isusova. One doista shvaćaju svrhu tog društva, jer ne žale ni truda ni muke da udovolje tim dužnostima u vršenju pravila. Redovito dolaze na sastanak, kad im bude određeno. Često primaju sv. pričest da se iskorijeni kletva i psovka. Marlivo čitaju Glasnik, kojeg jedva dočekaju, da im ga pošta preda. Pjevački zbor nastoji, da se uvježba u skladnom pjevanju, da time uveliča službu Božju. Svaki čas zaori po koja nova pjesmica na koru u slavi pres. Srca ili Majke Božje. Revniteljica Marica Kranjčec sakupila je priličnu svotu novaca skupljajući među svojim članicama za lijepi vijenac, kojim je okitila kip presv. Srca. Jedna nam se članica — Skrič Ljubica — preselila u vječnost, da primi plaću za svoja dobra djela.

Odrasli svijet budnim okom motri taj preokret djevojaka, otkad su stupile u društvo. Dao Bog, da to društvo uz blagoslov presv. Srca Isusova sve to više napreduje i donese obilnih plodova za život vječni!

S. M. Valerija — glavarica.

Belica. — Djevojačko društvo je prigodom godišnjice utemeljenja 1.XII. izabralo novu glavaricu: Terstenjak Mariju. U društvo je primljeno 20 novih članica, pa sada broji 282. — Tijekom godine 13 se članica udalo, a 3 su umrle. Svaka članica imade u svom domu sliku Presv. Srca Isusova i tiskanicu s molitvicama proti psovki i svaka drži Glasnik. Mjesečnu sv. pričest primaju revno sve. Budući da nam je crkva još bez orguljaša, to djevojke izmjenice pjevaju. Želimo ostati u stalnoj svezi sa Savezom pa predlažemo i molimo, da bi nas se vrijedne odbornice Saveza, i članice drugih društava sjetile dopisivanjem. Za to i bilježimo naša imena: Mihalić Terezija i Baksa Marija revniteljice u Belici; Jambrušić Terezija i Sermek Agata revniteljice u Gardinovcu p. Belica. Sestrinskim pozdravom prepričamo naše društvo u pobožne molitve,

Magić Mala. Za svetkovinu Presv. Srca Isusova pripravljale smo se zajedničkom devetnicom u našoj kapelici. Na sam blagdan bila je svećana procesija u župi, kojoj su prisustvovali sve članice u bijelom ruhu sa znakovima. Sve smo taj dan zajednički primile sv. Pričest. Sv. Pričesti bilo je od mjeseca lipnja do studenog: Magić Mala 217. Djev. dr. u Belici u srp. 220, u kolov. 230, ruj. 480, u listop. 360. Gornja Jelenska 1. lev. dr. u srp. 62, kolov. 54, ruj. 60, listop. 64, stud. 68. Djevoj. druš. u Varaždinu primilo je od 1. travnja do sada 2880 sv. Pričesti. Stara bistra u listop. 85, u stud. 39, manje radi bolesti. Crkvena u ruj. primljeno 96 sv. Pričesti. Sv. Nedelja u listop. 158. Apostolstvo mol. 58, u studen. 158. Ap. mol. 58 sv. Pričesti.

Kratečko. Za vrijeme misija, što ih držali vel. oci Isusovci Foretić i Michieli ustanovilo se ovdje društvo revniteljica Presv. Srca i Djevojačko društvo. U revniteljice stupile su odmah 124 žene, koje se odlučile Bogu za ljubav,

za spas duša svojih i za dobro naroda našega, da će u ženidbenom staležu paziti na odgajanje djece, kako to traži kršćanski zakon. Ozbiljnost stvari uvidjeli i muževi pa se i oni sastali po dva puta na zaseban razgovor s mislunarom te plemenito i čvrsto odlučili: odsada mora biti u ženidbi kako Bog zapovijeda! Narod se naš mora mnogiti; duše se djetinje ne smiju u vjekovitu tamnicu bacati! Rade zabaciti stare vraćare, nego li nevinu djecu.

Četvrti dan misija bila pouka za djevojke. I u njihovim se srcima pobudila jaka želja za pravim vjerskim životom. No kako će ostani li svaka za se? Odluč se stoga i one da se slože u društvo. I odmah isti dan bi ih svećano primljeno 44 u djevojačko društvo. Slijedetih dana narastao je broj na 57. Mlada će društva imati dosta posla, da iskrče drač slabih običaja. No za to se baš i uhvatise u kolo, da složnim silama porade za čast Gospodnju i svoj napredak. Velečasno svome g. župniku A. Potočkome vrlo je zahvalna cijela župa, što se požurio, da im iza ratnog nereda pruži priliku spasonosnih misija kojima je cijela župa zakrenula boljim putem.

Samarica. Djevojačko društvo, što se ovdje osnovalo za vrijeme sv. poštanstva, daje lijepo znakove života. Prvi je što se revno polazi kršćanski nauk za odrasla mladež u crkvi, što ga lijepo počeo držati naš več. g. žup Akšamović, odmah kako je došao u našu župu, a sada s velikim veseljem nastavlja. — Drugi je napredak u primanju sv. sakramenata, jer nas je evo 150 primilo sv. pričest samo u prosincu. Tome mnogo pripomaže, što neš vel. g. ž. pnik uvijek rado ispovjeda, a sada nam se pružila baš lijepa prilika i prije zornica. — Na prvi petak imademo pjevanu sv. Misi i propovjed, pa dode mnogo i drugog svijeta. Prijе sv. Mise pjevamo „zlatnu krunicu.“ Lijep je također znak za dobar glas društva, što se evo već 7 članica u ova dva mjeseca udalo. Revniteljica u Petričkoj, R. Đurićić, preselila se u blaženu vječnost pa bila za nju zajednička sv. Misa.

Tako se evo u ovome zabitnomu mjestu širi ljubav Isusova, a krše se rogovi sotoni, kako nam je to lijepo bio rekao za vrijeme misija v. o. Michielli. Preporučamo se molitvama drugih milijun nam djevojačkih društava, da još bolje uznapredujemo i u dobru ustrajemo.

R. Gazica, glavarica.

Kongreganistica svojim družicama.

*Volim, druge, biti među vama,
al još više volim biti sama:
jer na samu duh se Bogu diže,
i nebesa ko da su mu bliže;
misao na vječnost mu je draga,
a po ovoj raste mu i snaga,
zemaljskih želja da s' otrese
i ljubavlju do vječnih uznesi.
U samoći jasno duši bude,
koliko želje za zemaljskim lude
jesu dobrom, što tek časa malo
podraškuje, i — u niš je palo.
A što osta, — talog jeste gadni,
tužnoj duši nemir, čemer jadni.
Mislim drage, da vi poput mene,
ružne tamne opaziste sjene,
uza stopce što radosti slijede,
i po kojim ove brzo blijede,
niti drugu duši daju hranu
no praznину, — katkad tešku ranu!
Zato, drage, ljubimo samoču!*

A što time savjetovat hoću,
evo čujte: Svagdan vrijeme kratko
u samoći potražimo slatko,
milo društvo Spasitelja Boga,
njegve Majke, te miljenka svoga
Andela čavara. — Ovim ako
posvetimo dnevni rad, svakako
na put krivi ne ćemo mi saći,
već se sretne varza uz nje naći,
i tim birat onaj bolji dio
o kom Martu sam Krist poučio.
Toj odluci našoj će se smiješit —
svjetski čovjek, te se možda riješit,
da napada, ruglu nas izvrgne,
s naručja da Božjeg nas istrgne.
Nu mi stalno u odluci stojmo,
poruga se zlobnijeh ne bojmo!
Ta Duh sveti istinu tu reće:
Što j' od Boga puten čovjek ne će
niti može shvatiti! — Ovo znajmo
pa se s puta kreposti ne dajmo:

L. K.

Posebna nakane za svaki dan u veljači:

1. Sub. ●	Ignacije b. Sveta Crkva na Istoku i na Balkanu. Katoličke misije.
2. Ned.	* Svjećnica. Marijine kongregacije. Sve veća pobož. k Majci Božj. Blaž. b. Očuvanje od bolesti grla i zaraznih bolesti. Sjedinjenje Crkava. Siromasi i zapušteni.
3. Pon.	Veronika. Javno i neustrašivo isповijedanje svete vjere. Bolesnici. Agata dj. Isčeljenje rana ratom zadanih. Preporod katolika.
4. Utor.	Doroteja dj. Postojanost u dobru. Neograničeno pouzdanje u Boga.
5. Srd.	(Prvi petak) Sirene pobožnosti Srca Isusova i njegova Glasnik.
6. Cet.	Obraćenje okorjeli griešnika, osobito onih na umoru.
7. Pet. 3	Ivan Matski pr. Bogu posvećene osobe. Katolička štampa.
8. Sub.	
9. Ned.	Apolonija dj. Pomoć u tjelesnim i duhovnim potrebama. Umirući.
10. Pon.	Skolastika dj. Dar molitve i straha Božjega. Djelotvorua kršć. ljubav.
11. Utor.	Ukažanje Gospe Lurdske. Obraćenje velikih griešnika. Složan uspješan rad svih dobrih u dobru. Dobar izbor staleža.
12. Srd.	Eulalija dj. Karitativna katolička društva. Služinčad. Zavadeni.
13. Cet.	Fuska dj. Preplatnici Glasnika i njihove duševne i tjelesne potrebe.
14. Pet.	Valentin. Blagoslov u marvi i u polju. Rastavljeni supruzi.
15. Sub. ☺	Faustin i Jovita mm. Ponašanje u crkvi. Iskorenjuće javnih smutnja.
16. Ned.	Sedamdesetnica. Julijana dj. Pall i nastrandali u ratu i njihova siročad.
17. Pon.	Konstantin. Procvat vjere i vjerskih ustanova. Kršćanski odgoj.
18. Utor.	Simeon b. Trajni sporazum naroda. Poštivanje auktoriteta.
19. Srd.	Konrad pr. Ojačanje vjerskog duha i rada iza rata. Sveć. podmlad.
20. Cet.	Euherij b. Djelotvorna ljubav bližnjega. Katoličke organizacije.
21. Pet.	Eleonora dj. Povjerenici Glasnika i njihove duhov. i tjeles. potrebe.
22. Sub.	Stolica sv. Petra u Antiohiji. Potpuna sloboda svete Stolice. Opće potrebe svete Crkve, navlastito u našim stranama.
23. Ned. ☺	Šezdesetnica. Petar Damjanov. Zvanje u stalež svećenički i redov. Duh prave pokore i kršćanske samozataje. Više preporučenih duša.
24. Pon.	Matija ap. Progonjeni i oklevetani. Naši crkveni redovi.
25. Utor.	Viktori. Velika i mala sjemeništa naša. Duh prave bogoljubnosti.
26. Srd.	Aleksander b. Obraćenje psovača, pijanaca i drugih javnih griešnika.
27. Cet.	Prokopij pr. Strpljivo podnašanje vremenihne nevolja. Dobra smrt.
28. Pet.	Roman b. Premisili štovatelji Srca Isusova i preplatnici Glasnika.
	Svi koji su bud u kakvoj potrebi. Više preporučenih duša.

Veliki je dar Pres. Srca, što njegov Glasnik može i onakao da dode pred čitatelje svoje. Pomoglo je ono po braći Slovensima, koji nam ljuberno pribavio papir. Kad mogne Glasnik osvunut će i u tjepljem ruku, a sada će gledati, da barem sadršajem svojim podaje što lijepu sliku i izražaj misli, želja i osećaja voj. Srca. Sažemo u. i 3. broj zajedno, da ne zakašni 3. kad je već morsao 2. Četiri i dalje doći će u pravo vrijeme, ne bude ti nepristupačna na pošti. — Ako gdje ne stigče prosljedjivanju brojeći ili pre ovogodišnji, neka se reklamira, jer poslano je svima, a kronja je u prometnim teškoćama.

Koji ne povrat će preoga broja smatraju se preplatnicima; a koji poslaje 5 kr. i 50 fil. zaračunat će im se višak za buduću godinu — I sa braću iz Bačke. Istre i Otoka imamo još dosta Glasnika i Kalendara u spremi da im pošaljemo, kad se prilike i kod njih srede. —

Sadržaj: Duša vojnika 17. — † Dr. Stadler 19. — Novi crkv. zakonik o sv. Prćestii 21. — Gorjiva Indijska 24. — Najteža riječ 25. — C. Klaudije dela Kolombjer 26. — Katolici u Sjed. drž. 29. — Gavrilaša ga sv. pomast 29. — Iz avagdanje životu 30. — Vjerski život pomoraca 31. — Po čemu ga prepoznala 31. — Mač sv. Ignacija 34. — Milosna devetnica 34. — Pomoć sv. Josipa 35. — Ukrana ispunjena i narodno zdravje 35. — Svetlij po svoju 37. — Molitva zaručnice 38. — Naši dopisi 38. — Zahvalnice 39. — Kongregacija i kongreganist 41. — Vijeće kongregacije 42. — Škola glavnica 43. — Zbornik državnik 45. — Iz naših društava 46. — Kongreganistica svojim društvima 47. — Nakane za veljaču 48.

Broj 4.

TRAVANJ 1919.

Tečaj XXVIII.

Staleška čistoća.

Opća nakana molitava i dobroih djela u travnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Malo je kršćana, koji još nijesu čuli poznatih riječi knjige Mudrosti (4, 1–2): „O kako je lijep čist naraštaj u sjaju krepsti! Besmrtna bo mu je uspomena, te je priznat i kod Boga i kod ljudi. Kad je nazočan, naslijedu ga; kad se pak otme očima, čeznu za njim; vijencem pobjede okrunjen za svu vječnost slavi slavlje primivši nagradu neokaljanih borba.“ Ovdje govori sv. Pismo, osobito u izvorniku, o ženidbenoj čistoći i o protivnoj mani. Doživotna djevičanska čistoća je tako uzvišena, te se u Starom Zavjetu, toj nesavršenoj pripravi savršene nauke i dobi Mesijanske, jedva i spominje. Tek prečista Djevica Marija i Djevičanski Sin Božji upoznali su nas pobliže sa neprocjenjivim biserom djevičanske čistoće, koja čini ljudе već ovdje na zemlji nalik na anđele Božje; dok je u Starom Zavjetu svaka porodica čeznula za čašcu, da barem u mnogobrojnem potomstvu svome na zemlji dočeka željno očekivanog Spasitelja svijeta.

Dakle za krepstvu čistoće, dakako za svoju posebnu stalešku čistoću, jednak je moraju zanimati svi ljudi, ne samo duhovne osobe, nego i svjetovnjaci, mladići i djevojke, muževi i žene, udovci i udovice. A svi bez izuzetka mogu uz milost Božju zaslужiti onu divnu pohvalu Duha Svetoga u knjizi Mudrosti i krasnu nagradu rajsку za neokaljane borbe, što ih iziskuje ova krepstva.

Mladenačka staleška čistoća

valja da je djevičanska čistoća, to jest potpuno udržavanje od svake spolne naslade, dok se po Božjem zakonu ne vjenča. Od beskrajnog je zamašaja, da sva kršćanska mladež sproveđe svoju

mladost u tom potpunom sjaju nevinosti. Cista, nepokvarena mlađež najbolji je zalog zdravog, krepkog, mnogobrojnog te u svakom pogledu čestitog i sposobnog naraštaja i sretnog naroda. A za pojedince je još u većoj mjeri ovisna njihova budućnost na ovom i na drugom svijetu o stalnoj vjernosti, kojom se kao djeca, mlađi ili djevojke za rana naučili svetom stidljivošću i junačkom samozatajom krotiti neuredne nagone vlastitog srca, a prezirati svjetsku zamamljivost i napasti vražje. „Bolji je čovjek, koji vlada srcem svojim, nego osvajač gradova“. (Posl. 16, 32). Baš u ranoj mlađosti treba da se najviše pazi na llijan čistoće, koji lako vene pod kužnim dahom modernog raskalašenog svijeta. Osobito vi, kršćanski roditelji, a napose vi, majke, pazite na ovaj llijan dječice svoje! Ako se vašom ljubeznom uputom dijete već od treće, četvrte godine ne nauči svetoj stidljivosti, teško da će se kasnije očuvati od pogubne bestidnosti i pokvarenosti. Sjetite se nježnosti andeoskog djeteta, svetog Stanislava Kostke, koji se od stida i boli onesvijestio, kad je kadikad morao čuti koju neslanu, preslobodnu šalu. Ugledajte se u njegovog kršćanskog oca. Taj je znao goste svoje kod stola opominjati, da ne bi ništa rekli, što bi moglo andelka njegova ma i najmanje sablazniti. I ako ljubezna opomena vaša ne bi koristila, dozovite takovim ubojicama nevinosti u pamet gromovne rijeći vječne Istine: „Teško svijetu poradi sablazni! Pazite, da nikoga od ovih malenih ne sablazniti; toliko bo je dostojanstvo njihovo, da andeli njihovi vazda gledaju lice Oca moga nebeskoga. A tukog jednog od ovih malenih, koji u mene vjeruju, sablazni, bolje bi mu bilo, da mu se objesi mlijski kamen o vrat i da tako potone u dubinu morsku“.

Što da rečem o nepojmljivoj lakounnosti onih kršćanskih majka, koje u djeci svojoj upravo hrane taštu gizdu, frivolu nečednost i pogubna pozanstva, te se i pred mlađima ne stide dvojličnih i besramnih riječi i razgovora? Kao da ne znaju za ozbiljnu opomenu sv. apostola Pavla: „Nijedna nečistoća neka se i ne spominje među vara, kao što se pristoji svećima; tako i grdoba ili lude riječi ili bibrjavost, što ne dolikuje“ (Ef. 5, 3—4).

O Štaleškoj čistoći oženjenih i udatih osoba

opširno govoriti Duh Sveti u knjizi Mudrosti. Upravo je značajno, što se ovdje (pogl. 3. i 4.) gotovo po ve izjednačuju „mudraci i pravednici“ kao i „čisti“ supruzi; dok se „bezbošci“ u drugu ruku prikazuju ujedno kao veoma nemoralni, ludi i nesretni. Nečudorednost njihova i njihovih žena i njihove djece crta se kao plod bezvjerja njihova. Jer gdje nema živevjere u blaženu besmrtnost pravednika i u vječne muke okorjelih grješnika, tu je nestalo najmoćnijih uzda protiv žlih požuda. „Djeca preljubočinaca propast će, i potomstvo iz bezakonja i preljubočinstva istrijebit će se. Pa makar ono (kadikad) i dugo živjelo, mnoštvo takovih bezbožaca bit će bez koristi; a nezakonite mlađice nemaju dubokog korijenja ni trajnog temelja. Pa makar im se grane i neko vrijeme zelenile, ipak, kako im je slab temelj, bura će ih amo tamo bacati, a premoć vjetrova iskorijenit će ih. Jer će im se grane polomiti, prije nego se razvile, a plodovi su im bez koristi, pregorki te se ne mogu jesti, pa nisu ni

čemu. Djeca bo, koja se rodiše iz bezakonja i preljubočinstva, svjedoci su zloče protiv svojih roditelja" (Mudr. gl. 3. i 4.) O da su to imale na umu mnoge žene i premnogi muževi za vrijeme rata!..

Još je kud i kamo gore, ako se u takovoj nedopuštenoj svezi poradi krivog i prokletog obzira ljudskoga utamani stvor Božji i tako mu za sve vijeke onemogući preporod iz vode i Duha Svetoga i ulaz u kraljevstvo Božje. Pa kako je žalosno, što se i sama kršćanska ženidba gdjegdje na bogumirske način zlorabi samo za putenost, a za djecu se ne mari. Nijedan liječnik, dapače nijedan papa ne može nikad dopustiti ništa protiv glavnoj svrsi ženidbe ili proti samom naravnom zakonu. Ako kršćanski supruzi toliko zaborave na glavne dužnosti svoje, to se obično dogada, jer im je ponestalo žive vjere i pouzdanja u Providnost Božju. A to je natuknuo i sam Duh Sveti, gdje govori na usta sv. apostola Pavla: „Žena će se spasiti radanjem djece, ako ustraje u vjeri i ljubavi te u posvećenju same sebe uz trijeznost". (Tim. 2. 15). Bože daj, da barem strašne posljedice svjetskog rata i milijuni ljudskih žrtava opamete moderni svijet, pa da za uvijek nestane one grdne rak-rane, koja se uz sva kojake preporuke prije rata nekažnjeno oglašivala gotovo u svim nekršćanskim dnevnicima! Eto svjetski potop krvi ljudske jedva je mogao donekle i gušiti ovu opaćinu, koja je vapila k nebu za osvetom. A bude li se i sada opet raširila ta opaćina, bit će zadnje stvari gore od prvašnjih.

Uz ženidbenu čistoću, spominje sv. Pavao s čašcu i stalešku čistoću udovaca i udovica,

koji ju - poslije smrti ženidbenog druga doista drže onako, kako se i u mладenačko doba mora držati. Komu se to u razmјernoj mладosti ne će ili preteško čini, tomu isti apostol preporučuje novu zakonitu ženidbu ili udaju (1 Tim 5, 14), kao što u opće veli neudatima i udovicama: dobro im je, ako tako ostanu, kako i ja (neoženjen); nu ako nisu uzdržljivi, neka se udadu; jer je bolje udati se nego gorjeti u vatri neobuzdanih nečistih pžuda.

Konačno sv. Pavao u poslanici Korinćanima još jednom ističe prava kršćanska načela o staleškoj čistoći i odjevičanskom životu, gdje veli: „Svaki, braćo, neka ostane pred Bogom u onom, kamo je pozvan. Što se pak djevica tiče, nemam zapovijedi, no dajem savjet, u koliko sam od Gospodina stekao milosrda, da budem vjeran. Držim dakle, da je ovo (djevičanstvo) dobro poradi sadašnje nevolje, jer je čovjeku dobro tako biti. Jesi li privezan za ženu, ne traži, da se razriješi! Jesi li slobodan od žene, ne traži žene! Ako se pak oženiš, nijesi sagriješio; i djevica, ako se uda, nije sagriješila. Ali će takovi imati nevolje tjelesne; a ja vas štemim. . . . Ko je bez žene, brine se za ono, što je Gospodnje, kako će ugoditi Gospodinu; a ko ima ženu, brine se za ono, što je svjetsko, kako će ugoditi ženi; i tako je razdijeljen I žena neudata i djevica misli na ono, što je Gospodnje, kako da bude sveta i tijelom i duhom. Koja je pak udata, misli, što je svjetsko, kako dà ugodi mužu. A ovo govorim na korist vašu; ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za to, da vas učim, što je plemenito i podaje nam prigodu, da bez zapreke prionemo uz Boga".

I. P. Bock, D. I.

Srce Isusovo prijatelj puka.

Govori se i piše, da je „demokratizam“ izveo preobrat u svjetskome ratu; da je on pobijedio, te da je sada nastupilo njegovo doba Puk, vele, da je došao do riječi i prava; on da će sada vladati; samo prijatelji puka da smiju na državno kormilo. Bila to potpuna istina ili ne, svakako stoji, da baš priprosti narod: seljak, radnik, obrtnik — zaslužuje osobitu pažnju i ljubav. Katolička je Crkva tu ljubav puku vazda zasvjeđočivala, pa ne treba da sada kao nekim novim smjerom krene. Ona može da samo nastavi svoj dosadanji rad, pa će biti i ostati najvećom prijateljom puka, kako je to već tijekom vijekova i bila.

No da njezin rad doista donese narodu korist, što je može dobiti, i da djeca njezina tu skrb pravo razumiju, a službenici njezini da je provedu, dobro je, da se jedni i drugi približe samom izvoru „pučke ljubavi“, iz koga ju je Crkva crpila i naučila. Taj izvor jest Božansko Srce Spasiteljevo, jesu misli, osjetaji, djela i ustanove njegove.

Isus cijeni puk.

Temelj prijateljstvu i svakom dobrom odnošaju među ljudima jest, da jedan drugoga cijeni. Cijeniti pak možeš nekoga samo ako na njemu nalaziš nešto dobra. Radi toga dobra, radi vrline, sposobnosti ili prednosti njegove iskazivat ćeš mu i štovanje; tim dobrom, što je u njemu zaslužit će tvoje povjerenje, tvoju naklonost; radi onog dobra, što je u njemu ili bi još moglo biti od njega, ti ćeš se zauzeti za njega.

Uzmi sad jednog pučanina, zapuštenog radnika ili seljaka pa mi reci, što je na njemu vrijedna, da ga cijeniš, štuješ, zauzmeš se za nj? Zar odspine, što na njemu vise? Ili lice bez misaonog izražaja? Ili neuglađeno vladanje? Ili prosti govor? Ima ljudi, koji na puku doista samo na to gledu, pa jer samo vanjštinu cijene, odvraćaju se dakako od puka, stide se i riječ mu reći. Jesu li to prijatelji puka?

Gospodin Isus ne gleda na vanjštinu. Eno kolijevci svojoj dao po Andelima dozvati odspane pastire sa izlizanim torbacima. Kao veliki Učitelj naroda pušta, da ga svjetina gurka; u njihove potleu ţice zalazi; bolesnika se njihovih dotiče; sve m'lo nagovara. Neugledna dakle vanjština pučka njega ne odvraća. Pa što nalazi on dobra u puku, da ga cijeni?

Je li mu puk potreban da proživi? Nije, jer sam puk veli: „Nije li to drvodjelja iz Nazareta?“ On dakle ima svoj čestiti zanat, a s njime i svoj kruh. Ili se hoće pučkom naklonošću uspeti do časti? Ni to! Jer je čašćen i prije nego je riječ puku prozborio. „Učitelju, ti si Sin Božji!“ kliče Natanael na prvi pogled Isusov. Ili cijeni pučku snagu, da ga digne na vlast? Nipošto, jer im se eno uklanja, kad ga htjedoše kraljem izvikati. A ipak će ga puk dignuti. Da, ali na križ! A on će ga ipak ljubiti, dapače onda najviše.

Što dakle cijeni Isus u puku?

Čovjeka cijeni! Ono cijeni po čemu je više nego živina. Ono cijeni, po čemu živi kada i u grob pane. Ono cijeni, po čemu iz neba potječe i u nebo se opet vraća. Ono cijeni, po čemu su

svi ljudi jednaki. A to ono je drša! Tu neumrlu dušu, tu sliku svoju i Oca svoga i Duha svetoga, nju cijeni u puku. Radi te duše sišao je s neba, da joj povrati čast, da je pridigne, očemenu, spasi. Toj duši pučkoj proglašuje on neisporedivu vrijednost. „Što koristi čovjeku, ako sav svijet zadobije, a na duši štetu trpi?“ Mt. 16, 26. Tu dušu, zapovijeda on, da čovjek od zlih teža i čista i tako je pravom ljubavlji za vječnost sačuva. Iv. 12, 25. Radi te duše traži, da se bojimo jedino Onoga, koji bi je mogao strovaliti u pakao.

E, ali dušu imademo svi, pa i članičnjaci! Jest! I u svima je jednako cijeni Gospodin. „Ti ljubiš sve, što jest; i ne miriš ništa od onoga, što si stvorio!“ Mudr. 11, 25.

Pa ipak ga pučka duša većma privlači! To je činjenica. Iz kraljevskog se roda rod, ali tek onda, kad se taj u puku izgubio. Slobodno bira jednozvanje i posao za život, a to je pučko zvanje — tesar je! Svijet ga zanima, ali — priprosti. Među pukom najviše boravi, za puk najviše radi.

Čime ga pučka duša privlači?

Što je to u pučkoj duši, da ga ona najviše privlači? To je 1. ona prostodušnost, ona jednostavnost, što ga sjeća na nepokvarenu nekuć narav u raju. To je ona priroda, što je puno bliža prvotnoj ljepoti djela Božjega, nego što je ona u gradanskom svetu. Na ovom se opaža odviše dodataja i poteka ljudske ruke koji se ne skladaju s idejom Božanskom. Isusa privlači ona bjelina neispisanog lista pučke duše, na koju će napisati Božanske misli, a ne će ih nagrditi išarane mrlje gradske načitanosti. Prvi či ga mekoga srca, u kojoj će brz, nikmati Božansko sjeme rijeći njegove; one nabrekle mišice, štono odavaju učvršćenu volju, koja će izvesti, što preuzme; ona znatižljivo otvorena usta, kroz koja kao da sluša duh željan pouke, a samo mu uho ne udovoljuje dosta. Ono z travo rumenilo iz koga vaka žilica jedva očekuje, da je zapali i kaša s neba pa da se sve rasplamsaju ljubavlju Božjom. Ono mirno, bistro oko, iz kojega se iskre zdravi živci i kao da ga zovu: „Harfa smo Božja ne aknuta, ugodi nas tako, da zastruji iz nas velepjesan Božanstvu!“ . . .

Jest, puče dobri i nepokvareni, koji još jesu takav; to je duša tvoja! Za to i osjeća Božansko Srce za tebe! Takovo raspolaženje valja da je u tebe, hoćeš li da razumiješ i zadržiš teg najboljeg prijatelja svoga! „Sa prostodušnima mu se mili razgovarati“ Posl. 3, 32.

„Ja sam put, istina i život!“

Iv. 14, 6.

2. Ali poglavice židovskog naroda ne gledaju na tu pučku dušu, već je prezreće. Zapuštena od naobraženih i uglađenih bila je kao pustača kakva, kojoj je ures t k po kji poljski cvijet, a glavni rod drač, u kom se gamad sakriva. Drač su pučke strasti, a gamad oni, koji ih sebično izrabljaju.

Zapuštenost pobuduje smilovanje i u običnom ljudskom srcu, a kako ne će u Božjem, koje je „dobrote i ljubavi puno.“ „A gledajući Isus mnoštvo sažali mu se, jer bijahu izmučeni i ležahu kao ovce, koje nemaju pastira.“ Mt. 9, 36. Bijeda dakle i potreba pučko jest druga pojava, koja privlači Bož. Srce. Za tu bijedu ima ona smisla, ima pomoći. A vidjet ćemo još kako je obilno pruža.

3. Treće, čime privlači pučka duša k sebi Bož. Srce jest neznatnost njezina pred svijetom „Sto seljak umije? Sto radnik može?“ primjećuje mnogo bahato čeljade. Hoće li da što poduzme, obraća se na velikane novcem, silom, izob azbom. Ljudi računaju, a često i moraju tek sa sredstvima naravi. Onaj pravi, goli, neznatni pučanin malo ulazi u račun. Ta on je — neznatan!

Gle pak Bož. Preporoditelja čovječanstva, kuda on zalazi, kad hoće da obnovi svijet, kad hoće da organizira najveće društvo — Crkvu — za cijeli ljudski rod! K velikima dolazi, da im očituje grijeha i dovikne smjeli i mnogostruki „Jao vama!“ U Jerusalim dolazi da bič pleše, da goni sluge velikih iz svetinje. Njih dakle ne uvrštuje u svoju osnovu. On će bez njih. A s kime? Sa sirotnjom iz Galileje! Njoj milo govori, nju tješi, nju diže i usposobljuje za obnovitelje svijeta. „Sironasima se propovijeda utješna nauka spasa“ poručuje on sv. Ivanu, da potom razabere, kako je baš on onaj pravi poslanik Božji.

„S velikim naravnim sredstvima postići što veliko, to mogu ljudi. S neznatnim i nikakvim sredstvima postići, što veliko — to može samo Bog. Evo stoga se i obraća Bož. Srce puku, da po njemu, koji je neznatan u očima svijeta, izvede velika djela i time da vrlo proslavi Božanstvo. „Hvala ti, Oče, gospodaru neba i zemlje, što si ovo sakrio od pametnih i mudrih, a otkrio si neznatnimal! Jest, Oče! Tako se svijedlo tebil!“ Mat. 11, 25. Otac se proslavio stvorivši iz ništa veličanstveni svijet. Sin će se proslaviti obnovivši taj svijet sa — ništa, sa neznatnim pukom. „Ono, što je ludo pred svijetom odabrao je Bog, da posrami mudre. Neznatno u svijetu i prezreno i ono, što kao da nije ništa, to odabra Bog, da pomrsi jake; da se ne mogne pred njime podižiti ni jedno tijelo.“ I. Kor. 1, 27.

Po neznatnoj se dakle pučkoj duši postizava veća slava Božja. Te je pak ono, što Bož. Srce u svemu traži. To je i onaj glavni razlog, zašto ono toliko cijeni puk; zašto je ono i najbolji prijatelj puka.

(Nastavit će se.)

„Što će mi pomoći da se ostavim psovka?“ Milo st Bošja, koju valja da ismoliš. Plemenita volja, kojom valja da ustanostiš. Stalno uvjerenje o grehoti, sramoti i štetni psovke. Ovo ćeš pak steti, ako čitao i nabaviš si sa 30. fil. kod Uprave Glasnika knjižnicu „Vojska Srca Isusova proti psovci“.

Što veli crkveni zakonik o sv. pričesti?

Piše I. P. Bock, D. I.

5. Kada se mogu i moraju pričestiti djeca?

Bilo je nekad crkvenih poglavara, koji su davali sv. Pričest i malenoj djeci. Drža i su, da i za njih vrijede riječi: „Ako ne jedete tijela Sina čovječjega, ne ćete imati života u sebi“. Iv. 6, 54. Bez sumnje je to bilo za korist tih mališa. Jer premda su malo ili ništa znali o svrhunarnoj krepstii ove hrane, što su je uzimali, znao je ipak i ljubio je njih Onaj, koji je k njima došao, njihovo tijelo i dušu svojim posjetom posvećivao. Ta ne ovisi sav plod sv. Pričesti samo o osobnoj pripravi i pobožnosti pričesnika, već je glavni njegov dio upravo u sili samog sakramenta.

Sv. Crkva nije ipak to općenito nikad tražila, jer je stalno, da tko ima milost posvećujuću, dijete je Božje i tlaže u blaženu vječnost, ako u njoj umre. Djeca pak tu milost imadu od sv. krsta. S druge opet strane traži čast presv. Euharistije, da se s najvećim počitanjem s njome postupa, da kršćanin znade, koga prima, te da tomu odgovarajući osjećaj srca prikaže nebeskom gostu.

Stoga evo i određuje crkveni zakonik u kanonu (pravilu) 854. § 1. „Djeci, koja radi neštašnosti dobi svoje još ne imadu smisla ni osjećaja za ovaj sakramenat, neka se Euharistija ne daje“. Dotle dakle dok se dijete u toliko ne razvije, da može razlikovati, e sv. Pričest nije obični kruh, već da je to sakriveni Spasitelj, dotle ga ne valja voditi k stolu Gospodnjem.

Cim pak to jednom umije te se nauči pobožnom misli pokloniti se Gospodinu kad ga primi, može se već barem u smrtnoj pogibli pričestiti. Tako veli daljnja odredba istog zakona: „Da se djeci u smrtnoj pogibli može i mora dijeliti presv. Euharistija, dosta je da znadu razlikovati Tijelo Kristovo od obične hrane te mu se s počitanjem pokloniti“. Ima djece, koja se već i prije 7. godine znadu ovako raspoložiti i za sv. Pričest dostatno pripraviti. Stoga ako se takova djeca na smrt razbole, stroga je dužnost roditelja, da im pozovu svećenika, koji će ih prema uvidavnosti providiti.

A je li toj djeci potrebna sv. ispovijed prije nego primu sv. Popudbinu?

Misljam, da po sebi nije nužna, jer Crkva ovdje ništa o ispovijedi ne spominje. Nu ako se razum u takvu djetetu već toliko razvio, te je moglo teško sagriješiti, trebalo bi dakako i ovdje primjeniti načela odluke o prvoj pričesti djece, po kojima se imadu djeca, što su došla do razuma, ujedno ispovjediti i pričestiti, a u slučaju smrte pogibli također i sv. pomast primiti. Pisac je ovih redaka već više dječice od 5—6 godina na umoru pričestio i pomazao i divio se djetinskoj pobožnosti njihovoj.

„§ 3. Izvan smrte pogibelji pravom se zahtijeva potpunija spoznaja kršćanskog nauka i pomrija priprava, t. j. takova, da će djeca barem otajstva, što su za spasenje nužna, prema svom shvaćanju upoznati, i da će i prema maloj mjeri svoje dobe pobožno pristupiti presvetoj Euharistiji“. — Takovu spoznaju dječa od sedam godina mogu i u našim krajevima redovito lako stići, ako samo roditelji i

drugi uzgojitelji vrše za vremena u ovom pogledu tešku dužnost sveju. Zlo je pak i naopako, ako roditelji ne mare, da se već djeca od tri, četiri, pet godina kod kuće malo po malo nauče svaki dan pobočno prekrstiti se i moliti glavne molitve: Očenaš, Zdravotna riju, i u svoje vrijeme također Vjerovanje apostolsko i Čelo skršenja. Pomoću ovih temeljnih molitava mogu roditelji najlakše djeci svojoj tumačiti „otajstva za spasenje nužna“ t. j. da ima jedan Bog u tri Božanske Osobe, da je Sin Božji postao čovjekom i za nas na križu umro, i da će Bog dobre navike nagraditi a tvrdokrne grješnike na vijke kazniti.

Jao roditeljima, koji vjersku obuću svoje male djece zanemaruju, te se izgovaraju: „Nek ide dijete u školu, pa će onda već sve naučiti!“ Od tebe, majko kršćanska, iskat će Bog na dan suda dušu tvoga djeteta.

Revni obraćenik barun Kraner-Klett prije malo vremena dušoboko je izožalio, u jednom javnom govoru, o vrhunaravnom uzgoju djece, što se u nekim krajevima tako žilavo drže starih predusa te ne provadaju spasonosnih odluka o ranoj pričesti i o svagdanjoj pričesti, premda je i papa Benedikt XV. izjavio, da mu više ništa ne leži na srcu nego točno provadjanje tih odluka Pija X. Časni služba Božji Don Bosco priznao je, da sva tajna divnog uspjeha njegova kod uzgoja zapuštene djece leži u tom, što ih od sedme godine primjereno načinom spriječuju sa svagdanjom sv. pričesti.

§ 4. Sud o dovolnjem raspoloženju djece za prvu pričest neka se prepusti isповjedniku i roditeljima njihovim ili zamjenicima roditelja. Na prvom mjestu dakako ima isповjednik djece prosuditi, da li je koje cijete došlo do onog osvitka razuma i do one spoznaće temeljnih otajstava vjerskih, što ih zahtijeva papa u odluci o ranoj pričesti djece. Ako sami roditelji više zahtijevaju za prvu pričest svoje djece, protive se jasnim naredbama svete Majke Crkve i grijješe toliko protiv Crkve koliko protiv djece svoje, lišavajući ih nužnog kruha nebeskoga u pogibeljnoj d bi kad se javljaju napasti i strasti. A kad je grjehoti uskraćivati svojima nužnu hranu zemaljsku još je kud i kamo veća grjehoti lišiti takovu djecu dulje vremena „jedinog i spasonosnog lijeka, presvetog tijela Kristova“.

§ 5. Župnik pak ima dužnost pripaziti, ako razborito shodnim prosudi, također pomoću Ispita, da djeца ne pristupaju k svetoj pričesti prije nego su došla do porabe razuma ili bez dovoljnog raspoloženja; jednako se ima on pobrinuti, da se oni, ko i su došli do porabe razuma i dovoljno raspoloženi, što prije okrijepe ovim Božanskim jelom. Jasno je, da sami roditelji i uzgojitelji mogu u ovom pogledu župniku ili kateheti silno ići na ruku, bježeći se revno za kućnu vjersku odgoju djece u svagdanjoj molitvi i ispitivanju kršćanskog nauka, kio i u točnom pošiljanju djece na službu Božju i na kršćanski nauk u školi ili u crkvi. Zanemare li roditelji ove svoje najpreće dužnosti, nije čudo, da su duhovnici kadikad prisiljeni odgoditi po kojemu nepripravljenom djetetu prvu svetu pričest, dok se pripravi. Ali na isti način imaju isповjednici i župnici pravo i dužnost da i proti volji nerazumnih i prestrogih roditelja pripuste djecu k prvoj svetoj pričesti, ako ih oni za to pronađu sposobnira. Roditelji dakle ne mogu se i ne smiju se u takom slučaju protiviti.

Nadovežimo na ovu odredbu kajon odmah i kanon 860.: *Obvezu zapovjedl o primanju pričesti, koja veže malodobne, spada također, pače osobito i na one, koji se moraju brinuti za njih. a to su roditelji, skrbnici, isповједник, učitelj i župnik*. To vrijedi toliko o prvoj pričesti i uskrsoj pričesti djece, koliko o svetoj Popudbini njihovoj u slučaju pogibeljne bolesti. Kršćanski roditelji! Čitajte opet i opet taj zakon crkveni, i dobro zapamtite, da se vi ovdje spominjete na prvom mjestu prije samih svećenika i učitelja, jer se vas ova teška dužnost više tiče, nego ikoga drugoga na ovom svijetu. Ali ne zaboravite, da su svećenici opet u prvom redu pozvani suditi o tom, da li dijete udovoljava crkvenim propisima ili ne. Stoga treba, da svoje duhovne pastire u tom svojski podupirete, a ne da im možda čak smetate.

6. Uskrnsna sv. Pričest.

Crkva veli u k. 859. § I.
Svaki vjernik obojega spola, došav do godinu razlučivanja, to jest, do porabe razuma, mora jedamput u godini, barem o Uskrsu, primiti sakramenat Euharistije, osim ako bi možda po savjetu vlastitog svećenika svoga zbog pametna ruzloga cijenio, da mu se je privremeno uzdržati od primanja njezina. — To je stari zakon crkveni, što ga je papa Inocent III. na četvrtom lateranskom saboru (g. 1215.) osobito istakao pod kaznom izopćenja iz Crkve, a tridentski sabor u 9. kanonu 13. sjednice isto

tako ozbiljno obnovio. I danas veže ovaj zakon svakog kršćanina, koji je došao do razuma, dakle, redovito i djecu od 7, 8, 9 godina pod snrtni grijeh. To prema prije spomenutom k. 860. ima u roditelji i ugojitelji djece osobito dobro zapamtiti, jer se tu ne radi samo o pukoj zapovijedi Crkvenoj, nego donekle i o zapovijedi Božjoj, pošto i za takou djecu vrijedi već doista riječ Kristova: Ako ne jedete Tijela Sina čovječjega, ne ćete imati života u sebi. Tako je sam papa Pijo X. g. 1911. pisao kardinalu Fišer-u i ostalim njemačkim biskupima: „Vjernici neka dobro razumiju, da se ovdje (glede što ranije pričesti djece osobito dakako Uskrse) ne radi toliko o tom, kako bi se izvršila zapovijed rimskoga pape, koliko o tom, kako bi se ispunila takova dužnost, koja sama po sebi izvire iz same načke evandeske, tako, te se stari i sveudiljni običaj crkveni ima obnoviti ondje, gdje je prekinut“.

Pametan razlog, da tko po savjetu vlastitog svećenika privremeno odgodi uskrsnu pričest, mogao bi biti n. pr. nuždan oporavak ili ako radi slabog želuca povraća svaku hranu itd. To će biti dakako vrlo rijedak slučaj, pa i to samo privremeno i uz odobrenje vlastitog svećenika.

§ 2. k. 859. „Uskrsna pričest neka se obavi od Cvjetne nedjelje do Bijele nedjelje; nego biskupi imaju pravo, prema potrebi osoba i mesta, također preteći ovo vrijeme za sve vjernike svoje, no ipak ne prije četvrtne nedjelje korizmené, ili produljiti to vrijeme, no ipak ne dalje od svetkovine Presv. Trojstva“. — Crkva naime želi, da se vjernici početkom korizme najprije po revnom slušanju riječi Božje te postom i molitvom revno priprave za svetu uskrsnu Pričest, da uzmognu doista i sami glavnu uskrsnu svetkovinu slaviti u novosti života. Gdje su pak katoličke župe osobito raštrkane, i gdje nema puno isповjednika ni luke prigode za primanje sv. sakramenata, papa kadikad produljuje Uskrsno vrijeme od Čiste Srijede do Presv. Trojstva.

§ 3. „Vjernicima treba svjetovati, da zadovolje ovaj zapovijedi (o uskrsnoj pričesti) svaki u svojoj župi; i koji joj budu zadovoljni u tidoj župi, neka se pobrinu, da vlastitog župnika izvijeste, da su zapovijed ispunili“. — Uskrsna se isповijed dakako može obaviti kod kojeg mu drago od biskupa odobrenog svećenika; ali za uskrsnu Pričest preporučuje se vlastita župa; ili barem neka se župnik izvijesti o obavljenoj uskrsnoj Pričesti, kako bi lakše spoznao prave ovce svoje i zgodnije upravlja svojim stadom.

§ 4. „Zapovijed o uskrsnoj Pričesti i dalje obvezuje, ako jasno u propisano vrijeme iz kakvogod razloga (opravdana ili neopravdana) nije ispunio“. To na žalost mnogi nemarni kršćani ili ne znaju ili ne primaju k srcu Mnogi se ispričavaju, da tobože nijesu imali prigode o Uskrusu, n. pr. bolesnici, radnici u tudem svijetu, gdje ne znaju jezika onog naroda, roditelje, naseljenici među inovjerskim slijetom, kamo jedva zalazi koji katolički svećenik, itd. Pa isti onda godine i godine odgadaju isповijed i pričest. To se protivi zakonu Božjemu i crkvenom. Uz dobru volju mogli bi se mnogi od tih ipak pričestiti o Uskrusu, n. pr. bolesnici bi mogli i morali sebi u kuću dozvati svećenika još o Uskrsno vrijeme, makar i ne bili na smrt bolesni. Radnici i tudi naseljenici mogli bi u kojem obližnjem gradu naći svećenika, koji ih donekle razumije, ili si mogao možda prije nego se otpotovao u onaj kraj, ma bilo i početkom korizme, obaviti svoju uskrsnu dužnost; ili malo i preteći uskrsno vrijeme; ili barem se bio dužan, odmah, čim prestane zapreka, naknadno primiti sv. sakramente.

Obzirom na uskrsnu dužnost valja zapamtiti i 861. kanon: „Zapovijed o primanju Pričesti ne ispunjuje se svetogrdnom pričešću“. Ko bi imao takovu nesreću, pod teški bi grijeh bio dužan, da se još u isto uskrsno vrijeme opet skrušeno i valjano isповјedi te se onda dostojno pričesti.

Za one krajeve, gdje ima uz katolike rimskog obreda i grkokatolika, dodajmo još k. 866., koji se tiče obreda svete pričesti. § 1. Svim vjernicima svakog obreda daje se dozvola, da mogu iz pobožnosti primati sakrament Euharistije posvećen po kojem god (ka-

toličkom) obredu. — § 2. Treba ipak svjetovati, da vjernici svaki po svom obredu ispune zapovijed o uskrsnoj pričesti. — § 3. Umirući neka prime svetu Popudbinu po svom obredu; no u silnoj potrebi neka je slobodno primaju po kojem god obredu (katoličkom)". Dakle samo kod uskrsne pričesti i kod svete Popudbine treba po mogućnosti tražiti svećenika svoga obreda. Inače se vjernicima stavlja posve na volju, kojim će obredom katoličke crkve primati svetu Pričest. I ovde Crkva gleda, da što više vjernicima olakša često primanje svete Pričesti. Može dakle rimo-katolik po volji primati svu Pričest također pod obim prilikama, u grko-katoličkoj crkvi; i obratno grko-katolik u rimo-katoličkoj crkvi pod jednom prilikom. Grjehotu bi bila dakako, ako bi se ko pričestio po nekatoličkom obredu ma bilo to i na umoru kod nekatoličkog svećenika, jer sa nekatolicima ne smijemo imati nikakove crkvene zajednice. (Vidi kanon 1258).

Ispovijed jednoga generala Hrvata.

S jedim kod stola u kancelariji. Zvoni na telefonu. Halo, što je? Jedan svećenik mijavlja: General, — reče mu ime, ali ga ja ne navajam — koji stanuje ondje i ondje, leži jako bolestan. Njegova sobarica i kuharica bile kod mene i molile da dogjem, da ga isповједим. Pošto je to gospodin general, daj idi ti. Ti si s generalima poznatiji nego ja, lagije ćeš obaviti nego ja. Tako mi prijatelj telefonom.

Lako i lijepo rečeno, al nije tako lako učinjeno. Jesam ja i s visokim časnicima „poznat“, ali sam malo generala isповједao. Ta ovi odu u mirovinu i ja ne imam ništa više s njima, ko ni oni sa mnom. Ipak, kad me zoveš, zove me Bog. Tu ne treba opravdanja, već u mi što treba i idi.

Odem, dogjem do stana i pozvonim. Vrata mi otvoris sobarica, što li je. Dočeka me lijepo, samo, kaže, valja da javi gospogji generalici, da sam ja tu. I ode, javi.

Evo ti gospogje generalice. Čudim se, da me i ona sasma ljepo prima. Čuo sam, rečem, da je gospodin general bolestan; došo sam da ga vidim.

Baš mi je drago, što ste pogodili čas, kad mu je malko bolje; pri svijesti je, reče gospogja generalica. Mnogo puta, po cijele dane i po cijele noći bunca, ne zna za sebe ništa. I uvede me k bolesniku.

Dogjem k njemu sa „hvaljen Isus“, gospodine generale. Predstavim se.

Drago mi je, što ste došli, odvrati general; i pružimo si ruke.

Pošto mi dadu stolac, počnem ja sa onim običnim „kako je?“ — al general ko pravi general, vojnik, koji se drži onog od Isusa nam danog zakona: „dajte kralju kraljevo, a Bogu Božje“, ne čeka, da ga ja oko naokolo dovedem do isповijedi, već će umah: „Kako? Gospodine, svakojako i nikako.“ Govorili smo hrvatski. „Godine su tu; napatio sam se dosta. Oneliki marši, svakojake, naročito jesenske vježbe. Dok sam b' o zapovjednikom pukovnije, bilo rada teškoga, odgovornosti velike. Ma'ina je makina, vrli se, tuče, udara, ali se i troši dok se ne istroši. Tako i naše tijelo. Kad ste već došli, molim

vas, ispjedite me. Vi znadete, kakovi smo mi vojnici. Sto ćete! Ali pošteno sam živio i hotio bih, da i pošteno umrem*. Ja hoću da gospodina generala malko obodrim, utješim, al' će general: „Dajte molim vas, ispjedite me. Onda možemo o drugom.“

Hvala ti, Oče nebeski, mislim u sebi. Putem, kad sam išao do generala, razmišljao sam, što će i kako će tu opet biti. Molio sam onu „Spomeni se o preblaga Djevice“; zazivao sam na pomoć moga velikoga i dobroga prijatelja Marka Krzina, — a kad tamo, general goni mene, mjesto da ja gonim njega. Ispovijedao sam u mom životu raznih ljudi, i vojnika i visokih časnika, seljaka i gospode, svećenika i redovnica: ovomu generalu sam se divio. On ne odbacuje mojih „ijepih riječi“, moje utjehe, prima jedno i drugo; ali njemu je na srcu, da se ispjedi. „Ja vidim, da imam umrijeti, i hoću da se ispjedim. Svih ovih dana mislio sam na to.“

I ispjovij dio se, onako iskreno, kao pravi poštenjak. Sve mi je, što mu je bilo na srcu, sâm kazao. Jedno jedino pitanje sam mu stavio, ali i ovo je bilo suvišno.

Iza ispjovedi pozovem gospogju, da bude prisutna, kad sam ga mazao svetim uljem. Dadem mu i papinski blagoslov.

Sad se radilo o sv. pričesti. Bilo je skoro podne, a ja sam, da pravo kažem, mislio i na sebe. Dok odem kući i donesem Svetootajstvo treba mi bar dobra ura — a objed?! Nijesam dakako toga reko, mislio sam na to ipak. I gledeć, da generalu nije baš tako zlo, reći ću: Bićemo li prćest obavili umah, ili odgodili na sutra u jutro. Onda možete možda biti još i natašte, laglje je. Al' će moj general, a uza nj pristane i generalica: „Sada, sada; čemu sutra? Ko zna, kako može biti sutra?“

Njegovo zadovoljstvo iza kako se pričestio, bilo je i moje zadovoljstvo, zadovoljstvo najljepše, najmilije.

Na odlasku pita me gospogja generalica: Što sam dužna?

Da učinite i Vi to, milostiva, što je učinio sad gospodin general, prihvatom ja. Njezin odgovor na ovo moje bio nesiguran, ne stalan. Iz tih izreka reče i gospogja: „Ja nijesam katolikinja, ja sam anglikanka; al' muž je katolik i djeca su nam katolička. Jako mi je drago, što mi je suprug obavio, što je obavio. Drago mi je što ste došli Vi sami.“

Dva tri dana iza toga sam ga posjetio, ali je upravo liječnik došao, i nijesam mogo, nego nekoliko riječi s njim progovoriti. Pošto sam vido da nije zlo, rekoh mu, da ću do koji dan opet doći, al' nijesam, jer me još prije toga pogrebni zavod pitao telefonom, hoću li ja generala, koji je umro sprovajati. Želi to njegova obitelj.

Tako je i bilo. Ja sam mu na grobu rekao onaj zadnji: neka počiva u miru! Iduć od groba, p idruži mi se i dan stražmeštar, koji je nekad u njegovoj pukovniji služio. Hvalio ga ko čovjeka, koji je poštovao Boga.

I još jedno je tu vrijedno da sponenem, vrijedna služinčad. Generalova kuharica i soberica su kongreganistice. Reče mi jedna: Hvala vam, prečasni, što ste gospodina generala ispjedili. Nijesam imala mira, dok ne vi im da je to obavljeno. Ali je general nastao, da služinčad poštujte Boga. „Ko ne poštije Boga, ne će poštivat ni mene“, govorio je. To je zahtijevao i od vojnikâ.

Božansko Srce Isusovo, budi mu milostivo. M. Rihtarić.

„Tko hoće da me slijedi“ . . .

U Djelima Apostolskim (pogl. 5.) čitamo, kako su židovske starješine zabranile apostolima, da ne smiju propovijedati Isusa raspetog, a kako su oni uza sve to svaki dan narodu o njem govorili. To je napokon tako razljutilo poglavice, da su Apostole dali uhvatiti i dovesti preda se te im rekli: „Ostro vam zapovjedismo, da ne učite u ovo ime; a gle, napuniste Jeruzalem svojom naukom i hoćete da navratite na nas krv toga čovjeka.“ A Petar i Apostoli odgovarajući rekoše: „Većma se treba pokoravati Bogu nego li ljudima.“ Poglavice ljuti dadoše ih nemilo izbiti, a onda ih otpustiše. A apostoli, čita se dalje „otidoše ispred vijeća rad ujući se, što bijahu dostojni za ime Isusovo sramotu trpjeti.“

Današnji razmaženi svijet ne može dokučiti, kako su izbijeni apostoli mogli otici ispred vijeća radosni. Ta koja sramota, a koja i bol biti izbijen na temelju javne odsude! I tomu da se čovjek veseli! Ali, pazite, što kaže sveto Pismo: nijesu se Apostoli radovali radi dobivenih batina, već radi toga, što ih je Bog usrećio, da sâ zaime Isusovo mogli biti poniženi i osramočeni, a uz to i ne male boli trpjeli. Sama bol i sramota ne veseli zacijselo nikoga; ali biti sličan raspetomu Spasitelju svomu, pa s njime zajedno trpjeli nevin i nedužan to je, što samo pravi kršćanin može da dokuči, čime se pravom dići.

Nažalost ni mnogi kršćani danas već toga ne razumiju. A ne razumiju zato, što pre malo ljube Isusa, a potom i njegov križ. A zato opet što ne ljube Isusa ni njegov križ, postaju nestrpljivi i nezadovoljni, mrmljaju i prigovaraju i samom Gospodinu Bogu, kad im pošalje kakav križ, mjesto da se raduju i vesele. A kako da se ne vesele križu, kad je križ osobiti dokaz ljubavi Božje spram nas? Ne kaže li i naša riječ lijepo: „Koga Bog miluje, onoga i kara“? Ili zar nije najviše milovao svoga Jedinorodenoga i preblazenu Majku njegovu? Pa gle, ima li koga na svijetu, koji bi tolik obio trpio, kao upravo ovo dvoje Bogu najmilijih osoba? Ili si umišljamo, da smo ne znam kak i sveci, pa se tuzimo i govorimo: „Bože, što sam ti skrivio, da baš ja toliko moram trpjeti“? A zar mu je što skrivio Božanski Sin njegov i najbolja kći njegova? Vidite li dakle, da čovjek može nositi križ ma i ne bio krv.

Križ nas čisti od grijeha i približuje k Bogu, od koga smo se po grijehu udaljili. Nevolja uči Boga moliti; nevolja sili čovjeka, da i proti svoj j tvrdoglavosti prizna višu silu nad sobom te ponizi oholu svoju glavu pred njom. Križ nam otvara nebo, što nam ga zemaljska dobra često puta otimlju. „Nije li Krist morao trpjjeti i tako unići u slavu svoju?“ pitao je Gospodin svoje učenike na putu u Emaus. A ako ni Krist nije mogao bez križa ući u slavu, kako bismo mogli mi kukavni grešnici? I ne samo da nam križ nebo otvara, nego nam i u nebu rajsку slavu povjećaje. Ništa nepametnije nego reći: „A što za to? Da je meni sâmo u nebo doći, pa ma bilo i za vrata!“ Ne zna što govori, tko tako govori. Ne zna što je nebo, ne zna što je i najniži stepen slave i râbu a kamo li što su oni viši, kad se tako lakoumno odriče.

Tako ne govori i ne radi nitko pametan, kad se radi o zemaljskom dobru; samo se s nebom ljudi igraju. —

Križ nam i ovaj život zaslađuje. Jer napokon ili mi htjeli ili ne htjeli, svoj križ moramo nositi. Ako ne ćemo milom, nosit ćemo ga silom, a potom onaj, koji prigovara, da mu je njegov križ pretežak, od jednoga križa pravi si dva: jer ne samo da se onoga pravoga ne može rješiti proti Božjoj volji, nego si ga svojom nestrpljivošću i svojim nezadovoljstvom čini još težim. Tko ga pak podnosi odan u svetu volju najboljega Oca, tome će biti lakši.

Sve na dobro obraća se — Onim, koji Boga ljube;

Nek stradaju, nek se muče — Dobivaju, a ne gube.

Križem se najbolje otplaćuju vremeniti dugovi, što ih svojim svagdanjim slabocama danomice pred Bogom pravimo, i radi kojih bismo morali možda mnogo i dugo trpjeti u čistilištu. I ondje se trpi, ali po strogoj pravdi; ovdje pak po Božjoj dobroti i milosrdju. Stoga zemaljske muke i križevi, što ih čovjek strpljivo Bogu za ljubav podnese, imaju puno veću vrijednost u očima Božjim.

Sve su to dobro razumjeli Sveci, pa su stoga i cijenili zemaljske križeve tako visoko, da ostajemo zapanjeni promatrajući ih, kako im se vesele, kako se za njih otimaju, kako se milo Bogu tuže, što im još više križeva ne šalje, kako ga uvjeravaju, da bez križa ne mogu živjeti, da vole pače radije s njime i za njega trpjeti, nego li odmah u slavu nebesku unići. U njih se ugledajmo i mi, pa po primjeru Isusovu nosimo s njima i mi svoj križ velikodusno, bez prigovora, bez tužbe; ne pod silu, već iz ljubavi. Tako će križ i nama biti zalog našega spasa, jamstvo vječnog blaženstva.

† Stj. B. D. I.

Sa dalekog sjevera.

Dok sam bio u Belgiji na naukama, držao je u gradu Luvenu francuski Isusovac otac Bernard konferenciju (predavanje) sa skioptikonom ili svijetlim slikama pa nam je opisao i prikazao život, rad i patnje katoličkoga vjerovjesnika (misijonara) u dalekoj Alaski. Njegova je misija najsjevernija na čitavom svijetu, blizu granice, za kojom već nema ljudskih naselja. Tu ne rate oveće drveće niti uspijeva žto, jer je zemlja gotovo čitavu godinu pokrita snijegom i ledom. Nema tu dasska, nema bršna, pa se oboje mora nabavljati iz velike daljine za skupe novace. Stoga kad se gradi drvena kapela, onda se za to hoće silne svote novaca. Ljudi, zovu ih Eskimi, ne jedu gotovo nikad kruhs, već se hrane ponajviše ribom, koju i u zimsko doba hvataju kroz rupe, što ih probuše u ledu rijeke. Ribu суše u kolibi, kojoj je donji dio iskopan u zemlji. Tu živu zajedno s ljudima i njibovi psi, kojih drže mnogo, budući ih trebaju za saonice. Po tom možeš dokučiti, kakav je zrak u tim kolibama, koje su dakako dobro zatvorene, da ne mogne ljuta studen u njih prodrjeti.

Kad se o. Bernard ponešto okučio u svojem novom pustom boravištu, naumi ispeči kruba. Uzme on dakle brašna, naliće u nj vode i stade mjesiti. Pošto je dugo mjesio, stavi on tjesto na vatru, nek se

peče. Prošlo dosta vremena, a tijesto ne će da se digne. Misli on, valjda nije dosta vrućine, pa priloži drva. Dugo se kruh pekao; sad će valjda biti dobar. Pipa on, a to tvrdo kô kamen. Čudi se, što bi to bilo, pa se napokon dosjeti jadu: nije pomislio, da za kruh treba kvasca.

Zupa je vroma rastrkana, pa kad misijonar ide da pohodi svoje ovčice, koje su daleko od kapеле, onda se svagda spremi na smrt. Nema ta puteva, nego se vozi po snijegu i ledu preko jaruga jedenih, a ne voze saonicâ konji nego eskimski psi. Njih upregnje po šestero, ali ne smiješ sjesti na saonice, jer je tlo neravno, nego se mora ostrag držati za ručice i stajati na onom dijelu saonica, što odzad strši. Pustiš li nesrećom saonice iz ruku, nema ti spasa: smrznut ćeš se, ako te sreća ne nanese na kakvu kolibu. Isto je tako, ako te zateće daleko od kuće sniježna vijavica.

Eskimski su psi napola divlji. Odlikuju se začudo finim njuhom i divnim pamćenjem. Jednoć se desio o. Bernard na putovanju, da obade svoje vjernike, kad nastade tolika sniježna vijavica, da se nije vidjelo do nekoliko metara pred sobom. Još je jadnik izgubio i smjer. Kuša on ovako i onako, ali sve uzalud. Preporuči opet dušu Bogu, pa sebe i saonice prepusti psima, neka idu, kud znadu. I zbilja! Psi stanu njušiti i tad udare naglo drugim pravcem. Nakon malo vremena eto ih kod nekakve kolibe, gdje su bili nazad dosta vremena.

Najteže je misjonaru, što nema blizu Evropljanina pa ni svećenika. I tako može tek dva puta na godinu da se ispovjedi i sa svećenikom porazgovori. Ta osama zna gdjekoji misijonare tako pritisnuti, da polude.

Eskimski su katolici jako odani svetoj vjeri i veoma poštuju svog svećenika. Nego ne može im se dati uvijek svećenik, pa gdjekoji krajevi nemaju nikad svete Mise ili ljudi idu daleko, daleko, često uz opasnost ž vota, da se ispovjede i pričeste i pribivaju svetu Misi. Na nekom otočiću blizu Beringova tjesna bio negda svećenik, a kad ta umrije, župa ne dobi drugog. Dobri ti ljudi žalili za svetom Misom i čeznuli za Spasiteljem pa eto čemu su se dosjetili. Imali su još kapelicu i u njoj nešto misnoga ruha, među tim i tjelesnik. To je ono bijelo platno, što svećenik na početku Mise prostre na oltaru; na tom tjelesniku počiva poslijе podizanja presveto Tijelo Spasiteljevo. Nedjeljom i svecem skupili bi se vrli oni kršćani u kapelici i to u vrijeme, dok je u najbližoj kapelici (nekoliko dana hoda udaljenoj) bila sveta Misa, rasprostrli bi na oltaru tjelesnik, na kojem je nekoć počivalo presveto Tijelo Isusovo, a najstariji između njih molio bi na glas misne molitve.

Eto kako čeznu i dobri katolici za Spasiteljem i svetom žrtvom njegovom! Nama možda nije daleko do crkve pa se katkad skanjujemo poći na svetu Misu ili pristupiti stolu Gospodnjem, ma da znamo, kolika je sreća združiti se sa Spasiteljem u svetoj pričesti ili pribivati žrtvi novoga zavjeta, kod koje posajemo dionicici onih milosti, što nam ih je zasluzio božanski Spasitelj svojom krvnom žrtvom na križu za naše spasenje i posvećenje.

Iz ovoga, što je ovdje napisano, vidimo i to, koliko je blago sveta vjera, kad misijonari toliko stradaju i same se smrti ne plaše, da učine neznabosće dionicima nedobitnoga blaga Kristova. *M. V.*

Iz svagdanjeg života.

Pitanje: Vratio sam se iz vojništva i našao, da mi se žena iznevjerila. Obiteljska mi je svetinja razorena. Što će sada?

Odgovor: Razum jem brate, da ti krvavi srce; možda i jače nego u tudići. Tvoja je bol znak, da sama narav traži »je nost, vjernost potpunu, vjernost vječnu. Tvoja razorena srca dokazuje, da ženidbeni drug daje druga svome ne samo tijelo, nego i srce, svega sebe. Za uzvrat očekuje od njega isto, »I ostaviti će čovjek oca i mater svoju i pristati uz ženu svoju. I bit će dvoje u jednom tijelu«. Marko 10, 7. To potpuno predanje traži doživotnu zajednicu. Zato i glasi Božji zakon: »Žena od muža da ne odstupa!« I. Kor. 7, 10. Zato i crkveni zakon veli ženidba je nerazrješiva! Zao si prisegao: »Da je ne će ostaviti do svoje ili njezine smrti!«

Nevjerom je svojom žena teško sagriješila Bogu i tebi. No hoćeš li sad praviti od zla gore? Ne bi li ti svojim svaladanjem, žrtvom srca svoga sada dao zadovoljstvu Stvoritelju za uvredu, što se digla proti nebu s ognjišta tvoga? Da oprostiš te prijašnjom ljubavi prigrliš pokajnu ženu, tvoja bi ljubav i pred Gospodinom pokrila mnoštvo grijeha, kako uvjerava sv. Petar u prvoj poslanici svojoj (4, 8.). Stvoritelj ima brate veće pravo na tebe, nego ti na ženu svoju. Ipak si se u njemu toliko puta iznevjerio. Skrušiš li se, prima te on i grli opet kao sina. Pustit će te dapaće i u dom svoj kad umreš. Ne bi li dakle i ti umekšao srce za jadnicu, ako žali i ako se popravila!

Žena je tvoja grijehom uvrijedila više Boga nego li tebe. Ipak joj on oprošta kao i onoj u evanđelju. Samo veli: »Idi u miru i ne gr ješi više!« Ova bi Božja riječ i tebi najbolje pristajala. »Ni otac vaš nebeski ne će oprostiti vama, ako vi ne oprostite bližnjemu svome od srđaca svojih.« Tvoja veledušnost može je postidjeti, pa će biti tiba i skromna i za uvijek ti zahvalna. Oproštati nepravde, to je ponos katolika!

Na drugu ženu ni ženidbu ne možeš ni misliti. Jer isti Bog Gospodin, koji brani iznevjerit se, brani i drugu ženu uzeti, dok je prva živa. To, što je ona Boga uvrijedila, ne daje tebi pravo, da ga i ti vrijeđaš. Ako će ona k davlu, nijes valjda lud, da ćeš i ti za njom! Ne koristi dakle ni to da je goniš od sebe. Kako ćeš sam? Bit će napasti i za tebe teske, pa možeš postati i gorim od nje. Tko će ti kuću rediti, tko na djecu paziti?

Ne može li se još tvoje srce smiriti, a ti pomisli, da nije ženidbija ljubav baš najveća sreća. Katolički redovnici i redovnice, njih stotine tisuća, ne poznaju te »sreće«, a ipak su naj retniji ljudi na svijetu. »Blaženi čista srca, jer će Boga gledati.«

Kad bi ti žena bila tako iskvarena, da već ne bi mogao nikako na kraj s njome, e onda podi svome župniku; pa ako hoćeš da se rastaviš »od stola i postelje«, da ne nosiš odgovornosti za njezinu nevaljanštinu, župnik će uzeti stvar u ruke. No znaj brate »da će posljednje biti gore od prvoga!« Posveti rade obitelj svoju Presv. Srcu, štuj ga pred njegovom slicom dnevice, pa će ono povratiti mir srcu i kući tvojoj! —

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovu je mir.

Dušo kršćanska, dodi i otpotini na Srcu mome, da ti otkrijem slasti njegove!

Dodite k meni svi koji ste žalosni i opterećeni i ja ću vam dati mir!

Ab, da imadeš više vjere! ... Da dođeš češće k mome Srcu: koliko bi milosti i jakosti našla, kojim bi se mirom napunila duša tvoja! ...

U tijem slatkim razgovorima otkrivam ja dušama tajne svoje pravidnosti, nedokučive razloge trpljenja, sakriveno blago bafensva. U njima činim, da prodiru sve dublje u bezdno mogućih milosrđa, da kušaju slasti moje službe.

Dodi dskle, dodi dušo žalosnu i kušanju, dodi k Srcu mome i u njemu traži mir; onaj mi, što ga uzalud tražiš u svijetu i što ga ja jedini dati mogu. Dodi!

U Srcu Isusovu se upoznaje volja Božja.

Ljubi, i srce će ti moje pokazati put, kojim moras ići.

Dušo kršćanska, ako me hoćeš ljubiti i sjediniti se s osjećajima mojega Srca, naći ćeš u njemu u oganju ciste ljubavi i svjetlo, koje će ti pokazati tvoje zvanje. Upoznat ćeš, da se srđa ne sastoji u uživanju svjetovnih naslada, koje za sobom ostavljaju grizodušje; niti u bogatstvu, koje nam na toliko načina mogu oteti; niti u častima, kojih poput dina nestaje, i koje zabliještiju oči, a srce prazno ostavljaju. Upoznat ćeš, da se prava sreća nalazi u vršenju volje Božje, u otcjepljenju od svih zemaljskih stvari, u preziru svega što je nštano i prolazno, u težnji za nehom. Ovo je put djece Božje.

Ako ti je teško slijediti me na putu, kojim ja idem, ako ti je teško nositi sa mnom svagdanji križ tvojih žnosi: a ti baci jedan pogled na vjetnu domaju, a drugi na moje Srce, koje plamti u ljubavi; i koracat ćeš bez umora, borit ćeš se junakski i svlačat ćeš sve, što se proti tvojoj sreći.

Budi odvažna dušo draga; ti si osobitom milosti mojom već naskoj stazi spasenja. Ti si se odazvala glasu Božjem u. Budi vjerna, i ja ću ti dati krunu života.

Ljubi, i Srce će ti moje pokazati put,
kojim moras ići.

Zahvalnice.

Svaka zahvalnica vasa potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u redništvu pošalje, makar je ono i ne objavio. Za oglašavanja ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebjavaju se za raširene Glasnike.

Srce dobrog Pastira očuvalo duhovnog pastira.

Ispod Kalnika. Radi velikog napora u duhovnoj službi prehладio sam se i pogibeljno obolio na bubrezima. Liječnik mi savjetovao operaciju. Ali toga sam se jako bojao. — U toj svojoj nesreći i bolesti utekao sam se drugim svemožnim liječnicima, te sam se tvrdo utao, da će mi oni pomoci. Na dan sv. Triju kralja počeo sam devetnicu moliti na čast Srcu Isusovom Majci Božjoj Lurdskoj i sv. Josipu.

Već u polovici devetnice bilo mi je mnogo bolje, a kad sam istu dovršio, ja sam, hvala Bogu, posve ozdravio i bez liječničke operacije. — Zato ovime od srca i javno hvalim ovim trim najvećim liječnicima i našim pomoćnicima Isusu, Mariji i sv. Josipu.

Pod zaštitom Presv. Srca na stavnji.

Po savina. Dana 23. trav. prošle godine isao sam po peti put u ovom ratu na stavnju. Bojeći se da me uzmu u vojsku zavjetujem se Presv. Srcu Isusovu, koje me već četiri puta na stavnji očuvalo, da me zaštiti i sada u zdvojnom času. Pomicl na pomoć i zaštitu Presv. Srca Isusova poklek nem u svojoj sobici pred sliku njegovu te se zavjetujem obaviti veliku devetnicu sa svetom pričešću i otpošnjom i pomirovnom svetom misom na čest S. L pred njegovim oltarom svakega od tih devet prvi petaka.

Pošto sam na dan stavnje proglašen nesposobnim za vojničku službu te se ovime sa velikom radost i zahvalnosti srca svoga odužujem barem donekle Bož. Srcu. Zavjet svoj od devet prvi petaka sada obavljam i vesela srca kličem: budi hvala Presv. S. L uviđeke!

Obiteljska sreća po Presv. Srcu.

Vukovar. — Preko četiri godine borili smo se teškom borborom — da nam drago Presv. Srce Isusovo opet povrati našu obiteljsku sreću i blagoslov. Ove teške ratne godine su prošle i naše svakidanje molitve Presv. Srcu Isusovu i Presv. Trojstvu jesu uslišane, jer smo se, hvala im i vječna im slava, opet sretno živ i zdravi sastali. S toga se ovim putem najlepše zahvaljujemo na primljenoj milosti i preporučamo svakomu, da se u svim nevoljama utječe Božanskom Srcu Isusovu i Presv. Trojstvu.

U pogibli od plačkaša.

Slavonija. Za vrijeme najgorih plačkanja prijetila je i domu moga sina, kod kojega živim, pogibao da bude poplačkan, razoren. A unuk ležao je u teškoj bojetici. I u tome najtežem svome času, zavjetovala sam se presv. Srcu Isusovu, koju mi je u svim danima pogibelj i iskušenja pomoglo. Molila devetnice, i Božansko mi je Srce pomoglo. Sve je dobro prošlo. U znak zahvalnosti šaljem 10 K za potporu Glasnika. Vječna slava i hvala presv. Srcu Isusovu. Plamen ljubavi njegova Presvetog Srca neka obasja cijevi svijet, a u njegovom žaru neka sja i hrvatska sloboda. Sjaj njegovog očinskog Srca neka rasvjeti sve tmine, podupre slabe, okrijepi klonule!

Znate se dobro moliti.

S Velebita. Briga, tuga, i bolest za vrijeme rata, koja je posvuda harala, nije poštedila ni našeg novog sklonjenog skromnog doma. Jedva što se oglijasmo pod zajedničkim krovom, premješte nas na vrh Velebita za vrijeme rata, grozne skupoće i druge nezgode, daleko od svijeta i kulture. U tom glijedzu leda i snijega oboli moj muž od grozne bolesti srđobolje, koja je svuda harala. I to dobije tako zvanu „Dysenteria toxic“ u najvećem stupnju. Liječnik dolazio iz daljine preko 20 km. po užasnom putu redovito; uložio sav trud i muku; a nakon svega treće nedelje mi kaže, da žali, ali pomoći nema, jer da tako teškog slučaja nije još imao, a da bolesnik nebi pođe. Tri nedelje ležao je moj ubogi muž u besvjesticu, držale ga redovite raznovrstne injekcije te velika njega danju i noći. I to sve da bude u zalud! Uvidivši, da je skoro kraj, kad je bio pri svijesti, zovne svećenika, koji ga providi sv. sakramentima umirućih. — Za cijele teške bolesti molili se goruće i utekosmo se zaštiti Presv. Srca Isusova, Majke Božje pomoćnice svih patnika i sv. Anti. Naša molba bude, hvala velikom Bogu, uslišana. Kad je liječnik opazio, da bolest na bolje kreće, nije se mogao prečuditi, nego nam obojici samo kaže: „Vidim, da se znadete dobro Bogu moliti, jer je samo Bog pomogao.“ Moj muž se s pomoću Božjom digao i oporavio kao nikada prije. Zdrav i krepak kliče sa mnom: „Hvala presvetom Srcu Isusovu!“

Iz života kongregacije.

Veliko vijeće kongregacije.

Već u najstarijim pravilima Marijinih kongregacija od g. 1587. spominje se veliko vijeće kongregacije. Namjесо samoga vijeća naime sastane se cijela kongregacija, da vijeća o vrlo važnim stvarima, što se tiču cijele kongregacije, n. pr. ako treba promjeniti u kojoj važnoj točki pravila, ako bi valjalo odstraniti nadstojnika ili koga asistenta; ako se radi o kakvom velikom pothvatu, izvanrednom trošku, i tomu sl. čno.

Nova pravila od g. 1910. ne spominju doduše izrijekom takva velika vijeće; ali ih niti ne odsuduju. Pravila prepostavljaju, da kongregacijom upravlja redovito vijeće ili magistrat, pa će po sebi razumije, da se ovakovo veliko vijeće ni najmanje ne protivi pravilima, ako ga zaključi redovito vijeće, a odobri upravitelj.

U ovakom slučaju nadstojnik će se prije sporazumjeti s upraviteljem te iznijeti stvar pred kongregaciju. Ako bi se bilo bojati, da se neće svatko usudit otvoreno reći svoje mnenje, glasuje se tajno. Radi li se o osobito važnoj stvari, može se tražiti dvije trećine predanih glasova. A da se takvo vijeće može smatrati doista velikim i optenitim, treba da je prisutna barem polovica članova zajedno s upraviteljem i nadstojnikom.

Ovakova vijeća pokazala su se u praksi vrlo podesnim i vrlo korisnim. Tako se i zbornici međusobno bolje upoznaju, a svima se pruža prilika, da mogu nešto učiniti za dobro kongregacije. U nekim kongregacijama drži se ovakovo veliko vijeće svake godine; u drugim opet prema potrebi i više puta u godini ili tek u više godina jedan ili dva puta. Bit će bolje, ako se ne drže odviše često, jer onda trpi ugled redovitog vijeća; a ne valja ni odveć dugo odgadati ga, da ne trpi uslijed toga glas, ugled ili velika korist same kongregacije. Prije nego se sazove, neka se u redovitom vijećanju stvar dobro raspravi.

Izbor vijećnika.

Što je naravnije, nego da se i u kongregaciji očituje neka naravna izvjeđljivost: tko će biti izabran? Izbor! Na koga ta riječ ne djeluje?

Nije stoga čudo, ako i kongregacija pokaže više života, kada dođe vrijeme, da se obave novi izbori za vijeće. Ali daleko mora biti od zbornika, da bi prije izbora razvili ne znam kakvu izbornu agitaciju, da bi postavljali kandidate, tražili za njih većinu, držali potajne dogovore ili se lačali bud kakvih nedozvoljenih sredstava, da proturaju pošto poto stanovite osobe.

Kongregacija nije od jučer. Za sroga tristogodišnjeg opstanka doživjela je i iskusila mnogo, pa se stoga ne čemo čuditi, što Opća pravila od g. 1910. dopuštaju, »da se mogu i na drugi koji način brati kako viši tako i niži službenici, kad god i prilike i svrha kongregacije ovakav drugi način podesnijim čine« (IV, 20.) Pravila naime od g. 1587. i ona od g. 1855. propisivala su točno i način i vrijeme izbora; ali je vrijeme pokazalo, da se to nije svagdje moglo točno obdržavati. Stoga kažu nova pravila, da se već kod osnutka kongregacije, a ako se to onda nije učinilo, treba da se učini što prije, »odredi jedan ili drugi način imenovanja višega poglavarstva, vazda se mudro obazirući na veći boljšak same kongregacije.« Imaći pri tom pred očima »prilike i svrhu kongregacije.« Nikakav dakle običaj, nikakav ljudski obzir, ničiji upliv u ili izvan kongregacije, ništa ne smije tu biti mjerodavno, već samo »veći boljšak same kongregacije.« Kada se pak jednom odredi stalni način izbora, ne treba od njega bez osobito važnoga razloga odstupati.

Sama Opća pravila prepostavljaju, da članove vijeća ili višega poglavarstva imenuje upravitelj. Ali gdje nema takvog običaja, »a s važnih se uzroka ne drži podesnim uvesti takav običaj: onamo sami kongreganisti većinom glasova biraju članove vijeća; i to od one trojice, što ih upravitelj predloži za svaku službu.« (IV, 20.) Ipak ni ovaj način ne propisuju pravila, već prepustaju kongregaciji samoj, da ili posebnim pravilima ili još bolje posebnim zaključkom vijeća odredi način izbora. Međutim i onje, gdje ili upravitelj sam jednostavno imenuje sve službenike, ili ih između trojice od upravitelja predloženih biraju svi zboroci, te će razboriti upravatelj postupati sasvim na svoju ruku nikoga pri tom ne pitajući, nego će i u tini slučajevima pitati za savjet u prvom redu staro vijeće, a možda i koje druge zbornike izvan vijeća, pa će tek saslušavši njihove opaske i želje, izmijeti konkretne prijedloge.

Zbornik—državnik.

Ivan barun Zigmardi Dijankovački.

Piše Josip Predragović. Svršava.

„Na braniku domovine“.

Osobito časna zadaca zapala je Ivana, kada je g. 1641. određen za komisiju, koja će sve pravice kraljevine Hrvatske pregledati i po pisati. Još nije bilo posebnog arkiva (pismohrané), gdje bi se čuvale isprave, koje su radile o pravima i povlasticama Hrvatske. Prvi, koji se po nalogu sabora pobrinuo za pomnije čuvanje zemaljskih isprava, bio je naš Zigmardi. Time je udaren osnov današnjem zemaljskom arkviju.

Godine 1642. vidimo Ivana prv put kao izaslanika hrvatskog sabora na ugarskom saboru u Požunu. Zauzet za hrvatska prava kao Hrvatska.

tolik neutrudivo ali i oprezno borio se za njih na ugarskim saborima i branio ih osobitom vještinom. Zato ga Hrvati gotovo svake godine do konca života njegova — malne četvrt stoljeća — odlikovahu povjerenjem šaljući ga na požunski sabor. Pače njemu kao osobito vještome i spremnomu pravniku povjeravahu, da slaže i sastavlja članske, koji su imali biti kasnije zakoni Hrvatske. Da je bilo njegovo djelovanje na ugarskim saborima od velike važnosti i koristi po Hrvatsku, razabire se i iz pohvata, što mu ih dadeo i sam kralj i staleži hrvatski.

Kada se dne 4. travnja 1644. sastao u Varaždinu hrvatski sabor, izabere jednoglasno Ivana protonotarom (prabilježnikom) kraljevine Hrvatske. Kao takav bijaše Zakmardi važan član banske viade u Hrvatskoj. Djelovanje njegovo u svim javnim poslovima bilo je veoma opsežno. Nu Zakmardi se nije nikada nečkao bilo kojega posla, kad se radilo o dobru otadžbine.

Kralj Ferdinand III. bio je često u teškim prilikama, pak je po puštao i davao protestantima u Ugarskoj i u Austriji razne povlastice. Hrvatski staleži i redovi šaljući svoje poslanike na požunski sabor uvijek im nalagabu, neka u ime čitavog kraljevstva naglase, da je u Hrvatskoj jedina i prava vjera katolička, a o kakovim povlasticama za protestante ne će Hrvati ni da čuju. I hrvatski izaslanici nijesu nikako dopuštali, da protestanti dobiju ma kakvu vjersku povlasticu u Hrvatskoj. Kako se napose Ivan Zakmardi borio, da se ne dirne u povlastice katoličke vjere i Crkve u Hrvatskoj, lijepo se razabira iz pisma, što ga iz Požuna g. 1646. pisao zagrebačkomu biskupu Martinu Bogdanu.

Nastojanje Zakmardijevo bijaše osobito okrunjeno tim, da je Ferdinand III. dao odista svečanu diplomu kraljevstvu Hrvatskom, kao povlasticu, kojom se državna povlast daje samo vjeri katoličkoj. Ova je isprava izdana u Požunu dne 17. lipnja 1647., a čuva se u škrinji povelja kraljevine Hrvatske u kr. zemaljskom arkviju. U uvodu znamenite ove diplome spominje kralj, kako je vrijedni Ivan Zakmardi, protonotar kraljevine Hrvatske i poslanik na požunskom saboru, u ime svoje i u ime spomenutog kraljevstva u pogledu vjere izrazio pred staležima i redovima, da kraljevstvo Hrvatsko nikako novu, nestalnu, sumnjivu i t. zv. slobodnu vjeru, nego da želi i dalje, kako je doslije činilo, pristajati uz jedinu i sigurnu rimokatoličku vjeru. Dalje se veli, da je Zakmardi zamolio, da bi kralj ovu izjavu privrženotiti rimokatoličkoj vjeri kao promisljenu primiti izvolio, te je svojom kraljevskom vlasti potvrdio; napose pak neka bi učvrstio sve staleže i redove kraljevstva u vjeri katoličkoj, a o svem tom neka bi izdao svečanu ispravu. Kralj očituje u toj ispravi, da on to s oduševljenjem i rado čini, te obećaje u ime svoje i svojih nasljednika, da staleži i redovi kraljevstva Hrvatskog u svojoj rimokatoličkoj vjeri ne samo ne će biti smetani, nego će i on i njegovi nasljednici biti obvezani staleže i redove Hrvatske u njihovoj pravoj vjeri podržavati i nju učvršćivati. Ovu svečanu kraljevu ispravu prepisali su staleži u svoj saborski zapisnik, da se čuva po tomstvu kao svetinja, jer radi o onom, što je njima najsvetiće.

A kako je kralj Leopold I. cijenio rad i sposobnosti Zakmardijeve vidi se odатle, što je 5. rujna 1666. imenovao Ivana pl. Zakmardija barunom kraljevstva. U povelji barunskoj izbjraju se sve njegove zasluge. Osobito se ističe, da već dvadeset i dvije godine vrši čast protonotara na najveće zadovoljstvo staleža. Spominje se, kako već četiri godine kao podžupan župan je varaždinske i u vojsci s Turcima i izvan

nje pohvalno vrši svoju službu; da se kao hrvatski zastupnik na požunskom saboru požrtvovnim i plemenitim radom za dobro domovine i naroda toliko odlikovao, te stekao novu slavu imenu svojemu, a lijepe prednosti sebi i svojim naslijednicima u časti: naime mjesto i glas na sabru ugarskom među velikašima. Izrijekom se kaže, da ga je kralj upravo poradi njegove prednosti i vještine imenovao svojim zamjenikom u sudbenim poslovima (t. zv. »personalise«) u Hrvatskoj i svojim savjetnikom. Uvrižujući sve ove njegove zasluge podiže njega, njegovu suprugu Anu rod. Svirčiku sve njegove zakonite naslijednike na čast baruna.

Pored savjeđnog i uspješnog rada na političkom polju kao isteknuti Hrvat-katolik odlikovao se Ivan Zakmardi također kao znameniti crkveni i

Narodni dobrotvor.

Za dugog službovanja svoga stekao je Zakmardi ogroman imetak, koji je još za života upotrijebio u dobrotvorne svrhe, učinivši njime velika dobročinstva. Katolička prosvjeta naroda hrvatskoga bila mu je osobito na srcu. Rijetki su smrtnici, što ih je zapisala povijest hrvatska, koji bi se mogli takmititi s Ivanom Zakmardijem u dijeljenju dobara. »Sigurno je,« primjećuje hrv. povjesničar K. Horvat, da u sedamnaestom vijeku povijesti hrvatske nema čovjeka, koji je učinio toliko zadužbina, koliko protonotar Ivan Zakmardi.« Preopširno bi bilo, da se svi darovi, zapisi, zadužbine i zaklade, što potječu od darežljive ruke Zakmardijeve, nanižu: spomenut će se samo neke darovnice.

Tako je g. 1648. za velikog glada, koji je vladao po Hrvatskoj, hranio Zakmardi kod Isusovaca u Zagrebu svaki drugi dan tokom više mjeseci stotinu siromaka.

Osobito se Zakmardi brinuo kaž prijatelj školske omladine za siromašne dake. Godine 1659. dao je za uzdržavanje siromašnih učenika Isusovcima u Varaždinu veliki prinos u naravi. A doskora i svoju kuću, koja se nalazila među gradskim zidinama, pokloni u tu svrhu, da se u nju smjeste siromašni daci. Naredne godine (1660.) osnuje kod Isusovaca u Varaždinu sjemenište t. zv. »Zakmardijev sjemenište.« Za života brinuo se za sve, što se ticalo materijalne strane ovoga zavoda, a u oporuci svojoj odredi mu obilne darove i zaklade. Pitomci, koji će se urgajati u sjemeništu, dužni su po izrazitoj želji osnovatelja čuvati i širiti katoličku vjeru, a mogu odabrati ili svjetovni ili duhovni stalež. To je bila plemenita nakana Zakmardijeva, da izadu iz ovog prosvjetnog zavoda valjani i čestiti ljudi, dobri katolici, koji će poraditi na korist Crkve i domovine i u svjetovnom i u duhovnom staležu. Za ispokoj duše njegove i njegova brata Đure neka izmole gojenci u sjemeništu svaki dan tri »Očenaš« i tri »Zdrave Marije« i »Vjerovanje« ili svaki tjedan jednu krunicu u čest Bl. Dj. Mariji.

Veliko imanje i kaštel, što je kupio već g. 1658. od grofa Nikole Erdödija, Ulinje (Ulm) u krškoj biskupiji u Štajerskoj pokloni Pavlincima, koji se imaju pokoravati matici svojoj u Lepoglavi. Novi je manastir bio ureden za dvanaest redovnika. Pri svečanom ustoličenju Pavlinaca g. 1664. u Ulinju pored utemeljitelja prisustvovalo je u obilnom broju plemstvo hrvatsko i novi general reda pavlinskog Pavao Ivanović.

Razmišljajući Zakmardi, kako bi svoj imetak što bolje i korisnije upotrijebio, smisli, kako sam pripovijeda u ispravi, da unaprijedi rođeno

mjesto svoje Križevce. U donjem gradu križevačkom za tvrđavu i kraljevsku posadu u njoj podigne crkvu, osnuje samostan i u nj uvede redovnike. A pozvao je hrvatske Pavlince osobito za to, što su vrlo sposobni za duhovne oce u posadama. Za ono vrijeme, dok se gradio manastir i crkva u Križevcima, nastanio ih je na svom posjedu u Dijankovcu. U svoj novi samostan uđoše Pavlini dne 20. travnja g. 1667. pet dana prije smrti Zakmardićeve. Da se više sv. misa čita u gradu, da se drže propovijedi za puk, da se oblinje podjeluju sveti sakramenti, uopće sve, što je na duhovnu korist građanina i vojnicima u posadi: to je bila velika odista apostolska misao vodilja Zakmardićeve pri ovom djelu. Sam generalni vikar Pavlinaca Martin Barković izjavlja, da je dohodak od posjeda, što ih je Zakmardi doznačio križevačkom manastiru tolik, da se može dvanaest redovnika uzdržavati. — I još više drugih crkvi je lijepo nadario.

Oporka.

Kako je g. 1664. bilo veoma burno doba navlastito jer je svaki čas prijetila pogibelj od Turaka, to je Ivan Zakmardi i sam se spremajući na Turke vlastoručno napisao oporuku. Bilo je to tri godine pred smrt. Oporuku je predao kapitolu čazmaškom u Varaždinu, da je čuva i poslije njegove smrti otvori.

Svojoj supruzi i ostaloj rodbini svojoj — djece nije imao — ostavio je primjereni dio, nu veliku većinu svog imutka zapisa je Crkvi i rodu. Sve što ostane od gotova novca, neka se podijeli u tri dijela. Jedan dio neka se upotrijebi za sprovod njegov i za svećenstvo. U svojoj oporuci naročito želi, da ga sahrane bez svjetskog sjaja nu zato ipak neka bude mnogo svećenika i pobožnog svjeća. Drugi dio gotove imovine neka se razdijeli među siromake. A s trećim dijelom neka se odmah plate sv. mise, koje će se služiti za ispokoj njegove duše. Slično je porazdijelio i ostali svoj pokretni imutak.

Dačkoj kongregaciji Marijinoj i gradanskoj ostavi po jedan sag.

Osim što je kod Isusovaca u Varaždinu osnovao sjemenište za uzgoj mladeži i svjetovne i duhovne, osnovao je posebna zakladna mjesta za siromašne dake i u zagrebačkom isusovačkom sjemeništu sv. Josipa. Danas su ta zakladna mjesta pod njegovim imenom u plemičkom konviktu zagrebačkom. Pitomci, koji budu u sjemeništu uzdržavani od dohodaka iz njegove ostavštine — pače i za odijelo se njihovo brinuo i ostavio za to posebnu glavnici — bit će dužni svaki dan za njegovu dušu izmoliti jedan »Očenaš« i jednu »Zdravu Mariju,« te su u savjeti vezani, budu li poslije u životu srečni i imućni, da dudu 100 for. tome sjemeništu. Velike i obiline darove zapisa je križevačkim Pavlinicima, da mogu uz ostali duhovni posao otvoriti u Križevcima osnovnu školu, što oni odista i poslije učiniše.

U proljeću g. 1667. sazvan bi izvanredni sabor staleža u Banjsku Bistrigu (Neusohl) u sjevernoj Ugarskoj, gdje se vijećalo o teškim i veoma važnim državnim pitanji na kraljevstva hrvatskoga i ugarskoga. Hrvatska posla na taj sabor Ivana Zakmardi. Tuj u Banjskoj Bistrici dne 25. travnja 1667. »bogoljubnom smrću završi tok slavnoga života svoga.« Mrtvo tijelo Zakmardiyevo prevezeno bi u Hrvatsku, te po njegovoj želji sahranjeno u stolnoj crkvi zagrebačkoj i to u kapeli sv. Ivana, njegova zaštitnika, koju je baš u tu svrhu g. 1664. i utemeljio.

»Blaženi milosrdni, jer će milosrde postići!«

NAŠI DOPISI.

Vukovar. I ovdje je u životu naših društava bilo lijepih zgoda u zadnje vrijame, koje mislim, da će zanimati čitatelje Glasnika i druga društva. Na spomen palim Vukovarskim sinovima podignut je krasni mramorni oltar Majke Božje Žalosne. Dne 1. rujna prošle god. prenešena je svećano njezina slika iz kapelice na groblju u župnu crkvu. Ta se slika štuje u Vukovaru već blizu 200 god., a mijenjala je po više puta svoje mjesto. U svečanom obhodu uz pratnju glazbe nosile su gospode iz kongregacije lijepo okićenu sliku svoje Zaštitnice. Tako će od sada biti Žalosna Gospa među nama utjeha žalosnim osobito majkama, kojih su sinovi zakopani daleko u tudištu. Na Matu Gospu je uz veliku svećanost posvetio novi oltar mostarski biskup presvjetli O. Al. Mišić. Pod svetom Misom je pjevala kongregacija gospodica (crkveni zbor). Na večer je bila svećana predstava, igrokaz „Kod žalosne Gospe“ iz vukovarske prošlosti. Napisao ga O. Mladen Barbarić. To je imao biti ujedno i rastanak sa našim dobrim župnikom vel. o. Gj. Bencetićem, koji je na našu žalost pošao u Brod. Pomožio mu Presv. Srce u radu, da svagdje nauči narod, kako je i koj nas, da nije dosta samo za sebe moliti, nego i vanjskim radom pokazati, da smo katolici i da Boga slavimo —

Kako nas je on naučio, tako smo dne 10. studena obavili javno klanjanje. Crkva je bila okićena, a vjernici je cijeli dan brojno posjećivali. Prije i poslije podne izmjenjivala se u klanjanju naša razna društva svako po jedan sat. Svi smo svoju pobožnost glasno i pjevanjem obavljali.

U tim burnim danima, gdje je svuda naokolo gorilo, pljačkalo se i sve moguće zlo činilo, bili smo u strahu, da kakva divlja rulja ne navali još i na Vukovar, i možda na crkvu. No dragi Isus i njegova mila Majka, koja je još za turskih vremena štitila Vukovarčane, štono se oko nje kupili, nije dopustila, da nam se što većega na žao dogodi. Mi ćemo se i nadalje oko njenog oltara sakupljati te nju i Šinku njezinu za pomoć zazivati.

Cirkvena. Djevojačko društvo Srca Isusova. Godine 1917. o Maloj Gosi osnovano je ovde Djev. društvo Srca Isusova, u koje se je upisalo 130 djevojaka. Kroz godinu dana broj se je članica smanjio na 56. Nekoje su naime izostale, a udalo ih se do sada 47. Sve se djevojke svaki mjesec ispovijedaju i pričešćuju. Sada su podijeljene u 4 skupine i tako se sve u mjesec dana obredaju u primanju svetih sakramenata. Prošle godine pred Božić izabrana je glavaricom Taras Marija iz Cirkvene. Članice ovoga društva ujedno su članice cecilijanskog pjevačkog zbora pod vodstvom domaćeg učitelja g. Ivana Skubina.

Nakon misija obdržavanih g. 1917. mnogi vjernici napose štiju Presv. Srce Isusovo. Rijetko je naći kuću, koja ne bi bila urešena slikama Srca Isusova i Marijina. To je velika i tjeha i lijepa nada za kršćanski život u župi.

Odmah nakon misija obavljalo je devetnicu u časti Srcu Isusovu oko 90 vjernika. Ustrajalo je do kraja 47. Ovi dolsta pokazaše pravu kršćansku revnost za spas svojih duša, jer su većinom dolazili po skoro neprolaznim putevima radi velikoga blata i često vrio ružna vremena. — U g. 1918. primljeno je 1250 sv. Prćestii.

Cazma. Temelj pobožnosti Presv. Srca Isusova učvrstili su misije obdržavane u našoj župi o. g. od 5.—12. siječnja. Držali ih veleći, oci Isusovci: o. Foretić i Michiell. Plod ovih duhovnih vježba bio je vanredan. Najljepše se očitovao u skrušenosti, kojom je sve primalo svete sakramente. U svemu pak prednjačila je naša inteligencija. Kao trajni spomen i najbolje osiguranje ploda misija ustanovljeno je „Apostolstvo molitve“ kao središte društava. Muškarci i to ponajviše bivši vojnici osnovaše „Vojsku Srca Isusova“ proti psovke i kleteve. U djevojačko društvo pristupilo je 80 dobrih djevojaka, koje se zavjerile Božanskom Srcu, da će mu ostati vjerne i štovati ga. Osim djevojaka upisao se veliki broj žena u društvo „Revniteljica Apostolstva molitve.“ — Skolske djevojčice okupile su se u podmladak „Djevojačkog društva,“ a dječaci u podmladak „Vojske“ na veliku radost katehetu. Temelj je učvršćen, neka ga samo Božansko Srce Isusovo blagoslov!

J. H. kap.

Sadržaj: Statička česta 49. — Srce Isusovo prijatelji puks 32. — Crkv. zak. o sv. prćestii 55. — Spovijed jednog generala Hrvata 56. — „Tko će da meni slijedi“ 61. — Sa dalekog sjevera 62. — Z avšeganjem života 64. — Blago Srca Isusova 65. — Zahvalnice 66. — Iz života kongregacije 67. — Zbornik-državnik 68. — Dopisi 72.

Broj 5.

SVIBANJ 1919.

Tečaj XXVIII.^v

Pobožnost Majci Božjoj.

*Opća nakana molitava i dobrih djeia u svibnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.*

C itaš li životopis sv. Stanislava Kostke, opazit ćeš da je osobito nježno štovao Bl. Dj. Mariju. Kad je na primjer pjesice putovao u Rim pohitio bi svagda k slici Marijinoj, gdjegod bi je zapazio. Smjerno bi pred njome pokleknuo, srdačno joj se izručio te bacivši još jedan neizrecivo mili pogled na nju pošao bi dalje. Drug koji ga pratio pripovijedao je kasnije da ne može bez ganguća misliti na mile one časove, kada se od Stanka naučio ljubiti Bl. Gospu. Još deset dana prije smrti reče jednom svećeniku, s kojim je išao u crkvu Majke Božje: „O kako ne bih ljubio Marije? Ta ona mi je majka!“

Dà, svako iole plemenito srce ljubi majku svoju. A tako plemenito srce kuca jamačno i u tvojim grudima, dragi čitatelju. Sigurno nije ono podivljalo u lihvarskom lovu na novac niti otvrdnulo zatvarajući se suzname pogledu siromaha; niti se uvalilo u kal nečistoće. Ili ako se okaljalo kojim tamnim djelom, usfajmo se da se već uskrsnom isповijedi pred Bogom i ljudima osvjetlalo. Bit će dakle i tvoje srce spremno da užlubi nebesku Ma ku. Treba tek da se ona pojavi u svojoj milini pred očima duha tvoga. Svibanj ti je evo takovu pokazuje, a apostolstvo ti molitve prosi milost da je s ljubavlju pogledaš.

„Marija je majka moja!“ Misao ova osvaja srce za nju. Ali ne misao pusta, misao laka; već misao iz uvjerenja, misao iz punine duše. Učinimo našu misao takovom!

Uvjerenje je to kršćanske starine, nauk je to Kristove Crkve. Čujmo sv. Oca Leona XIII. „Kakogod dugujemo Kristu Gospodinu da možemo zajedno s njime Boga zvati Ocem svojim, tako mu i

dugujemo, što je s nama podijelio svoje pravo, da Mariju zovemo i imamo majkom.“ Okruž. o krunici 1892. Premda je život djetetu od Boga, koji mu stvara dušu, ipak se pravo veli da mu je život i od majke, u koj j je ta božanska iskra za pravo podobu čovječe na-ravi prima. Tako je i nama kršćanima vrhunaravni život milosti od Boga gospodina po zaslugama Sina njegova i posvećenjem Duha Svetoga; a ipak nam je i po Mariji, jer je po njoj došao i po njoj se dijeli. Dijeli se pak tako, te se može pravom reći, da nas ona duhovnim načinom rodi. Ona je majka vrhunaravnog života duše naše — života milosti.

„Svaka milost, što se daje svijetu — veli sv. Bernardin — trostrukim polazi ishodištem; od Boga Kristu, od Krista Djevici, a po Djevici se najskladnije nama podjeljuje“. Prijehvačajući ovu misao Lav XIII. dalje tumači: Krist je naš posrednik k Ocu; Marija je posrednica ka Kristu. Kadno htjede Božanstvo da se otajstvenom vezom spoji sa čovječjom naravi za njezinu čast i spas, nije toga učinilo prije nego je preodabranā Majka na to dragovoljno pristala. Kod navještenja očekivalo se pristajanje Djevice u ime cijele ljudske naravi, veli sv. Toma. Odatile pak možemo opravdano izvesti, da nam se i nebesko blago milosti, što nam ga donije Krist Gospodin — po kom nam dode milost i istina — Iv. 1. 17. dijeli Božjom odredbom samo po Mariji. Tako da košto k višnjem Ocu ne može nitko nego po Sinu, niti može tko k Sinu pristupiti nego po Majci, po njezinom pristajanju, zagovoru, posredovanju. Kako je prvo posvećenje sv. Ivana Krist Gospodin izveo po Mariji, tako još i danas dijeli Crkvi i članovima njezinim Duha svoga i život milosti po Mariji.

Od sunca je zemlji svjetlost i toplina. Prenosi se pak na zemlju posredovanjem jedne fine tvari što je učenjaci eterom zovu. Naše je sunce Krist, a posredujući elemenat Marija. Neka nestane sunca Krista nestat će nam i duševnog života. Ali će ga nestati i onda, ako ne bude posrednice Marije. Bez Marije bilo bi ljudstvo u tamnoj noći bezvjere. Hoteći sv. otac Pio X. predočiti, kako bez Marije ne imamo ništa u duševnom životu, veli, da je ona vrat na tajinstvenom tijelu Kristovu, koje je Crkva. Kad ne bi bilo glave Krista, nijedno udo — mi — ne bi više moglo živjeti. Ali da uzmeš vrat bilo bi isto tako, jer bi glava bila odijeljena od udova. Tako bi bilo i nama bez Marije. —

Drugi opet isporeduju Mariju srcu. Krist je glava Crkve, Marija joj je tajinstveno srce. I glava i srce potrebni su za život svakome članku; pa se pravom veli, da sav život dolazi od jednog i drugog. Kad ne bi bilo Marije, ni onda ne bi u nama bilo toga života. Od drugog Adama i druge Eve — Krista i Marije — imademo po nauci sv. Otaca novi vrhunaravni život. Razlika je velika ipak i u tom, što naravni naš život traje i dalje prem ne ima više praroditelja a možda ni roditelja; a da ne ima Krista i Marije, prestao bi i naš vrhunaravni život.

Pomislit ćeš možda: pa ja sam ipak život milosti dobio na krstu; obnavljam ga u isповјedi; kriješpm u sv. potvrđi i pričešću. Jest, brate i sestro! I baš pri svemu tome sudjeluje Marija kao majka. „Ona nam je duhovna majka — veli sv. Augustin, jer je

sudjelovala ljubavlju, da se vjernici u Crkvi rađaju.“ „Otkada je čulo kršćanstvo u sv. Ivanu pod križem riječi Isusove: „Evo ti Majkel!“ od onda se Marija tako stala skrbiti za Crkvu, da kao što je bila pomagatka tajne otkupljenja na križu, bude i djeliteljica milosti za sva vremena, primivši u tome gotovo neizmjernu moć“

Kako je dakle duboko zahvatila u tajne Providnosti nevina duša sv. Stanka, kad je sa tako dubokim uvjerenjem i čuvstvom govorio: „O, kako ne bih Marije ljubio; ta ona mi je majkal!“ Koli dražesna pojava je taj sv. Stanko! Pun svježine, radosti, snage da se digne visoko, visoko! Kako se daleko zaostalim osjeća duh današnjeg mladića za ovim sokolom! Duha, polata, snage mu treba. Hajde prja elju, podimo Majci!

Skršen, pust, izvljen, malaksao osjeća se mnogi odrasli. Hajde prijatelju, podimo k Majcili! U nje je životne snage, zadahnut će nas njome. Nevjer nik i krivojernik neka zdvaja; on je bez Majke; ili barem ne zna za nju. Kako je sirotan! Ti je znaš, ti osjećaš da te privlači, ti čutiš da je ona nada twoja. Zar ne da ti iz srca govor Crkva i ti s njome: „O Gospodo moja, o Majko moja! Tebi se svega prikazujem! ... Kad sam dakle sav twoj, o dobra moja Majko, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju!“

E. Spr. D. I.

Sv. Josip i uskrsna ispovijed.

Jkalendaru Srca Isusova i Marijina“ za ovu godinu nije među svetkovinama i svecima u mjesecu svibnju spomenuta svečanost sv. Josipa, koju slavi sv. Crkva treće srijede iza Uskrsa, a ove godine jest to 7. dan svibnja. Nije to zapovijedana vanjska svetkovina, ali u samojoj crkvenoj službi je u velikoj časti. Čitavih osam dana zazivlje se sv. Josip u sv. Misi kao zaštitnik cijele Crkve. Bio joj je on to već onda, kad je malena započela u nazaretskoj kućici, a ostao je vjeran, pren ne dosta poznati i priznat, kroz vijekove. Od god. 1870. štuje ga cijela sv. Crkva svojim nebeskim zaštitnikom, pa je toj njegovoj časti i posvećena ova svečanost.

Kad pomislimo, da on može pokazati Gospodinu svoje žuljive ruke — sada proslavljene; svoje od brige naborano čelo — sada ovjenčano; onda razumijemo, da njegova riječ i nešto vrijedi. Vrijedi ona, da sispregne vanjske neprijatelje Crkve; vrijedi da unaprijedi u dobru članove njezine. Obdržavanje zapovijedi crkvenih je sv. Josipu osobito na srcu. Evo kako je u tom pomogao našim junacima daleko u Rumunjskoj.

Približavao se lanjski Uskrs. Vojnici raštrkani po tudini pa nikako ne mogu do svog svećenika, da se ispovjede, kako bi o Uskrsu valjalo. Uteče se naš prijatelj S. St. Presv. Srcu devetnicom i zazivlje ujedno sv. Josipa, da bi se kao pravi kršćanin još prije Uskrsa ispovjedio i pričestio. I gle! Baš na dan sv. Josipa evo k njima nenadano našeg svećenika, a oni učiniše sve kako im je srce željelo. Cestiti taj vojnik poslao je za to još i posebnu zahvalnicu Glasniku. — E, razumije sv. Josip, što to znači biti uz Isusa! Kušao je onto blizu 30 godina. Stoga i želi sve što bliže Isusu privesti.

Srce Isusovo prijatelj puka.

(Nastavlja se.)

edu puk se spustio s nebeskih visina i ostao je puku blizu načinom života, govorom, Srcem. Stan mu ko najveće sirotinje; nošnja bez nakita; hrana skromnog radnika. Gvor pučki, jer „bez priča im ne govoraše.“ A da je pogodio k srcu puka, svjedoči ona navala, kojom ga slijedio u pustinju ili ga pritisnuo na obali, da je morao ladanu upotrijebiti za propovjedaonicu. U Jerusalimu morda se neprestano preprije se zasjedničkim književnicima; puku tek može da po volji otvori usta i Srce svoje.

Što želi to Srce puku? „Dodatak da život imadu i uobilju da ga imadu.“ Iv. 10, 10. Život, a ne mrtvilo. Život — gibanje, naprezanje, rad. Život — ali ne samo tijela, nego duha: svijest, znanje, krepčinu. Život — ali ne puki naravni, već život milosti, bez kojega ni tjelesni ni duševni ne vrijedi ništa. Taj život donosi Isus svima naukom, zapovijedima, sakramentima svojim. No odličnici ga preziru. To im bolna srca i sam spočitava: „Ne cete da dodelete k meni, da imate život.“ Iv. 5, 40. Stoga će ga on „dati puku, koji će donijeti njegov rod.“ Mt. 21, 43.

Isus radi za puk.

1. „Ovo je život vječni, da upoznaju tebe pravoga Boga i koga si poslao Isusa Krista.“ Iv. 17, 3. Život se dakle započinje upoznajanjem, upoznanje pak poukom. Zato i jest Spasitelju na srcu prvo, da pouči puk.

Bila opća nevolja čovječanstva ne znam kakva i kolika, njoj je uvijek vrelo osobna nevaljanština pojedinaca. Znam za sudbonosni utjecaj načela, struja, prilika, okolice, društva i t. d. No i to sve stvaraju ljudi pojedince, primaju ljudi pojedince. U osobama se nalazi nevolja, a i sreća čovječanstva. Osvijesti, podigni, pomozi čovjeka osobno: pa si podigao i čovječanstvo. Osvijestit će se pak, ako bude dobro poučen.

Evo to čini Gospodin Isus. Ne pripadaš sav — uči on narod — ovoj zemlji. Ona ti je tek prolazno boravište, mjesto kušnje. U nj te stavio neizmjerni Duh, da se tvoj mali duh razvije, oplemeni i vrijednim pokaže njegova društva. On ti je Otac i želi, da mu budeš ljubavlju i posluhom sin. Za nagradu imat ćeš u njegovom domu potpunu radost i vjekoviti život.

Sačuvat ćeš se za taj život, ako u zemnom životu mrziš na neuredne osjećaje svoje. Dapače bit ćeš to sretniji, što ćeš manje držati do zemnog dobra i užitka. „Blaženi siromasi... Blaženi miroljubivi... Blaženi koji tuguju... Blaženi progonjeni...!“ To je svjetlost, sloboda, visina za čovjeka, a protivno: tama, ropstvo, ponor! „Tko čini grijeh, rob je grijeha.“ — „Tko čini istinu, dolazi k svjetlosti, jer ga istina oslobada.“ Iv. 3, 21; 8, 32.

Kad se tako svaki osobno uzvine vjerom, milošću i dobrim životom, da bude dijete nebeskog Oca, onda će lako priznati u bližnjem svome, pa i u neprijatelju, brata svoga. S tim pak valja da ga veže ljubav; njemu ne će učiniti, što ne bi htio sam, da mu drugi učini. Na tome opet počiva sav društveni poredak.

Kako su divne ove zrake nauke, što prodriješe iz Srca Isusova! „Narod, što sjeđaše u tami, vidje svjetlo.“ Mt. 4, 16. To svjetlo prosvjetljivalo je tri godine zapušteni puk i dopiralo do u zadnje seoce. „Isus prohodaše po svoj Galileji učeći po zbornicama njihovim i propovijedajući evanđelje o kraljevstvu božjem i iscjeljujući svaku bolest i svaku nemoć u narodu.“ Mt. 4, 23.

Ovaj rad Gospodinov poučavanjem nije istina odmah puku punio žitnice ni tkao odjeće, nije ga riješio tiranje Irudove ni farizejskih krvopija; ali je dizao dušu puka, njegovu svijest i nutarnje zadowoljstvo, jačio ga za rad i oplemenio mu pregaranje. Time pak bio bi si lako sam stvorio bolju budućnost, da je ustrajao u nauci Isusovoj. „I kad svrši Isus ove riječi, divljaše se narod nauci negovoj; jer ga učaše kao onaj koji ima vlast, a ne kao književnici njihovi i farizeji.“ Mt. 7, 28.

I način, kojim je Isus poučavao puk, odaže Srce najboljeg prijatelja puka. On ne baca kriлатice riječi, da zaslijepi i iskoristi puk, nego mu mirno i otvoreno razlaže istinito stanje. „Tko hoće da za mnom ide, neka zataji sam sebe i nosi križ svoj!“ Učenicima svojim iskreno kaže, što ih uz njega čeka: „Izbacit će vas iz društva svoga i svaki koji vas ubije, mislit će, da Bogu službu čini.“

Iv. 16, 2. Odje su od te iskrenosti oni današnji „prijatelji“ puka, koji mu obećavaju na zemlji raj; koji ga omamljuju zabavama, ugadaju strastima, da ne vidi jadan kako srće u propast!

2. Isus nadalje radi za puk tvoreći mu dobro. **Vet** je pouka veliko dobročinstvo. No on ne ostaje kod riječi. Ne diješ doduše novac i posjed, no za to obilnije drugo još vrednije. „I privedoše mu sve bolesne od različitih bolesti i muka, i koji imadahu davla i mjesecnjake i uzete; i iscijeli ih!“ Mt. 4, 24. Tek što opazi koju nevolju, odmah pruža pomočnicu svemožnu ruku. Čudesa tvori istina u prvom redu zato, da upozna puk e je Bog i od Oca na svijet poslani Otkupitelj. Ipak tim čudesima uvijek pomaže i bijedi ljudskoj. Strah, glad, bolest, smrt, davao, griješ — mučitelji

„I siromasima se propovijeda evanđelje.“

su čovječji. I sve je njih gonio, krotio i ništio, kad se samo s vjmom i pouzdanjem čovjek pred njim pokazao. „Prošao je zemljom čineći dobro.“ Dj. ap. 10, 38.

Malo je našao priznanja Gospodin za svoj rad. No ipak i toga više u puku nego kod odlčnika. Kad je svećano ušao u Jerusalim pitaju se neki od njih: „A tko je taj?“ A puk odgovaraše: „Ovo je Isus, prorok iz Nazareta.“ Mt. 21, 10. (Svratiće se).

Okom vjere . . .

Na mnogaja! Bilo je u društvu. Sve je dobro raspolozeno veselo. Sve se zabavlja prijonom parom. Nazdravlja se. Čase zveče. Bog živi, Bog živi! Na mnogaja! I pjeva se »na mnogaja« Nazdravlja se jednomu osobitomu rodoljubu, koji je za domovinu ne samo mnogo času iskao, nego je i radio. Na agitaciji, kod izbora, u društvenima, u privatnom razgovoru: domovina nu je prva. Već je radio za domovinu, nego za sebe. Ponavljali se njegovi govor, predstavljao se društvu njegov rad; pojavili se svi članovi društva, neka ga slijede. »Pozivam sve članove društva, da iskape do dna, a za našega prevrijednoga člana i druga. Živio na mnogaja!«

Sutra ujutro proni se glas, da je taj isti rodoljub umro. Noću mu pozlijlo; skoči s kreveta. Skoči i žena. »Što je, zabega?« Nije odgovorio, strušio se.

Jučer bila nedjelja, na misi nije bio. Rekoše, da se nije običavao ni ispovjediti . . . Sve ljudsko: na mnogaja — ne pomaže. Bog traži svoje!

Na kolodvoru. Bilo mi je poći u Vinkovce. Da nije »moraš«, ne bih išao. Dođem na kolodvor. Silni svijet se tura, da dode do karte. Preko cijele ure valjalo se i meni gurati i gnjeti, dok sam došao do karte. Da si gledao, kad se vrata čekaonica otvorila koja gužva, koje guranje tekar sad! Svak hoće da ubravi mjesto. Boji se da ne ostane.

Bože moj, misli li ikoji od ovih, da svi putujemo u vječnost, putujemo i bez karte. Nitko ne će zakasniti, nitko ostati. M. Rihtarić.

Što veli crkveni zakonik o sv. pričesti?

Piše: J. P. Bock D. I.

7. O Popudbini i o Pričesti bolesnika.

Kanon 864. o Popudbini ovako glasi § 1. „U smrtnoj pogibli, iz kakvogod razloga ona došla, vjernici su obvezani zapovijetu, da prime svetu pričest“. — Stroga je ova zapovijed; veže ne samo pogibeljno občljele, nego također i zdrave, na primjer vojnike prije bitke, vjernike, koji se imaju podvrgnuti pogibeljnoj operaciji ili vrlo pogibeljnom putovanju itd. Na žalost mnogi katolici ne znaju više, da su u smrtnoj pogibli pod teški grijeh obvezani za vremena primiti svetu Popudbinu.

§ 2. Makar se i pričestili istoga dana (n. pr. prije nego su naglo oboljeli), jako im treba ipak svjetovati, da se u nadošloj pogibli života opet pričeste. — § 3. Dok traje smrtna pogibelj, dopušta

se i dolikuje, da im se prema razboritom savjetu isповједnikovu više puta u različite dane podjeljuje sveta Popudbina".

Tomu propisu Crkva pridomeće još poseban k. 865., koji se tiče zgodnog vremena svete Popudbine te obvezuje i okolicu bolesnikovu: *Sveta Popudbina neka se odiše ne odgada; a koji vode brigu za duše, neka pripaze, da se bolesnici njom pri potpunoj svijestti okrijepe*. Pošto sâm bolesnik često i ne sluti smrtnе pogibli svoje, to je sveta dužnost ukućana, rođaka i liječnika pobrinuti se, da ga za vremena dadu opremiti ili barem da po duši i zarana izvijeste svećenika o stanju bolesnikovu, te mu tako omoguće i olakšaju spasonosnu službu njegovu. Nema veće okrutnosti prema umirućemu, nego ako mu se krije i taj pogibao njegove bolesti, a poznato je, da se odavna nije ispojedio; jer se tako duša njegova izvrgava gotovo sigurnoj propasti viečnoj. Ako ko sâm ne umije ili ne će takova bolesnika upozoriti na to, da je vrijeme, te primi sv. Popudbinu, neka se obrati na vjestiju osobu, koja uživa povjerenje bolesnikovo ili na svećenka.

Glede posta, obzirom na Popudbinu umirućih i na sv. Pričest drugih bolesnika neka se dobro zapamte ova dva propisa:

K. 858 § 1. *Ko nije ostao na toče od ponoći, ne može se pripustiti k presvetoj Euharistiji, osim ako je brza smrtna pogibelj ili po treba, da se zaprijeći oskrvrenje Sakramenta* (n. pr. u čas velikog požara, koji je naglo buknuo kod oltara, ili u čas nagle navale nevjernika i i bezbožnika na crkvu itd.) § 2. *Bolesnici pak, koji već mjesec dana leže u krevetu bez stalne nade, da će brzo ozdraviti, mogu po razboritom savjetu isповједnikovu po jedan ili po dva puta u tjednu primati presv. Euharistiju, makar prije i uzeli kakav lijek ili nešto za pilo**. Ovom povlasticom mogu se i oni bolesnici poslužiti, koji mjesec dana tako boluju i leže u krevetu, te mogu ipak nekoliko sati u danu boraviti izvan kreveta. Crkva je dakle u zadnje doba u ovoj pogledu prično popustila, kako bi i takovim bolesnicima olakšala često primanje svete pričesti.

U istu svrhu dopustila je Crkva također sad općenito, da se „iz opravdanog i razboritog razloga“ (k. 847.) može sveta Pričest bolesnicima privatno (ili tajno) nositi. Ipak taj k. 847. nareduje: „*Bolesnicima neka se javno nosi sveta pričest, osim ako pravedan razborit razlog drugo što svjetuje*“.

Kad se javno nosi presvećeno Otajstvo, im a ne samo pratilac sa svijećom i zvoncem u ruci poput svećenika ići go'oglav, nego se i svi katolički prolaznici imaju javno i pobjčno pokloniti Spasitelju u presv. Otajstvu i tako javno posvjedočiti svoju vjeru i ljubav. A ma to treba da rod telji i uzgojitelji djeci već za rana upute.

A kako da ukućani bolesnikovi dočekaju božanskog gosta u kući svojoj? Crkva želi, da se po mogućnosti „soba bolesnikova očisti, i da se u njoj priredi stol, čistim platnom pokriven, na koji će se pristojno postaviti presv. Sakramenat“. O im toga „nek se prirede svijeće i čaša s vodom“. Lijepo je dakako, ako se postavi i raspelo među svijeće. Osim toga valja za sv. pomist na tinjur staviti malo kudjelje u 6 krugljica, i malko soli s čistim ručnikom. „Uz to nek se čisto platno metne na prsa onoga, koji će se pričestiti, i drugo, što spada na ures mjesto, kako ko može“. Kada sve-

čenik sa presvetim Sakramentom dode u sobu bolesnikovu, pristoji se, da i drugi ukućani po mogućnosti dođu pokloniti se Gospodinu, izišavši samo u vrijeme svete isповijedi. I svi neka pobožno kleče i mole se za bolesnika.

8. O čestoj sv. Pričesti.

Prije svega oni, koji bi htjeli ovdje pretjerivati, te na neke dane n. pr. na Božić i više puta istoga dana primati sv. pričest, neka zapamte kanon 857.: „*Nikomu nije slobodno primiti pre sveta Euharistiju, koji ju je već istoga dana primio, osim u slučajevima istaknutim u kanonu o Popudbini.*

O vremenu za podjeljivanje veli kanon 867.:

§ 1. Svaki je dan slobodno dijeliti presvetu Euharistiju.

§ 2. Na veliki pak petak slobodno je samo nositi Popudbinu bolesnicima.

§ 3. Na Veliku subotu sveta se Pričest ne može vjernicima dijeliti osim pod svečanom misom ili neposredno odmah tza nje.

§ 4. Neka se sveta pričest dijeli samo za onih sati, za kojih se misna žrtva može prikazati (dakle prije podne i do jedan sat poslije p. dne), osim ako razborit razlog što drugo svjetuje.

§ 5. Sveta se pak Popudbina može dijeliti u svako vrijeme dana i noći.

Napokon spomenimo 863. kanon, koji potvrđuje blagu nauku Pija X o čestoj i svagdanjoj Pričesti uz nužne uvjete te glasi: „*Neka se vjernici potiču, da bi se često pa i svaki dan krijeplji kruhom euharističnim, prema propisima izdanim u odlukama Apostolske stolice, i da bi se prisustvjujući Misi iza dolične priprave pričešćivali ne samo duhovnim, nego i sakramentalnim primanjem presv. Euharistije*“. Pod ovim odlukama razmijevaju se u prvom redu odluka o svagdanjoj Pričesti (g. 1905) i odluka o ranoj Pričesti djece (g. 1910.). U odluci od g. 1905. Pijo X izričito „ukida sve protivne odredbe“. Svagdanza se pričest mora dakle uz nužne uvjete i nadalje svima preporučiti, kojima je lako moguća; ali se ne smije nikomu naložiti, a još manje zabraniti.

Nije okrivljivala vjeru.

Za okrutnih progona kraljice engleske Elizabete bio je dne 27. veljače 1601. na smrt osuđen Isusovac Ruder Filkok, i to samo zato, što je bio katolički svećenik. Kad ga doveli na stratište, iznenadi se ugledavši na vješalima nekoć odličnu i vrlo bogatu gospodu Anu Heigham.

Kao djevojka ne htjede da se za volju ocu kalvincu odreće katoličke vjere. Volila je da je izbaci iz kuće, da je razbastini, da se sirotina potuča svijetom, nego da izgubi vjeru i dušu. Udalila se za siromaha, ali katolika. No i tu joj sreću progonitelji ne priuštše. Osude joj muža radi katoličanstva na robiju, koja ga domala skrši.

Sada se sva posveti službi Crkve i nj-zinim svećenika. Na svoje ime iznajmi oveći stan, gdje se moglo sakriti više svećenika Isusovaca. Tude se tajom sastajali katolici, služila sv. Misa, dijelili sakramenati.

Ona bi sema sve uredivala, čistila, čuvala. Pred potražiteljima sakrila bi svećenike u tajne zaklone, i tako ih nekoliko godina očuvala od sigurne smrti.

Našao se ipak izdajica, koji ih prokaza, a vrla stanodavka morade kao »urotnica proti kraljice« u tamnicu, te četiri dana kasnije na vješala. Od starosti i bolesti ne moguće ni hodati ni stajati, ali junačvo duha i radost srca uščuva do zadnjega daha. »Jest, čuvala sam svećenike, reče ona suncima, i tome se sad neizrecivo radujem. Žal m samo, što im ne mogoh tisuć puta više usluga učiniti.« S blagim smiješkom na usnama visjela je još i na vješalima.

Pogled na tu veledušnu katoličku junakinju sokolio je i Oca Filkoka, pa je i on laglje i radosnije prinesao žrtvu života uz grozne rezanje u četvero još i na vješalima.

V.

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovu spoznaju se tajne križa.

Ljubi moje Srce i ja će te naučiti zašto treba trpjeti.

Onaj, koji svagdano promatra presv. Srce Isusovo, njegov križ i njegovo trnje, taj će biti brzo učen.

Dušo kršćanska, pogledaj križ! On je knjiga na kojoj je velikim elovima napisana povijest Kalvarije. Ljubav i žrtva! Promatrajući ove dvije riječi na učili su sveci uzvraćat mi ljubav za ljubav, krv za krv, život za život. Njima su neprestano u ušima odzvanjale ove riječi: »Vidite, koliko vas ljubim!« A oni su odgovarali: »Gospodine, mi smo vjerovali tvojoj ljubavi: ljubit ćemo i mi tebe i zasvjedočit ćemo djelima ljubav svoju.«

Evo tajne nihove uzvisene kreposti. Oni su ljubili; pa da me vjerno naslijeduju, žrtvovali su se bez prestanka. Oni su ostavili svijet i poklonili mi srca svoja. Podložili su volju svoju volji mojoj, a tijeko svoje posvetile službi mojoj. Jedina im je radost bila: trpjeti sa mnom i počivati na Srcu mojem.

O dušo kršćanska, moli revno Gospodina, da ti udijeli dragocijenu ljubav naprama križu; jer izvan križa nema prave ljubavi i ne možeće biti. On sam učinio je mučenike, isповjednike, djevice; on s m puni raj Svecima.

U Srcu Isusovu je slast Euharistije.

Ljubi i gladovat čes i žedati za sjedinjenjem s mojim propetim Srcem.

Dušo kršćanska, ljubav priteže bogoljubnike k svetoj Euharistiji. U onoj mjeri, u kojoj oni čupaju iz srca svoga sve što je isprazno

i tašto, napunjam ih ja svojom milosti. Ja činim, da gladuju i žđaju za pravdom i svetotij, a preziru sve što se na mene ne odnosi. Euharistija postade tada središtem svih njihovih misli i želja. Svetobraniste ih priteže, osvaja, oživljuje. Jedan čas pred oltarom predpostavljaju svim nasladama ovoga svijeta. Kao što žedni jelen trči k izvoru bladne vode, tako hrle duše, koje me ljube, k Euharistiji i presv. Srcu mome. Ah, kad bi kršćani poznali milosti, što su sakrivene pod koprenom euharističnom! Kad bi znali uživati slasti božanskog sjeđenja: koliki bi ostavili dvorane svjetske, zabave i radosti zemaljske, da trče k trpezi andeoskoj!

Ali oni su uslijed nevjernosti svoje postali nedostojni tolike sreće. Zato ih kaznim tako, da im duh više ne shvaća, a srce više ne ljubi.

NAŠI DOPISI.

Bratovština Srca Isusova u Završju kraj Karlovcu u skromnosti živ punim životom već lijepi niz gocina te tihu, ali to blagotvornije djeluje. Župa je vrlo rastresena, pak je teško osnovati kakovo društvo, a još teže udržati ga u životu i nepotpustljivom djelovanju. Ipak je milost Presv. Srca Isusova već odavna umjela među župljanim nači dosta štovatelja, koji su pristupali u bratovštine u Ka locu, gdje su je revno vodili zasluzni čč. OO. Franjevc, u župi Mahićno i čak u Jaski. Marom i pozrtvovnosti domaćeg župnika, veleć. g. J. Lattingera utemeljena je god. 1907. samostalna bratovština Srca Isusova. Godišnje rastao je broj članova, tako te danas broji 179 članova, koji savjesno i ne s malom samozatajom vrše lijepe svoje dužnosti nastojeći oko toga, da štovanjem Bož. Srca učine nesamo sebe dobrom vjernicima, nego da svojim izgledom životom pomažu i drugima do obraćanja i poboljšanja.

Mnogo je bratovština doprinje a k duhovlom preporodu župljana, mnogo zla prepriječila, a djelovanje svoje siri na sve strane ne bojeti se ni prigovora ni ikakvih žrtava. U pohvalu ćete neka „Glasnik“ razglasiti, da je zaslugom bratovštine nabavljen i podignut u kapeli sv. Josipa ukusni oltar Presv. Srca Isusova, pred kojim se već mnoga duša skrusila i utješila, a malo za tim uresila je taj oltar skupocjenim ant pendijem, koji slijedi prekrasno vezenom slikom Božanskoga Srca. Ne mareći za silnu skupocu ni veliku oskudcu znala je bratovština smoci oveću svetu, te si nabaviti ponosni barjak, koji je dostojan da nosi sliku Srca Isusova i Marijina. Neka visoko razvije sveti svoj barjak, neka za Sreću Sina Božjega predobije srca svih župljana, napose srca mlađeži.

Osobito se neke članice pokazale veoma revnim, pak je vrijedno, da im spomen bude sačuvan slikom, na kojoj se nalaze i oni, koji su bratovštinu osnovali i tako uspješno vodili. Srcu, koje Boga ljubi, nikad nije dosta rada ni napora u širenju slave Božje. Tako i ova bratovština nastojeći oko proširenja gobožnosti u Srcu Isusovu običaje već par godina u procesiji na Bezgrješno-Žaćeće i Malu Gospu hodočastiti u susjednu župu Novigrad, da s tamošnjom omiljinskom kongregacijom zajednički proslavi bl. Dj. Mariju. Ne vidi li se u tom medusobnom susretanju i natjecanju bratovštine i kongregacije očiti dokaz, kako pravi štovatelj Srca Isusova bude i štovatelj Mariji, štovatelji pak Dj. Marije da budu ujedno i štovatelji presv. Srca Isusova? Ove javne pobožnosti koje stope i truda i žrtava, najpovoljnije djeluju i na domaću i na susjedne župe, pak je veoma poželjno, da se taj običaj ustali i drugdje uvede. Buda li članice i dalje ljubile Presv. Srce Isusovo, budu li i dalje krijeplje dušu u čestim sv. pričestima, budu li i dalje slušale svog iskusnog duhovnog pastira: to će ih Srce Isusovo, „koje je bogato za sve, koji ga zazivaju“, obilno nagraditi svojim blagoslovom.

J. Kocijančić, župnik.

Varaždin. Podmladak Srca Isusova u višoj djevoj. školi. Obnovili smo naše društvo dne 2. ožujka. Veleć. g. kateheti Cajnko kao upravitelj naš obrazložio nam je ukratko pravila, kojih se imamo držati. Članice našeg društva treba da se odlikuju poslušnošću, marljivošću, čednošću, pobožnošću, revnošću u izvršavanju svojih školskih i vjerskih dužnosti. Napose da-

štujemo Presv. Srce, češće da mu se mojimo pred kipom ili slikom, mjesечно da idemo na sv. pričest. Tako ćemo bar donekle zadovoljiti za strašne psovke, kojima griješni ljudi danomice vrijedaju Bož. Srce.

Poslijе toga bio je novi izbor glavarice i revniteljica.

Društvo imade 53 članice i 3 revniteljice, od svakog razreda po jednu. Do sada bile su sve članice mjesечно na sv. pričesti, čedno se vladale u crkvi, školi i izvan škole. Bilo nam Presv. Srce na pomoć, da mu mognemo biti na čast!

Olga Schönwetter, glavarica.

Sv. Nedjelja. U prosincu primiše 142 članice 171 sv. pričest, revniteljica 76 primio 72 sv. pričest. U mjesecu siječnju 144 članica primilo 160 sv. pričesti. Od tih članica udalo se 9, koje su primljene u revniteljice Apostolstva molitve.

Revniteljica Apost. mol. ima 84 članice, primile su 54 sv. pričesti.

Djevoj. društvo u Vrtlinskoj primilo je u siječnju oko 30 sv. pričesti. Imade 56 djevojaka u društvu, a 25 ih se udalo.

Revniteljice bratovštine Srca Isucova u Završju.

Rastelina kraj Siska. Djevoj. društvo i revniteljica žena primiše u studenom 180 sv. pričesti, a Podmladak 30. U prosincu, na uspomenu osnutka godišnjice, primljeno 500 sv. pričesti.

Madarevo u studenom i prosincu 285 sv. pričesti, u siječnju 152 sv. pričesti.

Sela kraj Siska u listopadu 45, studenom 51, u prosincu 32, u siječnju 23 sv. pričesti primilo. Djevoj. društvo članica imade 34. „Podmlatka“ 29, udalo se 11, umrlo 9 u španjolskoj groznici.

Djevojačko društvo u Bebrini primilo je u mjesecu srpnju 67 sv. pričesti, u kolovozu 58, rujnu 40, listopadu 16, u studenom 26, u prosincu 80, u siječnju 46. U listopadu je bilo malo sv. pričesti radi bolesti župnika i djevojaka. Mnogo se djevojaka poudalo; izabrana nova glavarica Vera Lukić.

Stara Bistra u mjesecu siječnju primljeno 64 sv. pričesti. Od djevojačkog društva mnogo ih se poudalo.

Voča u prosincu 302, „Podmladak“ 45, u studenom 262, „Podmladak“ 51 sv. pričesti.

Belica u prosincu primljeno 575, u siječnju 199 sv. pričesti.

U mjesecu prosincu primilo djevoj. društvo u Zajezdi oko 180 sv. pričesti.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu vajta potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome obecanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u rednijtvu pošalje, makar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni mliodari upotrebljavaju se za rasplaćenje Glasnika.

Pod zaštitom Sina i Majke.

Moslavina. Bilo mi je 8 godina, kad mi je otac umro. Ostalo nas je 9 braće sa dobrom nam majkom. Teški je to bio život. Majka se ipak uzdala u Boga i Majku Božiju. Mene je u mojoj 12. godini poslala na oроštenje k Majci Božjoj. Nju sam si odabrala za zaštitnicu, a ona me doista vodila cijelim životom. Udalja sam se i brak mi je sretan. Kroz trgovinu i školovanje naših triju sinova, zapali smo u silne dugove. Prvih ratnih godina išlo nam je tako slabo, te smo svakim danom očekivali, da će nam se sve rasprodati. Ali jakost Majke Božje, zaštitnice moje, i milost Presv. Srca Isusova sačuvali su nas. Naši vinogradni urođili i zdravi bili; iskupili su nas iz duga i od propasti. G. 1917. potukla tuča i mog susjedas, a nas je poštedila. Kad je došlo zeleni kadar pijačkalo se i pašilo. Ja bila u krevetu bolesna i svi smo čekali sa strahom da će i k nama doći. No i tu nas je poštedilo Srce Isusovo i nije dalo nepromišljenoj svjetlosti jakost proti nama. Jednom rieči: ne sjedam se, da sam ikad skrušenim srcem nešto zapisala, a da mi nije Presv. Srce Isusovo, moju molbu udovoljilo. Zato neka se slavi po cijelom svijetu, a od mene i obitelji moje najveća mu hvala i časti!

* Kako malo si mi uzeo ... *

Hrvatska. — U svojoj mladosti bila sam sasvim zdrava i utjeha svojih roditelja. U trinajsto godini razbolila sam se na želudac. Pretrpjela sam grozne boli. Tražila sam pomoći kod mnogih liječnika, ali sve užalud. Nakon se okreñem k nebeskom Liječniku i Majci Božjoj pouzdajući se ne-prestano u milost Božiju. Ozdravila sam na tijelu i duši. Ali providnost je Božja drugačje sudila. U 17. god. sam se jako prehladila na lijevu nogu. I opet sam morala trpjeli dugotrajne boli tjelesne i duševne. Koliko me je mučilo grozno trganje, toliko me je mučila svaka pomisao na moju ostarjelu i slabu majku, koja se pouzdavala u mene, da ču joj pomagati. Mnogoput sam bila sva zdvojna pomisljavajući na svoju nemoć. A tko me je mogao utješiti, nego li Isus Krist? U najvećim bolovima naj-

veće je bilo moje pouzdanje u Isusa raspetoga. Blagi pokoj i mir bijaše u mom srcu u takvim časovima. Pitale me moje drugarice: da li me jako nogu boli. Nijesam im mogla jašno odgovoriti, jer tihu radost i mir u mom srcu bijaše veći nego li bolest koja me mučila. Neprestano sam se molila i ufaula u milost Božiju. Iza jednogodišnjeg teškog bolovanja ozdravila sam, ali je nogu ostala hroma. Vršeći sada ipak svoje dužnosti prema roditeljima i Bogu ne mogu drugačje nego da ustiknem: „O preslatki Isuse! koliko malo si mi uzeo, a koli velike darove i milosti svoje si mi dao!“ Hvala i čast budi preslatkome Srcu Isusovu, koje je ozdravilo i moju sestruru.

* Oslobodi nas Gospodine! *

Iz zagrebačke okolice. Bilo mi jedincu 18 g. i on teško obolio. „Sustić se ga hvata“ gororili znanci. Znam ja što je to, jer sam nekad i ja tako bolovao, pa kako sam nekad sebi pomagao, tako sam sada i sinu. „Kako si ozdravio“ pitali me nekoći. „Po svacemu, ali najviše po molitvi i ufanju u Boga!“ — Ozdravio sinak moj i to tako, da su ga uzeli k vojski k teškom topništu. Morao i on u boj. Bilo mi je, kao da mi je život s njime otišao. Ali, nek se vrši Božja volja! Molio sam devetnice i krunicu i litanije, da mi se vrati. I vratio se! — Sad smo mu rekli, neka se ženi. Nude mu ovu i onu; a ima ih svakojakih. Sin si izabrao baš raskalašenu, na koju su već prstom pokazivali. Nijesmo ga htjeli silom odvraćati, nego smo zazvali Presv. Srce, da ga ono rasvijeti, pa da sam okrene na bolje. Molili smo litanje svih Svetih, jer se u njima puno puta veli: „Oslobodi nas Gospodine!“ A mi smo pri tom uvijek mislili na onu raskalašenkulu, da nam ne dode pod krov.

I eto dođe se još nije stvar s njom uredila, sazna sin za drugu djevojku, dobru, poštenu i mirnu, koja bi ga rado uzeila. Odmah je pristao i ona je danas njegova mila i vjerna žena, a naša dobra snaha. Za to svi od srca velimo: hvala i slava Presv. Srcu i prečistom Srcu Marijinom! Nema pomoći nad božjom pomoći; nema prijatelja ni srca nad prijateljem i Srecem Isusa i Marije!

Zbornik—mironosac.

„Mir vam! Ja sam, ne bojte se!“ — Nikada valja nije rod ljudskog žarka i usrdno vepio za mirom kao za ovoga četirigodišnjega svjetskog rata, što ga je framazunska (slobodnozidarska) loža — tā komu je to nepoznato? — započela i rasplamčivala. Ali zaludu šute topovi, zaludu miruju aeroplani, ako u srcima ne vlada mir. Bez nutarnjeg duševnog mira nema pravog potpunog mira. Težimo za njim, jer možemo. Jedan zbornik ministar rekao je javno u svečanom govoru, da su kongregacije Marijine najuzvišenija, najdjevija mirovna liga (svezak), što je ikada na svijetu postojala. Je li možda previše ustvrdio? Nije; dokazao je svoju tvrdnju neoborivim, jasnim dokazima. Držimo, koliko stoji do nas i mi — životom svojim. Uvjeti:

I. Mir s Bogom. Srce naše teži za istinom, dobro om i ljepotom. A gdje ćemo to naći? Sv. Augustin vrlo lijepo opisuje u svojim »Ispovijestima« izvor tomu blaženstvu. Tražio je, zašto mu je duša žalosna i nezadovoljna, i tražio je, što joj nedostaje. I učinilo mu se kao da čuje riječi: Traži nad nama! Promatrao je morske valove i pitao ih, bi li mu mogli kazati, što ne dostaže negovo duši. Oni mu odgovorile: Traži nad nama! Pitao je zvijezde, i isto mu odgovorile: Sad mu se duh podiže do čistih duhova u nebu; ali mu i oni odgovorile: Traži nad nama! Nato se vinu njegov divski dub do Božjeg prijestolja, do praizvora istine, dobrote i ljepote. I ovdje je priznao s milijunima: Ti si me o Božu stvorio za sebe i nemirno je srce moje, dok se ne smri u Tebi. — Blagodati pravog mira uživa onaj, koji živi u miru s Bogom. Ovaj mir stoji u tom, da smo u milosti Božjoj. Velika je bila sreća misirskega Josipa, kad ga je Farao učinio prvim do sebe; Davidova, koga je kraljevič Jonatan ljubio iz sve duše. Nu kolika je sreća, kada je kogod u milosti Kralja sviju kraljeva!

»Život nije najveće dobro; ali je najveće zlo grijeh,« s pravom veli jedan hrvatski upravitelj kongregacije. Jedino grijehom gubi se milost Božja; samo grijeh ruši mir s Bogom.

Vjetar se lomi kroz gustu gorskú šumu. Noć je. Kadkad udari grom, kao da hoće sve da ušutka. Osamljeni se mladić probija kroz gustu šumu; čas se strašljivo ogleda, čas podvostručuje svoje korake. Put mu sprečava sad kamen, sad panj, ali on se ne boji nikakove zapreke, juri i spusta se sve dublje s brda. »Gdje sam?« otkine mu se nápokon s drhtavib usana. U taj čas sijevnu munja — i pokaza mladiću svojim ognjenim svijetlom crni ponor, do kojega je baš došao. Činilo mu se, da je upravo zinuo, da ga proguta. Zborniče, možda u ovoj

slici prepoznaće sliku svoje duše? Sretna li tebe, ako ti munja milosti Božje još jednom rasvijeli i potrese dušom, »nema mira učbožnicima (a ni grješnicima), veli Gospod.« (Iz. LVII, 21.)

Ali što? zar da se vitez Marijin na toliko zaboravi? Može se dogoditi, da i on padne, duboko padne. Ali »kongreganist rjeđe grijesi, brže se podiže i popravlja se.« Probudit će odmah savršeno pokajanje, pohitjet će k duhovnome liječniku. Radimo isto, što vidimo, da čine vojnici, koji služe kralja zemaljskog. Kako si često znaju čistiti oružje i odjelu vojničku, neka je sve svjetlo. Tako će i zbornici nastojati, da uvijek dođu pred Kraljicu svoju u čistom odijelu milosti posvećujuće. Sveta je isповijed najbolja kupelj, gdje se duša opere; sveta je pricest kruh života: a oboje uspostavlja, odnosno utvrđuje mir s Bogom.

Carica se Eudoksija stala jednom prijeti sv. Ivanu Zlatousnom, da će ga baciti u tamnicu ili prognati. Nato reče jedan dvoranin: »Zlatousni se ne boji ni zatvora ni progonstva. Zlatousni se ne boji ničega osim grijeha.« Ne boj se ni ti u svijetu ničega osim grijeha, koji je jedini kadaš, da ti pomuti mir s Bogom.

Mir sa samim sobom. Stanje duše naše — kako li je promjenljivo! U trenutačnom zanosu obujmili bismo vas svijet, a čas dvaiza toga možda smo potišteni do očajnosti. Sad nam je duša uzbudena kao more, sad opet nemirna kao proljetni dan. I samo prečesto se događa, da gubimo ravnovjesje srca. Odveć smo lako uzrujani. A zašto? Trnje briga, strjelice napasti, mačevi boli saliječu nas izvana; a k tomu vatra neurednih strasti i želja iznutra oduzima ili bar umanjuje mir duši. Vojska bez vode razilazi se; brod bez krmilara bacaju talasi amo tamo. Nuto; razum je krmilar srca, voda. Srce je da osjeća, a razum da misli. Čim se ovač od Boga posavljien red okreće, poremeti: prirodnja je posljedica — nemir u duši. Nemir u srcu: pakao na zemlji; mir u duši: raj zemaljski!

Da živimo u miru sa samim sobom, tomu se hoće samo jedno. Dvadeseti vijek nastoji doduše skinuti s dnevнog reda onu zlatnu: »Svladaj se,« no ipak je nije kadar zabašuriti. Prokušano je to sredstvo kroz stoljeća i stoljeća, a uvijek s uspjehom; upotrebljavano od bezbroj svetaca i svetica, a vazda s korišću; uobičajeno je i posvećeno u kongregaciji Marijinoj, a nikada bez ploda. Ne treba da posizemo za primjerima iz starije dobe, kad imademo i savremenih na pretek.

»U kongregaciji sam naučila,« piše zbornica iz gospojinske kongregacije, »ukrotiti svoju nesretnu naglost, koja je mome suprugu mnoge časove ogorčila. Kongregacija je unijela red u moj vjerski život.«

Muž s velikom obitelji i mnogim kućnim brigama, koje se radi skupe bolesti jednog djeteta umnožase, živio nezadovoljno i daleko od Boga, dok ga milost Božja ne privede k isповjedaonici. Revni ga svećenik uputi na kongregaciju, što se bila netom osnovala. Iza odulje borbe pada potisak na plodonosno tlo. Muž postade zbornikom i time našao mir za svoje srce. Brige su se doduše jedva umanjile, ali on ih snaša veselo i srčano. Naučio se svladavati.

Odricanje ne udi zdravlju, pače kako svjedoče liječnici živaca, ono krijeći zdravlje. Ne škodi časti, nego je diže. Čovjeka od odricanja svagdje cijene. Ne tereti savjest već daje pravi mir, jer je dovodi u suglasje s vječnim Božjim zakonom. »Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj« (Ps. 118, 165). »I mir Božji, koji nadilazi svaki um, neka sačuva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu.« Filiplj. 4, 7).

III. Mir s bližnjim. »Hvala Bogu ja lijepo i u miru živim sa svakim.« Ako je istina, to i ja zajedno s tobom od srca kličem: Hvala Bogu! Nu, Augustinova: »U potrebnim stvarima jedinstvo, u dvojbenim sloboda, a u svem ljubav — vrijedi i danas, vrijedi i za nas:«

a) U kongregaciji. »Nastoji pošto poto uzdržati mir i slogu među članovima. Mir je živac života u kongregaciji.« Ovaj savjet dade jedan iskusni prezes svome nasljedniku. Ali zborniku je sveta dužnost, da se od vremena do vremena pita, je li u interesu kongregacije ova miroljubivost već zahvatila u njem duboko korijenje. Iz kongregacije prati zbornika ovaj sveti mir:

b) U obitelji i u javnom životu. Gledajmo samo često onu, koju zovemo »Majko ljubezna« — utielovljena miroljubivost! Nad betlemskom štalicom bijaše, gdje su Andeli nad Majkom i božanskim Šinom njezinim pjevali veliku pjesmu mira. Nije li Marija radi svoje miroljubivosti bila osobito prikladna, da bude majkom velikome Knezu mira? Kućica nazaretska prikazuje nam dom najsladeg mira. A ondje gore pokraj križa ne stoji li Marja tuj bez tužbe, bez gnjeva, bez ijedne misli na osvetu, molitvom na usnama i s najdubljim mirom u srcu? I oko Marije sabrajan uživanju prvi kršćani u blagovalištu takav mir, da o njima može reći sv. Pismo: »Jedno srce i jedna duša!«

Naš zemljak sv. Jeronim pripovijeda, da je Ivan apostol u svojoj velikoj starosti, kad je jedva mogao ići u crkvu i morali ga dapače nositi na rukama njegovi učenici, propovijedao samo ovo: »Sinci, ljubite se međusobno.« Kad je već učenici na dosadilo i dodijalo slušati uvijek jedno te isto rekoše mu: »Učitelju, zašto nem uvijek to govoris?« A on im dade odgovor vrijedan svetog Ivana, kaže sv. Jeronim: »Jer je zapovijed Gospodnja; pa ako se samo to ispunii, dosta je.«

Grijehom se ruši mir s Bogom, svladavanje sebe donosi mir u vlastitom srcu, a mir s bližnjim podržaje ljubav.

Josip Predragović, D. I.

Cvijet sa obale Jadrana.

Lčetvrtoj godini izgubi Olga majku, te ostade sirotom. Iako uz dobrog oca u dobrim rukama — ipak sirota je uvijek sirota. U mladosti uz veselje imala je i da mnogo toga pretrpi. Osobito vjerskog odgoja nije imala. Ali opet nije sama pustila, da joj plemenita narav možda podivilja. — Bog joj providi te se udala sasvim mlađa, i odajom nađe taku sreću i zadovoljstvo, kako se nije nikada niti nadala. No da ne bi tko mislio, da je ta sreća bila u bogatstvu, uživanju i veselju svjetskome! Ništo! Radom svoga supruga mogla je da tek sasvim skromno prežive; ali njihova izvanredna sreća je bila u velikoj međusobnoj ljubavi i poštovanju. Od prirode priprosta i draga svakome, tko je poznavao, bila je u najvećoj mjeri nadarena izvanrednom dobrotom, plemenitošću srca, iskrenošću, a nuda sve nesebičnošću i požrtvovnošću. Svojom osobitom dobrotom i nježnošću osjećaja, ljubeći svoju obitelj, znala je steći toliku ljubav supruga, da je njezina obitelj daleko od svjetske buke i društva, bila uzor kršćanske sretne obitelji — bez ikakvih drugih želja, ali i bez briga.

Udajom je naime nastao osobit preokret kod nje. Tu se vidi jasno prst božji, i dobro je kazano, da Bog sirote ne zapušta.

Kako se dogodio taj preokret? Ona je to sama dala često razumjeti. Namjerivši se na supruga, koji ju je ljubio kršćanskom ljubavlju osjeti i ona zahvalnost prema dobrom Bogu, koji je nije zapustio, već je privoči sreći i zadovoljstvu. Osjetila je, da to duguje jedino providnosti njegovoj. Hvaleći mu počela se osobitim marom i revnosću moliti, proseći ga da svoju milostivu ruku i nadalje uzdrži nad njezinom obitelji. Istina bilo je i kušnja kroz ove ratne teške godine, ali se ona takom vjerom znala uvijek uteći Presv. Srcu i Bl. Gospu — koje je osobito stvarala, da nijedna i to doslovno nijedna — kako je i sama govorila njezina molba nije ostala neuslijesana.

Jednom se našla u preteškoj zgodbi, gdje po samom razumu i čovječjoj uvidljivosti nije bilo pomoći, a imao je da njezinu obitelj snade odveć težak udarac. — Ona, uvijek dobre volje, uteče se i tada molitvi, i čemu se nije bilo više nadati, uspjelo je kako je željela i kako se pouzdanjem Bogu molila. Sve ove milosti uvijek je više učvršćivala u dobru, a zahvaljuvala se najviše uzornim kršćanskim životom. Iza jedne osobite iskazane milosti odredila je pred dvije godine redovito posvetiti svaki prvi petak u mjesecu Presv. Srcu. Od toga dana nije ni jedan prvi petak prošao, a da ga ona nije po nakani posvetila, nije ni jedna večer prošla, a da ona nije svoju kruniku i ostale molitve izmolila, te osobitim marom molitvu za sretnu smrt. Postala je i članicom Marijine kongregacije, a poslije ušla i u upravu, i radila prema svojim silama tihom i skromno. — Draga i mila svojim drugaricama osobito je voljela mladu siromašnu djecu i sirote, te pomagala bez ičijeg znanja kako je god i gdje je god mogla. Postavši i sama majkom još više je ljubila djecu. Uvijek je radila dobro, a i Bog joj je dobro dobrim odvraćao. Često bi gotovo u čudu kazala: »Bože moj, kako sam ja u ovim teškim ratnim godinama još uvijek sretna i zadovoljna!«

Božja ju je namisao uvela još sasvim mlađu u sretan obiteljski život. No ista joj nedokučiva. Providnost, kojoj se svom smjernošću klanjimo, — odredila, da iza kratka vremena podje u drugi još bolji i ljepši život.

Nije navrila niti 3 godine obiteljske sreće i zadovoljstva na ovome svijetu, a svoju tek 21-u godinu, kćer iza kratke bolesti pred Božić 1918. predade Bogu dušu svoju plemenitu svetu, tihu i mirno, kako je sveto i živjela. Družice iz kongregacije sprovedoše njezino tijelo u zemlju baš na prvi petak prosinca, a njezina duša, čista i sjajna, poleti k svome Bogu u raj. Nije jamačno puki slučaj, da je s tim petkom zaključila s godine pobožnosti Presv. Srcu. To joj je bio 24. i zadnji petak. — Kako je svaki dan molila Boga, da joj udijeli svetu smrt tako je i izmolila. Bolovala je kratko, gotovo bez muka; oprostila se rado no od svih svojih. Ni pri smrti nije zaboravila, da svakom pojedincu zahvali na najmanjoj usluzi, što su joj ikad učinili, opetujući neprestano jedva čujno: »Hvala — Hvala!« — Izljubivši još nejako dijete i preporučivši ga poleti Olga u raj.

Sadržaj: Pobožnost Majci Božjoj 73. — Sv. Josip i uskršnja ispravljed 75. — Srce Isusovo prijatelj puka 76. — Okom vjere 78. — Sto veli crkv. zak. o sv. prćestu 78. — Nije okrivljivaju vjeru 80. — Blago Srca Isusova 81. — Dopis 82. — Zahvalnice 84. — Zbornik-mironosac 85. — Cvijet sa obale Jadrana 87.

Broj 6.

LIPANJ 1919.

Tečaj XXVIII.

Posveta obitelji Srcu Isusovu.

*Opća nakana molitava i dobroih djeja u lipnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.*

Vani jejmračno i studeno; kiša pljušti, vjetar zavija; sva se porodica stisla oko stola u jednoj sobi. No ni tu nije baš prijazno. Ugarak, što na ognjištu tinja, slabu brani od zime, a svjeća samo toliko svijetli, da možemo promatrati, što se tu zbiva. Otac namrštena čela zamišljeno bulji pred se. Vidiš mu na prvi pogled, da ga tiše silne brige. Majka uzdiše, a suza joj se ukrala s oka. Ona se valja da sjeća prvih dana bračne ljubavi i sreće. Davno to bilo, a sada?! Ne pita! — Djeca plašljivo gledaju čas u mrkoga oca, čas u zaplakanu majku, pa dušu u se i šuti!

Kadno netko tiho zakuca na vratima. No kako je baš vjetar silnije zaduhnuo, svi to prečuli. — Kuća drugi put nešto jače. Djeca se prenu: „Netko kuća!“ — „Varate se,“ veli otac; „to samo vjetar podrmao vratima. Ta, tko bi k nama u to gluho doba noći, po takovu nevremenu!“ I opet sve zamukne. No sad po treći put kuća, još jače nego li prije. Svi okrenu glave, pogledaju prema vratima, a otac vikne: „Naprijed!“

Dragi čitatelji, tako vam to često bude u životu. Kada tko prvi put pokuca na vaša vrata — vi to prečujete; drugi put — ne vjerujete; tek se treći put odazovete.

„Kršćanske porodice, da se nije možda tako zbilo i kod onoga, o čem vam sada Glasnik Srca Isusova po nalogu sv. Oca pape ima da prozbori?“

Ili recite, nije li pokucao na vaša vrata već blagi papa Pijo X. kadno je odobrio, preporučio, oprostima obdario — posvetu porodica Presvetomu Srcu Isusovu? Nije li time pozvao i vas, da svoju porodicu posvetite Kralju svih srdaca? To je bilo još onamo godine 1908. A jeste li se odazvali? Nijeste li to čisto prečuli?

Kad eto opet netko, i to jače, zakucao na vaša vrata. Bilo je to preklani, kadno je sadašnji sv. Otar papa Benedikt XV. izjavio, kako on silno želi, da se u svakoj kršćanskoj porodici provede ova tako spasonosna posveta; a Glasnik vam je u lanjskom tečaju po više puta stvar razlagao i preporučio. I mnoge se porodice doista odazvale, na tisuće njih, kojima su imena ubilježena u „zlatnoj knjizi“ u zagrebačkom svetištu Srca Isusova; no još ih je više, koje nijesu. Možda i vaša? Možda vam je otac, glava porodice, govorio: „To nije ništa! To nije za nas! Na naša vrata nitko ne kuca!“ A sada evo i

po treći put netko kuca,

ama baš na vaša dosad zatvorena vrata, i to jače, odlučnije no ikada, da ne bi mogli prečuti, ma kakvagod huka i buka bila vani u svijetu. A nije neprijatelj, koji kuca, ne bojte sel Oče, majko, samo odvažno zaviknite: „Naprijed!“ — da vidite, tko to kuca, tko to traži, da ga pustite u svoju kuću, k svojemu domaćem ognjištu.

Evo, vrata se otvore, a pojavi se, tko? — sam Božanski Spasitelj, mio i blag. Na grudima se Srce sjaji žarkim plamom ljubavi, a usta vas pozdrave srdačnim riječima: „Mir vama!“

Ali Isus dragi ne korakne unutra, već stane na pragu. O najprije hoće, da vam rekne, čemu je došao, što od vas traži, što li vam nosi, pa će onda čekati, hoće li, ne čete li da se odazovete. Poslušajte ga dakle, oče, majko, djeco! Pazite na svaku mu riječ! Evo što vam govori:

„Želite li blagoslova i milosti svake ruke? — U mene ih tražite! U mojojem je Srcu sahranjeno sve blago milosti, i ja ću ga u obilju izliti na svakoga od vas. — Je li vam teško vršiti dužnosti svoje? Ja ću vam dati sve milosti potrebne za to, svakomu od vas prema njegovu staležu. — Je li vam dotešćao rad? — Ja ću vam ga olakšati. — Hoćeće li se latiti kojega poduzeća? — Ja ću vam ga blagosloviti. — Snade li vas koja nevojla? Ja ću vas tješiti. — Vrebaju li na vas zlobni neprijatelji? — Ja ću vas štititi. — Porodi li se u vašoj sredini smutnja i razdor? Ja ću vam povratiti slogu, sačuvati mir i ljubav. — Je li tko teškim grijehom izgubio moju milost? Ja ću mu srce ganuti na pokoru. — Kucne li komu od vas zadnji, odlučni čas? — Ja ne ću dopustiti, da mu se duša vijekom izgubi. Svima će vama, svima Srce moje biti stalnim utočištem za života, a osobito u čas smrtni.

„No zato od vas tražim, da vjerno i revno vršite pobožnost k mojojmu Srcu, da u svojem stanu izložite i štujete njegovu sliku, da se njemu, svaki za se i sva porodica zajedno, za uvijek posveti te; da se u svakoj potrebi i nevolji pouzdano njemu utečete.“

Jeste li čuli, dragi čitatelji, što vam govori Božanski Spasitelj, što vam nuda, što li obećaje, ako se vaša porodica posveti njegovu Presvetomu Srcu, te u toj posveti vjerno ustraje? — A nije Glasnik ništa toga izmislio. Sve se to nalazi u spisu bl. Margarite Marije Alakok, gdje nam pripovijeda, što joj je dragi Isus objavio. A možete sve to, riječ po riječ, mirne duše vjerovati. Jamči vam za to amo od Crkve priznata krepost „učenice Presvetoga Srca“, onamo svetost Božanskog Spasitelja, koji je vjeran svojim obećanjima.

A što Isus traži od vas? — Ono isto, što vam je poručio i preporučio po svojim namjesnicima Piju X. i Benediktu XV., naime da se vaša porodica posveti njegovu Božanskomu Srcu, da ga učini kraljem i središtem svojim; da njegovu sliku u svojem stanu postavite, ne u kakav zabitan kut, već na odlično mjesto, gdje će je svaki vidjeti, koji vam dolazi; da se pred njom često zajednički njemu molite, da se Presvetomu Srcu njegovu pouzdano utečete u svakoj potrebi i nevolji.

Što velite na to

dragi čitatelji, oci, majke, djeco? — Ako ste prije možda prečuli, sada ste svakako čuli! Ili ako ste dosada oklijevali, da se odazovete, hočete li i nadalje? Zar se poziv sv. Oca pape Pija X., Benedikta XV., samoga Božanskoga Spasitelja tiče svake kršćanske porodice, samo ne vaše? Ili samo vama ne treba onoga blaga, onih milosti, što ih dragi Isus nuda porodicama posvećenim njegovu Srcu?

Zar vi često ne zamijetite, kako je u svijetu oko vas mračno i studeno ko za burne zimske noći? Mračno je, jer svijet ne mari za blago svijetlo svete vjere; studeno je, jer nema u svijetu ljubavi k Bogu ni prave ljubavi k bližnjemu. A ne vladaju li u svijetu bure i oluje neukročenih strasti, zavisti, mržnje, opakosti, te nerijetko potresaju i vašom kućom?

A kako je kod vas samih, drage kršćanske porodice? Ako Isus nije svijetlo vaših očiju i žar vaših srdaca, bit će i kod vašega domaćeg ognjišta mračno i studeno; a oluje, što vani briesne, i u vašu će kuću navaliti kao kroz otvorena vrata i prozore.

U dobar čas dakle, kad sam dragi Isus zakuca na vaša vrata, stupi na vaš domaći prag, nudajući svaku zaštitu i pomoć, ako se vaša porodica posveti njegovu Presvetomu Srcu.

Koja dakle porodica još nije obavila tu posvetu, neka je obavi što prije i što svečanije, recimo na blagdan Srca Isusova. Dotle imate kad, da se točnije raspitate i smislite, kako ćete to što ljepše učiniti. A međutim si namah, ako nemate, nabavite lijepu sliku ili n alen kip Srca Isusova. Dogovorite se sa svojim duhovnim pastirom ili s drugim svećenikom, i pripravite se što bolje na taj znameniti dan, devetnicom i primanjem svetih sakramenata.

A dragi će Spasitelj radosno primiti posvetu vašu i reći će onaj dan, ko što je rekao Zakeju: „Danas dode spasenje kući ovoj!“

Kamilo Zabeo, D. I.

Kako da se provede posveta obitelji, pisao je Glasnik već prošle godine. Sada je uredništvo izdalo posebnu knjižicu o tom pod naslovom: „Savremena pomoć obitelji“ Razlaže se u njoj o ljubavi Spasiteljevoj prema obitelji i kako će obitelj da mu uzvrati ljubav, e da se tako pridigne i sačuva. Dohro će doći kao priručna knjižica obiteljima, koje se posvetile Bož. Srcu, da se u njima plod posvete osigura. Osobito će pomoci braći svećenicima i drugim revniteljima, da se po sv. Ocu papi toll vruće preporučena posveta Presv. Srcu što većma prošli.

Dobiva se kod Uprave Glasnika za 80 fl.

Proslava svetkovine Srca Isusova.

Štovatelji Božanskoga Srca!

Cetiri smo svetkovine Presvetoga Srca proslavili uz gruvanje topova i zveku bodova. Jedni na bojnim poljanama u napinjanju svih sila duše i tijela; drugi na domu u stradanju i tihim žrtvama... K Srcu Isusovu gonila nas Želja za životom, miron, pravdom; gonio nas strah za dom i rod; strepnja nad životom naših milih; gonila nas tuga k vrelu utjehe; siromaštvo k najboljem pomoćniku; nemir k Srcu milosrđa punom.

Prilike se još ni sada ne izjasniše, jer slabost ljudska traži još i sada od nas slične žrtve. Ipak je toliko već i sađa jasno, da imamo dosta razloga zahvalni biti Božanskomu Srcu. Naši se mili s bojnih poljana u velikome broju povratiše; naši krajevi ostadoše od ratnog pustošenja prilično pošteđeni; skrajna bijeda kao drugdje k rama se ne navrnu; za narodnu su nam budućnost bolji izgledi, nade li se u nama samo ljubavi i mara. U koliko sami ne stavimo zapreka, Bož, je Srce uslišalo molbe naše. A hoće li se ono morati potužiti ko nekada: „Ne nade se, koji bi se povratio i dao Bogu hvalu.“ Lk. 17, 18. „Zahvalni budite!“ Kol. 3, 15.

Pred Bogom smo svi prosjaci. Povrh osobnih, imademo i općih narodnih potreba, a nada sve, da nam Bož. Srce očuva vjeru i poštjenje od tame, koja hoće da nas zastre. Valja nam dakle poteći Presv. Srcu i dalje smjernim prošnjama.

Ali ne budimo samo prosjaci. Raširimo jednom srce, da mu poklonimo osjećaj sinova i kćeri. Naš Otac se vrijeda! Pružimo mu zadovoljštinu! I toliki katolici ogriješite si duše kao otimači, skvrnitelji, razbojnici. Naša revnost i žar neka razveseli zajedničkog nam Oca. Povratimo mu javnim stupom povrijedenu čast. Javnim potrebama i obvezama udovoljimo i javno.

Najljepša nam se tome pruža prilika u mjesecu lipnju, mjesecu Srca Isusova. Zajednička pobožnost u crkvi pred oltarom presv. Srca ili u obitelji pred njegovom slikom; zajednička sv. pričest; a osobito njemu za ljubav podnesena bol i učinjena dobra djela, — bit će barem neka otplata zajedničkog duga zahvalnosti i naknade.

Na vrhunac žara i ljubavi doprijet ćemo koncem mjeseca, baš na svetkovinu Bož. Srca. Zapovijedani inače blagdan sv. Petra i Pavla pada baš na nedjelju, pa ćemo to laglje moći dva dana prije, da po želji Srca Isusova pristupimo sv. pričesti, da obavimo klanjanje i otpošnju, da proslavimo svetkovinu Bož. Srca u sam petak.

Slijedeće pak nedjelje neka nas se što više iz svih krajeva nade u svetištu Srca Isusova u Zagrebu. Ondje smo u zajednicu i do sada nalazili utjehu i obodrenje; ondje iskažimo svom nebeskom kralju naš poklon, naknadu i prošnju. Tijelovo očituje našu vjeru; prosni dani naše ufanje; Srce Isusovo neka zasvjedoči našu ljubav!

Mi svi osjećamo pogubni utjecaj vjerskog nehaja i sumnje. Priuštimo si dakle, da nam duša osjeti i zajednički utjecaj vjere i ljubavi plemeniti srdaca, što se sabiru na blagdan Srca Isusova u njegovom svetištu! Nijesu doduše ovakvi javni istupi sve što je katoliku u javnosti činiti; neka oni ipak budu početak, poticaj i jamstvo, da će učiniti i drugo! Tko se vije pod zastavom Srca Isusova, zastavom ljubavi, znat će i svestrano udovoljiti zapovijedi ljubavi, bit će potpuni učenik Isusov, bit će potpuni katolik.

Molimo velečasno dušobrižno svećenstvo, da upozori vjernike, napose pak članove društava Srca Isusova, na ovu zajedničku proslavu; pa ako bi se olakšale prometne prilike i štovatelji se presv. Srca odlučili gdje u većem broju na zajedničko hodočašće, neka bi nas o tom pravodobno obavijestili.

*Savez vojske Srca Isusova.
Palmotičeva ul. 31.*

Tko je kriv ratu?

Piše vojni superior Msr. Matija Rihrtarić.

Getiri godine pisala su u mojoj kancelariji dvojica, trojica, pače i četvorica što vojnika, što vojnih svećenika u ratu pale i u bolničama po Hrvatskoj umrle vojnike. Kad sam uzimao ove debele knjige, matioe umrlih, u ruke, toliko sam puta uzdahnuo: Koliko je tu mlađih, prije kratkog vremena zdravih vojnika, naših mlađih muževa i sinova upisano! Kako kod mene, tako je bilo i šesnaest drugih mjesta, u kojima su bile kancelarije vojnih superiora. A koliko je umrlih vojnika, koji nijesu nigdje upisani, i za koje se smrtni list dobiti ne može — Bog sam znade.

Bože moj, tko je tomu kriv?! Tko je krivac ovoga strahovitog rata? Vele, da otkad svijet postoji, nije bilo tolike strahote, užasa i grozote. Svaki krivio svoga protivnika.

A tko je zapravo kriv? Ja velim: Svi! Naši grijesi, naši veliki i teški grijesi, oni su krivi; a po tomu su svi, koji su ratovali, krivi ratu. Da je bilo u narodima vjere, žive vjere, i da je bilo ljubavi, one ljubavi, kojoj je temeljem vjera, nije moguće, da bi do te krvoločnosti došlo. Ako ništa drugo, držali bi se ljudi onog najpostenijeg načela, što nam ga na srce stavlja sveto Pismo: »Što ne čes da drugi tebi čini, ne čini ni ti drugomu«. Ali, gdje ne i na vjere, ne ima ljubavi, a gdje ne ima ljubavi, uvuče se mržnja, jal i zavist, i tu se onda ugniježdi grijeb, tu gospodari onaj, komu se grijehom služi, davao.

Što zapovijeda Bog.

Bog je Bog, otac, g spodar. Mogu ljudi Boga prokljinjati, kako to i čine, mogu mu se ratati, možu govoriti: Šta Bog, kakav Bog! kako to i mnogi govore; Bog ostane ipak Bog, otac, gospodar. »Ja sam gospodin Bog tvoj, ne imaj drugih bogova do mene«. Što boće dakle, što zapovijeda dragi Bog? Na ovo znade odgovoriti svako malo dijete pučkih škola: Bog boće ponajprije, da ga ljudi spoznaju, da ga ljube, da mu služe. Kako? Čujte. Stotinu sam puta rekao na propovjedaonici i pisao sam u Glasniku, i ako kad budem opet propovijedao i pisao, reći ću i napisat ću opet: imade na svijetu mnogo stvorova, većih od čovjeka, imade mnogo stvorova, jačih od čovjeka; imade stvorova, koji

lijetaju po zraku bez aeroplana i plivaju morem bez podmornice. Imade stvorova, koji trče, da ih čovjek ne može stići. Imade stvorova, koji imadu ove i mnoge druge prednosti, koje je Bog dao ovim stvorovima, a čovjeku ih nije dao. Jedno je dao Bog čovjeku, i to samo čovjeku — o angjelima ne govorim — i nikojem drugom stvoru, a to je razum. A zašto je dao čovjeku, i samo čovjeku? Očito zato, da čovjek, stvoren na sliku i spodoba božju, razumom svojim Boga spozna i ljubi. A čovjek? Što on?

Kletva je velik i po sebi težak grijeh. Ipak čovjek, koji Boga psuje i proklinje, spoznaje ga, i jer ga psuje i kune, priznaje već tim, da Bog opstoji. Prokl nje ga, ali priznaje, da je Bog — Bog. Imade ih pak dosta, imade ih mnogo, koji Boga ne će da priznaju koji Boga niječu, koji u novinama, brošurama i knjigama tobože dokazuju, da Bog ne opstoji, Boga da niti ne ima! Imade ljudi, učenih, koji su čitali mnogo, učili i naučili mnogo, napisali i dali stampati mnogo toga, pa bi htjeli dokazati i druge naučati, da je vjerovati u Boga glupost, da je Bog popovska izmisljotina, da Boga uopće nema. Vjeruju li ovi ljudi to u srcu i jesu li o tom osvđenočeni, ne znam. Ali žele dokazati i naučati to, da Boga ne ima. Pa ako toga možda u srcu i ne vjeru u, žvu ipak tako, ko da Boga ne ima. I ovim ljudima je razum dao Bog, i tim razumom bi ga ne samo mogli, nego i morali spoznati. Oni taj razum upotrebljuju baš protivno, hoće da sami sebe uvjere, a hoće da uvjere i druge, da Boga ne ima.

Ovo je velik, težak grjeħ, jedan od najvećih i najtežih grijeha. Ovo nijekanje Boga, ovaj prezir Boga, uzrok je teškoj kazni, uzrok je ratu. Stvor ne priznaje svoga Stvoritelja; sluga ne priznaje svoga Gospodara; dijete ne će da spozna svoga Oca.

Ako smo pak Boga dužni ne samo spoznati, nego i ljubiti, poštovati, služiti mu, ja li onda čudo, ako Bog šalje rat, tešku kaznu za teške grjehe? Bog ne bi bio Bog, kad ili ne bi mogao, ili ne bi imao kuraže kazniti zlo, grjeħ. Tu već ljudi hoće i zahtijevaju, da se svako dobro nagradi, a zlo kazni. Pače ovo drugo, da se zlo kazni, zahtijevaju ljudi još i više. Ka i tatovi i razbojnici dobiju odviše slobodne ruke, svi vičemo, da ih treba kazniti. Iste novine to hoće i zahtijevaju. Pravica nije nikakova pravica, ako zlo ne kazni.

A Bog? Drugi Bog? Strpljiv je i ne plaće svake subote. Ali kad cva subota dode, plaća po mjeri i po pravici, pa makar to i boljelo. Dokaz je tomu ovaj rat.

Reći ćeš mi: Koji ne vjeruje u Boga, ne vjeruje ni to, da je rat kazna Božja. Dobro. Ako on toga ne vjeruje, zar zato, što on ne vjeruje, nije rat kazna Božja? Čuj.

Ciganinu prijetili i govorili: ciganine, dobit ćeš batina. Gospodine, odgovara ciganin, ne ćeš dobiti batina; batina više ne ima. I opet mu govorili: ciganine, ako se ne opametiš, dob t ćeš batina. Ne ču, gospodine dobit batina, batina ne ima, tjesi se ciganin, i ruga se. Jednoga dana našao se ipak netko, i dade donijeti u dvorište sudbene kuće klupu, i dade dovesti ciganina iz zatvora. Svuku ga, povale na klupu i odmjeri mu dvadeset i pet, — prem se ciganin desao: Ne, gospodine, ne; batina više ne ima!

Tako će doći i ona subota, u kojoj će Bog »odmjeriti« bezbošcu, ako mu ovaj rat nije dosta velika kazna. I ne će mu pomoći isprika, da nije vjerovao.

Ne trebamo vjeronauka.

Ovakovo buljenje na Boga i na vjeru, kakovo se zadnjih mjeseci čulo u našim srednjim školama, ne znam, je li se ikada čulo u hrvatskim školama?! Mladići, najvećim dijelom još djeca, hoće da si olakšaju trud i rad, hoće da si olakšaju nauke. A kako će?! Mladi kos fučka, kako nauči od starijega. Što će nama Bog, što će nama vjera?! Ne trebamo vjeronauka. Vjeronauk neka se ukine! Guraju nas u nebesa „kuda mi ne ćemo da idemo, rekao je tom prigodom jedan dak.

Bože moj, znadu li ti mladići što govore, što čine? Ne, ne znadu. Vele i govoriti se, da nije toga i takova fučkanja »odozgora«, ne bi se to činilo. Vele: Čemu tjerati mladića, da uči ono, čega ne će da uči, u što ne vjeruje? Kako je meni u kada, kad sam polazio gimnaziju, grčki jezik bio težak, i nerado sam ga učio misleći i umujući: što će meni grčki?! Ipak sam ga učio, jer je bio propisan. I danas mi nije žao, da znadem još ono malo, što sam naučio, jer tako laglje razumijem mnoge stvari iz sv. Evangelijsa, koje je prvočno grčki pisano. Pa hrvatski! Što će ja učiti hrvatski, govorio sam sebi, kad me sama majka naučila hrvatski i hrvatski govorim! Danas vidim, u kolikoj sam bio bludnji, kako sam se varao. A zar ćemo potrebu vjeronauka izjednačiti s potrebom grčkoga jezika?! Ako koji ne vjeruje, nije l. upravo za njega najpreča nužda, da uči, te dode do spoznaja Boga i vjere? Ne će li da Boga prizna, nije vrijedan, da se dalje pušta u škole i po tom u vodstvo naroda. Bezbjerske su njemačke i druge skole progisale državu — Bogom, a oni, koji su to u njima naučili, služili su državi kao Bogu. Kad su u činovnike i narod ulijali strah pred tim »bogom«, mogli su za tog »boga« voditi ovako krvavi rat.

Katolik i katolički svećenik, svećenik Boga ljubavi i pravde našao se pred tom silom, koja je svakako htjela ili morala u boj. Što će onda drugo, nego da čovjeku iz zla u koјe srće, pribavi barem pred Bogom pravde i ljubavi zaslugu za vječnost, za dušu.

Nije dakle on produživao rata, nego nevjera odgojena u bezbožnoj školi Raširli li se ta nevjera u školama još više i u nas, stići će nam narod i još veće zlo, nego je i sam ovaj rat bio. Stoga valja, da proti bezvjerstvu u školama svim silama radimo. Moliti valja nebeskoga Oca da nam očuva škole i našu djecu od bezvjerstva. Ali valja, da i prosvjedujuemo svi, prosvjedujuemo najžešće proti tomu, da nam učitelji, pro-

Sinko moj! Kad si me učinio Majkom milosrđa, molim Te, smiluj se grješnike svijeta!

fesori i vode prosvjete naše uvlače bezvjersvo u škole. Prosvjedujmo! Škola ima biti mjesto sveto, u kojem se na prvom mjestu poštuje Bog!

Češće spominjem i pripovijedam ovaj dogodaj. Bio sam u trećem gimnazijalnom razredu. Bila ispjed. Kako se nijesam običavao gurati kod ispjedaonice, da dođem prije na red, došao sam među zadnjima. Onog puta bio sam zadnji i čekam dok svećenik ispjedi onoga na drugoj strani ispjedaonice, onda ču kleknuti ja. U to dođe moj profesor, primi me tihano za ruku, povuče me na stranu, i klekne u ispjedoniku on. Kad je bio gotov, kleknuo sam ja. Da se je moj pak katehet tri mjeseca pripravljao za propovijed, ne b' o u meni proizveo utiska, utiska najveće plemenštine što ga je proizveo moj profesor. Danas takovo šta nije moderno, danas ne trebamo ni Boga ni vjere; a kamo li ispjed!

Gospodo učitelji, gospodo profesori, odgajajte mladež u strahu Božjem, prištedit ćete narodu mnogo kazan Božju.

Božji, ne vražji duh neka vlađa u našim školama! Ako i nije sama ova pojava u nas uzrok rata, bezvjersvo ješt.

Narode, hrvatski narode, ne daj, da se tvoja dječica, tvoji sinovi i tvoje kćeri, u školama odgajaju u bezvjersvu!

(Nastaviti će se).

Ljubavi ljubav!

*O Boga našeg Srce sveto
Koli žarko ljubiš nas.
Kad prijesto slarni nij' Te smeto,
Da se sniš za naš spas!
Ljubavi ljubav vratimo,
Srca mu svog ne kratimo!*

*O Kralja našeg Srce sveto,
Koli nježno ljubiš nas,
Jer mjesto zlata trnje kletlo
Kraljevski Ti utes vas!
Ljubavi ljubav vratimo,
Srca mu svog ne kratimo!*

*O Vode našeg Srce sveto
Koli silno ljubiš nas,
I pod križ teški rame eto
Skući na naš bolni glas!
Ljubavi ljubav vratimo,
Srca mu svog ne kratimo!*

*Prisegni vjernost Božja ćeto
Vodi takeom za vas čas,
I ne kaj se, jer Srce sveto
Plamti, bukti, ljuhi nas!
Ljubavi ljubav vratimo,
Srca mu svog ne kratimo!*

Jek.

Ivan Kroaze. D. I.

Svjetlo svijeta ugledao je u Marsilji, gradu južne Francuske godine 1656. Kad mu bilo 21 godina, stupi u Družbu Isusova. Bijaše izvrstan bogošlov, izvrstan odgojitelj mladeži, a ne manje i pobožan redovnik. Toga radi obnašao je u Družbi razne odlične i važeće službe te bio poglavarem u raznim redovničkim kućama, a napokon i provincijalom u Lionu. Tu se upoznao s o. Kolombjerom i iza njegove smrti s njegovim spisima. Doskora upoznao se i sa sestrom Margaretom u Pareju. Glasovit je postao po svojoj zlatnoj knjižici. *O pobožnosti k Presv. Srca Isusa Krista našega Gospodina.

G. 1686. sastavila je s. Ivana Magdalena Žoli (Joli) od Pohoda Marijina knjižicu od nekoliko listića, u kojoj su bile litanijske Srca Isusova.

nekoliko molitvica na čest Presv. Srcu Isusovu. Sestra je poslala jedan takav primjerak, rukom dakako pisan, i s. Margareti. Ova se tomu veoma obradova te otpisa sestri Ivani, da će ta knjižica mnogo doprinijeti štovanju Srca Isusova, da će se jako raširiti, ali da će njoj pribaviti nesto neugodnosti i poniženja. Knjižica dobi biskupsko odobrenje, bude stampana te se za čas razgrabi. I Margareta dobi nekoliko primjeraka te posla jedan u Lion. U jednom pismu opisuje, što se sve tamo s tom knjižicom dogodilo.

»Ta je osoba, kojoj je naime ona poslala knjižicu, piše, »pokazala spis nekom mlađom ocu (Družbe Isusove), a ovaj ga pokaza svojim mlađim gojencima u tamošnjem zavodu. Ovima se knjižica tako svidjela, da su je na jagmu stali prepisivati, te pobožno moliti litanije i ostale molitvice. Djeca to pokazale opet drugima, pa se i ovi obradovače i zaželile s tu knjižicom. Ali kako se nije moglo u tolikom broju prepisivati, u kolikom se tražilo, zamoliše osobu, čija je bila ta knjižica, neka ih pobliže uputi u tu pobožnost, a oni da će knjižicu dati stampati. Natjecahu se, tko će podmiriti troškove tiska. Neki mlađi radnik ponudi se tako zauzeto, da mu se moralo udovoljiti. Uzeše se dakle dogovarati s nekim glasovitim knjižarom u Lionu. Ovome se tako i svidje pobožnost k Srcu Isusovu te se ponudi, da će knjižicu stampati o svom trošku. Tako je nastalo plemenito natjecanje između njega i mlađog čovjeka, koji se bio već prije ponudio. Ovaj mlađi radnik napokon pobijedi, zaista knjižicu i ode s njom k svom prijatelju, da je malki proširi. To je proširenje izradio jedan vrlo pobožni redovnik.«

Taj »vrlo pobožni redovnik« nije bio niti drugi nego o. Kroazu (Croiset). On doduće ne spominje svog imena nigdje; ali se to znade s druge strane pod izvjesno. U drugom poglavljju prvoga dijela knjižice kaže on izrijekom, da je te dodatke dodao na brzu ruku, bez dugog premisljavanja, bez ikakvog rasporeda i ne pazeći nimašo na književnu stranu dijelca. Knjižica je u prvom izdanju brojila 123 stranice. Za godinu dana sva se naklada raspačala. Pa i drugo izdanje razgrabilo se u malo tjedana, tako te se u kolovozu g. 1689. već nije mogao dobiti nijedan primjerak.

Kroaze je poslao Margareti tri primjerka te ju izvijestio o uspjehima, što ih je ta knjižica polučila u Lionu. O tom piše Margaretu dne 22. listopada glavarici u Mulenu: »Pišu nam iz Liona, da je milina gledati, kako se ovdje širi pobožnost k Srcu Isusovu. Spomenute tri četiri grada, gdje se ta knjižica stampala; među tima je i Marsilja, gdje se rasirila u hiljadu primjeraka. U svih 27 redovničkih kuća tog grada zavela se ova pobožnost, podigli se oltari i kapelice. Kad su tamošnji stanovnici čuli za ovu pobožnost, zamoliše svoje propovjednike, da im ju pobliže protumače. U manje od 14 dana tako se to raširilo, da je upravo nevjerojatan broj pobožnih duša pristupao prvoga petka k svetoj prijesti.«

O. Kroaze zamoli tom prilikom s. Margaretu, da mu priopći svoje misli i želje o toj knjižici, te je uzmogne što bolje dotjerati u novom, trećem, izdanju. Margaretu mu doista i pisa. »Moram vam reći,« veli ona u tom pismu, »da su me vaš list i knjižice tako obradovale, te se ne mogah suzdržati od suza. Bačih se pred noge neizmjernom veličanstvu Gospodina našeg, da mu se zahvalim za milost, koju vam je

iskazao odabravši vas za djelo, koje će njemu pribaviti toliko časti. Mnoge će se naime duše pobožnosću Srcu Isusovu s puta propasti privesti na put spasa. A to je baš ono, za čim on toliko žudi; da mu ljudi upoznaju, obljuče i poštuju Srce. Pomoći ove pobožnosti želi on u srcima ljudskim osnovati carstvo svoje ljubavi. Stoga obećaje obilatu nagradu svima, koji će mu pomoći raširiti ovu pobožnost. O kako ste dakle sretni, što se nalazite u broju takvih izabranih! On htće, kako mi se čini, da vas u ime njegovo uvjerim, da mu se ovaj početak (s ovom knjižicom) tako svidio, te je odlučio vama dati sve milosti, što ih je bio pripravio nekom drugom, koji se radi svojih drugih poslova ispričaje, da ne može učiniti, što vi učiniste. Ako se ne varam, (ovo je običan izraz Margaretin, što ga rabi samo u poniznosti, a ne stoga što bi možda sama dvojila o istinitosti onoga što tvrdi), on želi, da vi i nadalje tako činite, ako budeste samo imali inače srčanosti ne obazirući se ni na kakve zapreke i poteškoće, što će ih sotona izazvati, da omete ono, što Gospodin od vas očekuje.«

Napokon ga svjetuje, neka samo prosljedi onako, kako je počeo, jer da svatko radije ima kratke molitve i kratka razmatranja nego li duge i učene rasprave. Kroaze ju u svemu poslušao i prema njzinim savjetima prired o treće izdanje. Ali Margaretu ga neće doživjeti. Već je u travnju 1690. pisala nekoj sestri Dizon: »Javljam vam, da su se oci Družbe Isusove veoma zatzeli za ovu pobožnost. Oni su je uveli u sve svoje kuće. A meni se čini, da sam samo ja ona, koja toj pobožnosti smeta. Zaklinjem vas stoga: molite se, da me Gospodin što prije odazove s ovoga svijeta.« Malo poslije reče opet jednoj drugoj sestri: »Ja ću svakako još ove godine umrijeti, jer već ništa više ne trpim, a opet i zato, da ne sprječavam obilatih plodova, što ih moj Bož. Spasitelj namjerava pestići po jednoj knjizi, koja piše o pobožnosti k Srcu Isusovu.«

Dne 17. listopada iste godine umrije doista Margaret. Tako je mogao o. Kroaze nesmetano da u svoju knjižicu uvrsti i nešto o životu njezinu, a da je ipak nigdje punim imenom ne spomene, te da doslovno navede po dnevniku dubovnih vježba o Kolombjera i glasovite objave Srca Isusova. Tako izdade o. Kroaze svoje djelo u proljeću godine 1691. u trećem znatno proširenom i popunjrenom izdanju. Za sedam godina izdade ga ponovno i u četvrtom nepromijenjenom izdanju, također u Lionu.

Ta je knjižica odonda štampana nebrojeno puta, prevedena je u sve evropske jezike, i najviše je doprinijela, da se štovanje Srca Isusova tako brzo i uspješno na sve strane širi. Kad eto najednom kao iz vedra neba grom: god. 1704 stavi ju sv. Sto ica u broj zabranjenih knjiga! Do danas se ne zna zapravo, što je bilo uzrok toj zabrani. Možebit koje drugo izdanje, koje se nije podudaralo s izvornikom o. Kroazeta. Uza sve to knjiga se, navlastito u Španiji, jako širila i dajje, pa su neki biskupi dali čak i oproste vjernicima, koji bi po jedno poglavje iz te tako izvrse knjige pročitali. Zauzimajući našega neumornog nadbiskupa dra Josipa Stadlera dignuta je napokon godine 1887. zabrana sve Stolice pa je ist nadbiskup preveo tu zlatnu knjigu po četvrtom Lionskom izdanju na hrvatski jezik. Već je odavna knjiga raspaćana te se danas ne može više dobiti. Bilo bi zaista vrijedno i vrijeme, da se ponovno izdade.

Pio IX. i molitva.

Kpapi dolaze ljudi iz cijelog svijeta, te ih on obično prima u skupinama. U takovu se skupinu umiješa i mladić, koji se je isticao napadanjem na vjeru i svećenstvo kao slobodnjak, ali je ipak želio jednom iz bliza videti Pija IX. Za saslušaja se je držao slobodnjak dakako kiselo i hladno. Na koneu saslušaja upita papa, da li ima tko posebnu želju. Na tu riječ neki se prepričiše u njegove molitve, drugi povadiše krunice i medaljice i zaprosiše blagoslov. Videći Pio, kako upravo onaj mladić hladno stoji pred njim, zaustavi se i upita upravo njega:

»Imate li Vi kakvu želju?« »Nikakovu!« odgovori mladić. »Je li Vam otac živ?« »Živ je!« »Mati?« nastavi papa. »Umrla je — suhoće slobodnjak.

»Onda kleknimo skupa i pomolimo se za nju,« reče Pio IX. i položi mladiću ruku na rame.

Iza molitve diže se mladić sa svzama na očima. Dusa je njegova taj čas progledala kao slijepac kod Jeriba. Iz vatikanske palače ode sa čvrstom odlukom, da unaprijed živi kao dobar katolik. To je on pokazao i doista svojim uznim životom.

I u naše doba mnogi stoje postrance, hladni kao hladan kamen za sve što je vjersko i Božje; bježe od crkve, propovijedi, sv. Prćesti.

Upravo ovi trebaju naše pomoći osobite. Tu je naš apostolat, da ih privredemo k toplini i milini samilosnog Srca Isusova.

DAJ, O DUŠE SVJETLOSTI, SEDAM DARA MILOSTI.
UFAJUCIM U TEBE!

Srce Isusovo prijatelj puka.

Što Isus osigurava puku?

1. Vraća i daje čast. Otkada je Isus umro na križu nitko ne mora da robuje zakletom neprijatelju ljudskog roda — davlu. Svaki pa i najzapanjeniji čovjek može lako da ima vedro čelo, mirnu savjest. Neka svijet prezre siromaha koliko hoće, on može biti miran i ponosan, on će biti od poštenih ljudi i štovan, ako je čestit. To pak može biti, jer ga milost Božja posvećuje i jača.

Staleška razlika nije više ono bitno, što dijeli ljude. Kakav si pred Bogom tako si zapravo vrijedan: dobar ili zao, revnji ili mlađi. „Svaki u kom je zvanju pozvan, u njemu neka i ostane. Jesi li zvanjem sluga? Ne brini se, pa ako bi i mogao da se osloboдиš, ti se gledaj usavršiti. Tko je u Gospodinu pozvan rob, slobodnjak je Gospodnji; slično koji je slobodan pozvan, sluga je Kristov. Skupo ste otkupljeni, nemojte se obazirati na ljude“. I. Kor. 7, 20. Isusova dakle nauka, zakon i milost daje puku pravu vrijednost onu nutarnju, kojom je vrijedan časti. „Tko meni služi, čestit će ga Otac moj“. Iv. 12, 26.

Do tog dobra, do časti osobne, mnogo je stalo puku. A tko tu čast najviše gazi? Svaki sam sebi. I puk sam sebi gazi čast, kada voli ko divljan nedjeljom i u polje i u šumu i u krčmu, samo ne u crkvu da se pouči i oplemeni. Sam puk najviše gazi svoju čast, kada poganim jezikom sramoti Gospodara svoga. Sam puk gazi svoju čast, kad se medusobno grize svadama i ganja po sudovima; kada pijančuje, tetura po blatu, a iz usta mu se cijedi. Tko bi te takova cijenio? Vidiš li i u gospodi takovu živinu, nije to tebi isprika, već samo njihova to teža optužba.

Lako ćeš puče spasiti svoju čast od gospode! Spasi je samo najprije sam sebi. Vra i se k Srcu svog najboljeg prijatelja pa si osigurao svoju čast

2. Kako bi to snažno djelovalo i na zdravlje puka da se znade cijeniti! Redio bi sebe, djecu i stan. A čistoča pol zdravlja Odakle bolesti? Jest od slabosti tijela. Ali još više od grijeha. Povarena utroba toliko je puta posljedica neumjerenosti, nečistoće, srđitosti. U bračnom je životu mnogo manje bolesti, gdje se doista kršćanski živi, gdje se privikne na svladavanje, trpljenje. Jačina duha djeluje na tijelo, da otvrđne, postane otpornije. Napose je to, gdje se ljubi rad i nevinost čuva.

Sve ovo pak jest Isusova zapovijed. On daje tome i sredstva da postane moguće i lako. „Riječi su njegove život onima, koji ih slijede i zdravlje su svakome tijelu“. Posl. 4, 22. On je nekoć pokazao toli meko Srce za bolesnike. Pokazuje ga i danas, kad ih tolike lijeći i tješi. No još veću ljubav Srca njegova za zdravlje naroda odaje upravo ova skrb, da ga očuva.

3. Gle kako danas i najveći učenjaci mudruju nad nekim malim, starim knjižicama. Pišu se o njima vozovi knjiga i još im ne mogu iscrpsti svu mudrost. A tko li ih je napisao? Galilejski težaci. To su Evandelja i poslanice sv. Apostola. A tko je te pučane tako izobrazio? Isus učitelj njihov. „Ja ču vam dati govor i mudrost, kojoj ne će moći odoljeti svi protivnici vaši“. Lk. 21, 15.

I danas imade puk zahvaliti ono zdravog znanja, što ga ima svom najboljem prijatelju Isusu i ljubavi Srca njegova. „Idite i naučavajte sve narode“ — rekao je i zapovjedio svojim učenicima. Oni su to smatrali ne možda nuždom kruha, već svojom svetom dužnošću vjernosti prema svom „dobrom Učitelju“. I danas budi Apostolova riječ: „Jao meni ako ne propovijedam“ u tisućama svećenika revnost, da prosvjećuju puk.

Nazoveš li prosvjetom ono znanje, kojim čovjek razumije svijet i pojave u njemu, tada je najveći dio prosvjete pučke dar Srca Isusova. Nazoveš li prosvjetom onu plemenštinu uma i srca, kojom čovjek živi životom njemu doličnim, onda je sva prosvjeta pučka dar toga Srca. Srce Isusovo osigurava puku i prosvjetu, a s njome blagostanje, što iz nje izvire.

Isus trpi za puk.

Kako li se brzo ugasi ljubav mnogih „prijatelja“ puka, kad se nadu za dulje s njime! Nije ni čudo. Njihovo oko, uho, njuh ne može da izdrži; njihova strpljivost, blagohravnost, ustrajnost ne dođaju. Ljubav gori od žrtava. Velike pak žrtve smaže samo veliko srce. Takovo neiscrpivo Srce jest Spasiteljevo. Ono strpljivo snosi sve slabosti puka, ono mu čuva najtrajniju naklonost, ono se zalaže za puk do u smrt.

Svačanje je puka često tako nisko, da bi i dušu dao za jelo i pilo. Tko se ne bi od njega odvratio! I Isus mu mora tu manu spočitnuti: „Tražite me, jer ste jeli.“ Iv. 6, 26. A ipak ih uči dalje. Puk se lako mijenja. Jučer htjede Isusa učiniti kraljem, danas ga oštavlja veleći: „Tvrd je taj govor i tko bi ga slušao!“ Iv. 6, 61. Stoga im se Isus i ne može povjeriti, a i pak pušta, da se sleđnu oko njega te ga gurkaju i gotovo sataru u gnječi. Mar. 10, 9. Upravo svojom ljubavju za puk navukao si mržnju odličnika. „Približavahu mu se grješnici i carinici, da ga čuju. A farizeji i književnici mrmlijahu govoreci: „Ovaj prima grješnike i jede s njima“. Lk. 15, 1. Sav narod mu dode u susret, jer čuše, da uskrise Lazara. A farizeji govoraju međusobom: „Vidite da ništa ne pomaže? Eto sav svijet ide za njim!“ Iv. 12, 18. I na to odlučiš: da ga ubiju.

Ipak je Isus dnevice žeо od puka samo nerazumijevanje i nezahvalnost, a potpuni otpad pri kraju svog rada. Bolno ga se sve to doimlje. Srce njegovo plače. Plače ipak ne radi sebe već radi naroda. „O zemlju će lupiti tobom i sinovima tvojim, jer nijesi poznao vremena pohodenja svojega.“ Lk. 19, 44.

Kako se u vijeću presvetoga Trojstva izjavio Sin pripravnim da se žrtvuje i trpi za rod ljudski, tako se i u vijeću židovskih odličnika zaključiо: „da je bolje te jedan čovjek pogine za narod“ Iv. 11, 50. Puk je svoj dobar dio tome doprinerasao. „Dolje s njim! Raspni ga!“ vikao je bijesan pred Pilatom. A i na križu mu se još rugao.

Pa ipak je i sada Srcem Isusovim odjekivalo: „Žao mi je naroda!“ Iz bolnih usta vinulo se k Ocu: „Oprosti im!“

„Koje je ljubio, do konca ih je ljubio.“ Puk je ljubio i do kraja ga je ljubio. Pokažite mi takvog prijatelja puka!

A ti puče, čime mu uzvišaš ljubav?

/ V.

Zašto se i ti ne bi veselio?

Mučenik u gradu jedva čeka, da može za praznika pohititi kući k braći i roditeljima. To je veselje. Nu veću radost osjetiše djeca, kada m se je povratio otac sa ratišta. Ta djeca kao da gutaju od miline svaku njegovu riječ o bojnim doživljajima.

Posebnu je radost zao Isus izazvati u ljudskim srcima. Iza uskršnja približi se on dvojici učenika na putu u Emaus, te se ugodno razgovara o svojoj muci i prorocima. Iza preloma bljeba isčeznu Isus, a oba učenika pitaju jedan drugoga: »Nije li srce naše gorjelo u nama, kada je govorio putem i tumačio nam pismo?«

Sv. Ignacij Lojolski ugleda jednog dana, kako duša njegova druga i suređovnika Hosiusa ulazi sjajna u nebo. U Ignaciju zavlada tolika slatkoš, da su mu za više dana tekle suze radosnice.

Sv. Stanislav Kostka je iza sv. Pricesti osjećao toliki plamen ljubavi spram Boga, da mu je trebalo vodom ohladnjeti prsa.

Sv. Filip Neri je klicao pod pritiskom ove nebeske radosti: »Dosta, Gospodine, dosta je! Molim te, da sustegnes malko struju tvojih utjeha.«

Ugo Falliz, biskup u Kristianiji (Norveška), prijavljao je u Rimu g. 1900., kako je u sjevernoj Norveškoj takav led zimi, te mnogi njegov svećenik za 2 i vše mjeseci ne može izići iz seoca ili kute. Jedan mu je župnik kazivao, da je morao tako proživjeti 3 mjeseca u uskoj sobi, otkijepljen od cijelog svijeta; dapače nije imao više ni brašna ni drugog jela osim sube ribe. Već se je počelo i to jelo približavati kraju. Nu misionara je u toj osamljenosti često obuzimalo takovo gauće, da je od veselja skakutao po svojoj sobi kao dijete.

* * *

Čtaočel! Jesi li ti kada osjetio »nebesko« veselje?

1. Sigurno čutiš posebnu ugodnost, kada čitaš dobru knjigu, na božni koji list i slušaš u crkvi propovijed. Tu k srcu primas Isusove riječi: »Ko je od Boga, Božje riječi sluša« (Iv. 8, 47) i »Ne živi čovjek od samog bljeba, nego i od svake riječi, koja proizlazi iz ustiju Božjih« (Mat. 4, 4). To je glad duše, o kojoj veli sv. Bernard, da je znak predredenja za nebo.

2. Dakako milinu osjeća tvoje srce, kača n. pr. s romaha nabranis, sirote pomiluješ, znanca očuvaš od prigode grijesne itd. Tu se ispunjuju riječi sv. Ivana: »Ako se ljubimo međusobno, Bog ostaje u nama, i Njegova je ljubav u nama savršena« (1 Iv. 4, 12).

Doduše ove ugodnosti nisu nužne, jer i bez njih možemo vršiti svoje dužnosti spram Boga i iskrnjega. Duševno zadovoljstvo i veselje su slatkiši, koji neka nas potiču na veću zahvalnost i odanost spram Boga.

A.

—————

„Žašto mi je teško vjerovati?“

Ne ču odgovarati onom, koji nevaljalo živi, pa je već utukao vjeru i savjest. On ne pita više: zašto mu je teško vjerovati? Ta on ne će da vjeruje! Odgovaram onom, koji vidi, da je fazumno vjerovati u Boga duha, u život iza smrti i drugo; vidi, da je to plemenito jer usposobljuje čovjeka i čovječanstvo za dostojan život. On bi htio vjerovati; veseli se, kad mu sine tračak djetinje reče, što je imadaše u pripravoj vjeri; on čeze, da mu se vrati... Pa ipak mu je teško vjerovati. Tek što čuje riječ o duši, već se trzne i pomisli: pa nitko je ne vidi, niti čuje niti pipa — kako da je upoznam? Kad mu se reče: sv. Otac papa je nepogrešiv, kad uči kršćansku nauku i život — uzbuduje mu se negodovanje: pa kako, kad jedini Bog sve zna? A tek da mu rečeš: snitno grijesnički zanemariš li nedjeljom sv. misu! Sto, da radi toga poja sata, što bi ga u crkvi proveo, dušu gubim?...

U ovakvim i sličnim prilikama, kao da je posve tup; gusta mu magla zastire vidik; sa zadnjom zvijezdom prestaje za nj u tim časovima sve, što je iznad ove tužne zemlje. Kad pak opazi, da je edvise popustio, osjeća se nesretnim, nemirnim; dapace će i zaplakati. Tuzi je njegovoj i borbi svjedok jedini Sveznajući i — katkada isповjednik. Za to i ja vjerujem, da mu je iskrena bol i dobra volja, kada je otkriva i pita: zašto mi je teško vjerovati?

Što je dakle uzrokom slabog vjeri takovog katolika? O trojem ovisi u opće vjera u čovjeku: o bistrini razuma, plemenitini volje i jakosti milosti. O jednom od ovoga, ili o svem trojem ovisi i slabost vjere.

1. Za vjeru ne treba doduše ni velike darovitosti ni velikog znanja; treba ipak tolike bistrineума, da čovjek spozna: jest Bog i on se objavio. Bistar razum može razloge vjerskih istina jasnije uvidjeti, a samu istinu svestranije obuhvatiti. O razumu najviše ovisi, hoće li razabrati divan sklad među vjerskim istinama, ili će mu iz svake proviri i sto teškoča.

A kako djeluju novije prilike na razum? Da li ga škola i naobrazba prosvjetjuje, bistri? Iza trudnog nastojanja pukog učiteljstva, koje djeci razjasni prve početke znanja, rijetko ćeš naći srednjeg ili višeg profesora, koji bi nastojao, da mladež steče bistre pojmove o svijetu i društvu i pojavama u njemu; pojmove i načela s varne vrijednošći. Škola i cije i tječ današnje naobrazbe traži od čovjeka samo da mnogo zapamti, a manje se brine, da steče vještina misljenja i bistrinu shvaćanja. Pogledaj samo daka, koliki kup knjiga nosi u školu! Sve samo tude prima, a svog uma ne razvija. Koje čudo onda, da bude seoski momak bistriji od svoga druga, koji je pošao u više škole pa mataj i darovitiji od njega bio! Stoga se i ne pokazuje gotovo ni na jednom polju narodnog rada u mlađem paraštu sija duba, nego tek bujnost mašte ili preradivanje tuđih misli. Odatile i ona nesamostalnost misljenja, tako te i pretežni dio naobraženih misli glavama novicara. U tom je i dobar dio krivnje, što svijet dnas drži, da samo ono opстоji, što se dade vidjeti, čuti ili napiçati. Ne pouzdaje se u sigurnu spoznaju uma, već traži u svem očevitost sjetila. Najviše je sko ti pr zna ono što mu dokazeš brojčanom jasnotom računa.

Je li dakle čudo, kad je cijeli današnji parašta tako raspoložen, da je onda i razumu dobrog katolika neka teškoča podvrći se otajstvima vjere?

2. Dobro razvijen um može uvidjeti za svako otačstvo vjere, da ono nije proti razumu. Nije ipak svako otajstvo tako jasno, da bi čovjek bio prisiljen misliti: jest, tako je! kao što je prisiljen misliti i i su 2. Mnoga istina vjere priznaje čovjek tek onda, kad kaže: jest, ja hoću tako misliti. Vjera traži cijelog čovjeka; ne samo razum nego i volju; ne samo misao nego i djelo. Čovjek valja da drage volje prizna nekoga nad sobom, valja da mu se slobodno podloži; valja da iz vjere povuče raključak za življenje: k Onom, koji je nads mnom hoću da dodem, njemu hoću da služim.

A da li današnje prilike katolika pomažu u tom, da mu bude takova volja i odluka lag ja? Sve drugo samo ne tol Oholost, koja u svakom smjeru traži i izdiže svoj »ja« — zarazila je sve. »Vrijediti smocij, imati — biti iznad« — to su današnji idoli. Njima zaneseni dub teško se priklanja pred — Nevidljivim, da bude — »pode. — Današnji odgoj ni javnost ne jačaju volju, nego hrane i pasu sjetlnost. Užitak se samo poznaj tjesni, za duševni se izgubio smisao. Razgovori su društveni bez duhovitosti, umjetnost bez ideja, štivo bez ukusa... Drustveni zahtjevi kose se sa zahtjevima kršćanskog čudovista; ufinili su život po vjeri gotovo nemogućim ili barem ga silno otešćaše.

U tim prilikama katolik živi; one mu zadiru u dušu. Zadiru pak tako, da ga ne oplemenjuju, nego do životinje snizuju. Hoće li mu onda lako biti da kaže: jest, hoću svom dušom vjerovati; za vjeru živim i umirem! Zar nije razumljivo, da mu pod teretom života dode sumnju u buduću nadu?

Laglje vjeruje, koji sve drži ist nom, što mu se kaže. Tako bi zapravo i moralo biti. Ali kako će čovjek danas držati sve istinom, kad ga u svagdanjem životu od djetinjstva tolki već prevarise, a i sam je ne rijetko druge nalagao? Time se stvorilo u njem nepouzdanje u riječ, A koje šudo da se to nepouzdanje protegne i na — riječ Božju.

3. Ne smijemo zabacavati, da je vjera dar Božji, plod milosti. Sva naštojanja uma i volje bez rasjetljivanja i ganuća milosti ostaju kô obradena njiva — ali bez sjemens, sunca i kiše. »Nitko ne dolazi k Sinu, ako ga ne privuče Otac. Iv. 6, 44. Milost se pak privlači s neba poniznom molitvom, revnom uporabom već primljenih darova, djelima milosrđa, a osobito pristupanjem bogoslužju i sakramentima.

Kako opet stojimo danas si duhom molitve? Kako s marom za bogoslužje? Kako s kršćanskom dobrotvornošću? Zar ne odvraca obzir ljudski od prvog i drugog, a zar ne kvari treće? Zar ne zaronjuje čovjeka kruto napinjanje za svagdani kruh u pustu narav, pa mu slabij pogled gore i nadu nadnaravnih pomoći? Zar da ne ostave nikakvog traga u duši izrugivanja svetim stvarima, osobama i t. d.

Kakvo čudo dakle da slabij vjera i u katolika, kad mu se ovako začepljuje treće i najobilnije vrelo jakosti i stalnosti! »Bez mene ne možete ništa. Iv. 15, 5.

4. Ne čudi se dakle, brate, tome, što ti je teško vjerovati, teže nego prije. Dolaze vremena, o kojima Spasitelj reče: »Oslabit će vjera mnogi«. No on dodaje i drugu: »Koji pak ustraje do kraja, taj će se spasti. Onom koji pobijedi dat će mjesto u kraljevstvu momce. Svijest ovih teškoća ne će te napuniti malodušnošću, da klonči i dadeš se vezati lancima nečudoreda te voditi u tamnicu nevjere. Naprotiv! Ovo te osvješćuje. Ta ovo su tek ssvremene napasti i progoni. Vjeru prvih kršćana kušao je progon grube sile; vjeru današnjih katolika kušao progon

i ikvarenog duha. Oni su pobijedili progonitelja strpljivošću i žrtvom života; mi ćemo ga pobijediti prezirom sjetilnosti i žrtvom duha. Isključimo utjecaj zla savremenog duha, što ga ima na nas po štivu, slikama, govorima i t. d. Ojačimo u dobrom smjeru naše duševne moći: razmislijanjem, pitanjem, pobudivanjem čina vjere, ufanja i ljubavi, djetinjom molitvom. Prema Bogu, vieri i Crkvi valja da smo djeca. »Ako ne budete kao djeca, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko«. Mt. 18, 3. J. V.

Jedna noć u bolnici.

Obolio sam. Pozovem liječnika. On mi savjetuje, da se da 'em operirati. Ja se podvrgnem. Prve noći nakon operacije nisam mogao ni usnuti od velike glavobolje. Drugi dan glavobola prestane, ali bolje's me rana. I zaspim odmah s večera. Nisam još pravo ni usnuo, kad me naglo probudi nekakova buka na hodniku. Pitam slugu, koji je uza me sjedio: sta je to vani? Natjeravaju se bolničarke, reče mi. Idite, kažem mu, i recite im, da ih molim, neka se umire. Bilo je to u jednoj vojničkoj bolnici oko 9 sati na večer. Jedva se sljuga povratio, vani nastane smijeh i pred mojom sobom još veća galama.

Bio sam umoran. Boljelo me tijelo; ali taj čas zaboljela me još više duša. Oko 150 bolesnika bilo je u bolnici, među njima i teških. Svakomu bi san dobro došao. A bolničarke, koje su zato tu, da njeguju bolesnike, još ih više ovako surovo muče, i pogoršavaju stanje, čim se zapovjednik udalji iz ureda. Živci mi se sasvim uzrujaše i slušajući buku, koja se bezobzirno nastavljala, počele su mi dolaziti pred oči razne slike, koje su bile u savezu s onim, što se vani dogadalo. Nekoliko dana prije toga usao sam u jednu bolničku sobu, gdje je neki vojnik tužno zazivao za pomoć, a kraj onolikih bolničarki nema ni jedne k njemu. Toga sam se onda sjetio. Potužio mi se jedan vojnik, kako u drugoj nekoj bolnici uzimsaju bolničarke za sebe bolju branu jednostavnih vojnika. I to mi je došlo na pamet. To je pokušala kasnije i meni jedna učiniti, pridržavši si moje vino. Bilo mi je na pameti i o kad se dan prije u svjesnoj sobi čitavi dan bolničarke zabavljale sa zdravim vojnicima. Bilo mi je jasno, zašto su svi čestitiji liječnici onoliko željeli riješiti se svjetovnih bolničarki i dobit redovnice u bolnici.

Sjetio sam se onda i onoga, kako sam prije 8 godina ležao teško bolestan u bolnici kod časnih sestara, kakav je tamo bio i kako je svaki sat danju i noću kroz 5 tjedana prigledavala sestra, da vidi kako mi je. Sve to tako me uzbudilo, da sam opet počeo čutjet tešku glavobolju, a kad je ujutro došao liječnik na pohod, začudio se nemalo, zašto mi je vrućina porasla, dok je kod rane s e bilo u dobrom redu.

Prije nego sam pošao na operaciju, pomolio sam se na samo. U molitvi sam — kako obično druge stvari — tako i ovaj puta operacija posvetio od prilike ovako: »Bože, sve štograd ću pretrpjeti uslijed ove operacije, želim da bude na slavu Tvoju i na spas duše moje i svih onih, za koje se obično molim. U onim časovima noći sjetim se i ove svoje posvete. Eto sad su valjia tvoje boli na vrhuncu, dode mi na pamet — podnesi ih dakle tako, da postignes s njima ono, što si želio. Ali me u to pogradi još jača neustrpljivost. No za čas padne mi misao, kako sam se znao diviti, kad sam čitao, kako su kršćani užasne muke

mirno po inosili sjećajući se muka Isusovih, koji je također trpio, da Boga proslavi i duše spasi. I na to mi zaredaju pred očima tako živo slike iz muke Isusove kao nikada prije: sada kako ga je krv oblijala oči bićevanja, sad kako ga čuškaju vojnici, sad kako sjedi u kutu tamnice izmucen, u krvi, bez njeg... I ja se slobodim, i kakogod mi je fantazija užasnjom preistavlja onu noć, nego je i bila, ponovim svoju posvetu: »Sve ovo, o Bože, neka bude sjedinjeno s mukama Isusovim na slavu Tvoju i spas duša!« Bilo mi je odmah lakše, jer sam bio uvjeren, da sam poradi ovoga čina vednja pred Bogom — kao što je i pred mojim očima bila to vrednija ona češta, koja me je u priljeptivoj bolesti onako uslužno njegovala. Očitio sam, da ne trpim badava, već da će biti to veće koristi od mogućeg trpljenja, koliko su veće boli. Jer ako samo molitvom mogu mnogo uprostiti od Boga, to mogu bolima svojim još više. Molitva je kao srebro, a boli kao zlato.

Sutradan posjetio me je prijatelj. Pita me, što mi je, da sam tako slab. Ispriovijedim mu kakova sam imao noć. Reci to zapovjedniku bolnice, reče mi, on je vrijedan liječnik: sigurno će ih otpustiti. Dā, pak će sutra isto tako e dobit, odvratim ja Imam pravo, povrđi mi on i nastavi: eto brate, to nam donosi nova kultura. Na redovnike i redovnice, koji se zrtvuju za čovjeka iz čiste ljubavi prema Bogu i bliznjemu ludo se mrzi, a za njegovanje bolesnika se postavlja sebične, nedogojene, dapače i ovako pokvarene stvorove. Jest, odgovorim mu, i radi sebičnosti i strasti nekolicine moraju toliki nevoljni biti Izloženi na milost i nemilost prostote.

Svršio se rat. Sastao sam se sa onim svojim prijateljem. U razgovoru dođemo i na to, kako neki rade oko toga, da se redovnice potjera, a na njihova će se mjesta postaviti o Nakove, kakove su tebe dvorile u bolesti — pr mjeti moj prijatelj. E, kad si drukčijih sam svijet ni ne može odgojiti, a Kristom odgojene odbija. *Fr. Bukovac.*

Iz djevojačkih društava.

Djevoj. društvo u Madarevu primilo u veljači 250 u ožujku 300 naknadnih sv. pričesti.

Djevoj. druš. u Rasteliniči kraj Siska primilo je u siječ. 125, u velj. 146, u ožu. 191 naknadnu sv. pričest. Isti je društvo ove korizme obavljalo lijepu pobožnost na čast žalosne Majke Božje. Kapela žalosne Majke udaljena je 1½ s. hoda. Ovdje bi se djevojke sastale, molile najprije žalosnu krunicu, iza toga križni put i pjevale Stala Majka. A svake mlade nedjelje, kada je Presveto izloženo, obavljaju klanjanje.

Djev. društvo u Gor. Stubici lijepo cvate. Broj 220 članica i 10 revniteljica. Revno prima sv. sakramente. — Prošle godine umrlo 9 članica.

Djevoj. druš. u sv. Nedelji primilo mjeseca ožuj. 150, revniteljice 40 naknadnih sv. Pričesti.

Gornja Jelenska. Djev. druš. lijepo napreduje. Poudalo se mnogo revnih djevojaka na lijep izgled drugih. Poprečno prima društvo 64 nak. sv. pričesti. K Uskrsu pristupiće sve zajednički.

U Vrtlinskoj primilo djev. druš. mjes. velj. i ožuj. 30 sv. pričesti.

Javlja se i novo osnovano djevoj. društvo u Ivancu 161 članica sve primiše naknadnu sv. pričest i preporučuju se u molitve za ustrajnost.

Jednako se preporuča novo osnovano djevoj. društvo župe Mače te javlja da u mjesecu ožujku članice primiše 850 naknadnih sv. pričesti.

Glavarica Katica Galinić iz Sela kraj Siska izvješćuje, da u veljači primiše 23 sv. pričesti. Na svetkovinu sv. Josipa obavljale su članice pobožnost pred presvetim Sakramentom proboravivši čitav dan u crkvi, moleći krunicu Gospinu i krunicu zlatnu.

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovu je slast savjeta evandeoskih.

Ljubi i Srce moje učit će te poniznost i krotkost Blago onima, koji u tišini svoga srca slušaju glas moj i koji se dragovoljno pođažu savjetima mojima.

Duto kršćanska, kad mi pokloniš svoje srce, onda ćeš okusiti slast moje bozanske dobrote. Ljubit ćeš ne samo zapovijedi Božje i crkvene, nego i savjete evandeoske: s rođaštvo, poslušnost i čistoću. Ali potpuno ih na ćeš shvatiti bez priprave, koja se sastoji u tome, da zaboraviš lažna nače'a svjetovna i da u molitvi tražiš ovu skrovnu znanost, koja je neshvatljiva bogatima i oholima, a ipak nisti kraljevstvo sotone.

Slušaj, dušo kršćanska, moj nauk! Onaj, koji hoće biti velik pred očima mojima, valja da bude ponižen, zapostavljen, prezren. Koji želi moja dobra, mora se odreći dobara zemaljskih. Koji teži postati mojim pouzdanikom i prijateljem mojega Srca, mora trpjeti, jer bez trpljenja neima prave ljubavi. Koji hoće da me nasleduje, neka buđe poniran i krotak, jer sam ja sišao na zemlju, da služim, a ne da se dadem posluž vati. Mnogima se čine ove riječi teške. Blago on ma, koji ih shvate i provedu.

U Srcu Isusovu se uči revnost za spas duša.

Ljubi i Srce moje naučit će te koliko vrijedi jedna duša.

O Gospodine, dopusti, da ti mogu privesti što više duša! — Ah, kako je moćan i upliv na taj poklik na presveto Srce Isusovo. U njemu plamti žar ljubavi i prelazi na one, koji njime u doticaj dolaze. Jest, dušo kršćanska, odgovara joj Isus: ljubi braću svoju, kao što ju ja ljubim. Ja sam za njih dao krv i život. Pomogni li i jednoj samo duši, da se spasi, spasit ćeš svoju vlastitu.

Nastoj, da tu svetu revnost, te svete plame čiste ljubavi zadržiš ostavši vazduh sjeđinjena sa Srecem mojim. Sredstva, kojima se u tu svrhu možeš poslužiti, jesu: postojaća molitva, budnost i poniznost. Da istrgneš koju dušu iz pandža sotone, treba da se borиш, trpiš i branиш: jer će se on, da ti ugrabi plijen, koji si mu otela, baciti na tebe kašičući lav, uzvitlat će proti tebi opski svijet, krajem je on poglavica. Ali, ako te zaštitice moj križ, ne boj se! Pobijedit ćeš, kao što sam i ja pobijedio svijet i njegovog kolovoza.

Ljubi i Srce moje naučit će te, da bude vrijedni duša.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu vasa potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može izvršiti. — Svome obećanje udovoljava svatko, ako zahvalnicu u rednijem posalje, makar je ono i ne oglašlo. Za oglašavanje se plaća se ništa, a dragovoljni misionari upotrebjavaju se za raširenje Glasnika.

Dar Duha Svetoga.

Hrvatska. — Prije dvije godine oklevetaše zlobni jezici milu mi sestru, a nju je to vrlo žalostilo i u zdvojnost tjeralo. Videći je tako žalosnu pobojaš se za njezinu i onako slabo zdravje. Tješila sam je, kako sam znala i mogla, ali sve badava. Nijesam već znala, što da počnem. Sjetim se tada najboljeg Tješitelja, što ga samo Bož. Srce ljudima obećalo, Duha Svetoga. Obecāam, da će njemu na čast moliti, neprijateljima oprostiti i u Glašniku se zahvaliti. Molitva bi mi uslišana, neprijatelji postideni, draga sestra utješena. Zahvalna srca priznajem to, i želim svaku čast da dadem Duhu Svetome, Bož. Srcu, Blaženoj Djevici i sv. Josipu, moleći i na dalje njihovu svetu pomoć.

„Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!“

Hrvatska. — Zapao sam u bojnu liniju g. 1915. Na ruskom ratištu vatra iz dana u dan, iz mjeseca u mjesec ili češ naprijed ili natrag jedno te zlo od trojega čeka: rana, robstvo, smrт. Drugova oko mene svaki dan manje, a i sam hodam na tri dijela mrtvog. Hoću da se bolestan javim, kadno osjetim u sebi neki žar i padam. „Isuse, sine Davidov, smiluj mi se!“ — ostalo mi u pameti iz sv. Evangelijskog, to sam zazivao prije, to sam ponovio sada... i nadoh se u robstvu. Dvaput htjedoh uteci, ali se nije dalo. Tako odrobovali tri godine dana.

Smrt mi bila za vratom i tude po više puta, osobito kad me sili, da pogazim prisegu. Mislio sam prije ipak na dušu, nego na život, pa mi evo sve na dobro izšlo. Zavjetovah se drazom Spasitelju, ako mi dade vidjeti još dom i rod, da tu sav svoj život štovati njeovo Presv. Srce i prečisto Srce Marijino, a napose mu posvetiti mjesec lipanj, da u njem ne bude smrtnoga grijeha i da obavim svetu ispojivu i primim svetu pričest.

Pretrpio sam još mnogo toga za revolucije i na povratak, no na koncu eto me ipak živa i zdrava kod mojih milih, da se zahvalim Božanskom momu Izbaštitelju kličući mu: hvala i slava toliko puts, koliko je na nebu zvijezda i u moru pijeska!

Litanje svaki dan.

Hrvatska. — Bio sam pozvan u vojništvo. Mislim, da se ne moram sti-

diti, što bih bio volio svoju zemlju obradivati, nego pušku nositi. Molio sam dakle cijeli mjesec lipanj dnevne litanijske Presv. Srca Isusova, da me ono oslobođi nemile službe i pogiblj. Obecāao sam još, ako me doskora izbavi, da će učiniti devenicu njemu u čast, dati služiti sv. Misu i javno se zahvaliti u Glasniku. Domala sam doista dobio dopust na četiri tjedna, pa sam stao izvršavati svoje obećanje. Nakon dopusta kod nadpregledbe bio sam potpuno oslobođen vojne službe. Hvala na tom daru Bož. Srcu i prečistom Srcu Marijinu!

Zabrinuti otac.

Dakovština. — Prošle godine objele moje obje kćerke: najprije mlada, onda starija.

Obje su bile opasno, osobito mlada. Jer mi je daleko namještena kano učiteljica, a liječnika ne bje pri ruci, bilo mi se bojati i najgorega.

U svojoj stiscu utekao sam se devenicom najodanije i najvećom nadom. Onima, koji su pravi pomoćnici bijednoga čovjeka: presvetim Srćima Bož. Spasitelja i njegove presvete Majke. Kao neku malu dopunicu svojim žarkim uzdasima obećao sam i nezvanični darak za potrebe svetišta posvećena Srcu njegovu.

Moje pouzdanje bilo okrunjeno najboljim uspjehom, jer su mi obje kćerke posvema ozdravile.

Zahvaljujući se najdubljom zahvalnosti i strahopocitaju presvetim Srćima radosno kličem: Slava Im čast i dikal!

Renovat će iz zahvalnosti.

Zagreb. — Evo me da ovim putem izrečem svoju najtopliju zahvalu Bož. Srcu Isusovu, koje me je nebrojeno puta помогло. U svakoj se nevolji rado na Nj obraćam i na Njegovu svetu Majku, a i sv. Ante dugujem zahvalu. Jedino Njihova me pomoć u tom teškom času drži i bodri, da ustrajem, te će mi biti najveća radoš, ako mogu i druge na to navesti, da štuju Presveto Srce Isusovo svom snašćem. Preslaba sam, te inako ne mogu da Mu se odužim, stoga mu se javno zahvaljujem. Bilo hvaljeno i slavljen Presv. Srce do vijeka!

Zbornik—gimnazijalac.

Vjekoslav Pavić, (* 1889. † 1909.)

Piše: Josip Predragović, D. I.

Na tihom zagrebačkom Mirogoju, u čedni, ali mali grobni humak usaden je križ s ovim natpisom: „Ovdje S'avko slatko sniva, duša raj mu već uživa. U devetnaestom ljetu, u života nježnom cvijetu: Bogu, ljudma drag i mio, zemlji ne — već nebu zrio. Svoje majke on jednak i nebeske Majke sinak u grob hladni brzo pade, Bogu čistu dušu dade. S neba Slavko svima zbori: Sursum corda — srce gori!“

U tim je riječima ukratko ocrtao tok života i značaj onoga, čije mrtve ostanke gomila krije — Vjekoslava Pavića. Rođen je Pavić dne 29. kolovoza 1889. u Orijovcu. Otac mu je bio općinski upravitelj. Prva dva razreda gimnazije svršio je u Požegi, a treći započeo u Sarajevu, kamo mu se maika Vilma, udovica, preselila. Tuj bi doskora primljen u dačku kongregaciju Marijinu.

Nije se Pavić zadovoljavao time, da sam štuje bl. Gospu, nego je svojim primjerom i zgodnom riječju umio i druge poticati na pobožnost: vodio bi ih u crkvu na propovijed te ostao s njima sve do konca blagoslova. Kako je pri tom apostolskom djelu postupao, pokazat će ova crtica. Kada je jednom zgodom poveo sobom dvojicu drugova u crkvu, reče im: „Hajdemo samo malo u crkvu!“ Doskora započće propovijed. Drugovi njegovi hoće da otidu iz crkve. Nu Pavić im prišapne: „Ostanimo!“ Stušaju propovijed; poslije propovijedi okrenuše se drugovi i htjedoše opet izaći. A Pavić? „Ne, ne ne čemo“ reče, „dok se ne svrši blagoslov!“ I zaustavi obojicu do kraja b'agoslova. Došavši kući radosno će majci: „Mama Isusa sam razveselio. Dvojicu sam drugova poveo u crkvu i zadržao ih sve do konca bl. goslova!“ Apostolska je revnost domišljata!

Drugovi njegovi štovali ga kô andela i nitko se ne bi usudio u prisutnosti njegovoj štognj nepristojno govoriti. Ali i on se pomno čuvao drugovanja s pokvarenim i razuzdanim mladićima, niti bi ikada išao u kakove zabave bez dopuštenia dobre svoje majčice.

Kako je Vjekoslav bio plemenita srca i dobrostiva, navodi jedan prijatelj njegov ovu sitnu crticu, ali lijep dokaz za požrtvovnu ljubav spram bližnjega. Neki saučenik, dobar, nu siromašan zamoli

njegovu majku, da bi mu dala barem jedamput u tjednu objed. „Vidiš, sisko, nas je četvero, a velika je skupoča, velik trošak. Ima bog tih od nas!“ ispričavala se majka. Vjekoslav je progleda, pa će umiljato reći: „Mama, primi ga išak na objed, siromašan je. Ja ču malo sa svoga tanjura ostaviti, ti sa svoga, tetka sa svoga; i eto njemu objeda! Deder, mama, učinimo tako!“ Mama gleda, čudi se velikodušnosti sina i ne može da odoli majčinu srcu, usliša molbu sina i primi onoga siromašnog učerika na ručak i na večeru.

U zborničkom periodu a pod okriljem Gospinim cvate miomirisno divno cvijeće svih vrlina pa i lijepi cvijetak kršćanskog milosrda.

Ma da i nije ime Pavićevu bilo u godišnjim izvještajima sarajevske gimnazije krupnjim pismenima među odlikašima štampano, resile su ga ipak baš one vrline, radi kojih je završio, te su ga zbornici sarajevske gimnazijalne kongregacije Marijine odabrali u sedmom razredu za svega nadstojnika. Jedva da je izbor mogao biti sretniji. Ti on je bio svima mao i drag. Uvijek vedar i vesno kao ljetni danak, a uz to čedan poput modre proletne ljubice, ali ujedno i ozbiljan i u shvaćanju i u vršenju svojih zborničkih, kršćanskih i dačkih dužnosti. U novoj se službi poletno srce Pavićevu još više rasplamti za štovanje nebeske Majke i za širenje njezine pobožnosti.

Stojeći na čelu zborničkog poglavarstva bijaše desna ruka upraviteljeva. Napredak i usnoj kongregacije bijahu mu stvar savjesti i sveta dužnost. Kao nadstojnik postao je duša zboru Marijinu. Pa zato je i kongregacija srčano podnosila poruge protivnika, dostojanstveno odbijala zadirkivanje zavedenih drugova, junački svladavači zapreke, stavljene s raznih strana.

U Sarajevu je ostao Pavić sve do osmog razreda gimnazije, a onda se s majkom preselio u Zagreb, da tam nastavi i dovrši svoje gimnazijalne nauke. Nu „čovjek snuje, a Bog odlučuje.“ Promisao Božji odredi mu sasvijem nešto drugo. Mjesto u školu svjetske prosvjete valjalo je Paviću poći u ško' u križa i ustrojivosti. Doskora je naime obolio i na toliko slabio, te je bio prisiljen, da prekine nauke. Teška je to kušnja bila za mladog Vjekoslava, pa to teža, što su ga luta boljetica i slabost mučile dvije godine dana, dok mu naokon tjelesna snaga nije posve klonula. Ali on je vitez Marijin!

Svaki, koji bi ga posjetio, čudio se strpljivosti njegovo — miran bijaše kao janje, odan svim srcem u presvetu volju Božju. Ali je to opet i razumljivo, kad se zna, da je mladi mukotrpnik tražio duševne jakosti upravo ondje, gdje se najizdašnije i rajsigurn je dobije. Tražio je i našao kod euharističnog Spasitelja u svetoj prijesti i kod nebeske svoje zaštitnice i Majke.

I ova dva vrela crpao je uvijek novu snagu duši svojoj i uza svu tjelesnu slabost i muku postajao duhom sve jači.

Za dvogodišnje bolesti svaki bi se mjesec ispovijedao. Kada je svećenik došao, ispovjedio ga i okrijepio nebeskom hranom, ah onda je Vjekoslav sav blažen plivao u radosti i slasti Isusa svoga. „O da mi je svaki dan primiti svetu pričest! Kako bih bio sretan,“ često mu se vinuo vatreni uzdisaj.

Neizbjježiva sušica podgrizala je sve malo po malo korijenje mladome životu Pavićevu. Pa kad bi mu znalo biti osobito teško, tada bi pouzdano i pobožno pogledao na sliku bl. Dj. Mar je, vrućim cjelovima neprestano ljubio medaljicu ili krunicu Gospinu, a zaške usne slatko šaputale: „Pomozi mi, moja draga nebeska Majko!“

Međutim se približavao mjesec svibanj g. 1909., mjesec njemu najmiliji. Uoči prvog svibnja, a bio je petak, reče majci svojoj: „Majko, idem ja svojoj miloj nebeskoj Majci.“ Na to će mu ona: „Zar Ti ja nijesam, dušo, majka tvoja?“ Vedra lica odvratiti Vjekoslav: „Jest, jest, ti si majka moja zemaljska. Ali ja idem svojoj miloj nebeskoj Majci! Sutra je prvi svibanj, sutra je subota, sutra ja idem u nebo!“ Je li pogodio?

I osvanula subota. Prvi je svibanj. Večer je, šest sati, a jedna čista mlađa duša poleti u vedrine nebeske. Ljubeći medaljicu, ljubeći krunicu Kraljice neba i zemlje vinu se Vjekoslav k nebeskoj svojoj Majci. „Isuse, Marijo, Oče Josipe, skratite moje boli!“ bile su mu zadnje riječi.

Vjekoslav Pavić kratko je živio, tek devetnaestu je godinu doživio, ali je mnogo postigao. Bez sumnje mogu se na nj primijeniti riječi knjige Mudrosti (IV. 13.): „Za kratko svršio, ispunio je mnogo vremena.“ Nad grobom jedinca svoga, djeteta Marijina, pliče majka, ali u duši čuje slatki glas: „Tješi se, majčice, tvoj je sin sretan i čeka tebe, da se s tobom veseli na vijeće.“ Jer „izgubiti se ne može, koji štuje Mariju.“ (Sv. Bernardo).

Važnost Marijinih dačkih kongregacija na srednjim školama.

Jedan strani biskupski list donosi slijedeću objavu Ordinarija: »U sadašnjem pokretu srednjoškolaca dobile su Marijine kongregacije još veću važnost. Budući da je državna vlast i srednjoškolcima priznala i dala pravo udruživanja, to su i prigovori proti dačkim kongregacijama zamukli što su se s raznih strana čuli, da se one tobože ne mogu dovesti u sklad sa zakonom o zabranjivanju među srednjoškolcima. A kako je sada općenita tezna, da se upliv Crkve na školu što više smanji i stegne, to su dačke kongregacije jedno od najglavnih sredstava, da se u školskoj mlađeži čudorede i vjera očuva i unaprjedi i tako katoličkom svedenstvu i izobrazjenom svjetovnjaštvu podmladak osigura. Stoga se svjetovno i redovno svećenstvo, a ponajviše gospoda vjeoučitelji najusrdnije mole, da Marijine dačke kongregacije na svaku ruku zborom i tvorom promišlu. Najočitije bi bilo, da se osnuje kongregacija na svakoj srednjoj školi.

Velečasna gospoda neka smatraju dačke kongregacije osobito važnim djelom dušobrižni-tva; u prijavljivanju i opremljivanju za sastanke i po božnosti potrebitih prostorija neka im od sveg srca idu na ruku; neka prijavljaju i pridobivaju za kongregacije dobročinitelje i zaštitnike, neka dačke privode već očuvanim kongregacijama i neka po mogućnosti pomazu, preporučuju i šire kod školske mlađeži časopis dačkih kongregacija.

Ni naše prilike nijesu bolje od ovih, gdje je ta pastirska opomena izdana.

Ivo.

Cežnja mog srca.

*Srce mi cežnjom bukti, sjeta mi dušom vlasta;
Cežnje me vuče sila tražiti bajni kraj,
Boli gdje pucaju lanci, uzdasi izdišu jadâ,
Ljubav gdje vječna vida ranjenog srca vaj.*

*Ljubavi o Božanska, izvore žica moga!
U tvome slatkom krilu sviju mi želja mir.
U ovo slatko vrelo, u Srce silnog Boga
Srce nek roni moje, ljubavi tu je vlr.*

*Gdje li si, sretni času, za tobom sjetan ginem,
Ufanje moje milo, otkrij mi svoju slast.
O tebi kada snatrim, k zviedam se lagan vinem,
Rado bîh u tvoj vječni naručaj odmah past.*

K. Dr. Zbornik.

NAŠI DOPISI.

Sarajevo. — Josip Butorac († 25. siječnja 1919.). U naponu mladosti ugrabila nam nemila smrt našega Jozu: bilo mu istom 28 godina. Bio je vrijedan zbornik Marijin i valjan član omladinskega društva u Sarajevu. Svima je omiljio svojom blagom čudi i mekotom srca. Znajući, da Isus raspoznaće svoje učenike po ljubavi prema bližnjemu, umio je sebi otidati i dati siromahu. Tako je na pr. u Budimpešti radio za jednog prijatelja, koji se desio u nevolji. Bijaše veoma savjestan u vrsenju dužnosti svojih pa je i savjesno društvene sastanke polazio, dok je mogao. Dugo je venuo, kad ga napokon Bog izbavi patnje i stradanja. Okrijepliv se bogoljubno presvetim Tijelom Gospodnjim preseli se naš dragi Jozo u blaženu vječnost dne 25. siječnja ove godine u Sarajevu. Kongregacija i omladinsko društvo s upraviteljem ispratiše ga na mjesto vječnog počinka. Pokoj mu vječni, a među nama svijetao spomen!

Koprivnica. — Marijina kongregacija za gospojice, priredila je na prvi i drugi dan Uskrs zabavno sijelo, gdje se predstavljala sv. Tekla, drama u 5 čina. — Oba dana bijaše dvorana Domoljuba dupkom puna slušatelja, koji su najvećim interesom pratili u istinu vješto prikazivanje, i zasluzenim odobravanjem nagradili gospojice predstavljatice.

Blagoslov Božji neka prati mlade i revne duše, da ne skrenu s puta, kojim snažno korakađu, da budu i ostanu sol na duševno sazidanje i drugima.

K.

Djevojačko društvo iz Trnja i iz stručne škole u Zagrebu usudilo se, da u glazbenom zavodu prikaže u korizmi Sardenkovu „Mater dolorosa.“ Kako će mlada i nestrašna srca pogoditi onako teške uloge: pune najnježnije i najdublje boli, kojima obiluje ova žalobna igra?

Lijepi im je ipak uspjeh osigurala njihova pobožnost k Prew. Srcu i Majci Božjoj. — Mnogomu se prisutniku srce od žalosti steglo, a suza na oku vidjela. Kako je dobar duh mlađih ovih apostola „Srce Isusovo svjedoči ona djetinja i preblažena radost jedne Igračice, kad je gledala, gdje joj se otac slijedeći dan našao opet kod stola Gospodnjega, da zadovolji tza duljeg vremena svojoj uskrsnoj dužnosti. — 1000 kruna od čistog prihoda namijenilo je društvo za gradnju katoličkog doma u Zagrebu.

Sadržaj: Posveta obitelji S. I. 89. — Proslava svetinovine S. I. 92. — Tko je krv ratu 93. — Ljubavi ljubav 96. — Ivan Kraze 96. — Pijo IX. i molitva 98. — Srce Isusovo prijate i putka 100. — Zašto se i ti ne bi veselio 102. — Zašto mi je teško vjerovati 106. — Jedna noć u bolnici 105. — Zahvalnice 104. — Bagi Srca Isusova 107. — Iz djevojačkih društava 108. — Zbornik gimnazijalac 109. — Važnosti kongregacija 111. — Cežnja mog srca 112. — Vijesti iz kongregacije 112.

Broj 7.

SRPANJ 1919.

Tečaj XXVIII.

Vjera u mlađem naraštaju.

Opća nakana molitava i dobrih djela u lipnju,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

slavnom grčkom govorniku Demostenu pripovijeda se, da je jednom donio u skupštinu, u kojoj se sabralo mnoštvo naroda, gnjilu jabuku. Dok je narodu risao žalosno stanje Atene, držao ju je mnoštvo pred očima. Tad raspolovi jabuku i iz nje ispadne par zdravih zrna. Sad Demosten poče ponovno govoriti o zdravoj jezgri, koja leži u narodu i stade živo raspravljati, kako se ta jezgra mora njegovati.

Ova slika pristaje i za naše doba. Dobrog sjemena nalazimo još mnogo u narodu. No za budućnost bilo bi najvažnije, da je to dobro sjeme mlađež naša. Ma kako žalosno stanje bilo u ljudskom društvu, ako je mlađež dobra i valjana, to se može s pouzdanjem gledati u budućnost. Zar ne, na mlađima svijet ostaje. Mlada ljeta, nada svijeta! Čovjeku su dani odbrojeni. Šezdeset, osamdeset godina i on mora mjesto ustupiti drugomu — mlađemu. Mlađih je da popune i zauzmu prazna mjesta. A kako je istinita i ona:

„S pameti se teško luči,
Što se s mlada čovjek uči“,

to je sigurno, da će s mlađim naraštajem njihovi nazori i uvjerenje s njima uporedo. Dakle ako bude naša mlađež dobra, valjana, poletna, nama se sreća smije. Bude li mlađež nevaljala, jao si ga nama. Znajući to sv. Crkva, kojoj je najviše do tog stalo, da se što prije izliječe užasne rane, što ih je zadao rat, preporuča ona članovima apoštolskoga moliće, da mole od Gospodina mlađeži vjeru.

Zašto baš vjeru? Budemo li imali vjeri odanu mlađež, za par godina eto nam vjeri odanih muževa, eto nam vjeri odane inteligenčije — tim udarismo čvrst temelj svakom dobru i blagostanju. Živa vjera naroda s jedne, polet, radinost, poštjenje, čestitost, požrtvovnost

rodoljublje s druge strane jesu nerazdružive i vjerne sestrice. Odje cvate vjera, eto ti domala najkrasnijih plodova, najplemenitijeg i najsočnijeg voća. Stog ako hoćemo da podignemo i oplemenimo svoj narod, gledajmo, da mu zasadimo što dublje u srce živu vjeru u Kristu.

Svjetska i crkvena povijest, daje nam tome dosta poticaja i dokaza. Živa vjera Kristovih apostola i učenika učinila je u kratko vrijeme od pokvarenog Rima najbjujniji perivoj, u kom je cvalo najkrasnije cvijeće kršćanskih kreposti. Zaredamo li oči zemlje do zemlje, gdje je cvala vjera u Isusa Krista, svagdje ćemo naići na isto, da je ona bila najmoćniji čimbenik, koji je ljudi vodio k vremenitoj sreći i blagostanju. To priznavaju i povjesnici, koji su inače protivni Crkvi. Lijepo netko reče: „Da nije bilo kršćanstva, Evropa bi naličila i danas prašumi“. A ovo, što je postala razbojištem skrivila je opet nevjera.

Oduzmi čovjeku vjeru, oduzeo si mu najmoćniji poticaj za poštjenje, pravčnost, snošljivost, ljubav, čistoću; uzmi mu vjeru, ti si ga izložio okrutnim zvijerima njegovih i tuđih strasti, koje će prije ili poslije utući u njemu i zadnju iskru čestitosti, koji će isisati i zadnju kap poštene mu krvi. Ako se čovjek Boga ne boji, nema tog straha, koji će ga odvratiti od opakih namjera, nema tog zakona, koji bi ga zastrašio, nema tog stražara, koji bi ga mogao u red stjerati, jer duh i srce u čovjeku vodi glavnu riječ, a ne pisani zakon i policija. Ako u njegovu srcu Bog ne zapovijeda, onda tu uopće nema nikakvo vodstvo ni ugleda — tu je pusta razvratnost. Zaista čovjek bez vjere na strmu je putu, da postane najveća zvijer. A teško si ga organizmu, kao što je jedan narod i jedna država, koji se sastoji od takvih udova. Ona hrli k sigurnoj propasti. Vjera je dakle vrlo važan čimbenik u životu čovjeka, u životu naroda i države.

Pruža li nam naša mladež dosta jamstva, da će doista osigurati sreću narodu na temelju vjere? Neke pojave daju nam o tom posumnjati? Ta našlo se u dosta velikom broju mladeži, koja je izjavila, da njoj ne treba vjerske pouke u školi. U nekim mjestima ne mari ona baš ništa za crkvu i bogoljubnost kod kuće. A kako je teško roditeljima i u opće starijima s tom mladeži, znade svatko. Može li se dakle očekivati sreća narodu od ovake mladeži, koja ne će ni sama sebi da je osigura, vršeći četvrtu zapovijed?

Kako posve drugaćijim osjećajem napunja domoljubno srce ona mladež, štono je otvoreno zatražila: vjerouau se mora predravati na gimnazijama, jer je to bitni dio izobrazbe i oplemenjenja našeg! Kakova su dika roditeljima svojim oni mlađi, što se već u mnogim mjestima okupili u katolička omladinska društva! Kakova su milina za Bož. Srce one čestite djevojke, što se okupile u vjerska društva, u kojima se izobrazuju za junacičke kršćanske majke! To je ono zdravo sjeme u gnjiloj jabuci, to je nada naroda.

Za one prve valja nam se moliti, da dodu iz tame u svjetlo; za ove druge da ustraju. Napose za školsku mladež, koja je o praznicima izvržena stotinama kušnja, a baš sada će se odlučivati o njezinom uzgoju.

T. Marković D. I.

K blagdanu sv. Ćirila i Metodija.

Dr. Kamil Dočkal.

Ne sv. Ćirila i Metodija poznato je svemu hrvatskome narodu. Tim se imenom nazivaju razna domoljubna društva i trgovачka poduzeća, s tim se imenom spajaju razne narod te težnje. Nije to bez razloga. Sv. Ćiril i Metodije jačaju su zasluzni za hrvatski narod i njegovu prosvjetu, pa narod hoće da im se takovim sjećanjem oduži. No da li je takovo čašćenje dostatno?

Promotrimo ovdje dvoje: ponajprije zašto da častimo sv. Ćirila i Metodija, a onda kako da ih najdostojnije častimo?

I. Sv. Ćiril i Metodije su sveti katoličke Crkve. Svojim svetim i uzornim življenjem zasluzili su, da budu uzdignuti na olтар, da budu svijetao primjer svima u kreprenom životu. Obojica bijahu sinovi odličnih i bogatih roditelja. Otac im bio carski podnامјесник u gradu Solunu. Obojici su nudili odlične časti i službe. Pa ipak sveta braća prezreše sve zemaljsko, da se mogu posvetiti nebeskim duhovnim stvarima. Najmilije im je bilo služiti Bogu u razmatraju, molitvi, svetim znanostima. Gdje mogu, oni se ugiblju svjetu i teže za manastirska samozataje i neumornog rada za vlastito spasenje.

Ali oni se odlikuju i drugim krepostima, koje smjeraju na slavu Božju i spasenje neumrlih duša, napose apostolskom gorljivošću. Sv. Ćiril i Metodije su apostoli, oni su misionari, i to jedni od najvećih i najslavnijih misionara, što ih poznaje crkvena povijest. Oni nose luč sv. evanđelja k Saracenima, Kozarima, te narodima slavenskim Hrvati, Srbi, Bugari, Rusi, Slovenci, Poljaci, Moravci, Slovaci i Česi štuju sv. braću kao svoje vjerožtjesnike. Tko da izbroji napose i patnje sv. braće na apostolskim putovima? Tko da izmjeri dubinu i širinu njihove apostolske gorljivosti, koja nije klonula ni u najvećim teškoćama i zaprekama. Ako sv. braća i nisu podnesla mučeničku snrt naviještajući narodima Kristovu vjeru poput drugih nekih apostola, nije ih minuo mučenički kalež nevolja i briga.

Što je još lijepše, Sv. Ćiril i Metodije bili su apostoli crkvenoga jedinstva. Katolička Crkva imade malo svetaca, koji bi nam bili tako jasan i uvrišen izgled pravog katoličkog t. j. sveopćeg i apostolskog duha, kako su to sv. Ćiril i Metodije. Dodoše iz Grčke, evanđelje propovijedahu Slavenima, a uz to bijahu potpuno odani sv. Ocu Papi u Rimu baš u onom času, kad su se njihovi zemljaci Grci ohološću jednog čovjeka (Focija, Cirilova učitelja) odijelili od Rima. Sv. Ćiril umro je u srcu kršćanstva, u Rimu, kad se isao pokloniti glavaru kršćanstva, i taj mu priedi pokop, kakav samo rimski biskupi imadu. Sv. Metodije radio je i trpio, da se ispunji Gospodnja riječ, „e bi svi bili jedno“ i on je postao mučenikom odanosti k sv. Crkvi.

Apostolska revnost nagnala je sv. braću, da su postala osnivači kršćanske obrazovanosti i književnosti među slavenskim narodima. Njima imademo i mi Hrvati da zahvalimo svoje stare pismo kao i prve bogoslužne knjige slavenskim jezikom pisane.

To su eto razlozi, s kojih treba da častimo sv. braću Cirila i Metodija. Sv. Ciril i metodije bijahu sveci, apostoli, zatočnici crkvenog jedinstva, širitelji kršćanske prosvjete.

II. Sad nastaje pitanje: Kako da častimo sv. braću? Sv. apostol Pavao kaže: „Spominjite se svojih preda, koji su vam navještali riječ Božju i gledajte konac njihova života i ravnajte se po njihovoj vjeri“. (Hebr. 13. 7).

Budući da su sv. braća sveci katoličke crkve, štujmo ih deista kao svece. Ne bi bilo u redu da s njihovim imenima spajamo samo svjetovne misli i težnje; da ih tako reći skidamo s oltara i da im na „narodni blagdan“ priređujemo samo svjetovne veselice. Uzdignimo ih natrag na oltar i dajmo im svačaku čast! Prepoiučujmo se njihovu zagovoru i naslijedujmo njihove kreposti. Školska mlađež neka osobitim načinom štuje sv. Cirila, koji je po svojoj poniznosti, nedužnosti, po božnosti i marljivosti u naucima bio pravi Andeo u tijelu. Kršćanska omladina neka se moli sv. Cirilu, koji je posred velegradskih pogibli davnog Carigrada sačuvao andeosku čistoću, a uz to bio odučan i radin. Kršćanski muževi ioci obitelji, koji bi rado mudro vladati obitelju, općinom, koji bi rado svojim radom koristiti državi, neka se preporučuju sv. Metodiju, tomu uzobiskupu i poglavaru.

Sveta braća Ćirile i Metode! uskrisite rastavljenoj braći glasnikе mirа i slogе! Metodije apostoli vjere, zahvalimo im na neprocjenivu daru sv. vjere, što su nam ga namrli. Blagdan sv. Ćirila i Metodija imade nas sjetiti, da brižno čuvamo „baštinu otaca“. Neprijatelji hoće, da otnu hrvatskomu narodu vjeru, tu najdragocjeniju baštinu sv. Cirila i Metodija. Ne dajmo je! Čuvajmo sv. vjeru u srcima svojim. — A jer su sv. braća bila apostoli, puni gorljivosti za spasenje drugih, budimo i mi apostoli, revnjimo za spasenje drugih, krijejimo druge u vjeri, radimo, da se naša sveta rimokatolička vjera i proširi među one, koji je nemaju ili koji je izgubiše.

Sv. braća bili su apostoli crkvenog jedinstva. Najljepešće ćemo čestiti sv. Cirila i Metodija, ako postanemo i mi apostoli crkvenog jedinstva, ako poradimo oko sjedinjenja istočne crkve s rimokatoličkom, ako poradimo za sjedinjenje svih slavenskih

naroda u jednoj pravoj vjeri Kristovoj. Ako ikada, a to sada čutim potrebu ovog vjerskog ovog crkvenog jedinstva. Eto mi živi mo s pravoslavnom našom braćom u istoj državi. Da se održimo i uznapredujemo potrebna nam je sloga i jedinstvo prema vani. Ali ova sloga i jedinstvo bilo bi kud i kamo čvršće, trajnije i bolje, kad bi među nama postojalo i vjersko jedinstvo, kad bismo svi bili djeca jedne sv. matere Crkve, kad bismo svi bili ovce jednog pastira, komu nas je Isus Krist povjerio rječima: „Pasi jaganje moje, pasi ovce moje“. Naša pravoslavna braća štuju sv. Cirila i Metodija kao svoje svetitelje, a i mi katolici šujemo ih kao svoje svece. O molimo se sv. Cirilu i Metodiju, da se svi kao braća i u vjeri opet jednoć zagrimo. Jamačno ne će biti veće i čvršće podloge za ljubav slogan i mir, nego vjersko jedinstvo.

Blagdan sv. Cirila i Metodija imade biti blagdan vjerskog jedinstva. Na taj blagdan imalo bi se mnogo moliti za vjersko ujedinjenje slavenskih naroda. Katolička društva i vjerske organizacije imale bi na taj dan priređivati svečanosti u duhu apostolskom študiju u svojim pjesmama, govorima, igrokazima sv. Cirila i Metodija kao apostole, i to napose kao apostole vjerskog jedinstva. Na taj dan imala bi se sabirati svuda milostinja za „Apostolat sv. Cirila i Metodija“, to jest za naše hrvatsko crkveno društvo, koje radi oke sjedinjenja istočne crkve sa zapadnom.* Na taj dan imala bi se primati sv. pričest u tu nakanu, da se rastavljena braća opet dovedu u krilo sv. Crkve. Na taj dan zazovimo Presv. Srce Isusovo, koje je kralj sviju srdača:

„Srce Isusovo! Kralj budi oni na, koje raskol rastavlja ili kriva smnjenja zavaravaju, i prizovi ih natrag k luci istine i jedinstvu vjere, da bude naskoro jedan ovčinjak i jedan pastir“!

Tko je kriv ratu ?

Piše vojni superior Prelat Matija Rihtarić.

Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.

Što je to? Druga zapovijed Božja. Nemoj, prosim te, kleti! O tom je naš lijepi i mili Glasnik već toliko pisao i govorio, da bi čovjek mislio: ne će ljudi, ako su ono čitali, više kleti.

Bio sam početkom rata u Brčkom u Bosni. Jedne nedjelje iza svete mise, kod koje sam propovijedao, dođe mi u sakristiju neki gospodin i pita me: »Jeste li vi Rihtarić?« »Jesam; što želite?« »Nista,« veli. »Htio sam vas vidjeti i poznati. Mislio sam, da se vi, jer ste uprav tako propovijedali, kako pišete.« Dobro, kažem; drago mi je. Pa gdje ste vi čitali, što ja pišem? »Ta u Glasniku Srca Isusova.« »A što sudite, ima li koristi od toga pisanja?« »Kako ne, reče prijatelj, to se čita, rado se čita i uvijek štograd ostaje u srcu. Taj je gospodin pohvalio Glasnik i sve njegove pisanje. Posto je sa mnom govorio, pohvalio je meni moje.

* Darovi mogu se u tu svrhu slati Upravi „Apostolata sv. Cirila i Metodija“ u Zagrebu, Nadb. dver.

Cemu sam to napisao? Napisao sam, da ti s onim nepoznatim prijateljem na srce stavim: Nemoj, prosim te, kleti! Psovka, kletva i proklinjanje jest jedan od prvih i najvećih uzroka ratu, ovoj užasnoj kazni Božjoj. Stoga tebe, koji ovo čitaš i one, koji ovoga ne čitaju, lijepo molim i prosim: Nemojte, ljudi božji, nemojte ni psovati ni kleti! Ako od ovoga, što se u Glasniku napiše, uviјek štogod ostaje u srcu, onda ovo dobro što ostaje, tjeraj iz srca ono, što ne valja. Čitaj Glasnik ti, pa kad si ga pročitao, daj i drugomu, da ga čita. Tjeraj iz srca nečistoga duba, da može u njem stanovati Duh Božji. Dok je u srcu Duh Božji, ne ćeš kleti. Sigurno ne.

Po sv. Pavlu je dragi Bog mnoga čudesa činio. Čita se u Djelima apoštolskim, (19, 20.) da su ljudi uzimali rupce, što ih je sv. Pavao radio i kojima si je kod propovijedi znoj tro, i pregaće, što ih je imao kod posla, odnašali ih kući i stavljali na bolesnike, kojih nijesu mogli k njemu donijeti, i bolesnici su od toga ozdravili, i zli duhovi — tako se izričito ondje čita — su izlazili iz njih. Ti ne imas rubaca ni pregača sv. Pavla, ali znades, dobro znades, gdje ti može i na koji način bolesna duša ozdraviti, gdje si možeš dušu očistiti i nečistoga duha iz nje istjerati. Idi rado, idi češće k sv. isповijedi i još češće k sv. pričestii. Isus i Duh Sveti doći će u tebe, i onda ne ćeš kleti, a rado ćeš moliti. Tim ćeš pomoći odstraniti bić Božji i kaznu Božju, rat, koji bi mogao i opet doći.

Idem jednoga dana ulicom u Zagrebu. — Bilo to onog dana, kad je Hrvatska Magjarima poručila, da se ne trebaju više za nas brinuti. Kraj mene prolaze četiri derana, i viču: »Dolje militarizam, abcg vojska! Ne trebamo više vojske. I jedan mi opsuje »boga soldačkoga, popovskoga.«

Kad ne bismo trebali vojske, bila bi prava blagodat Božja. Ali što se dogodilo? Iza nekoliko dana možda ovi isti, ili ako ne ovi, ono njima slični derani počeli po Zagrebu, a još više širom naše domovine, krasti, otimati, paliti i pijačati, pače i ubijati. Pošto pak zbilja nije bilo naše vojske, jer se sva razisla, došla je srpska vojska, da učini red.

Krasna je riječ, »ne trebamo vojske!« Ali bismo trebali vjere, žive vjere i velike Božje pomoći i milosti, da možemo živjeti u miru i bez vojske. Kad bi ljudi prestali psovati, kleti i proklinjati, kad bi rade ne samo u nedjelju i svetak, nego i u druge dane polazili sv. misu, kad bi se znalo što je svetak a što petak; kad bi se lijepo govorilo o sv. isповijedi i pričestii, kad bi se pozdravilo Majku Božiju kad zvoni njezina pozdrav; kad bi kletva ustupila svoje mjesto molitvi: možda bi se moglo živjeti bez vojske. Branio bi nas Bog. Ali zar će vojsku iz naroda odstraniti lupeži, tati i razbojnici, koji ljude na ulicama napadaju, tuku i otimaju im, što u njih nadu; lupeži i razbojnici, koji neću provaljuju u kuće, ondje otimaju; ljude — i svećenike — tuku i ubijaju? Zar će vojsku rastjerati i uvesti mir ova svagdanja pijanjevanja, ovaj blud u koji se narodi bacili? Dolje s tatovima, dolje s lupežima, abcg razbojnicima! vičite radije. Abcg pijanjevanje, abcg blud! Molimo dragoga Boga, neka cijelim svijetom zavlada on, poštujmo ga, kako bismo ga poštovati imali. Djevojke i mladići neka poštuju svoj djevojački stalež, muž neka bude vjeran svojoj ženi a žena mužu; čuvajmo svoje, a poštujmo ruke; živimo od znoja lica svoga, a ne od krađe i razbojstva i tako dalje! Uvedimo u svijet mir i poštenje, ali ono poštenje, kojemu je temeljem vjera, vjera kršćanske-katolička: onda

bismo možda mogli biti bez vojske, i s andelima zapjevati: Slava Bogu na visini, a mir ljudima na zemlji, ljudima dobre volje; volje, koja želi Boga spoznati, ljubiti, poštovati i služiti mu.

Bez toga badava čemo vikati, »dolje militarizam, abcug vojske.«

Nemoj stoga, presim te, kleti! A gdje se više kune, nego kod krađe, razbojstva i ctimacine; gdje se više kune, nego u krčmama, kod pijančevanja; tko više kune, nego nevjeren muž i nevjerna žena? Reći ćeš: U kasarnama se kune više. Dobro. Ali ako, kako ti veliš, ne bude više vojske, ne će bit ni kasarna, kad zavlada, kako si ljudi žele, u svijetu potpuni mir.

Dakle, dolje s grijebom, abcug grijeh, ne trebamo ga! Kad ne bude njega, ne će biti ni rata, te kazne, užasne kazne Božje. ■

Za carstvo duha.

Kažu da ima neki „duhovni svijet“. Pa kako to, da ga ne mogu osjetiti? Ne vidim ga, ne čujem ga, ne pipam ga, ne mirišim ga. Kako ću ga onda spoznati?

Evo kako. Vidjeti možeš, što je svijetlo i bez svijetla, pa bilo kakvoga, ne vidi oko. Čuti možeš, što se glasi i bez glasa, pa bilo kakvoga, ne čuje uho. Pipati možeš, što je otporno i bez otpora pa bilo kakvoga ne pipa koža. Mirisati možeš, što širi vonj i bez vonja, pa bilo kakvoga, ne ima njuha. Tako je i s drugim tjelesnim čutilima. Tjelesnim čutilima samo tjelesno spoznaješ.

Kad se pak kaže „duh“, misli se nešto, što je posve drugačije od tijela, što je bitno različno od onoga, što se vidi, čuje, pipa, vonja, u opće tjelesno čuti. E ako je bitno različno, onda moramo imati i bitno različno orude, da ga dchvatimo, da ga spoznamo. Kad bi ga mogli tjelesno osjetiti, onda to ne bi bio duh.

Pa ima li koje orude, kojim možemo dohvatiti duh? Ima, ali opet duhovno orude, jer se samo jednako jednakim dokučuje. To orude je misao. Ora je duhovna, kreće se u carstvu duha, pa ako je zdrava i uredna, znade nam ona svašta pripovijedati o duhu.

Ali da vidiš razliku između čutila i misli, podi za ovaj put sa mnjom ovim stepenicama.

Pograbi te kogod jači za ramena i prodrma tobom. Ti se sav treseš. Onoga, koji te trese, možeš vidjeti, čuti, napipati, a možda i nanjušiti. I takovih krutih pojava pun je svijet.

I Navalni vjetar, odnese ti šešir, diže ti kaput, zanosi tebe, drma i on tobom, a još bolje drvećem. Ti ga čuješ kako zavija i fučka; osjećaš kako hladni. No vidjeti ga, ni nanjušiti ne možeš. I takovih pojava opet je jedan mali svijet.

Kad pustiš električnu struju, kcja nije prejaka, neka ti prolazi tijelom, utječe ona na mišićje tvoje i sokove u tijelu tako, da sav protreneš. Treseš se opet i drhćeš. Trese te sila, koju onaj čas ne vidiš i ne čuješ, niti je pipaš niti mirišiš. Tek je općenitom nutarnjim osjećajem čutiš. I ti ipak znaš, da je ona tude, da djeluje. I električke i njoj sličnih pojava opet je pun svijet. Te pojave sačinjavaju neko malo carstvo za sebe.

Uhvati te grozica i ti se sav treseš u krevetu, a možda i krevet s tobom. A što te trese? Nit što vidiš, niti čuješ, niti pipaš nit miriš; pa ipak znaš, da te drma. Vrućina djeluje na tvoj ustroj pa živci i mišićje podrhtavaju. Te pojave su tude; one su raširene u cijelom životinjskom carstvu.

— Moraš na ispit, na sud, pred veliko maoštvo. Probada te; drma tobom. A što? Znam da i tu uzbudeni živci rade. No uzbuduje ih nešto, što još nije tude, što će tek biti, a sada samo misliš na ono. Ti dakle pravog uzroka svoje trešnje ni ne vidiš, ni ne čuješ, ni ne pipaš, ni ne miriš, ni ne kušaš; a ipak je on tu, u tebi. Tebe trese misao tvoja. Prestane li misao, prestane i trešnja; ojača li misao, ojača i trešnja. Miješ sjesti na najmekaniji stolac, u najtopljoj sobi, sit i napit, zdrav i veselo — ipak će ona misao tresti tobom. I to je jedna pojava iz posebnoga svoga svijeta, iz carstva duha. Oja djeluje na tijelo ali ipak sačinjava sama za sebe poseban svijet, bitno različan od tjelesnoga.

Tijelu može biti posve dobro, ako i ispit ne uspije; ali nešto drugo želi da ispit uspije; ono što bi htjelo, da se može iskazati. To „ono“ jest duh. Tijelu može biti posve dobro, ako parnicu izgubiš; ali nešto drugo želi, da ne budeš osuden; ono što bi htjelo, da imaš pred ljudima čast. To „ono“ jest duh. Tijelu može biti posve dobro, ako budeš od mnoštva i prezren; ali nešto drugo želi, da uspiješ svojim nastupom, govorom, pjevanjem i t. d. Ono, što bi željelo „vrijediti“ pred svijetom. To „ono“ je duh.

To „ono“, taj duh plete one neizbrojne niti obzira i odnosa, što se pružaju od oka do oka, od srca do srca, od kuće do kuće, od naroda do naroda, od čovječanstva do prirode, od čovječanstva do Božanstva. Ti odnosi su tude; oni nijesu nešto tvarno, ali ipak su nešto stvarno, oni opstoje. Sredstvo, kojim ih dokučujemo, iz njihovog je svijeta, jest bitno različno od tijela, jest misao. Misao pak ova i ovakova djelo je, čin je bića bitno različnoga od tijela. A to biće, bitno različno od tijela, zove se hrvatski „duh“.

Eto ti dakle makar i samo jedan pogled u carstvo duha. J. V.

Ivka.

Ivka je dosegla četvrtu godinu, kad jednog dana doleti majci pa ju sklopjenih ručica zamoli:

— Mama draga, ja bi rado malog Isusa!

— A zlato moje, znaš li ti, gdje je Isus?

— Isus je u onoj bijeloj hostiji, što ju svećenik daje u crkvi. Mama, i ja bi rado Isusa. Majka se zamisli, okrene se, suze joj navriješe na oči.

Jednog dana pozove svoja tri brata svećenika, da malu Ivku ispitaju. Čedno pristupi Ivka svojim ujacima, poljubi im ruku i nazove »Hvaljen Isus!« — »Uvijek hvaljen,« prihvate oni i upitaju:

— No, Ivkice, što bi ti?

Ona ih stidljivo pogleda modrim svojim očicama pa će potisno:

— Ja bi rado malog Isusa!

— A tko je Isus? — Isus je onaj, koji voli djecu.

— A gdje je Isus? — Isus je u svetoj hostiji.

Još joj staviše nekoliko pitanja, a mala je krasno odgovarala. Bila je vrlo darovita, a majka ju dobro poučila. Tad će joj jedan ujak:

— Dobro, Ivkica, i ti ćeš primiti Isusa. — A kada?

— To će biti u nedjelju, kad evo tvoj najmlađi ujak bude govorio smladu Misu.

Mala zaplijesče rukama, poljubi ujacima ruku i odsakuta k matni.

— Mama, mama, u nedjelju ću dobiti dragog Isusa!

Mama ju zagrlji i reče: »Dobro, zlato moje, i ja ću s tobom.«

Ivkica je brojila dane i teško dočekala nedjelju sve misleći na dragog Isusa.

U nedjelju na poziv zvona skupio se svijet na mladu Misu. Kroz mnoštvo ide majka vodeći malu Ivku. Na glavi joj bijeli vjenčić, a u ruci okićena svijeća. Lice joj se žari od radosti kô rumena ružica. Sveta žrtva poče. Mala kleći s majkom u klupi. Kucnuo je Ivki toliko željkovani čas. Zvonci zove na sv. pričest. Majka uze Ivku za ručicu i vodi k oltaru. Obje kleknu pred oltar. Mala gleda sklopiljenih ruku u svetu hostiju kô andelak. Mladi ujak potresen pruža prvi put kruh nebeski svojoj maloj nečakinji. Kao preobražena, oborenih očiju vrati se na mjesto utronjena u svetu tajnu. Bog je govorio onaj čas svom nevinom stvoru, čega čovjek izreći ne može... I ona je govorila malom Isusu i molila se za mamu, za svog jadnog tatu, koji je već dugo čamio u sužanjstvu...

Odonda hrlila Ivka svaki dan u crkvu, da primi dragog Isusa. Kad bi se vraćala sva radosna iz crkve, salijetale bi je gospode i pitale:

— Šta si tako radosna, Ivkicel! — Primila sam Isusa!

Među sobom znale bi kadšto reći: »Kako je to lijepo dijetel!« A Ivka čuvši to odvrati:

— Nisam ja lijepa. Samo je Majka Božja lijepa.

Majka se često molila Bogu: »Bože, ti znaš, koliko ljubim Ivku. No ako vidiš, da će mi dijete poći zlim putem i na duši nastradanju, onda mi ga uzmi k sebi.«

Bog je uslišao molitvu ove kršćanske majke. Ivkica se razboljela. Tri je tjedna teško boollovala ne tužeći se ni na što. Osvrano 19. srpnja 1918. i mali andelak odleti u lijepi raj k Isusu.

Ostao mali brat od pet godina. I on se ugledao u svoju sestrlicu pa s mamom svaki dan ide na svetu pričest. I tako su sjedinjeni s Isusom i Ivkica na nebu i mali joj brat s majkom na zemlji. J. M.

Ovaj i slijedeći mjesec često su ljudi napastovani, da prigovore vremenu. Molimo za povoljno vrijeme, no ne zaboravimo, da je svako od Gospodina i može nam poslužiti dobru. Kad je stavio zakone, kojima će se razvijati prirodne pojave, znao je i za sve posljedice njihove. Sam se naziva u knjizi Jobovoj (38, 28.) ocem kiše i od njega, veli, da su kapljice rose. On je nad oblacima i pod njima; znade za svaku kapljicu, pa i za svako zrno tuče. U težem položaju nijesmo od onih triju mlađića u ražarenoj peći, pa ipak oni pjevaju: „Slavite oganj i žega Gospoda, ... Slavite rosa i kiša Gospoda, ... Slavite led i zima Gospoda, hvalite i uzvisujte ga do vijeka! Danijel 3, 66.

Sv. Franju Borgiju zatekla noć i nevrijeme izvan kuće. Nigdje ne može pod krov. Sve onako mokar i umoran smirio se i dapače radovao u misli: „Sam Bog mi ovo čini!“

Onima, koji hoće da istisnu kršćanski nauk iz škole.

U francuskim se školama već davno ne uči kršćanski nauk. Đaci i učenici ne čuju ništa o Bogu, ništa o Spasitelju, ništa o svetoj Crkvi Kristovoj, ne čuju ništa ili tek poruge i laži... Kuda to vodi, osvjetljuje događaj, što se zbio u Francuskoj nazad dvadesetak godina, u donjeli su ga i pretresale mnoge francuske novine.

Na optuženičkoj je klupi pred porotom sjedio mladić od 18 godina, zvao se Emil Sandot. Opačina mu je urezala ružne svoje crte u lice. Sudac će mu reći: »Sandote, vi ste umorili Rozinu Menie, da joj otmete dva franka. Da ste znali, da će se u nje naći tako malo, jelte vi je ne bi bili ubili.«

Mladi zločinac odvrati: »Zašto ne? Meni nije bilo stalo, koliko novaca ima onaj stari kostur. Ja radim za svaku plaću.«

Sudac: »Priznajete li sve, s čega vas ovdje tuže?«

Sandot: »Sve, sve priznajem i smijem se tomu.«

Sad će prozboriti Sandotov branitelj Saint-Appert te karati među ostalim i ove potresne riječi: »Vidim pred sobom i pozdravljam lik Propetoga. Tu стоји он у вајој судnici, gdje krvicima sudite. Alf zašto nema propela u školama, kamo šaljete djecu na nauku? Zašto vam treba Bog i duša istom onda, kad dosudujete kaznu? Zašto se Sandotu prvi put stavlja križ pred oči ovdje, gdje ga stiže sila zakona? Da su mu raspetog Krista pokazivali onda, dok je još sjedio u škol skim klupama, sad ga ne bi bilo na ovoj sramotnoj klupi. Nikad se nije reklo Sandotu: Ima Bog, ima vječna plaća. Nitko ga nije u školi učio, da ima zapovijed Božja: Ne ubij! Ja optužujem one, koji sire u narodu, u školama bezvjerstvo i nečudorednost, a sve pod krinkom napretka i prosvjete, pa se onda čude, kad narod posluša njihove riječi i do kraja izvede njihove misli — zločinom i opačinom... Sandota osudiše na smrt. To je jedna od nebrojenih žrtava škole i edgoja bez Boga i vjere.«

Narodel! danas i k tebi dolaze krivi apostoli, vuci u ovčjoj kozi, pa govore, da treba kršćanski nauk baciti iz škole. Ako hočeš, da ti djeca budu danas sutra na žalost i sramotu, ako hočeš, da imаш učitelje, činovnike, advokate, radnike, koji se Boga ne boje, a ti slobodno pristani uz one krive apostole, koji u službi Antikrista rade oko toga, da se izbriše s lica zemlje sveta vjera Isusova. Narodel! kad ti dode u selo na skupštini kandidat, koji hoće ca te zastupa u saboru, onda ti njega upitaj: recite nam, gospodine, javno i otvoreno hoćete li raditi oko toga, da se kršćanski nauk u svim školama sačuva i još bolje njeguje negoli dosada! Bude li kandidat zavrživao i htio da izbjegne otvorenu odgovoru, onda znaj, da to nije kandidat, kojemu smiješ povjeriti, da te zastupa u saboru. Ne zaboravite Sandota!

M. V.

Čuvajte se adventista i njihovih knjižica: Slavan dolazak Kristov, Subota Gospodina, Medutomno stanje i dr. To je duševni otrov. Tko to čita smrtno grijesi. Glasnik će o tom govoriti u slijedećem broju.

Blago Srca Isusova.

[U Srcu Isusovu je oslon u nevoljama.

Ljubi . . . i slabost tvoja naći će oslon u mojemu Srcu. O Srce Presveto, oslone slabih, smiluj se nama!

Dušo kršćanska, ja sam u milosrdju svome pogledao na tebe, jer si se utekla mome Presv. Srcu, — Tebi je dodijalo živjeti daleko od mene; tražila si slasti u taštinama svjeđovnim; a nijesi u njima našla nego razočaranje i боли. I to je spasonosno, jer si tako došla do uvjerenja, da daleko od tvoga Boga sreće i zadovoljstva ne ima. Vrati se dakle k mome Presvetome Srcu! Ruke su moje raskriljene na zagrljav. Vrati se, jer ćeš samo kod mene naći mir, počinak i pravi život.

Ne zahtijevam od tebe nego samo jedno djelo ljubavi, koje će te očistiti i usrediti: žrtvuj mi ove tvoje tašte naštade, razgovore, zabave, koje te od mene rastavljuju! Bit će jaka i sretna, kad uzmognes reti: »Gospodine, sve sam ostavila, sve sam dala radi tebe i za tebe. I našla sam sve u Presvetome Srcu tvojem. Srce tvoje za mene je život, bez toga života meni nema opstanaka.«

U Srcu Isusovu odanost je u volju Božju.

Ljubi, i u tvojim slabostima past ćeš na eživljujuće Srce Boga tvoga.

U mojim jadima pouzdala sam se u tebe, o Gospodine.

Dušo kršćanska, vladaj se po vjeri! Cuvaj se od militavosti i nehsja; ali i od nepouzdanja, koje vrijeda moje Presv. Srce. Poznam tvoju slabost i sažaljivam tvoje nevolje. Ako pomanjkaš u svojim dužnostima, ako skreneš s puta kreposti, ako ti se čini, da ćeš podleći u borbi proti strastima: dodi k Srcu mome. Ono mora biti tvoje pribježiste i zakloniste. Sakrij sve u ovo skrovište milosrđa! U njemu ćeš naći pokajanje zato što si me ostavila, jakost da se opet podigneš i želju da mi ostanеш uvijek vjerna.

Ah, da možeš shvatiti moju ljubav naprama tebi, bijednome stvoru, ti ne bi tražila drugdje polakšicu svojim bolima, niti bi zahtijevala da drugi osim mene liječi tvoje rane. Ti ne osjećaš moju ljubav, a ipak . . . Da te oslobodim od tvojih nevolja, da te obaspem svojim dobročinstvima: ne tražim drugo, nego tvoje srce.

Jesus i sljedeća vjeća svetičić Jakov
u vječnom životu.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome obecajujuću odovođjava svatko, ako zahvalnicu u redništvu pošalje, makar je ono i ne objavio. Za oglaš zahvalnicu ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raženje Glasnika.

Zagovorio se posvetiti obitelji.

Odmah od početka rata bio sam u velikim patnjama, svaki skoro dan uognju. Često sam bio u takvom položaju, da sam po ljudsku sudeći morao pasti Želio bih ipak bio, da još štograd koristim obitelji svojoj, pa sam se u tim teškoćama mlio sjecao riječi: „Tko se Mariji uteče, ostavit ga ona ne će.“ Obecam dakte Majci Božjoj Škapularskoj, da ču se svake godine na njezinu svetkovinu ispovjediti i pričestiti te dati odslužiti svetu Misu. Presvetom pak Srcu, koje sam toliko puta ražalostio, zavjetujem, da ču mi se odmah kad dođem kući posvetiti zajedno s cijelom obitelji svojom i ustrajati u njegovom štovanju držeći Glasnik dok sam živ, a na svetkovinu njegovu kupiti svijeće na njegov oltar.

I moj zagovor nije mi bio uzalud. Upravo me osobita ljubav Božja pratila, da sam izdržao u boju živ, a kad sam pao u rusko robstvo i tamo dobio tifus, ozdravio sam kraj sve slabe nijege. Nakon punih četiri godine zdravju sam se u najboljem zdraviju kući svojoj i našao sam sve zdrave i u redu, bolje nego sam i ostavio bio. Zahvalnim srcem izvršio sam već nešto od zavjeta svoga, a ostalo ču ove godine.

Pouzdanjem i strpljivošću.

Slavonija. Ostao sam s petero dječice, kad je suprug pošao urat. Sav život moj i djece ostao samo na mojim rukama. Tuga i briga bile su mi hrana. Sva nuda moja bio je Bog dobar. Nikad nijesam prošla kraj crkve, da se ne bi bacila pred kip Srca Isusova, da mi ono možda vratí. Majku sam Mariju molila, da me ne zapusti s djecom bez kruha i drva. Kad mi je pretekao koji filir, dala sam za sv. Misu; a povrh običnih postova postila sam i utorku, jer je taj dan otišao suprug. Na svoju i moju sreću bude on ranjen, pa je izmaknuo pokolju, u kojem je propala cijela njegova satnija. Prošao je sva ratista i dvostruko ropstvo, a ipak se vratio duduše slab i bolesan, ali ipak živ. Sada se opet posve pridigao, pa skupa sa mnom prosi Bož. Srce, da mu pomogne dječicu svoju u strahu božjem odgojiti.

Molitva ju krijeplia.

Iz Valpovačkog kraja. Kad mi je u početku rata muž otišao na

vojsku, izručila sam ga Presv. Srcu i zaštiti sv. Josipa. Svaki sam dan molila za njega, obavljala veliku devetnicu tj. sv. pričesti devet prvih petaka, a i poslje se češće pričešćala. Jednom niješ sam za nj znala duže vremena, a ja uzmi devetnice jednu za drugom moliti za njega i eto lista od njega, da je živ i zdrav, ali zarobljen. Usam se pouzdano, da će me Bož. Srce uslušati, te mi supruga živa vratiti. Pa kada mi se i ne bi vratilo, ja vidim da mi je Gospodin Bog već time i uslušao molitvu, što mi je po njoj dao duševni mir i zadovoljstvo, te sam mogla ustrajati u teškom poslu i skribi. Stoga se već sada zahvaljujem Bož. Srcu, kako sam i bila obecala, jer vidim, da je najbolje prepustiti svoje molitve u volju Božju.

„Da odrastu tebi na slavu!“

Hrv. primorje. Kraj teških nevolja rata, uza bijedno siromaštvo, pokraj zločestog muža, koji je vičan piću i osmero sitne djece, struši me nemala bolest u postelju. Liječnik me je prepustio s udjimi govoreći: „Spasa Vas nema, jer nemate ni onog što Vas je najnužnije.“ U tom bojnem položaju kraj plaćuće dječice, još dublje smakasam. Najednom kao dame sunčana zraka prosine. Sjetih se još jednog mogućeg Liječnika, k Njemu upravih svoj bojni pogled — moleći ga kroz suze: „Ti, o Božansko Srce Isusovo, utocište nevoljnih, koji si rekao „Dodite k meni svi koji ste umorni i nevoljni i ja ću vas okrijepti.“ Pomozi me sruštu radi ove moje tužne djece podigni me bar u toliko, da mogu svou dječcu podići na noge da pošteno odrastu Tebi na slavu!“ Od tog dana kao da mi se snaga pomalo povraćala. Evo me sada na nogama prilično zdrave, gdje kličem: „Hvala i Slava budi u vijeće Božanskome Srcu Isusovu!“

Nije se više vratila.

IZ dubrovačkog kraja. Četiri godine povraćala mi se bolest na ruke. Hodila sam u dva liječnika. Dali su mi za mazanje; ali sve uzalud. Tad sam učinila devetnicu Presvetom Srcu Isusovu, koje mi je pomoglo. Ima godina da mi se bolest ne povraća. Neka je slava i čast Presvetom Srcu po sve vijeće!

A. G.

Sv. Ignacije Lojolski — uzor kongreganistima.

Bit će vam, dragi štioći, jamačno u prvi čas čudnovat ovaj naslov, jer vam je poznato, da u ono vrijeme, kad je sv. Ignacije živio, nije bilo još kongregacija. Tek sedam godina iza njegove smrti bje osnovana prva kongregacija. A ipak je gornji naslov potpuno opravdan. Sv. Ignacije postao je naime po osobitoj svojoj ljubavi, koju je gojio prema bl. Djevici Mariji, uzorom kongreganistima za sva vremena.

Ta je njegova ljubav bila nježna i puna pouzdanja, viteški upravo veledušna i napokon apostolska. —

[Nježna ljubav sv. Ignacija prema Mariji.]

Kad ga je nakon obraćenja teška boljetica od zadane mu u boju rane shrvala i mučila, unatoč strašnoj боли znao se često baciti na zemlju moleći bl. Djevicu, da ga izbavi okova svjetskih i da ga dovede pod zastavu Sina svoga. I već u to najranije doba obraćenja svoga tako se zaufano molio bl. Djevici, te mu se ona u viđenju javila i uslišala ga. — Veliki je taj svetac imao vazda pri ruci knjižicu, u koju bi svakom zgodom bilježio dogadaje iz života Isusova i Marijina. Ove prve pisao bi crvenim slovima, a potonje modrima. I to nam je očitim dokazom, da je namah iza Isusa osobito mjesto u njegovu srcu zauzela bl. Djevica Marija.

Sličan ćemo izljev ljubavi njegove nači i u njegovoj knjižici „Duhovne vježbe“. Na koncu gotovo svakog razmatranja poziva nas, da se obratimo na bl. Djevicu, da nam ona izmoli, ne bi li nas Božanski Sinak njezin primio pod svoju zastavu, u svoju službu.

A i svagdje u životu pokazuje sv. Ignacije vruću ljubav, prožetu djetinjnim pouzdanjem u blaženu Gospu. Nije se jamačno bez njegove volje dogodilo, te je najsvećanije zgode svoje proslavio na blagdane Marijine. Postanak Družbe Isusove godine 1534. bio je na samu Veliku Gospu. Godinu se dana preporučivao bl. Djevici prije, nego će prikazati Višnjemu prvu svoju sv. misu, a služio ju je u kapeli „Sniježne Gospe“ u Rimu.

Od prvoga dana obraćenja svojega nosio je uza se sličicu, koja je predstavljala žalosnu Majku, gdje načem probodenog srca

stoji podno križa i tuži za Sinom svojim. Koliko je pak cijenio ovu sliku, vidimo po riječima, što ih je rekao svome rodaku o. Araoz-u kad je ostavljao Rim. „S ovom sličicom dajem ti zajedno polovinu srca svoga“.

Kamo sreće, da bi se svako dijete Marijino — svaki kongreganista tako zaufano utjecao zaštitnici svojoj!

Velikodušna ljubav sv. Ignacija prema Mariji.

Ne što koristi ljubiti prečistu Djevicu riječima, a djela da govore upravo protivno?

Cim se sv. Ignacije donekle oporavio od bolesti, koju mu je prouzrokovala zadobivena rana, odluči odmah poći na hodočašće blaženoj Gospoj Montseratskoj. Putujući namjeri se na nekog Saracena. Kad je ovaj u razgovoru doznao, zašto Ignacije putuje u Montserrat, prijede njihov razgovor u raspravljanje o djevičanstvu Marijinu. Sv. Ignacije branio je oduševljeno ovu vrlinu Marijinu; Saracen se rugao i toj nauci, a i Ignaciju, što se tako raspali govoreći o tom. Napokon Saracen potjera svoga konja brže, pošto se Ignaciju bio čestito narugao. Ovo tako raspali ona nježna čuvstva, što ih je sv. Ignacije u srcu gojio prema Mariji, te odluči, s ovim drznikom viteški obračunati. Bl. je Djevica ipak spriječila krvoproljeće.

Cim je Ignacije prispiuo u Monserat, pokloni veliki dio svoje imovine za obnovu kipa Majke Božje. Osim toga ostavi na njenom žrtveniku viteški svoj mač i probavi čitavu noć u kapelici u svom novom staleškom, prosjačkom odijelu.

Kad bi svaki kongreganist ostavio [na] oltaru svoje predobre majke i zaštitnice nevino srce svoje!

Ljubav sv. Ignacija k Mariji bila je i apoštolska.

Nije se on samo time zadovoljio, da je svoje srce poklonio sasvim Mariji, već je nastojao pridobiti i druga srca za nju, kako bi se Ime Marijino što dostačnije proslavilo!

Nekoliko godina nakon njegove smrti bude osnovana prva Marijina kongregacija, a to je upravo plod njegova štovanja i njegove vruće ljubavi prema blaženoj Gospoj. On je najrađe naziva Gospodaricom svojom, pa je duh najvjernije i najrevnije službe ulio i učenicima svojim.

Sv. Ignacije osnovao je Družbu Isusovu, koja je do dana danasnjega vrlo mnogo uradila oko proslave i štovanja bl. Djevice Samih knjiga, u kojima članovi te Družbe govore o Mariji i njenom štovanju, izašlo je do danas oko 2500!

Članovi te družbe najviše su poradili i nastojali, da se Bezgrješno Začeće bl. Djevice Marije proglaši člankom vjere; a da i ne spomenem sv. Ivana Berchmansa, sv. Alojzija i sv. Stanka, koji su upravo izgarali od velike i vruće ljubavi prema prečistoj Djevici te primjerom svojim milijune na tu ljubav potakli.

Tako bi i svaki kongreganist morao apoštolski ljubiti bl. Djesticu, te uznaštojati iz svih sila, da dobrim primjerom svojim prednjači drugima i što više članova predobije za svoju kongregaciju.

„Veća slava Božja!“ bila je lozinka sv. Ignacija. On ju je doista i proveo, ali osobito — većom ljubavi k Mariji; ljubavlju nježnom, veledušnom, apostolskom.

„Pr. K.“

ON je tu.

*Pod oknom kralja straža hoda,
Putnik znade tko je tu ...
A nebom mjesec zvijezde voda,
Ikon kaže: Bog je tu ...*

*Ali čemu ono vrh oltara
Sašle zvijezde u noć tu?
I u hram šapčuć progovara
Crven plamen: ON je tu!*

*Ah zalud vječnog svjetla straže,
Zalud svijezdā šapat tu,
Kad srca nam sve drugo traže,
A preziru LJUBAV tu!*
Jek.

Škapular u ratu.

U Lincu došla tri vojnika u crkvu otaca karmeličana. Dvojica zamoliše škapular bl. Gospe, a treći ga isprva ne htjede nikako primiti veleti, da njemu i onako ne može pomoći. Napokon se ipak dade nagoniti, te ga uze i on. — Nije dugo bilo, evo ti baš toga trećega vojnika opet u istoj crkvi, lako ranjenog. Potraži oce te im reče: »Sad će se opet vratiti u katoličku Crkvu, iz koje sam prije nekoliko godina lakoumno bio istupio. Ovaj škapular, što ste mi ga nedavno dali, spasio me iz očite pogibelji i naučio me bolje cijeniti svetu vjeru.«

Jedan »stražmeštar« primio također škapular prije nego je pošao u bojnu liniju. U jednom okršaju pogodi ga zrno baš kod srca. Iznijeće ga ranjenoga iz boja i odnijeće do povijališta. Kad mu liječnik klijto očistiti ranu, opazi, da je kugla zamotana u komadić smedegata suknja i da nije duboko u rani. Bio to Karmenski škapular. Zrno probilo odijelo, udarilo u škapular a ovaj za čudo, odbio izravnji udarac u srce. Stražmeštar brzo ozdravio te pun njezne zahvalnosti prema bl. Gospu prijavljedao neobični ovaj događaj.

|Vijesti iz kongregacija.|

Osnovana kongregacija u Andrijaševcima. Evo napokon i nas najmladih med vama, sestre naše po Mariji! O kako smo željno isčekivale onaj, po nas najsvetaniji dan, kada ćemo moći pred oltarom naše milje Majke svećano se posvetiti. Još dok je bio g. Jelenčić kod nas kapelanom, okupio je nas desetak seljačkih djevojaka, govorio nam je o divnoj našoj neb. Majci, koja tako milo gleda na nas i poziva, a mi zar da ostanemo gluhi tom pozivu! Ne! Mi se odazvamo, odlučimo, da joj se sasvim posvetimo. I eto nakon gotovo dvije godine, ispunila nam se goruća želja, te nas je napokon naš upravitelj v. Gjuro Mitrović, na drugi dan Uskrsa o. g. svećano primio u kongregaciju. Lijepa je to bila svećanost, koja će nam svima ostati u dubokoj usponi. — Propovijedao je v. Ilija Ivanković, upravitelj kongr. gospojica u Vinčevcima, a pod sv. misom su pjevale kongreganistice vinkovačke.

Da nam taj dan ostane u što milijoj uspomeni priredismo poslije podne svećano posijelo uz pripomoć vinkovačke kongregacije gospojica te aptinentskog društva iz Rokovaca i Andrijaševaca s ovim programom:

1. Proslov: Mirka pl. Peićić, prefekta kongr. vinkovačke.
2. Katolička himna: Zbor kongregacije vinkovačke.
3. Deželić, Lidjina ruža: dekl. Mirka pl. Peićić.
4. U čast sv. Janje Marija Levaković, apstinentica iz Rokovaca.
5. Sv. Janja igrokaz u dva čina: prikazivale smo mi i apstinentice iz ova dva sela.
6. Marin nastup vesela igra: prikazivale su kongreganistice vinkovačke.

Poslijelo je veoma uspjelo — bilo je preko 400 učesnika, a svotu, što smo tom prigodom skupili (preko 700 Kr.) upotrijebit ćemo za proširenje naše pučke kat. knjižnice, koja već broji do 200 knjiga i preko 40 članova. Veliku razinu je ljubav iskazala gdica učiteljica T. Koharić, koja se za sve mnogo brižnije i g. učitelj Pizek, koji se vrlo mnogo trudio oko pjevanja.

Ža početak našeg života u kongregaciji želimo od Boga dragoga i naše milje Majke obilni blagoslov, a sve naše sestre i braću diljem cijele naše domovine najsrećnije pozdravljamo!

Kata Jemrić, tajnica.

Martinska ves. Vrijeme je, da se i mi iz Posavine ravne malo javimo i nademo mali kutić u Glasniku presv. Srca Isusova. Uza sve zaprke osnovali smo „Djevojačko društvo presv. Srca za naknadu sv. pričest.“ A tko ga je osnovao? Može se reći same djevojke. Bilo to ovako. Poslije Uskrsa prošle godine pozovale učiteljice Č. sestra majke, da osnuje najprije društvo za majke. Odazva se priličan broj. Čuvši djevojke da se osniva nekako društvo, pohrle i one u školu, pa umole Č. sestruru, neka i njih primi u društvo. Tko da im odbije plemenitu želju! Dademo se odmah na posao. Jedna učiteljica rastumači majkama svrhu poziva, a druga reče djevojkama, što znači biti u djevoj. društvu presv. Srca. Djevojke se pokazale spremne, te se od to doba sastajale manje više svake nedjelje. Govorilo im se o potrebi društva u današnje doba; drugi put o krepostima djevojačkim; opet se čitalo iz Glasnika Presv. Srca izvještaj o raznim društvima djevoj. širom domovine: tumačila im se pravila društva i dužnosti, i tako se pripravljaju za svečano primanje. Također počeće češće pristupati stolu Gospodnjem, svaki mjesec po jedan put, a nije li više put okaniše se nekih nelijepih navada i igara; jednom riječi: opažao se novi život. Tako se vježbalo i pripravljalo do Male Gospe 8. rujna 1918., kad bi svečano primanje u crkvi. Skupiše se u djevoj. školi, te u redu podoše u župnu crkvu, koja bje neobično puna radozbnalog svijeta. Prije večernje oslovi ih vel. župnik prigodom riječi, zatim blagoslov i stavili im o vrati društvene medaljice. Uspalivši svijeće izmoliše posvetnu molitvu. Poslije slijedio blagoslov za kojega pjevala litanijski i pjesmu posvetnicu. Društvo brojilo je u počeku 50 djevojaka, a kod primanja bilo ih samo 37. Još za vrijeme priprave udale se dvije, a četiri veoma dobre i revne članice udale se prije Božića, a poslije ih se udalo još više. Dvije su umrle od španjolske bolesti, pa ih sve članice otpriješe do groba moleći putem sv. krunicu. — Društvo nastoji i oko lijepoga pjevanja u crkvi, te rado uči pjevati, da time uveliča službu Božiju. Međutim umre u studenom prošle god. g. župnik dosadanji, te je župa dobila novoga župnika veleć. g. Karla Grujića, koji se veoma zauzeo za društvo, pa će pod njegovim vrsnim vodstvom još lijepće provesti. Molimo „Savez djev. društva“ da nas primi kao najmlade u svoje kolo, a ostalim društvima širom mile nam domovine preporučamo se u molitve, da što bolje napredujemo i u dobru ustajemo.

■ Za glavaricu: S. A. P.

Dne 23. veljače priredilo je djevojačko društvo u Zagrebu u dvorani gradjanske streljane šaljive predstave „Gluga Dora“ i „Posredujući zavod za sanještavanje“. Na koncu bila je licitacija lijepih predmeta što ih sakupile same djevojke. Na zabavi je svirala glazba Vojske Srca Isusova.

Djevojke su uložile mnogo truda, da zabava dobro uspije, pa je osobito „Gluga Dora“ izazvala buru smijeha. Tako lijepom uspjehu zabave doprinješe mnogo gospoje iz kongregacije Mar. Navještenja, napose gde Bratoljčić i Serdarušić podučavajući djevojke u predstavljanju, u opće rukovodeći čitavu zabavu. Uspješno i veljaci primilo je ovo društvo 125 sv. pr.

Djevoj. društ. učitelj. pripravnica u Zagrebu priredilo je dne 23. i 25. Šujku svečanu predstavu „Maria Virgo“ — Bl. Djevica u hramu pjevanjem i glazbom.

Zabavu počastiše Preuz. g. nadbiskup Dr. Bauer te presv. g. biskup Dr. Lang uz mnogo ostalog uglednog svećenstva i općinstva. Dvorana je bila dupkom puna. Igra je vrlo lijepo izvedena, te je i milim sadržajem i načinom prikazivanja vanredno pobudno djelovala.

St. Brat.

Sadržaj: Vjera u mladom naraštaju 113. — K blagdanu sv. Č. i M. 115. — Tko je kriv ratu? 117. — Za carstvo duha 119. — Ivka 120. — Onima, koji hoće istisnuti kršć. nauk iz škole, 122. — Blago Srca Isusova 123. — Zahvalnice 124. — Sv. Ignacije naš kongr. 125. — On je tu! — Škapular u ratu 127. — Vijesti iz kongregacija 127.

Broj 8

KOLOVOZ 1919.

Tečaj XXVIII.

Organizacija katolika.

Opća nakana molitava i dobrih djela za mjesec kolovoz,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Rat je prestao, sad nastaje borba* reče zgodno jedna domišljata glava. Kako se čini, ispunilo se već: „Ustat će narod proti narodu, kraljevstvo proti kraljevstvu“ (Luka 21, 10); a sad bi možda imalo doći na red: „Staviće ruke svoje na vas i progonit će vas, predajući vas u zbornice i tamnice, vukući vas pred kraljeve i predsjednike porad imena moga.“ (Luka 21, 12). Umukla je rika topova, a sve to jače se razliježe rika lavova sotonskih, koji vrebaju na zaručnicu Isusovu, Crkvu katoličku, i na vjernu djecu njezinu. Ili zar to nije borba, kad se iz škola goni vjeroučitelja, molitvu i Raspetog?

Kad bi danas ustao iz groba prvi namjesnik Isusov, sv. Petar, još bi jačim glasom doviknuo svemu kršćanstvu: „Braćo, trijezni budite i bđite, jer protivnik vaš, davao, obilazi kao ričući lav tražeći, koga bi progutao. Oprite mu se jaki u vjeri.“ (1. Petr. 5, 8–9).

A kako da mu se što srčanje opreš? Ni s nerazumnim lavom ne bi se usudio, da se sam uhvatиш u koštač, a kamo li ćeš s luka-vim lavom paklenim, koji je nebrojene već progutao, i snažnije i hrabrije? Kad koje selo hoće da se osloboди vuka, svi se stanovnici slože pa zajednički dignu hajku na njega. Tako valja da se složimo i za hajku na vuka ili lava, koji nastreće na neumrle drše, valja da se složimo u katolička društva. A ne diže se na nas jedan samo lav, nego nebrojeni čepori lavova, nebrojena društva protivnika naše sv. vjere.

Katolici diugih naroda uvjeriše se davno, kako su im potrebna dobra društva, a premnogim našim katolicima valja istom dokazivati da su im ta društva korisna. O da samo narod vazda onako mudro i tvori, kako mudro zbori! „Slogom rastu male stvari

a nesloga sve pokvari.“ „Kad se bratske sile slože, i ovo plijvat može.“ Tako nas uče naše narodne poslovice. I naš pjesnik nas potiče, da se „slogom povežemo,“ „jer su braća — u zadrizi jača.“ (Iv. Šarić).

„Prokušana slabost vlastitih sila nuka čovjeka i opominje, da si tudi pomoći pridruži. Sv. Pismo veli: Bolje je, da su dvojica zajedno, nego li jedan: imadu bo korist svoga društva. Ako jedan padne, poduprijet će ga drugi. Jao si ga samcu, jer ako padne, nema ko bi ga pridigao. (Propov. 4, 9.—10.) A i ovo: Brat, koga brat pomaže, kano čvrsti grad. (Posl. 18, 19.)“ Ovim riječima u poslanici o radničkom pitanju otkriva neumrli papa Lav XIII. kršćanskim narodima korist čestitih zadruga.

Nego nitko nije toliko preporučio katolička društva, koliko sam Spasitelj obećavši primiti začasno predsjedništvo u svim takovim društvima. Ta rekao je: „Gdje su dvojica ili trojica skupljena u moje ime, tamo sam ja i njihovo središte.“ (Mat. 18, 20.) Tako su ta društva mila njegovu — ž. Srcu.

Koliko nas puta Bož Otkupitelj i apostoli potiču na međusobni sklad i ljubav, toliko nam puta preporučuju i društva katolička, koja su ponajzarča ognjišta kršćanske slike i ljubavi.

Klicu božanstvene snage kriju u sebi katolička društva. Gdje ta društva niču, tu se sve preporuča na nov život; tu žar molitve i rosa sv. Otajstva pretvara gole pustinje u kitnjaste voćnjake i bujne vinograde. Katolici, koji se prije ne usudivahu bjelodano pokloniti raspetome Begu, u zajednici s drugima diće se i ponose znamenjem spasenja.

En u srednjem vijeku, gdje je cvala vjera i zemaljsko blagostanje medu katolicima, tamo su prije bile procvale ratne bratovštine i zadruge radnika i obrtnika. A čime je srpski prosjak iz Asiza obnovio zemlje i narode, ako ne društvom trećega reda? Čime je družba Isusova očuvala mnoge krajeve — pa i hrvatske — od divljega požara krivovjerja, ako ne osobito društvom zabora Marijina?

Bez snažne organizacije ne bi engleski katolici bili oteli liberalcima vladavinskih uzda iz ruku, niti bi njemački katolici bili p. inukali „željeznog kancelara“, Bismarka, na uz nak. Pomoći organizacija uskrisio je slavni O' Connell katoličku Irsku iz groba; a na obzoru katoličke Francuske ne bi danas rujnala zora bojlega dana, da nije nepregledna vojska katoličkih društava neumorno razgonila tmine bezboštva.

Nego da ne putujemo u daleki svijet, pogledajmo na katoličke Slovence i morat ćemo se diviti brojnim lovorkama, kojima se okitiše njihove i vjerske i svjetovne organizacije. Organizacijom natkriliće oni katolike sviju naroda negdašnje monarhije habzbuške. Sad se ne trebaju puno bojati ni bezvjerači ni boljevika, jer su kod njih duboko ukorijenjena pobožna društva, poglavitno kongregacije Marijine; a gospodarska se društva brinu za blagostanje seljaka, obrtnika i radnika.

Na nože dakle, Hrvati katolici, ugledajte se u svoju braću preko Sutje! Koga srce vuče, da u pokori i poniznosti revnije slu-

Propetome, neka stupi u treći red sv. Franje ili sv. Dominika. Ko nije zadovoljan samo s vlastitim posvećenjem, neka pohrli pod zastavu Neokaljane, u zbor Marijin, da otimije paklu duše otkupljene Isusovom krviju. Gdje nema ni trećega reda ni kongregacije Marijine, možda ima Apoštolsvo molitve, vojska Srca Isusova ili kakvo slično pobožno društvo. A nema li kod vas nijednoga društva katoličkoga, zamolite za savjet „Hrv. kat. nar. Savez“ u Zagrebu. Taj vam Savez od srca preporučujemo.

Dandanás, kada sve tone u blatu zemaljskome, treba da se mi katolići dgnemo u čiste vjine tražeći „ono što je gore“, „ponajprije kraljevstvo Božje“. Stoga u prve redove naše organizacije smjestimo kao nsjivažnije vjerske zadruge.

Ali ko ne će, da nam većina tih vjerskih zadruga propadne ili zakržlja, neka ne imorno širi i podupire također ona društva, koja se brinu i za vremenite potrebe svojih članova i proniču njihovo blagostanje zemaljsko. Isus, naš Gospodin, nije tražio od sviju sljedbenika svojih, da se odreknu sviju dobara vremenitih pa se u kostrijet obuku i zaklone u pustinje, da mu ondje služe posteći o kruhu i vodi. Stavni Naučitelj crkveni, sv. Toma Akvinač uči, da bi odgovaralo Božjoj namjeri, kaši bi svи državljani mogli uživati neko umjereni obilje ze našljiskih dobara. Tako je bilo i mdu prvim kršćanima u Jerusalimu. Za sličnim sveopštim blagostanjem ujavora i teže katoličke prosvjetno-gospodarske organizacije. Tome divnomete uzoru prve Crkve približit će nas naša društva, to većma što manje budemo žalili truda i novca, da ih osnujimo i raširimo.

Na posao dakle za sve katoličke organizacije! Čije srce gori iskrenom ljubavlju spram Bož. Srca Isusova, neka se oduševi za katolička društva, koja poput zida štite ovo Presv. Srce i njegovu Zaručnicu, sv. Crkvu, od otrovnih strija bezbošiva. Pramilostivo Srce Isusovo se od ljubavi iscrplje nastojeći, da usreći ljude na nebu i na zemiji. Tu istu sreću vremenitu i vječnu čovječanstva štavila je na svoje zastave katolička organizacija. Ko dakle hoće da naslijeđuje Bož. Sreću, neka pohrli pod zastave katoličke organizacije. Mnogi zavjetoni obećavaju štošta Presv. Srcu. Evo ti ūspješna, Bož. Srcu vele mila zavjeta: da ćeš doživotno širiti i podupirati katolička društva i katoličku štampu.

Na posao dakle, ali još prije na molitvu! Neplodači bi ostao napor naših društava, kad njihovih usjeva ne bi zalijevala rosa nebeskoga blagoslova. A tu rosu privlači dolje žarka i ustrajna molitva. Raskrijmo ruke spram neba i molimo se, da paraste i procvate širom svijeta. napose širom naše domovine, katolička organizacija, a u toj organizaciji da po zagovoru Pomoćnice kršćana budemo svi „jedno srce i jedna duša“ u Bož. Srcu Isusovu.

Petar Perica D. I.

*Ne baca se derančad — na stablo, gdje niš' nema;
Ni na Crkvu pogančad — da Istine nema.*

Pred Isusom.

*Oltar vas u sjaju,
Duša ko u raju:
Pa gleda, gleda...
Otrgnut se ne da
Od Isusa svog.*

*Božje Srce gori...
Mlake duše kori,
Što ne će, ne će
Tu da nadu sreće
Kod Isusa svog!*

*Otvara si grudi
Pa nam iskru nudi,
Da, sitnu, sitnu,
Ali nezasitnu
Iz Srdića svog.*

*Duša iskru prima:
Ljubav mahom ima,
Ne sitnu, sitnu,
Nego nezasitnu
Do Isusa svog.*

*Oltar još u sjaju
Duša već u raju,
Ter gleda, gleda...
Otrgnut se ne da
Od Isusa svog.*

Jek, V.

Papinstvo neoboriva stijena.

Kad je naš Bož. Spasitelj boravio na ovoj zemlji, bijkun **svi** tada poznati narodi pod vlašću rimske države, Rimski carevi vladali ovim svijetom. No nestalo je njih va prijestolja, dugo već ga prikriva prašina prošlosti. Nastadeće nove države, veliki muževi osnovaše nove dinastije, nove države i narodi se oko njih okupiše. Ali nestalo je i ovih dinastija, nestalo je ovih država.

No jedan je prijesto ostao i preživio sve bure i oluje stoljetne, sjaj mu se dapače sve više i više stao razvijati: stolica sv. Petra u Rimu, štono ju možna desnica Božja postavila kao stijenu, koja će odoljeti svakoj olujnoj sili prolaznoga svijeta; vlast pape, koja obuhvata cijeli svijet i koja se rašinila u sve narode i krajeve. I danas još milijuni srdaca kucaju sa svih strana svijeta za nasljednika sv. Petra u Rimu, milijuni i danas još slijaju riječ Kristova namjesnika, koju već devetnaest stoljeća navješćuje sa Petrove stolice. Djelo je to Božje! Sam je Bog štitio ovaj niz od 260 papa do Benedikta XV.

Što je papinstvo ostalo kraj svih bura i oluja, to je divan i čudesni dogodaj, to je jasno svjedočanstvo postavljeno na očigled svim narodima, da je i vrhovnu glavu crkve ustanovio Bog. Povjesnica papinstva jest kao sveudiljno čudo kroz sva stoljeća za svakoga misaonoga čovjeka, a dobrom sinu katoličke crkve vazda je milo i ugodno pogledati u ovu povjesnicu. Dan danas pak je takav pogled ne samo savremen, već ujedno i pun utjehe.

Povijest papinstva dade se u osam odsjeka razdijeliti. Prvi se odsjek počinje sa doleskom sv. Petra u Rimu oko god. 44. po Is., a svršava sa papom Melkijadom god. 314. Gotovo sve pape ovoga

vremena, a bilo ih je 32, umriješe mučeničkom smrću, kao svjedoci vjere Isusove. Papinstvo imalo se ugušiti u krvi, sa pastirom imalo je nestati cijelo stado. Neznačajni rimski carevi svojom silnom vlasti sve učinile, da unište i samo kršćansko ime.

No po trnju u vječnost se ide;
Što je veća borba i zataja,
To je ljepše sred nebeskog raja.

Takav trnovit put su imali pape prvih stoljeća, ali Božja milost bila je u njima. Unatoč svim progonstvima kršćanstvo se širilo sve dole i izvan rimskoga carstva, a rimsko carstvo stalno je lagano gubilo pojedine sive krajeve. Srušilo se i samo carstvo; ostala stolica Petra Rim izgubio svoju moć i vlast; a nasljednik sv. Petra sačuvao je svoju vlast i raširio. U ovo doba esobito je na glasu papa Viktor I. (189—198); mudrost i njegova kao i razbor njegov priniča i protivnike njezine, da ga štuju. Za pape Melkija je pobjedio car Konstantin pod znakom sv. križa cara Maksencija i zašte, da ga poučeu kršćanstvu.

Prva su tri stoljeća kršćanstva zaista junačko njegovo doba. Prostorija se ispunije. Iz žudinskoga naroda proizašli apostoli, biskupi i svećenici nadose s bi učenike i nasljednike u rimskom i grčkom narodu, a na njih se obistinilo što proreče Izaija (60, 8—12)

Govori protok o velikim borbamama svijeta proti vinogradu gospodnjem, Crkvi Kristovoj. Prvu borbu vodi paganstvo, koje je vjerovalo u jedno božanstvo prema štovalo razne bogove. Drugu borbu voditi će paganstvo koje ide za tim, da na mjestu crkve Kristove postavi hram naravi. Prva borba obuhvaća prva tri stoljeća i završava kako je Izaja pretkazao. Drugu borbu i njezin konac riše nam prorok toli zorno, da koji umije ispitati knjigu Božju, lako će naći pravo svjetlo. Sam apostol sv. Pavao u listu na Rim. (11, 26.) upućuje na proroka Izaju. Svima, koji se imaju uz Crkvu i za Crkvu boriti u drugom borju, ostaju kršćani prvih triju stoljeća sjajnim uzorom.

Drugi odsjek obuhvata sljedeća tri stoljeća (300—600) i broji 32 pape od Silvestra I. (314—337) do Grgura I. (590—604). I u početku ove dobe strašno proganjahu kršćane. Papa Silvester morao se opetovano kriti i krv je mučenika tekla potokom; ali je luč kršćanske istine sve više prodirala u razne narode i krajeve. Za

"Skupit će pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu će sažeći ognjem neugasljivim". Mt. 3, 12

vrijeme pape Silvestra pokrstio se car Konstantin Veliki, u isto vrijeme bio je prvi opći sabor crkveni u Niceji. Progonstva prestođe, a kršćane štitio je i sam car Kostantim. Znamenite pape ovoga vremena su svakako Leon I. (440—461) i Grgur; jedan i drugi zovu se „Veliki“.

Za Papu Leona I. znademo, da je veliki naučitelj Crkve. U njegovo doba propadalo je na zapadu rimsko carstvo; na zapadu, izuzev katol. crkvu, nema već veće društvene zajednice. Sve je uprlo oči svoje u papu Leona I. Sam Attila, taj bić božji pred kojim strepše kraljevi i narodi, ugledao papu, prožet bi štovanjem i poštedi Rim. Papu Grgura pak prikazuje nam povjest kao revnoga samostanca, koji svoju pažnju posvećuje sv. bogoslužju, te je med drugim dao obredima sv. mise onaj lik, kojim se i danas još odlikuju.

Obojica pak pronikoše svoje doba, obojica uz milost božju znadijahu čistu nauku apoštolsku obraniti protiv raznih krivih nauka, a stolici sv. Petra pribaviti ono dostojanstvo i ugled, što ju ide prema riječima bož. Utetmeljitelja, Grgura I. prozvase biskupi tada-njega kršć. svijeta „Pontifex maximus“ — vrhovni svećenik.

Treći odsjek siže od početka 7. do sredine 9. stoljeća; dakle od god. 604 do 858. Imade 40 papa od Sabinijana (604—606) do Benedikta III. (855—858). U ovo se doba pojavio Muhammedizam, proti kojemu se pape kroz toliko stoljeća borili da očuvaju narode Kristu. Sv. Bonifacij propovijedao Germanima nauku Isusovu a u zemlji franačkoj dode vlast apostolske stolice do telikoga ugleda priznanja, da je Pipin zatratio od pape Zakarije (741—752) da bi ga okrunio. Pipin je poklonio rimskoj stolici zemlju izmed Ravene i Ankone, pa bi time osnovana crkvena država. Konac ovoga doba vido je u papi ujedno i vrhovnoga suca u svim pitanjima savjeti, a to je bila sreća za sve narode.

(Svršit će se.)

Tko je kriv ratu?

Piše vojni superior Prelat Matija Rihtaric.

Spomeni se, da svetkuješ dan Gospodnj.

Ovdje mnogo, jako mnogo fali. U neobdržavanju ove zapovijed Božje treba tražiti velik uzrok rata.

Sveti Oac tjeran jadom i nevoljom a neobdržavanja svetkovina i blagdana, ukinuo je nekoliko blagdana, koji su bili zapovijedani. Evo ti sad bezvjeraca, da udare na nj. On, Papa, ukida svetkovine! Oddržavaju li bezvjerici svetkevine? Ne, ne obdržavaju. Njihovo svetkovanje blagdana jest u krčmi. Ako koji majstor ili kalfa, bezvjerac nije čio dan u krčmi, on prije podne radi, poslije podne će bilo kuda na litricu. Pa da bi litrical! Tu jednu podnio bi i njegov džep, a žena mu i djetica ne bi toga čutila. Ali! Da nije zakona, koji kako tako tjeran pijanduru danas iz krčme, ne bi ga one noći nitko istjerao.

Svetkovine i blagdani Božji su dani. Nedjelju je odredio sam dragi Bog da ju svetkujemo. Blagdane je naredila sveta Crkva, koju vodi i ravna Dub sveti. Neke svetkovine su si naredili ljudi sami.

Čemu nedjelja, čemu blagdani? Što zapovijeda Bog, što zapovijeda sveta Crkva? Zapovijeda, da nedjelju i blagdane svetkujemo. Pamtimos, kad Bog nešto naredi i zapovjedi, onda hoće i zahtijeva, da slušamo

zapovijed njegevu izvršimo. A ljudi?! Grijesi li se u ikoji dan toliko, koliko u nedjelju i blagdan?

Budući da čovjek sastoji od tijela i duše, treba da se brine i skrbi za jedno i za drugo. Bog, naš dobar otac, odredio je evo šest dana, da radimo, da skrbimo za tijelo, a jedan dan da posvetimo skrbi za dušu. A što se događa? Šest dana se radi, a taj jedan dan, sedmi, jalni su mnogi, da posvete brigi i skrbi za dušu, za svoju dušu. Kako je to moguće?! Kako? Lako. Takav čovjek gleda samo na svoje tijelo, hrani ga, pere i odjeva, krčko sa no može. Duše ne vidi, pa se za nju i ne brine.

Jest ovo jad i nevolja!

Ako si reko utviri u glavu, da duše ne ima, je li čudo, ako nedjelju »savi i svetkuje« u krčni?! Je li čudo ako mu nije stalo do sv. mise, do propovijedi, do sv. ispovjedi i pričesti?! A hoće li se dragi Bog time zadovoljiti i opravdati ga, što ne vjeruje u dušu?! Od početka katekizam pita: Kako je Bog stvorio prvoga čovjeka? I odgovara: Bog je načinio od zemlje tijelo i udahnuo mu besmrtnu dušu; tako je postao prvi čovjek. Drugi ljudi nisu postali ovako, već po onom zakonu, što ga je naredio Bog, kad je Evi rekao: »Umnositi će bolove tveće i začeća tvoja, s mukom će raditi djecu. To je Božji zakon, koji postoji i danas i posojat će, dok bude hotio Bog. Žena ima da dijete začme i da ga rodi. Začet će ga pak, ako Bog stvari dusu. Ako ne stvari, ne će ga začeti. Bez duše ga nikad začeti ni roditi ne će.«

Znate, zašto se neki im tješe, da čovjek ne ima duše? Zato, da može lačje reći: Šta grijeh, kakav grijeh?! Ako ne ima duše, ne ima grijeh pravoga smisla, jer se grijeh ne prima tijela, već duše. Ako ne ima duše, onda će ist još lagle krasti, bludnik će i bludnica još više dozvoliti svome tijelu. A tako i ostalo.

A i pamti ti, koji se rugas Božjim i crkvenim zapovijedima, da će doći vrijeme i blizu je, kad će uzdahnuti: dakle sam se varao! Daj račun! Onda ne će biti mjesto ruganja. Daj, dok je vremens, opameti se, obrati se k Bogu! Slušaj ga, drži njegove zapovijedi; drži ovu, jednu od najmilijih zapovijedi, da svetkuješ nedjelju i blagdan.

Mnogi se i mnogi u ratnim teškoćama sjeti, da mu je to pokora za grijeh proti trećoj zapovijedi. Na teškim se marševima nije znalo za nedjelju ni svetak. U dupljima i jarcima samotan je odležao bez utjebe tolike dane i sverke, jer je nedjeljne misne odležao u krevetu, a večernjice po i kruškom. Na noćnim stražama u blatu i mečavi razmišljao je, kako bi mu ipak laglje bilo stajati pol sata, pa makar i dva u crkvi, nego mu je ondje...

Rat je prestao. A je li prestao? Nemoj izazivati na sebe i na sve novi rat novu kazan.

Slugama i težacima.

Bio sam pred više godina u Varaždinskim Toplicama, te sam i nekoliko puta propovijedao. Među drugim izrekao sam u propovijedi ove riječi: Sluge i težaci su velik križ za gospodara. Sastane me još istog dana jedan seljak, pa će: Kako Vi znadete, da su sluge i težaci velik križ za gospodara?! Ta bar Vi, koji ste velik gospodin i ne trebate se mučiti s gospodarstvom, bar Vi ne imate toga križa!

Ne imam ja, ja sam, toga križa nit me on ne bi trebao trti. Ali kad gledam, kako to muči druge, budući da sam svećenik, hotio bih pomoći. Boli me, kad vidim i gledam, da bi se tu uz malo dobre volje

dalo pomoći, i jedan bi uz drugoga, težak i sluga uz gospodara i gospodar uz slugu i težaka lijepo i mirno živio. A ljudi ne će sami. Radije je jedan drugomu križ. Sluga se tuži na gospodara, a gospodar na slugu. A jedan ne može biti bez drugoga, jer je tako naredio dragi Bog.

Kako sluga, tako je i radnik, težak vezan na gospodara, a gospodar na radnika i na težaka.

Sluga je sa svojim staležom nezadovoljan. Teško mu je gledati, što drugi ima, a on ne. Reći će mi sluga, već ga vidim: daj ti naučaj radije kapitaliste i bogataše, nego sluge. Nek budu bogataši bolji, i sluge će biti bolji. Dobro. Ja ne mogu kapitalistima davati nauka u ovom Glasniku. Zašto ne? Jer ga oni malo čitaju. Ti ga možda dobiješ u ruku, možda i težak, radnik, možda ga ovdje ondje čitaš. Ovim, što ovdje pišem, ne ču da te grdim i psujem. Ne. Od psovanja i grđenja ni meni ni tebi koristi. Hoću radije da štogod lijepo rečem.

Otkad svijet postoji, bilo je bogataša, manje bogatih i siromaka. Tako je naredio Bog nešto za kazan grijeha, nešto za usavršenje u dobru. Badava se neki nužaju, da će sve što ima blaga na svijetu, na jednake dijelove razdijeliti, da budu svi jednaki i neka bude svima pravo. Toga ne će biti nikada, dok su ljudi — ljudi, ovakovi, kakovi jesu. A otkad svijet postoji i dok bude postojao, bit će uvijek ljudi valjanih i marljivih, ali će bit i nevaljalih i liječnica. Bit će stedljivih, ali će bit i pijandura. Bit će poštenih, ali će bit i tatova, i tako dalje.

Dobro stojeći gospodar mora imati slugu i težaka. Ako ne ima slugu, čestita slugu i čestitih težaka, što će mu gospodarstvo. I što je gospodarstvo veće, to je sluga i težak nužniji. Težak, radnik i sluga je siromak, rodio se od siromasnih roditelja. Ne ima skoro ništa, a živjeti treba. On se ljuti na gospodara, ljuti se na sebe, ljuti se na Boga, i počinje zdvajati. Kakav Bog?! Da Boga ima, pomogao bi mi. Ne ima ga, pa mi nit ne pomogne. I kune i proklinje opet.

Ovo nije samo zdrojnost, ovdje ima i velika porcija zloče, a još veća porcija gluosti. Ako je netko jači od mene, a ja slabiji, zar se ja moram ljutiti na njega? Zar moram biti stoga nezadovoljan i psovati i njega i Boga, koji je njemu jakost dao, a meni ne?! Ne, ne trebam se ljutiti, koja mi korist! Ja možu uz njega mirno živjeti. Ako je netko bogatiji od mene, i na više nego ja, zar se moram na nj ljutiti i psovati njega i Boga, koji je nemu dao više, a meni manje?! Ne, ne trebam se ni ovdje ljutiti. Koja korist! Ja ču uza nj mirno živjeti, ako imam barem toliko, koliko mi je potrebito, da živim i da pozivam. Ako pa ne imam, nastojati ću, da radim, da si zaslužim toliko, koliko mi je za život potrebito. A tko će mi kod toga pomoći? Ovaj, koji ima više. Nitko ne može živjeti sam za sebe, niti siromah niti bogataš. Mi smo svi vezani jedan na drugoga, mi trebamo jedan drugoga. Trgovac ne može opstati bez ljudi, koji kupuju. Ovi ne mogu biti bez trgovca. Što će liječnik i apotekar, ako ne bude bolesnika; a teško bolesniku, ako ne ima liječnika i apotekara. Krojač, čizmar, što će ako ne ima za koga da radi; a što ču ja ako ne ima čizmara i krojača. Bit fu gol i bos; kako ja, tako i svača najveća gospoda. Što će zidat, ako ne bude ntko dao kje zidati, a tko može dat zidati? Koji ima ie novca, a najviše novca imaju bogataši. Što će takle radnik i sluga bez gospodara? A što će, i ponovno velim, gospodar bez sluga i bez težaka.

Bog je odredio, da bude na zemlji i gospodara i sluga, uz gazde radnika i težaka. Sluga može gospodaru biti desna ruka i mnogo mu privrijediti, ali mu može i mnogo štete i kvara načiniti, ako je uvijek nezadovoljan i ljuti se na gospodara sve i bez razloga. Težak, nadničar naime i radnik imaju pravo na plaću, ali treba da ju i zasluže. A kako mnogo puta rade? Rade toliko, da se gibaju, da im prođe dan. U nebo je vičući griješ, otkidati zasluženu plaću. Ali je isto takav griješ, primati i zahtijevati plaću, a ne htjeti poštano raditi, da se plaća poštano zasluži.

Adventistička knjižnica.

Došao k meni jedan seoski učitelj, pa mi donio knjigu sa mnogim, mnogim slikama. Odmah osjetim kakav iz nje vjetar duva. »Odakle Vam ta knjiga?« upitam ga. »Ponudio mi židov, pa sam je kupio.« »Dakle naši židovi šire takav izmet!«

Uzeh knjigu još jednom u ruke. Naslov joj je: »Popularna biblioteka hrv. prirodoslovnog društva. Knjiga IV. »Camille Flammarion: Propast svijeta«. Zagreb 1918. »Aha, rekoh si, od tog francuskog bezjerca, koji umije zanimivo pisati kao romanopisac pod znanstvenim plastcem.

Zamjetih odmah, da je ova knjiga namijenjena inteligenciji, a cijeli da joj je smjer protukatolički — adventistički.

»Možete li mi tu knjigu malo ostaviti?« upitat će učitelja, ja bih je malo pobliže razgledao. »Izvolebit!« odvrati on.

Stadoh dakle malo lista i citati. Domala opazim, kako se ovom knjižurinom boče, a oslabi sila onog proročanstva Spasiteljeva o sudnjem danu. Sve se kuša protumačiti naravnim načinom, biva »znanstveno«. Poteskoće proti katoličkoj naući o uskrsnuću tijela i proti drugim proročanstvima, što ih je Isus izrekao o dojedanjima sudnjeg dana, uze s u izropicnicu modernih bezvjera, te ih naobražen katolik vrlo lako riješi. Alin je svak katolik i debla, podučen u sv. vjeri. Tako mi dove baš na Uskrs neka gospoja, i reče, da se ne vjeruje više u Uskrsnuće tijela, pošto je čitala ovu kobnu knjigu o propasti svijeta.

Odatle je jasno, ako protvnic sv. vjere umiju naškoditi dušama, a mi zar da ne bismo gledali, kako bismo im koristili, pružajući im zdravo katoličko štivo?

Tako rade na p. naše vrijedne hrvatske karmeličanke. One idu od selo do selo, od kuće do kuće; šire pri tom među puk dobre katoličke krajige i časopise i jedno nagovarajući nasred na razna dobra djela.

Tada im znaju seljaci pokazati i svoju domaću knjižnicu. Na ţa ostade se tu među pšenicom zdavog štiva i po koje zrno adventističkog kukolja, t. j. raznih malih, šarenih knjižica, što su ih oni opaki ljudi neukomu puku utisnuli u ruku.

Evo nekoliko primjera raspravaca, koje već po naslovu svojem za udaraju bezvjerjem.

Jedna brošura ima naslov: »Slavni dolazak Kristova«, a tu moći u protestantskom smislu dolazak vječnog Suca, kako ga sv. Matej u 24. poglavljiju opisuje. Čita se zdravje nećeje po Dubovima. Tako na pr. veli knjižica, da »ona pustoš u svetnici nije druga, nego sv. Otac papa, a onda udara na nj. To pak ne može, a da ne povrijedi

činjstva svakog vjernog katolika, komu je sv. Otac namjesnik Isusov i vidljiva glava cijele sv. Crkve katoličke.

Slična je adventistička brošurica: »Blažena nada kršćana«. Tude se govori od početka do kraja, kako se moramo veseliti, što će Isus naskoro još jedamput doći. Jest! Doći će on, to stoji kao Sudac živih i mrtvih; a ovome dolasku može se veseliti samo onaj, koji je siguran, da će tada stajati na desnoj strani Sućevoj, i da će mu vječni Sudac kazati: »Hodite blagosloveni Oca mojega i primite kraljevstvo, što vam je pripravljeno od postanka svijeta«. A tko je siguran za sebe, da će se njemu tako reći? Sv. Pavao nije bio. A kako ćemo mi grijesnici? »U strahu i trepetu radimo za spas svoj!« — vriješi i danas.

Lakoumnosću na koju zavodi knjižica zači ćemo prije mđu one, kojima će dovinkuti vječni Sudac: »Idite od mene, prokleti, u oganj vječni.«

Upravo je slijepa knjižica adventistička »Subota gospodinska«. U njoj nas ovi krivovjernici nagovaraju, da poput židova slavimo subotu mjesto nedjelje. Navaljuju tobože na protestante, što slave nedjelju mjesto subote, a u subotu rade, što je adventistima velik greh, budući da Bog u starom zavjetu sve govori o suboti. Zar ne znaš jasnoće, da su već sv. apostoli uveli nedjelju mjesto subote, a to na uspomenu ukrasnoga Isusova i dolaska Duha svetoga, što se dogodilo u nedjelju. To su oni isti apostoli, kojim je Krist rekao; »Stogod svežete na zemlji bit će svezano i na nebū, i stogod razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebū. Oni su dakle smjeli i nedjelju odrediti za svetkovanje mjesto subote.«

Još jedno krivovjerje širi se u knjižici: »Međutomno stanje«. Tude vele, da duša iza smrti ne će doći ni u raj niti u pakso; istom na sudačiji dan će Vječni Sudac dosuditi svakom čovjeku, što zaslужuje. No isto sv. Pismo veli, koje oni navlače na svoje »Lako je Bogu na dan smrti svakomu vratiti po putovima njegovim«. Dakle već »na dan smrti« dobije svaki svoj dio na posebnom sudu.

Napokon će ti pokazati crvenu lijepu knjižicu sa slikama i s naslovom »Muke Isusove«. A zaista, dugo treba da čitaš, dok nađeš na njihovu bludnjku »Zaslugom Kristovom vele, prolazan je čovjek najviše spojen s neprolaznim Bogom«. Ako je to istina, ne trebaš se više ni isповijedati niti moliti ni postit. Isus je sve to već platio mukom svojom. To je protestantska nauka. On bo kažu: »Ti samo živi, kako hoćeš, a nebo ti je sigurno.«

Kršćanski narode! Sjeti se, što Isus veli: »Doći će krivi Krisi i krivi proroci« »Izvana su ovce, iznutra grabežljivi vuci. To su Ti adventisti! Sjeti se kako su se naši đedovi branili proti lutoranima, kalvinima, arijancima i drugim krivovjercima; kako su nastojali, da nam čistu nepokvarenu katoličku vjeru namrul! Ne daj se ni Ti! Bacite njihove knjižice u vatru.«

Gledajte samo, kako postupaju. Možeš ih vidjeti na raskršćima oko Zagreba, kako punim satima dijele svoje otrovne knjige. U Šestinama ima jedan čovjek, koji vrativši se zata posve se dao na taj davolski posao, da zavodi duše u pakso. Uza sve to on se svaki dan usuđuje primati sv. pričest, a da se nikad ne isповijeda. On veli: »Ja se isповijedam Isusu!« Hoće li ga pak Isus i odriješiti, kad mu kao vuk grabi ovce iz njegove ovčarnice?

Fr. Hamerl D. I.

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovu je znanost Svetaca.

Ljubi, i u molitvi tvojoj očitovat će se Srce moje srcu tvome.

O Srce presvete moga Isusa, Ti si svijetlo, koje prosvijetljiva srce moje.

Duso kršćanska, pošto želiš upoznati tajnu mojih Svetaca i poti najkraćim stazom, koja vodi u život vječni, a ti me poslušaj! Ljubi onoga, koji je tebe ljubio sve do smrti. Ljubav moja neka bude tvoj neprestani nauk. Što ju dubje prouđi, to ćeš prije oživjeti.

Razmisljavajući neprestano o čuvtvima mojega Srca, naučili su Sveci cijeniti žrtvu. Oni su imali uvijek pred očima sve tri tajne moje ljubavi: Jaslice, križ, Euharistiju. Ova tri dokaza žarke ljubavi obuhvaćaju kao tri plamena sve njihove misli želje i osjećaje. Oni su nastojali ljubiti mene, kao što sam ja njih ljubio. U momu Srcu trčali su savjet i jasnost najprije za to, da se svladaju, a onda, da se neumornom revnosti posvete spasavanju duša.

Dušo kršćanska, ljubi me, pa ćeš i ti razumjeti ovaj jezik ljudavi.

U Srcu Isusovu je spremnost na žrtvu.

Ljubi... i Srce moje vodit će te na putu Kalvarije.

Dušo kršćanska, ustani! Ostav kufu roditeljsku i Gospodin će se na sladivstvu ljepotom tvojom.

Tko je dakle taj nevidljivi pristojbilj, koji se prikazuje dušama, takovom ljepotom i dražestim, kojoj se ne može nitko oprijeti i koja im govoriti: »Slijed te me! Dodešte trpjeti, dodešte umrijeti, dodešte sa mnom dijeleti žrtve za braću vašu!...« I one se daju poslušne, idu u susret nevoljniciima, da ih utješe i da im pomognu.

All, je li to čovjek, koji ima toliku moć? Ne, to je Bog, jer samo Bog može izvojštiti takove pobjede i uslužiti takove žrtve, Isus, vječna Riječ, koja je izložena neprestanim pogrdama, svjedoči, na najrazličitije načine, da je tako osobitim čarom svetoga zvanja. Mlada nevina srca poklanjamju se njemu, da mu barem donekle nadoknade ljubav, koju im je iskazao, i te žrtve nijesu drugo nego odgovor srdaca, što ljut je Boga svoga.

Ljubi, i Srce moje vodit će te putom
na Kalvariju.

Zahvalnice.

Švaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome obećanju udovotjava svatko, ako zahvalnicu u rednijstvu pošalje, makar je ono i ne objasnilo. Za oglašavanica ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za razstavljanje Glasnika.

Kuća Srca Isusova.

Podravina: Čekala sam bez nade, i paša skoro u zdvojnost, jer je nestao moj suprug u ruskom zarobljeništvu. Nakon svršene devetnice Presv. Srca Isusova dođe utjeha u srce moje. Iznenada se pojavi moj suprug živ i zdrav.

Neka bude hvala vječna i poklon Božanskom Srcu, koje tješi žalosne i izbavlja zarobljene.

Time ispunjam svoj zavjet uz zavjeru, da će od sada biti naša kuća, kuća štovanja Presv. Srca Isusova!

M. Z.

Ustrajnost po Srcu Isusovu.

Hrvatska: Evo me da ovim putem izrečem svoju najtopliju zahvalu Bož. Srcu Isusovu i prečistom Srcu Marijinu, koji su mi bili nebrojeno puta u pomoći. Jedino me njihova pomoć drži i bodri u ovim teškim časovima, da ustrajem te će mi biti najveća radoš, ako uzrognem i druge nato dovesti, da stuje ovo Presveto Sreco svom snagom. Preslabam te nikako ne mogu da mu se odužim. Stoga zahvaljujući se najdubljom zahvalnosti i strahopočitanjem Presvetim Scrima radosno kličem: bilo hvaljeno i slavljeno Presv. Srce Isusovo i prečisto Srce Marijino do vijekat! Evo šaljem vam 15 kruna i molim, da se odsluši jedna sveta misa na čast Presvetog Srca Isusova u naknadu za sve uvrede, što mu se nanose u presvetom oltarskom sakramenu.

Mirno se podijelili.

Podravina: Bilo nas je mnogo družine u kći. Najedanput se nekoji članovi zavadili radi diobe, te se bilo bojati, da se ne će skoro pomiriti. Mi smo nekoliko dana plakale. No to nije pomoglo, niti počnemo moliti devetnicu na čest Presv. Srcu Isusovom i sv. Josipu i obećasmo dati čitati sv. misu. Pošto smo svršile devetnicu zavadeni se pomirili i jedan sa je brat s mironom odijelio, tako te susjedi pitaju, kako to, da se dijeli, a ne svadate se? A mi tu vidimo ečito pomoći Božju i sa svojom brojnom obitelju kličem: Hvala i slava Bož. Srcu Isusova do vijeka.

Željeno mjesto.

Slavonija: Molim Vas da uvrstite ovu zahvalnicu, što sam je obećao Presvetom Srcu Isusovu, kojem sam se usrdno molio, da mi se smiluje te dobijem željeno mjesto, koje bi mi otvorilo vrata boljoj budućnosti, a potom da si mogu osnovati vastito gospodarstvo. Jer taj dobivenim mjestom bi imao snage izdržavati svoju obitelj, i ujedno moju staru i mlju majku, koja je imala dosta trpjeli i duševno i tjeslesno, dok sam ja bio vojnikom te je nijesam mogao onako potpmogati, kako bi trebalo.

Stoga neka je hvala Presvetom Srcu Isusovom, što mi je tako lijepo помогло, to su mi se moje vrucje želje sve ispunile.

Glasnik Srca Isusova drži već više godina moja zaručnica. Kada budemo svoji, držat ćemo ga i mi počasno i nadalje dok smo živi.

S. V.

Pripravila se za ispit.

Srijem: Pomoći Presv. Srca Isusova i Marijina uspjelo mi je za kratko vrijeme sviđati mnogo naučnog građiva i tako ispit sretno položiti. Hvala i slava im uvijek! Presveto Srce Isusovo pružilo mi je još mnoge druge milosti i nisam nikad ostala neuslužena kada sam se topiom molilom Njemu preporučiti. Božanski Spasitelju budim i nadaju u pomoći! Presv. Srce Isusovo, dodi Kraljevstvo Tvoje!

Povraćena sreća.

Vinkovci: Sjeva Presv. Srcu Isusovu koje me je uvek, pa i sada uslijedilo i povratilo mi izgubljenu sreću.

S. P.

„Mire i pomirenje naše.“

Slavonija: Zahvaljujem se Božanskome Srcu Isusovu na višekratnoj dobivenoj milosti i uslišanim molitvama za izmirenje zavadenih.

Očito primih velike milosti u navedenim slučajevima, kao i u potrebama svoga staleža, zato se javno zahvaljujem neizmjernoj dobroti presv. Srca Isusova, tvrdoj kuli svih mojih potreba.

Službenica u Kristu!

I. R. poštarcia.

Na utjehu.

Nazad blizu četrdeset godina umro je u Parizu znameniti katolički pisac de Sécur (Segir), svećenik po Srcu Isusovu. Tek je primio svećenički red, izgubi očinji vid. Tu je on tešku nesreću sav svoj vijek snosio na kršćansku znajući, da Bog kara onoga, koga ljubi. Onako slijep kazivao je u pero divne svoje spise, kojima je učinio veoma mnogo dobra, a vodio je i pomagao katolička društva i pothvate, da se čovjek čisto čudi, kako je slijepac mogao i umio onolike poslove vršiti. Jedina mu je žalost bila, što nije mogao presvetoga oltarskog Sakramenta onako štovati, kako mu je srce željelo. Stoga ode g. 1856. u Rim papi Piju IX., da zamoli, neka bi mu dopustio, da smije imati presveti Sakramenat u svojem stanu. Ta se povlastica vrlo rijetko daje, pa je sveti Otac u prvi mah molbu odbio. No kad se papa zagledao u lice slijepom svećeniku i opazio onu žalost, što se zastrla licem njegovim, ganu se u duši, zagrlj ga i reče: „Dopuštam ti presveti Sakramenat — na utjehu (ad consolationem)“. Lako je zamisliti, kolika je radost obuzela dušu Ségurovu. Nije nasmagao riječi, da izreče zahvalnost za primljeno dobročinstvo. Sad će dragi Spasitelj stanovati s njim pod istim krovom, on će biti blizu Isusu dan i noć! — Došavši kući dade u svojoj kući urediti krasnu kapelu, a na svetohraništu stavi natpis zlatnim slovima: Na utjehu — Ad consolationem. U toj je kapelici ovaj Božji svećenik sproveo velik dio svojega života: često bi proboravio tude pola dana; a svake noći najmanje po dva sata. Često bi puta znao reći: „Za troje hvalim Bogu: što sam svećenik njegov, što sam slijep i što imam uza se presveto Otajstvo“.

Čitatelju! čitateljice! ako nemaš te sreće, da stanuješ sa Spasiteljem pod istim krovom kao oni, što služe Bogu u samostanu, a ono prolaziš možda često kraj crkve, gdje stoluje tvoj i moj Spasitelj na utjehu i radost svojih vjernih. Uvrati se k njemu, da i ti budeš radost Spasitelju svojem.

M. V.

Djevojačko društvo Srca Isusova u Magjarevu* (Novimarof).

(Prigodom 3. godišnjice njegova opstanka).

Pred tri godine bilo je Magjarevo svjedokom naše općenite radosti. Kad smo postavili temelje prvom religioznom društvu u našoj župi »djevojačkom društvu Srca Isusova«. Njken iscrivivih priprava bilo je na 12. XI. 1916 u našoj župnoj crkvi pod večernjom prvo svećano primanje članica u društvo. Na prvom su primanju bile primljene 74 članice.

Društvo je odmah počelo misliti na to, kako će si nabaviti svoju društvenu zastavu. Same su doprinisile u tu svrhu marljivo članarinu, mjesечно svaka 20 fil. Marom i agiluoštu vrijednih članica sabranje među župljanim sveta od 567 K 65 fil., s kojom je već društvo moglo računati na zastavu. Dobrotom č. ss. sv. Vinka u Zagrebu dobili smo sav materijal za zastavu pod originalnom cijenom. Pošto su zgb. č. ss. imale preiše posla, obratili smo se u Đakovo na č. ss. sv. Križa ne bi li nam ont izradile zastavu. Osobitom susretljivošću Đakova (napose hvala č. s. Fides!) dobili smo brzo prekrasno izrađenu zastavu na opće zadovoljstvo i udovljenje, a pod najpovoljnijim uvjetima. Djev. društvo i župljeni bit će im uvijek za to zahvalni.

Veliiki dan u životu našega društva bio je blagdan presv. Srca Isusova god. 1917., kada je na svečni način obavijei blagoslov nove društvene zastave, kojoj je kumovala gospođa grofica Lu sa Erdödy, pa je tom zgodom darovala žup crkvi prekrasnu ljubičastu kazulu od svog vjenčanog odijela.

Društvo se oimah u početku bacilo na rad oko širenja katol. štampe napose svog glasila »Glasnika S. I.« i molitvenika »S. I. spasenje naše«. Odmah se je primjetilo, kako je poskočio broj pretplatnika.

Svake nedjelje i sveca predmole djevojke prije blagoslova krunicu, a na prve nedjelje u mjesecu i na blagdan S. I. pjevaju zlatnu ironiku sa otprošnjom i posvetom, dok kod Božjeg groba i prigodom klečanja drže redovito počasnu strazu naizmjence svaki sat po 6 ili 8.

Po pravilima imadu se djevojke društva osobito starati oko ureaa i čistoće kuće Božje. Naše su članice s odusevljenjem prihvatile tu počesnu službu, pa uvijek subotama i uoči svetaca dolaze u većem broju sv. misi, sv. ispovijedi i Pricesti, a poslije toga rde i kite Crkvu. Osobito se u svibnju natječu, koja će skupina ljepti okititi oltar svoje nebeske Majke.}

Dok je u N. Marofu bila bolnica grofa Erdödy sa č. sestrama sv. Križa polazie su onamo na posku društvene djevojke. Bio je to neke vrsti poučni tečaj kućanskog smjera. Između su po azile po skupinama, dok nijesu svršile stalani kurs. I ovo je mnogo doprinjelo njihovoj praktičnoj izobrazbi.

God. 1918. korporativno je sudjelovalo sa svojom zastavom naše djevojačko društvo u svećanoj proslavi blagdana S. I. u svetištu S. I. u Zagrebu.

* Donosimo lijepi ovaj izvještaj još ljepešega rada na ovome mjestu, jer daje krasan prijer izvješčivanja našim Marijinim kongregacijama, osobito pak stoga, što se ovo društvo svojim radom i životom kongregaciji takođe približuje.

Društvo im se redovito svoje sastanke svake prve nedjelje u mjesecu prije ili poslije večernjice. Na tim se sastancima u prvom redu raspredaju najaktuuelnija pitanja s obzirom na članice društva. Daje im se direktiva u njihovom radu i vladanju. Upozoruje ih se na lokalne mane i poroke i podučava u razboritom i pravom praktičnom kršćanstvu. Dosad je održano do 200 takvih što redovitih što izvanrednih sastanaka.

Poglavnita svrha dje. društva jest, da udari takvim smjerom života, kojim će teoretski i praktički širiti slavu Srca Isusova. U tu svrhu, a drugotno za naknadni silnih uvreda, koje ljudi tom Bož. Srcu nanašaju pristupaju često stolu Gospodnjem. Cijelo je društvo porazdijeljeno u skupine. Svake nedjelje pristupa druga skupina sa rekvizitom na čelu kod polođanje sv. misa i sa znakovima na sv. Pricač. Dr. olakšaju svećeniku polaze skupine već dan prije kod rane sv. misa na sv. isporučiti poslike koje uređuju i čiste crkvu. Dosad je društvo primilo oko 1000 naknadnih sv. Pricači u naknadu za uvrede, što se Bož. Srcu napose kletvom u našem narodu nanose.

Upravitej društva bilo je od osnutka do 16. VII. 1917. mjesni kapelan Ivan Eiler. Od 16. VII. 1917 — 1. XI. 1918. domaći župnik vč. g. Rikardo Fischer. Kad se vratio iz vojne službe kapelan preuzeo je opet upraviteljstvo te je još i sada upravitelj društva.

Od osnutka društva do danas zabilježeno je i mnogo promjena među članicama i časnica. Tri nezaboravne drugarice ostavile su naše društvo, da se bliže kod božanskog Srca mole za nas i za naše društvo. Njihove su ih drugarice sa zastavom otpratile do groba, a prvi pečak u mjesecu svibnju služila se za drage pokojnice sv. misa, kod koje su njihove drugarice za njih prikazale sv. Pricač.

Od osnutka društva do danas udale se 42 članice, dok ih je devet istupilo. Za svaku udanu članicu društva moli svaka pojedina njena drugarska koja ostaje u društву po jedno číslo. Udane članice djev. društva kanimo okupiti u društvu „Revniteljica S. L.“, koje imamo u programu da ubrzo ovde osnujemo.

U samostane je otišlo 7 naših članica. Većina ih je kod čč. ss. sv. Križa u Đakovu, a jedna kod čč. ss. sv. Vinka Paul. u Zagrebu. Društvo se veseli svakoj njihovoj obavijesti, a sada dijeli posebno s njima veselje, što će važda na Petrovo biti obučene kao prave djevice.

Društvo stoji u stalnoj korespondenciji sa „Savezom djev. društava“ u Zagrebu, od kojih dobiva često uputa i novih poticaja za ustrajnost i rad. Jednako dopisuje i posjećuje se sa sestrinskim društvima u Gor. Stubici i Zajezdi.

Svi članici broji društvo sa novo primljenima na blagdan Srca Isusova g. 1919. 154.

Rad je društva naravno malen, a opet je velik, sko se užije dnevne dobre nakane i naknadne sv. Pricači, koje članice marljivo primaju; ako se pomisli na žrtve čestitog kršćanskog života, za koji uspostavljuje društvo članice svoje. Društvo imade lijepih planova, koje se nuda milošću Bož. Srca i postići.

Bož. Srce podalo društvu obilje svojih milosti, rasta i ploda!

kap. Ivan Eiler, upravitelj.

VIJESTI.

Zadar. — Kongregacija bogoslova. Ove godine, iako smo se sastali kasno u bogosloviju, naime tek sredinom prosinca, ipak je rad naše kongregacije kroz ovo kratko vrijeme bio živahan. Nadstojnik se odmah zauzeo, da probudi rad i zanimanje među drugovima. Čestim sjednicama uprave i sastancima članova svake sedmice, napredovao je rad dobro. Na sastancima bi preč, upravitelj držao govor, ili bi koji drug predavao o čemu kao n. pr. „Apostolat“, „Eukaristiji“, „Bl. Marku Križevčanu“ i t. d. Ukupno smo imali ovaj semestar 5 sjednica uprave, a 9 sastanaka sa članovima. Rad „Eukaristične sekcije“ bujno cvjetja, a svi su drugovi članovi iste. Takoder se upoznavaju publike sa „Apostolatom“ i karitativnim radom, koji je u današnje doba veoma nuždan osobito za svećenički stalež. Češće dopisivanje sa ostalim kongregacijama, te sa središnjim njihovim savezom u Zagrebu nije bilo moguće radi tužnih prilika, koje nas tiše. Takoder smo imali na blagdan „B. D. M. od Lurda“ 11 veljace svećanju akademiju sa 8 točaka: 1. „Otvor akad.“ — gov. B. Šantić nad., 2. „Poputnica domovini“ — tam. zbor „Jadran“, 3. „Imakulati“ krasnoslovi M. Vučić, 4. Govor preč. Ivanovića upravitelja kong. „O kršćanskim krepostima“, 5. „Kad brodim morem“ pjeva A. Marušić, 6. „Pred kipom Neoskrvrenjene Djevice“. Pavelić, krasnoslovi A. Bakotić, 7. „Savremena važnost M. kongregacije“ ret. B. Šantić, 8. „Zdravo Marijo“ — tam. zbor „Jadran“.

Ovo je u kratko rad naše kongregacije prvi semestar, a neka Bl. Djevica blagoslovi i dade, da unaprijed bude još obilniji i tako usadimo čvrsto u pamet i srce važnost i ljubav prema kongregacijama, da ih poslije u narodu što više širimo. Našeg pak nadstojnika Bož. Šantića, koji se uprav od nas odjelio i otišao u novicijat Družbe Isusove u Zagrebu, neka blagoslovi na zakročnom putu.

Preko praznika preminuo nam u Beču od „Spanjolske“ vrijedni drug. Sime Jurišić. Otišao bio na lječenje, ali se nebeskoj Kraljici svidi, da ga pozove u svoje krilo, te iz neba gleda bolje dane domovline svoje i da se za nas moll. Roden 1897. u Vrgodici posveti se svećeničkom zvanju, da može sve svoje sile duševne i tjelesne posvetiti narodu svome. Gimnazijalne nauke svrši u Zadru, gdje je u sjemeništu „Zmajević“ bio član kongregacije. Došavši u bogoslovije je takoder vrijedni sin Marijin i revni član uprave kongregacije.

Zagreb. Proslava svetkovine Presv. Srca. U Svetištu Srca Isusova bilo je ove godine tijekom cijelog mjeseca Srca Isusova kod prve sv. mise izloženo Svetootajstvo, a članovi su „Vojske S. L. i Djevojač. društva“ pjevali. Prijе svetkovine obdržavala se devetnica sa propovijed i pjevanjem liturgija S. L. Veleč. o. Leopold je krasno prikazivao dokaze ljubavi Bož. Srca prema nama te način, kojim valja da ih uzvratimo.

Sama svetkovina u petak imala je značaj zadovoljštine i naknade, kako je to i sam Bož. Spasitelj zaželio. Društva i pojedinci izmjenjivali se u klanjanju. Presvetome, koje je bilo izloženo cijeli dan. Vrlo je utješna pojava bila, veliki broj muškaraca napose izvan Zagreba, koji se taj dan ovde isporučili i pričestili.

Svetkovina sv. Apostola, a još više teške prometne sveze spriječile su te nijesu u nedjelju mogla doći tolika društva iz pokrajine, kako je to bilo prijašnje godine. Ipak je bio vrlo lijepi broj hodočasnika, što se lijepo vidjelo na popodnevnjoj krasnoj procesiji, koju je vodio Preuzv. gosp. nadbiskup. Župa Kravarsko došla posebnim vlakom. Župe: Bistra St. Brdovec, Sv. Nedjelja, Remete, Vrabče po svom hvalevrijednom običaju. Iznenadila nas i vrlo pobudno na sve djelovanja kongregacija gospojica iz Koprivnice sa 40 članica svojih. I iz Samobora vidjelo se lijepi broj hodočasnika.

Po podne je sakupio O. Michieli prisutna društva u Svetištu te im osobito stavio na srce da porade, kako bi štovanje Bož. Srca postalo obiteljskom poštovanju, a kuće naše kućama Srca Isusova.

Iz pokrajine stiglo nam više dopisa, iz kojih razabiremo, da je proslava blagdana bila pravo slavlje Bož. Srca. Tako se npr. u Sv. Petru Čvrstecu po 12. put upravo svećovao blagdan Srca Isusova na sam petak. Zupljani sami drage vojne odlučili da i unaprijed svećuju tako, jer im je pomoć Bož. Srca osobito u ovo želosno i rastrovano doba toli potrebita. — Ostale dopise nastojat ćemo donijeti u slijedećem broju.

Radnji: Organizacija katolika 129. — Pred Isusom 132. — Papinstvo neoboriva sijena 132. — Tko je krv ratu? 134. — Advertentička knjižnica 137. — Blage Srca Isusova 139. — Zahvalnice 140. — Na utjehu 141. — Djevoj. društvo u Madarevcu 142. — Vijesti 144. — Proslava blagdana S. L. 146

Broj 9.

RUJAN 1919.

Tečaj XXVIII.

Katolički učitelji.

Opća nakana molitava i dobrih djeia za mjesec rujan,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Ako išta treba katoličkom naraštaju naših dana, jamačno mu treba praktičnih katoličkih učitelja. Šta koristi i najbolji uzgoj djece u roditeljskoj kući, ako im se u školi sustavno truje razum i srce krivim, pogubnim naukama i zlim primjerima samih učitelja? Šta koristi i najveća revnost dušobrižnikova, ako mu moderna škola svaki dan opet ruši i raskopava ono, što je na vjerskom temelju teškom mukom u duši djece uz milost Božju sazidao? Istina, svemoguća je milost Božja, pa su i sredstva milos i Božje: riječ Božja, molitva, sveti sakramenti itd., po sebi svemožna, ali samo uz uvjet slobodnog i doстоjnog sudjelovanja ljudskoga. I baš ovo sudjelovanje ljudsko najviše se zapostavlja i prijeći pogubnom djetinjatu bezvjerskih ili u vjerskim stvarima posve nehajnih učitelja.

Obratno pak, gdje katolički učitelj u lijepom skladu sa revnim dušobrižnikom primjerom i riječju svojski nastoji oko kršćanskog uzgoja povjerene si mladeži, tu se i dandanas još kraj sve pokvarjenosti javnog života postizavaju najljepši plodovi. Dijete obično najviše vjeruje roditeljima, svećeniku i učitelju, iako se k tome napose naučilo gledati u ovim uzgojiteljima svojim namjesnike Božje u svjetlu vrhunaravne objave Božje, onda ima nade, da će se užrobito rukovodstvo njihovo trajno oglušiti sirenskim glasovima kojekakvih zavodnika i uzgojiti do one čudoredne slobode djece Božje, u kojoj se mladić dragovoljno odlučuje na vršenje volje Božje.

To mora i katoličkom učitelju kao cilj školskog uzgoja lebdjeti pred očima, kako to opširno i veoma temeljito razlaže presvjetli g. biskup Dr. Lang u krasnom spisu svome: „Srednja škola bez religije“. Po glasovitom francuskom pedagogu i biskupu Dupanloup-u uzgoj se mlada čovjeka osniva poglavito na ugledu i na poči-

tanju kao na stožerima svojim. Na ugledu ili na moralnoj vlasti nad voljom djeteta sa strane uzgojiteljeve, i na počitanju sa strane gojenikove. „Bog hoće da onaj, koji u ime roditelja uzgaja, ima vlast nad djetetom, da ga uzgojno ravna i vodi prema cilju“.

„Tomu ugledu sa strane gojenčeve odgovara počitanje, koje uključuje u sebi i ljubav i poslušnost“. Dijete, koje je od svih uzgajitelja naučilo, da je i učitelj u uzgoju kao zamjenik roditelja namjesnik Božji, poštaje taj ugled učiteljev i pokorava mu se; a jer je taj ugled protkan očinskom ljubavlji, to i ono uzvraća djetinjom ljubavlju i pokorava se učitelju ne kojekako nego radosnim srcem.

„To je pravo shvaćanje odnosa između učitelja i učenika. Ali tako se shvaća taj međusobni odnos jedino pravo na temelju svete vjere. Sam Bog je veliki uzbunjatelj čitavoga roda ljudskoga, kako je i Otac svim razumnim bitcima, a svaki je drugi uzbunjitelj tek namjesnik njegov. Na tom temelju ugleda i počitanja uzgoj krasno uspijeva. U svijetu svete vjere učitelj u istinu idealno shvaća svoje zvanje. On zna, da je uzbujanje veliko djelo, jer tko uzbaja, taj stvara budućnost domovine, njenu sreću ili nesreću; tko dobro uzbaja, taj uzbaja domovini nove snažne naraštaje, još više nebeskoj domovini nove članove; doista on radi za nebo i zemlju. Vrlomu i bogoljubnom uzbunjitelju ili učitelju škola je regi radionica krješposnih i značajnih muževa; ona mu je bojno polje, na kojem se vježbaju budući junaci kraljevstva Božjega, bojno polje, kako reče Leon XIII. na kojem će se odlučiti, hoće li i judsko ruštvvo zadržati svoj čudo redni karakter, ili ne.“

Ali takovu će profesoru i učitelju vazda biti glavno: krješpost i značaj učenika. Sinci moji, valja učiti i učiti, truditi se i mučiti, da uzmognete danas sutra raditi za domovinu; ali prije svega čuvajte srce čisto i volju pravednu. Učitelj nad učiteljima reče nam: „Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu“.

Krasno li je u školi, u kojoj se sve temelji na ugledu i počitanju, na vjeri i Bogu. To je malo kraljevstvo Božje! Tu kraljuje ljubav čista i sveta, tu bez prekida sja sunce isilne vječne. Tu nema himbe, nema tmurnosti, nema ljonesti, nema nezadovoljstva. Naставnik je vazda vedar; pa imao on stotinu križeva kod kuće, kad stupi u školu, on ih zaboravlja, i razvedri se među mlađim sokolovima svojim, i najmilije mu je, među njima boraviti. Ona se čuva da nikoga od mlađeži ne sablazni, već da im bude i u školi i izvan škole lijep primjer u svakoj vrlini. On je mlađeži sol zemlje i zvijetlo svijeta, kako reče Gospodin apostolima. U svijetu svete vjere on se smatra prijateljem svojih mlađih junaka, njihovim savjetnikom, da njihovim vidljivim andelom čuvarom. Ona ljubi sve u razredu, i najzapuštenije, i ta ljubav ne popušta nikada; ona je vjekovito mlada, crpljena na grudima Spasiteljevim u svetoj molitvi i u svetoj pričesti. Ta ljubav ne zavaja ni o jednom učeniku; ona je, kako reče sv. apostol Pavao, „ustrpljiva, milokrvna, sve podnosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi“. Tom ljubavi podnosi učitelj mlađež sa svim njezinim slaboćama, kao dobra majka; ali i svemu se dobru nado od gojenika kao dobri pastir. A ta se ljubav nado i za svoju uzgojnu muku vječnoj plati, jer Duh Sveti reče: „Koji mnoge uče pravednosti, sjet će se kao zvijezde u vijeće vijeka“.

No ako učitelj ljubi svoje učenike, to i oni ljube njega, i rado izvršuju volju njegovu; vazda su veseli i brzi na rad, natječu se u radu, natječu se u bogoslužnosti. Njegova riječ im je sveta, njegov primjer neizbrisiv. Vez iskrenog prijateljstva spaja njihova srca ... Ljubav ih prati do groba, da se u vječnosti pomlad i usavrši. Kazat će mi, da želim uzgoj u školi idealizovati. Neka; ali takova bi škola morala biti sved svakom mladom čovjeku hram mudrosti i svetosti, hram, u kojem se gleda i uči samo ono, što je lijepo, sveto i pravedno, plemenito i uzvišeno. Ali takove škole bez religije nema ...“

Da se tu ne radi o nedostizivom idealu, priznaje i sam presvjetli Dr. Lang: „U životu svojem bio sam tako sretan, te sam upoznao takove škole i uzgojne zavode, i ljeta i ljeta promatrao ih i vidiо njihove krasne uspjehe, ali to su bile i škole i zavodi, u kojima se vjerski život savjesno njegova i divno je ciao“. Zanesnim riječima presvetelog biskupa pridružuje se i pisac ovih redaka, koji se već u osnovnoj školi namjerio na nekoliko uzornih svjetovnih učilelja. Ovi su upravo živjeli i žrtvorali se za svoje učenike, a crpli su ovu ljubav i požrtvovnost u svagdanjoj sv. misi i u čestoj sv. pričesti. I na državnoj gimnaziji imao je pisac ovih redaka uz nekoliko nehnjih učitelja također više revnih profesora, koji su kraj obiteljskih briga bili uzorni nastavnici, ali i uzorni katolici. Dvojica od njih pričečivali se upravo svaki dan; a jedan profesor prirodo-slovjija služio se svakom prigodom da dake svoje upozori „na pre-mudrost Stvoriteljevu“. Krasni životopis sveučilišnog profesora Kontarda Ferrini-a pokazuje nam, da takovih uzornih katoličkih učitelja ima gdjegdje i u najvišim školama.

Bl. Marko Križevčanin, mučenik.

Bpravo dne 7. ovoga mjeseca bit će 300 godina, otkako je naš zemljak, Hrvat Marko, nazvan po rodnom mjestu Križevčanin, sa dvojicom drugova, naime sa isusovcima o. Pongracom i o. Melchiorom Grodeckim, umro mučeničkom smrću u Košicama. Kalvini su ih najprije na sve moguće načine stali negovarati, da otpadnu od prave vjere, te prijedu na njihov zakon. Kad vidješe, da je to sve uzalud, stadoše ih grozno mučiti. Napokon dvojici odrubiše glavu, a trećemu zadadoše sjekirom dva teška udarca po glavi, od kojih je poslije nekoliko sati i izdahnuo.

Bl. je Marko kao mlad svećenik vrlo revnovao za spas duša najprije u zagrebačkoj nadbiskupiji, a kad je bio imenovan kanonikom ostrogonskim činio to jednako i ondje. Širo je i branio svim marom sv. katoličku vjeru proti Luterovom i Kalvinovom krivo-vjerstvu. Spomenuti su mu pak isusovci u tom svetom poslu pomagali.

Osjećaje, što katolika obuzimaju na tristogodišnji spomen ovog junačkog Hrvata lijepo je već izrekao njegov životopisac i povjesničar Dr. K. Horvat u zaglavku njegova životopisa.

„Iz života i iz slavne mučeničke smrti blaženoga Marka Križevčanina jasno se razabira, što i koliko je držao bl. Marko svoje svete vjere rimo-katoličke. Najvećim udivljenjem gledamo, kako on, visoki crkveni dostojanstvenik, komu se nudaju časti i zemaljska dobra, samo ih se odreće svete vjere, sva ta zemaljska dobra odbacuje i prezire, jer mu je vjera njegova najveća svetinja. Srce nam plače sa strašnih i groznih muka, koje je samo moglo izmisli opako i pokvareno srce ljudsko, a što ih sve junački i odvažno tripi naš zemljak, radije nego da se iznevjeri Gospodu Bogu svojemu. A kad se te sve strašne muke svrše, tad radosno kvalimo Gospodu, što je dao milosti slugi svome, Marku zemljaku našemu, da za Njega podnese mučeničku smrt. I gledajući malo dublje u povijest naroda hrvatskoga, dolazimo do toga, da se u bl. Marku jasno odsejava čitavo onodobno vjersko mišljenje i oduševljenje naroda hrvatskoga. Dā, visoko su cijenili i poštovali djedovi naši, baš u ono doba, svetu vjeru svoju. U svakoj prigodi privatno i javno oni svoju vjeru ponesom ističu.“

Nema gotovo sabora hrvatskoga u XVI. i XVII.th vijeku, na kojem ne bi oci naši izjavili na prvom mjestu, „da im je vjera katolička najveća svetinja, te da ne će nikako dopustiti, da se u starodrevno kraljevstvo hrvatsko uvuče sjeme krivovjerja. „Vjera je“, kako lijepo veli naš hrv. povjesničar, „ukrasa povijesti hrvatske ovoga vijeka“. Pak baš to oduševljenje za sv. vjeru, a po njoj i za domovinu, spaslo je hrvatski narod, da nije potpao pod turski jaram.“

Blaženi Marko, onodobni mučenik, sjaje nam kao najljepša majsajnija zvijezda, kao prekrasan primjer kako treba ljubiti, cijeniti i štovati vjeru svoju, kako treba u njoj gledati najveću svetinju svoju.

Čvrstu vjeru treba da napose sačuva u ovo doba naš narod kad se danas sa svih strana radi, da se hrvatskom narodu iz srca ščupa ta najveća svetinja njegova. Zaboravlja se, da hrv. narod jedino u vjeri može crpsti utjehe u teškim nevoljama i patnjama svojim, da je vjera čuvala i čuva narod hrvatski, da ne podlegne i ne zdvoji u raznim bijedama, što ga odasvud tiše.

Evo nam sjajnoga primjera, evo nam zemljaka bl. Marka, koga nam Gospod stavlja za primjer baš u dane ove, kad su neprijatelji vjere najžešće na nju udarati stali. Molimo se bl. Marku da nas on pomogne sa svojim zagovorom kod Gospoda, da protivnici sv. vjere naše zlim namjerama ne uspiju. Molimo se njemu, da on moli u Gospoda za domovinu našu i za cijeli naš narod, da pozagovoru njegovu Gospod pogleda na silne i velike potrebe naše, te da nas u njima pomogne. Napokon neka nam bl. Marko svojim zagovorom isprosi, da poslije ovoga bijednoga života postignemo vječni cilj i svrhu svoju“.

Zašto ne Liječite ranjenike i invalide!

Rat je prestao, bolnice se zatvorile, rane zacijelile, invalidi se umirili, pa kako da liječimo? Ima još i drugih ranjenika, kojima rane nijesu zacijelile, ima mnogo invalida, koji nijesu sposobni za život. To su duševni ranjenici, duševni invalidi, i ove treba brižno njegovati i liječiti. Mnogi od onih naših, koji se sretno povratiše iz rata, dodoše jako promijenjeni. Neki su ohladnili u ljubavi k Bogu, u ljubavi k roditeljima, ženi i djeci. Mnogi su postali nehajni u vršenju kršć. dužnosti. Mnogi su postali nezadovoljni, nestrpljivi i buntovni, neki nemilosrdni, nekako grubi i nasilni. Sami ne opažaju promjene i ne dopuštaju, da im se ta promjena spomene. Osuditi ih zbog toga bilo bi nemilosrdno, predbacivati im štograd bilo bi nepravedno, puštati ih evakove na miru, ne bi bilo kršćanski. Ima bolnica i za njih, a to je kršć. obitelj i crkva; ima lijeka i za njih, a to je blaga ustrpljivost, molitva i sveti sakramenti. Kršćanska obitelj ipak će biti jača nego brijetica jednoga člana, kojega je rat silom otrgnuo od nje i dušu mu zranio.

Tuže se majke,

koje su toliko plakale, uzdisale i molile, dok im je sin bio na ratu, koje su opet plakale od radoći, kad im se sin živ povratio; tuže se, da im se sin otudio, da ne prima majčinog milovanja, da ne razumije njezinih ljkupkih pogleda, da ne haje za njezine blage riječi, obzirne opomere i molbe... Pebito je srce mnoge matere, jer dok gledaju obliceje svoga sina, ne vide i ne nalaze u njemu svoga djeteta. I ona ga ipak voli, ako i tužnim srcem, jer je najka, voli ga još više zato, što joj je mrski rat od miloga djeteta napravio nešto takova. I dobra mati moli, trpi, čeka opet, ne bi li se i duša njezina sina vratila iz brijesta; oprezzo uzgaja sina iznova, obasiplje ga još većom dobrotom no onda, kad ga je povijala, dojila, za rukicu ga vodila... Kapljica po kapljicu padajući probuši i tvrdi kamen. Sitni no besprekidni iskazi materinske dobrote umekšava stvrdnuto srce ratnika-sina. Znade mati, da je srce ostalo isto, samo se u ratu na nj sleglo puno prašine i blata. Kad se to odstrani i opere, bit će sin opet njezino dijete. Kršćanske matere, liječite srca svojih sinova!

Bl. Marko!

Moli za svoj narod i sv. Crkvu!

ne vide i ne nalaze u njemu svoga djeteta. I ona ga ipak voli, ako i tužnim srcem, jer je najka, voli ga još više zato, što joj je mrski rat od miloga djeteta napravio nešto takova. I dobra mati moli, trpi, čeka opet, ne bi li se i duša njezina sina vratila iz brijesta; oprezzo uzgaja sina iznova, obasiplje ga još većom dobrotom no onda, kad ga je povijala, dojila, za rukicu ga vodila... Kapljica po kapljicu padajući probuši i tvrdi kamen. Sitni no besprekidni iskazi materinske dobrote umekšava stvrdnuto srce ratnika-sina. Znade mati, da je srce ostalo isto, samo se u ratu na nj sleglo puno prašine i blata. Kad se to odstrani i opere, bit će sin opet njezino dijete. Kršćanske matere, liječite srca svojih sinova!

Tuže se žene,

koje su za čitavog rata same nosile golemo breme roditeljskih, obiteljskih, kućanskih i gospodarskih kriga, u ovo i za najjača muškačka kada preteško vrijeme, breme, koje je neprestano pritisalo još križ za britutost, straha i žalosti; te vrle i velike žene, koje su klinkale od veselja, kad su ugledale muža na povratku iz rata, tuže se i sada još, da u mužu nijesu našle onoga druge, kojeg im je rat oteo, koji ih je nježno ljubio, sviku brigu s njima dijelio svaki njihov jad razmišlja, djecu očinski grlio... Tražimo, vele, one oči, ali one oči kao da su potamnile; one prijazne obrazne, ali ti su kao kamoni; ono vedro čelo, ali sad je načlanjeno. Na najslade riječi uzalud očekujemo prijateljski odgovor, za obiteljskog otpočinka ne dolazi do povjerljivoga razgovora, jer vlasta teška i duga šutnja... O mi jednice! Sad istom upoznajemo okrutnost rata, kad vidimo, da nam je i najodanija srca nakazio i umrtvio.

Kršćanska ženo, ne tuži i nemoj sustati! Srce tvoga muža same je bolesno, teško izranjeno, i ti ga možeš i moraš ozdraviti. Strlijivošču se naoružaj, samilost i krotkost napni, podigni oko muža nasip prijaznosti i jurišaj! Uzmi u pomoć i „svemoguće topove“ vruće molitve, i jurišaj! Rat je otvrđnuo srce, „rat“ će ga i umekšati. Gledaj, susjeda je već predobila srce svoga muža za Boga, za djecu i za sebe. Budi postojana i srce, duša tvoga muža skeo će se vratiti — kući, obitelji, djeci i tebi.

Tuže se i djeca,

I ona malera, koja još nijesu ni poznala oca, kad je odlazeći u ratnu klanicu, pritisao ih na nemirne grudi, dugo ih cijelivao i dugo gledao, a koja su od majke bezbrojno puta čula izgovarati imena oca, govoriti kako je dobar, kako je daleko, koja su mnoge puta bila nakvašena suzama male i onda sama zaplakala, koja su naučila željno očekivati povratak oca. I ona djeca, koja su znala, kuda otac odlazi, koja su uz majku drhtala od straha, kad dulje nije bilo glasa o ocu. Ona slaba, često gladna i gola djeca, koja su bila opterećena i takovim poslovima, koji su i za odrasle naporni... Redosno su počivala u susret ocu, kad se vraćao, nemirno skakutala oko njega, pokrila ga ručicama i zagrljajima i pitanjima i pričanjima. Za dan dva djeca su nekako snuždena, plaha i mučaljiva. „Možda to nije onaj naš dobri tata, koji se je onako teško od nas rastao, onaj mili i slatki tata, koji se je orsko teško od nas rastao, onaj mili i slatki tata, o kojem je majka toliko put lijepo govorila i u molitvi s nama ga spominjala? Tata je muk, tata je tvrd, tata je namrgoden, tata je... rat.“

Dijete, koje je točno dolazilo u crkvu, sada ne dolazi ili vrlo rijetko, ... „jer se tata vratio“. Dijete, koje je redovito polazilo školu, sad često i zastaje čitave mjesecce, ... „jer je tata doma“. — Prije su djeca s majkom svaku večer — sve onako u mraku, jer nije bilo svijella — pred slikom Gospinom pobožno molila, a sada ne, jer... „tata se je sretno vratio“.

Dječe! Tata je ipak vaš, vaš dobit i najbolji tata, on vas imao ipak rado, jako rado, on je na vas i na ratištu vrlo često mislio. Ali tata vaš još nezna s vama milo razgovarati, jer do jučer shšao

je samo kletve, bojni krik, riku topova i grozne jecaje ranjenih i umirućih. Tata vaš rado bi se s vama smijao, ali lice mu se ne smiješi, jer se na ratištu često stezalo od groze, muke i straha. Vaš bi se tata rado s vama i poigrao, nježno Vas milovao, ali tamo je je predugo držao u ruci ubojitu pušku, krvavu bajonetu, strašne bombe... Srce tatino milo vas gleda, ali oči su mu hladne, jer su gledale puno krvi, rane i smrti... On će se s vama i s majkom opet Bogu moliti, u školu će vas slati i u crkvu sam voditi; ali onda, kad mu cdiane na duši, kad otpočine u obitelji, kad mu Bog na vaše molitve ozdravi ojađeno srce. Imajte zato tatu tri put rade, i molite se za njega!

Tuže se i duhovni pastiri,

to jest svećenici, župnici. Župa je duhovna obitelj, glava te obitelji jest župnik, a župljeni su članovi. Mnoge od onih, koji su pošli u rat, župnik je krstio, u školi i crkvi podučavao, ispovijedao i pričeščavao, mnoge vjenčao, mnoge na polasku u rat blagoslovom ispratio. Nije bilo dana, kad se duhovni pastir ne bi pomolio za ratnike u sv. misi i inače, koliko puta ih je spominjao u propovijedima, preporučavao ih u zajedničke molitve cijele župe, upriličio toliko javne pobožnosti i procesije za dobro onih, koji su na ratištu, pokornicima u ispovijedi nalagao kro pokoru, da se mole i pričeste za ratnike, zarobljenike, ranjenike... Nijesu duhovni pastiri propustili zgrode, a da ne bi utješili njihove roditelje i žene, putili ih i spominjali, da budu vjerne, skrbne i marljive... Na mjesto otaca bdjeli su nad djecom i mlađeži, i mnoga zla od obitelji odvratili. Koliko put su obiteljima priskočili u pomoć u oskudici, u pogibelji savjetom, zaštitom i djelom. Ne će duhovni pastiri sami da o tom govore, jer im je dosta, što je Gospod ubiljž o njih a dobra djela.

I oni su veselo dočekali župljane na povratku iz rata. Pozdravio ih javno u crkvi, zahvalu dadoće Bogu svečano u hramu, stiskahu pojedincima prijateljski ruku, čestitaju njima i njihovim obiteljima. Nu za malo i duhovni se pastiri snuzdiše. Župnik naime opaža, da „ratnici“ rijede dolaze k sv. misi, da se otuduju od sv. ispovijedi, da se ugibaju svećeniku, da ga ne gledaju čak i ravno u oči, na nagovor da kratko, trpko, a negda i černio odgovaraju, pozdrav teško iskazuju. Župnikove riječi, poduke i djela s nepovjerenjem popraćuju, svemu gjasno prigovaraju. Iza leđa pače svašta govore proti svećeniku, „zašto da nije i on bio u ratnoj školi“, „da su svećenici skrivili rat“ itd. Na ovaj posljednji najnepravedniji i najlažniji napadaj, koji se još i danas ovđe ondje ponavlja, moram reći čvo: Kad bi pojedinci, obitelji, staleži, narodi i državnici hijeli slušati i držati onu nauku, koju katolički svećenici naučavaju, ne samo, da ne bi nikad došlo do velikog rata između naroda i država, nego ni do onih malih a jednako pogubnih ratova, što nastaju između pojedinih staleža, između susjeda i između muža i žene i ukućana.

Bilo je pače i takovih žalosnih slučajeva, gdje su „ratnici“ stali otvoreno govoriti protiv svećenika, svako im pravo u javnosti po-

ricati, na onom što imadu za svoje uzdržavanje zavidati. Neki su dapače stali dirati u njihovu imovinu i u samu osobu svećenika. Te vam je, duhovni pastiri, plaća za sva ona velika dobra, duhovna i tjelesna, što ste ih iskazali ratnicima i njihovim obiteljima. Svaki iole pošten priznaje vaš rad i razumije, da vas boli toljka nezahvalnost.

Što će vama, svećenici, reći? Dok ljudi vas kamenom nepovjerenja, ocrnjivanja i podvala, vi ćete njih kruhom poduke i dobrih djela. Ipak su i ti ljudi ovce vaše, a jer su izgubljene, ljubite ih još više, tražite ih i vratit će se. Svi čestiti župljeni pomoći će vam nećeiti ove ranjenike i invalide.

Juraj K.

Tko je kriv ratu?

Piše vojni superior Prelat Matija Rihtarić.

Ne sagrijedi bludno.

Uz kletvu i onaj prezir na Boga postavi blud i preljub, i ne treba tražiti drugih uzroka ratu, toj kazni Božjoj. Ne znaš, koji od tih grijeha više poplavio zemlju.

Vojnik morao dopust na osam dana, uz drugih osam dana, što bi trebao za putovanje iz Rusije do kuće i natrag k fronti. Veselio se, kako će ženu iznenaditi. Došlo kući noću, i veselo kuca na prozor, jer su vrata zatvorena. Kuca, ali nitko ne odgovara. Kuca opet i opet. Zar tako tvrdo spava, il nije kod kuće? I glasa se vojnik: Otvoři Kate, ja sam. Nit se žena javlja, nit se vrata otvaraju, al se otvori na drugoj strani prozor, kroz koji skokne jedan momak napolje. Zadrhao sam, reče mi vojnik, kad sam ga preslušavao; krv mi uzavrije; i sam Bog nije hotio da je ubijem, kad sam ju lemao. I zasuzilo vojniku oke. Ja toga nijesam, kaže, činio na fronti, a žena me ovako sramoti kod kuće.

Ovakovih događaja čitalo se u novinama na stotine. A kolike je bilo toga grijeha, što nije izbjijalo na javu! Iz parnice pak, kojo su muževi dizali, i dižu ih još i sada za rastavu od stola i postelje proti svojim ženama, vidi se, kolika je bestidnost zavladala srcima ovih žena, dok su im muževi bili na ratištu.

Reći takovoj ženi: To je preljub, grijeh, težak grijeh; ne razumije. Vjera slaba ili nikakva, tijelu hoće da ugada, i ne mari za svetost braka ni za grijeh. A to raspoloženje bilo je u ljudstvu baš pred ratom već strahov to.

Kako se napram djevičanstvu i svetoj čistoći vladaju i danas mnoga i premanoge djevojke, mnogi i premnogi momci i muževi, ne treba govoriti ni pisati. Vele, da je pravi užas! Ako i jest na selu bolje ne u gradu, ima i na selu grozote.

Da vidimo, kako valja suditi o ovom grijehu.

Bog je stvorio čovjeka na sliku i priliku svoju. To je ona najveća čast, koja čovjeka čini čovjekom, sličnim biti samomu dragomu Bogu. Čovjek je samo malko manji od Anđela! Veli pak u svetom Pisacu (Ps. 48, 21.) kralj David: Čovjek, kad je bio u tolikoj časti, nije htio toga razumjeti ni shvatiti, već se radije učinio sličnim nerazumnim životinjama. Što čini čovjeka najvećma sličnim Bogu? Uz ostalo sveta čistoća. A što ga čini najvećma sličnim životinji? Smradna nečistoća, blud. To potvrđuje i sveti Bernard, koji veli: Po grijehu nečistoće bude čovjek životinjom.

Pripovijeda se o poganskom mudracu Diogenu, da je jednom po danu, kad je sunce sjalo, ulicama grada Atene hodao, a u ruci nosio zapaljenu svjetiljku. Ljudi gledaju Diogena i pitaju ga: A što nosis po bijelom danu zapaljenu lampu? Zapalio sam lampu, da bolje vidim, ako bi se namjerio na kojeg čovjeka — odgovori Diogen. Zar ne vidiš, koliko ljudi prolazi kraj tebe, ruku mu. Ne, reče Diogen, ovo nijesu ljudi, ovo su životinje, jer ih vode životinske strasti, živu ko životinje.

Strasti ove su najvećim dijelom strasti bluda.

Uzmi jednu gredicu prostu, na kom je krasno mirisano cvijeće, a mačini kraj cvijeća smradnu kaljušu. Pusti svinju i gledaj, kuda će. Ne će u cvijeće, već se ide valjat u kaljužu. Tako čini bludnik i bludnica.

Sveti Augustin veli ovo: Grijehom nečisteće zamaže čovjek sliku, Božiju, koja je u njemu i vrijeda Boga upravo tako, kako bi ko uvrijedio mene, da na moju sliku pljuje ili je gnusom zamaže.

Sveti pšk Alfons biskup veli, da neka se bludnik ili bludnica znaka kako lijepo obuče i namaže, čuti Gospodin Bog iz nje strahoviti duševni vonj.

Pa da ovaj grijeh, koji je poplavio zemlju, ne vuče na nju rat svu kaštigu Božju?

Još jedno.

Sedma zapovijed Božja zabranjuje krađu i varanje. A ti uziminevine, koje ti drago, što ćeš naći i čitati u njima? Krađa i varanje, prevara i otimačina.

Čovjek ima pravo, da si steče veći ili manji imetak. Zato i radi, da živi i da štograd privrjedi. Ali imetak se ima steti radom. Zdravje je dar Božji. Zašto ga dao Bog? Da radiš, da radom svojim uzdržaš sebe i one, koje si uzdržavati dužan. Rad je veoma različit. Jedni rade, što no vele, glavom, drugi rukama. Raditi s glavom mnogo je teže, uspornije, nego raditi rukama. Stvar se kod svoga rada giblje i miče, i vele, da je to dobro za zdravlje. Onaj koji kod stola perom u ruci radi, sjedi mirno i razmislija i moći se, što će i kako će što bolje napisati. I jedan i drugi ima pravo, da mu rad bude naplaćen.

Ali ima ljudi, ima ih dosta, imade ib mnogo, koji raditi ne će. Ne će mu se da rano ustaje a kasno u noć da lijege, i cio da se da radi. Voli on u noć biti u krčmi, a ujutro malko dulje u krevetu. Pesao, rad, je često težak.

Pa što će onda drugo, nego hajde krasti. I krade tako, čini se, mirno, ko da krada nije ni grijeh. Ovo je tako žalosno, da bi čovjek nad tim grijehom imao plakati. Rat krade i krade, krade i otimljie i zimalo ga to ne boli. Ovaj grijeh ne će nikad na isповijedi kazati, i ako ga pitaš, lagati će, da nije krad, ili će kraditi tako opisati, ko da nije bila kradna.

Prevarit ćeš mene, prevarit ćeš isповjednika, ali ne ćeš prevariti Onoga, koji je najstrože u sedmoj zapovijedi zapovjedio: Ne kradi.

Ovoga, koji krade jer je gladan, još će htjeti kogod opravdavati — premda bi to bila glupost. Neka radi, i ne će biti gladan. Ako je bolestan, pobrinut će se za nj dobri ljudi i Bog sam. Ali ko iko ih ima, kojima je krada zanatoni. Hoće li Bog to mirno gledati? Ne, ne može. Bog je dao čovjeku slobodnu volju, neka čini što hoće. Dopušta kradu tako dopušta i druge grijehе, ali u svoje vrijeme kasni teško — teško i kradu. »Ni tati, ni prelijubočinci ne će vidjeti kraljevstva Božjoga« —

uvjerava sv. Apostol. Pače, nikada Bog ne oprosti ovoga grijeha, dok taj ukradene stvari ne povrati. Ne može li ondaš povratiti, valja da nastoji i da ima najbolju volju povratiti, čim mu to bude moguće. Bez tega se grijeh krade ne sprašta.

»Ukradeno nije blagoslovljeno,« teliko se puta istinito kaže. Badava i velik imetak; ako nije Božjeg blageslova, ne ima se s njim ni srče ni Božjega mira. Prije ili kasnije sve propane. Blaženi župnik Vianej je rekao: »Ja poznam dva puta, koja vode u siromaštvo: u nedjelju raditi i tude dobro si prisvajati.«

Zasuci dakle rukove i baci se na posao, na rad, na osaj rad, na koji te je Bog postavio, da si služi svagdan i krib, i tebi i ženi i dječici. Svoje brani, tude poštuj!

Prva lasta iz Amerike.

Što, zar sada u jesen dolijetu laste? Pa još iz Amerike?

Poletjela je ona u isto vrijeme kad i drugarice iz Afrike, još u šujku, pa je evo tek pod jesen prispjela, jer joj ljudi podrezali krila. Lasta je, jer donosi radosne glase. A ako ti je čudno, što dolazi iz Amerike, ti je nazovi »bijelom,« jer ju i onako poslao prosijedi starac, slaba vida, ali živa srca Gjuro Paraga, revni povjerenik Glasnika u Steeltonu Pa.

Pa šta veli bijela lasta?

— Pune tri godine poput zarobljenika uzdišemo i željno očekujemo sretni čas, kada će nas ovdješnje sužnje pohoditi naš najdraži miljenac Glasnik Presv. Srca Isusova. Danas nam (30. III.) s propovjeđaonice javio radosnu vijest gosp. župnik, da možemo pisati u rodni kraj.

Od radosti ne znam, -kome li će najprije pisati. Uzdrajući se u Bož. Srce, da će mi ono sve blagosloviti, evo se javljam naševro Vama, gosp. uredniče, i molim, da nam pošaljete što više sadanjeg i prošlogodišnjih Glasnika. Glasnik je tako po srcu našim ljudima, da sam siguran te će ga razgrabitati na jagme, jer je sve željno dobrog i nabožneg stiva. Željam naškero ići u domovinu, ali još prije želim pomoći Isusovom petrostručiti prijašnji broj preplatnika.

Na 24., 25. i 26. ožujka imali smo četrdeset satne klanjanje Isusu u presv. Sakramantu. Ta tri dana bilo je tako krasno vrijeme kao u svibnju.

Baš kao da je Bož Spasitelj hetio očitovati želju, neka ni posljednji čovjek ne ostane bez svete ispovjedi i pričesti. Sve tri večeri bila je ganutljiva prodika, a zadnju večer i procesija. Onakove krasate i rasvjete, kakvu smo mi tada imali, sigurno nijesu naši hrvatski svećenici još nigdje vidjeli. Danas nam je gosp. župnik dao javno pohvalu za revnost i uzorni red.

Dvije su godine tome, što smo ustrojili bratovštinu sv. krunice i držstvo presv. Imena. Članice bratovštine sv. krunice naručiše si također zastavu, a časne sestre izradile nam još i zastavu Srca Isusova. Ovime se kao inskom svoga duhovnog blaga ponosimo.

Svršavam za ovaj put u Imenu Presv. Srca Isusova, te žaljem uredništvu, svim č. cima i svoj našoj izmučenoj Hrvatskoj srdačan pozdrav u име svih dobrih ovdješnjih Hrvata.

Sad će se evo opet lastavice vraćati u toplije krajeve, a Glasnik naš neka pade s njima — i još dalje, te neka javi miloj braći u Americi, da nas vrlo veseli, što su ustrajni u štovanju Božjem i ljubavi Presv. Srca. Glasnik će im jedno i drugo radosno naviještati te time doprinesti njihovu zadovoljstvu i sreći.

Pozdrav i Vama, mila braćo, od nas sviju, koji željno čekamo Vaše vijesti, a još željnije Vas, da nam svježim silama popunite prorijedene redove narodne, da u slobodnoj domovini slobodni odahnete i za stare krepsti novim silama poradite! Čitajte i ono na emotu!

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovu je ljubav k svetom siromaštvu.

Ljubi... i u oskudici bit ću ja svagdanji tvoj kruh.

O sveto siromaštvu! O otcijepljenje od svih stvorova! O turobnosti samoće!... Tko će mi dati snagu, da te podnesem?

Dušo kršćansku, ja sam tvoj Gospodin, koji može kameno pre-tvoriti u kruh. Daj mi tvoje srce, a ja ću na mjesto njegovo staviti Srce svoje i ti ćes biti zadovoljna samo s Bogom, a smatrati ništetnim sve što je prolazno. Naučit ćes više cijeniti vjelu Božju nego svoju uživati u oskudici, prezirati bogatstvo, nascade, časti i ugodnosti svjetovne. Samo osobitim prijateljima moga Srca dajem milost, da budu siromašni poput mene, a jednec dionici bogatstva mojega u rajskoj slavi.

Ne govor dskle da te je Gospodin zapustio, eko dopušta, da živis u siromaštvu. Posluži se radije pravom, koje imas nad ostalima, da se k njemu približis, jer je za tebe rekao: »Blago siromašnima duhom, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.«

U Srcu Isusovu cijene se suze.

Ljubi... i u trpljenju radovat ćes se u utjeha za Srca mojega.

- Dušo kršćanska! Ti trpis, ali spomeni se da je križ pečat, koji je u tebe utisnuo moj značaj; da je kist, koji slika na tebi crte moje; da je kladivac, koji krši narav; da je plamen, koji čisti, oružje, koje diže s tebe staroga čovjeka; svijetlo, koje te vodi na uskoj stazi savršenosti. Križ je knjiga, koja u sebi sadržaje svu znanost Svetaca; ključ je, koji otvara riznicu nebesku; znak je mojnežnosti naprama tebi; sveza, koja te najuže sa mnom veže i čini te sposobnom da dijeliš sa mnom pobjedu.

Dušo kršćanska, pamti dobro ove riječi: »Potrebno je, da ti nadopuniš, što manjka mojoj muci.« Ja sam trpio za tebe; ali da ti to trpljenje bude na korist, treba da ti svoje pridružis.

Ljubi, i u oskudici svoj je im kruh
svi svagdanji kruh.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu vama petpisati punim imenom i predimenzion te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Svome občanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u rednijtvu pošalje, unakar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovečni milodari upotrebljavaju se za raženje Glasnika.

Riječilo ju kućne nevelje.

Hrvatska. Zivjela sam prošle godine 1915. u kući sa svekrom, nevjestom i zaovama. Bilo nas je deset duša u kući. Jedna nas je osoba sve žalosti. Ja sam govorila: hvala Bogu i Presv. Srcu. Smilovat će se oni pa će nam biti bojelj! Muž mi je još bio na ratu, pa za to po mene još i gore.

Zavjetujem se dakle Presv. Srcu i Majci Božjoj te počnem kroz devet mjeseci na prvi petak („velika devetnica“) primati svete sakramente. I gledavši velike milosti Božje! Tako mi se sve dobro zgodilo, kako nijesam ni mislila. Muž mi se se sretno vratio i dobar mi je; onog pak društva u kući sam se riječila. Bila sam i oboljela na želucu, pa kad sam se utekla Presv. Srcu, bilo mi lagie.

Za sve zahvaljujem Presv. Srcu iz dina srca svoga. Uz malo kušnje daje mi mnogo dobra. Hvala mu i slava, sada i na sve vijekte. Glasnik ču nje-
gov držati, dok živim i nauke njegove slijediti, koliko bude najviše moguće.

Otac za pričest djeteta.

Bosna. Dijete mi bilo na šmrt obolio, a nije još bilo primilo prve sv. Pričest. Slabo je bilo, da već nije moglo ni govoriti. Bit ču kriv pred Bogom mislim ja, što se nijesam prije pobri, nuan, da mi dijete prije primi tu veliku blagodat Božju. „Majko Božjal pomoži da mi dijete primi presveto Tijelo Isusovo u svoje srce, ja ča ti se javno zahvaliti!“

A nuto! Djetetu se vratile sile i ono rado čeka ispovjednika, točno se ispovijeda kao zdravo i prima presv. Tijelo. Uvijek hvala i slava presv. Majci Božjoj! Uvijek mi je pomogla, kad sam je god što zamolio.

Za svakidanju sv. Pričest.

Hrv. Zagorje. Dugo sam si željela da dobijem takvu službu, gdje bi mogla svaki dan k svetoj pričesti. A baš mi se protivno dogadalo; zapadala sam na najnevaljanija mjesta. Utečem se tada Presv. Srcu i sv. Josipu devetnicama te obećam zahvaliti

se u Glasniku, ako mi se ispunji moja vruća želja. Tek što sam devetnicu svršila, odmah na svoju veliku radost našla službu po votlj.

Prispjevši u novu službu snade me velika bol. Bojela me glava i zubi kaša me pet noževa sjeće. Trpjela sam više dana bez poboljšice i već mi bilo da poludim od strašne болi. Sjetim se da ponovno Bož. Srca i počnem devetnicu, da mi ono povrati zdravlje. U isti mali prestale su moje stradne bol. Sva radosna kličem od svog srca: Hvala, slava i čast Bož. Srcu u presvetom Sakramentu! Hvala i mom nebeskom zaštitniku sv. Josipu!

Radl dječee.

Primorje. Evo imene, mili Glasniče, da ti otvorim srce svoje i obećanju svome da udovoljim. Oboljak prije dvije godine na plućnom kataru. Utečem se Bož. Srcu i zamolim ga, da mi podijeli zdravlje, a ja ču mu se javno zahvaliti. Ozdravila jесам, ali se zahvalila nisam. Kad evo proljetos zahvali me španjolska i meni život visio • niti. Zaprosim opet Bož. Lječnika, da mi se smiluje i ostavi me na životu, da mognem uzdignuti svoju malenu dječicu. I smilovalo mi se Bož. Srcu i ja sam ozdravila. I zato, mili Glasniče, idu širok mili nam domovima i navještaj svuda slavu Bož. Srcu!

Ozdravila nogu.

Podravina. Bolovača sam na desnu nogu tako, da već nijesam mogla ni s kreveta. U bolnici mi lječnik savjetovao operaciju, a ja sam je se vrio bojala, pa se vratim bez pomoci kući. Drugi me lječnik elektrizirao i bilo mi je lagije; no do mala povrati mi se bolest gore nego prije. Padnu mi tad na pamet zahvalnice iz Glasnika, kojega već držim 15 godina, na se velikim pouzdanjem utečem Bož. Srcu. Odlučim moliti devetnicu, svaki se mjesec ispovijedati i pričestiti te dati prikazati sv. Misu. I prije no sam dovršila devetnicu nestalo je bolesti sasvim, a da se do sada nije povratila. Nebrojeno puta neka je hvaljeno i slavljeno Presv. Srcu!

Himni Bezgriješnoj.

Iz malih časova. — Novi prijevod pripredio Jek.

Jutrenja.

*Zdravo Gospo cijelog svijeta
O Kraljice Ti nebeska;
Zdravo Djevo Ti djevica,
Zvijezdo Ti, što iutrom ljeska.*

*Zdravo puna svih milosti,
Svijetlom Božjim obasjana;
Ljudstvu bijednom de priteći,
Gospo, bud' mu Ti obrana.*

*Od vijeka Te Bog odabra
Jedinomu Majkom sinu,
Tvorcu svega tvorenoga,
Zemlji, neba Gospodinu.*

*Tebe Višnji vazda čistu
Uze sebi zaručnu
Ispred Tvoga moknuv žica
Adamova grijeha klicu. Amen.*

Prva.

*Zdravo da si Djevo mudra,
Kućo Bogu posvećena,
Stolom zlatnim a i stupom
Sedmokratim urešena.*

*Prije no se i začela
A u krilu majke blage,
Od svake si Djevo čista
Izbavljena grijeha ljage.*

*Vrata rajska sviju svetih,
Sviju živih Ti si Eva,
Andeoska gospoja si,
Zvijezda nova Jakovljeva.*

*Kao vojska na boj spremna
Poput Strašnog Zabulona,
Oj narodu krštenomu
Budl lúkom od zaklona i Amen.*

Uzor-zbornica radnica.

Antonija Petrgoć.

Krepost savjetuje kršćanima, da ne iznose bez osobita razloga u javnost dobra djela i kreposno življenje braće svoje, dok su još u životu. Ne biva to samo stoga da se ne ponesu i time grijehu izvrgnu, nego da im se u samozataji i što većoj skromnosti unutarnja vrijednost pred Gospodinom uveća. Kad postignu svoju nagradu kod vječnog Suca onda se može bez pogibli da je izgube i sa to većom koristi za bližnjega iznijeti njihovo dobro.

Stoga evo i Vjesnik Marijinih kongregacija rijetko govori o krepostima živih članova kongregacija, no za to tim radi o onima, koji su već na sigurnom. To je jedna od značajnih razlika kršćanske štampe od bezvjerske, što ona živima ne laska, ali mrtve svoje to većma slavi.

I kongregacija djevojaka kod sv. Blaža u Zagrebu imade sada priliku, da iznese takav jedan sakriveni cvijet, da mu miomiris kreposti osjete izvanja braća i sestre poslije smrti, kao što su članice kongregacije bile sretne, da ga za života uživaju.

Mili taj cvijet jest nadstojnica iste kongregacije Antonija Petrgoć. Bila je to zagrebačko radničko dijete, a i sama tvornička radnica. Drugarice se je sjećaju još iz školskih dana, kako je voljela drugovati s najsiromašnjom i prezrenom djecom, a među druge bi prištupila tek kad bi trebalo svadljive izmiriti. Velikom se radošću pripravljala na prvu sv. pričest, a kako je taj čin ozbiljno svačala odala je zaštitnim pitanjem: „Hoće li Isus k meni hlijeti doći?“ A kada se vraćala od prve svete pričesti, radosno je i dražesno rekla drugaricama: „Idemo! Isus je s nama!“

Skromno joj je bilo zanimanje kao tvorničke radnice, ali je bila zadovoljna s njime, jer se sama smatrala najneznatnijom među drugaricama. I dok su se drugi znali diviti njezinim krepostima, ona ne bi ni opazala, da je što tako osobita na njoj. Ovom svojom kao prirodnom čednošću još većma je svima omilila.

U živoj vjeri hitila Spasitelju u presv. Sakramentu kao najboljem prijatelju na razgovor, pa ga već godine i godine dnevno primala u sv. pričesti. Poslušno je išla za poslom, kada bi je roditelji kuda poslali; pobrzala bi ulicom samo da prištedi nekoliko časaka za pohod Isusu. O njemu bi znala tako lijepo, naravno govoriti, da se drugarice čutile kraj nje u vrhunaravni svijet prenesene. Presv. Srce je osobito štovala i širila kao revna povjerenica njegov Glasnik.

Pravu rukiju je izgubila već u prvoj godini života, a pomajku je svoju najvećom djetinjom ljubavi ljubila i upravo se žrtvovala za nju. Čvoreći je u bolesti i na smrti.

Upravo ova požrtvovna ljubav prema bližnjemu glavna je njezina značajka. Kad bi našla koje siromašno dijete, koje bi još trebalo majčine njege, preporučila ga nebeskoj Majci i ne bi mirovala, dok mu nije pribavila majčinsku skrb. Dječicu bi rado očekao sebe sabirala i uz zabavu ih učila moliti i dobrom vladanju. Za siromašne se djevojke vrlo zauzimala tražeći im zaslubu i vodeći ih na pravi put

duševnog života. Kad je vidjela sirotne žene s dječicom bez ruha i kruha, pošla bi sama po kućama i prosila za njih, a kud bi ona pokucala, punim se rukama vraćala.

Našavši zimi starce i bolesnike na pô smrzle i izglađnjele, poljetjela bi k znancima, a ponajčešće na župni dvor, te im odanle donijela topla jela i ogrijeva. Gdje se pak nije dalo drugačije pomoći spremila bi nevoljnika u bolnicu.

Cula jednom kako neki roditelji proklinju djecu svoju. Bez oklišanja pristupi k njima, sjeti ih Isusa, koji ljubi ovu djecu; pozove k sebi dječicu te ih uputi, da se mole za oca i majku. I danas blagoslovju ovi roditelji Gospodina Boga a i djecu svoju.

Skrbila je revno za ozdravljenje bolesnika, no još više za njihovu dušu, da se ispovijede i pričete. Sama bi ih milo nagovarala, a kad bi se bojala da ne će uspeti, obavijestila bi svećenika. Odje ne bi bilo kod bolesnika potrebnih stvari, evo Antonije kako nosi svoj stolnjak, raspolo i svijeće, samo da bude ljepše kad Spasitelj dode.

Revno je progutkivala: tko zna za kakova bolesnika? Pa kad je već i sama na samrti lžala, još šalje svećeniku ceduljicu drhtavom rukom napisanu: „Velečasni! U ulici... broj... izvolite posjetiti bolesnika“.

Vrlo je željela da stupi u samostan, ali joj Božja providnost priredila put k velikom savršenstvu i u svijetu. Da se ipak što većma osigura i unaprijedi stupila je u Marijinu kongregaciju. Baš kako dobro dijete misli o majci svojoj, tako je ona mislila o svojoj Majci nebeskoj i nastojala joj ugoditi. U svim službama, što ih je u kongregaciji obnašala, a najviše kao nadstojnica, bila je savršeni uzor drugarcama.

„Češće sam je posjetio u bolesti — piše veleč. g. upravitelj kongregacije — ali nijesam nikad opazio, da bi boli teško snosila ili se tužila na to što trpi. Zazivala bi samo Isusa i Mariju za pomoć“. Marija i Isus uzeli je k sebi. Dne 18. lipnja baš kad je zvono u zoru Gospi na pozdrav poljetje ona da u nebu pozdravi Majku svoju. Antonijo! Moli se i za drugarice svoje, koje Ti evo savile kiticu cvijeća na spomen.

Vijesti.

Izlet Marijine radničke kongregacije u Brdovec. Kako naša kongregacija svake godine imade veći ili manji izlet, tako se i ove godine dogovorismo, da idemo u Brdovec. Da bude izlet čim ljepši i živiji, pozvalo se kongregaciju gradana i gradanki te „Vojsku Srca Isusova“ s njezinom glazbom.

U nedjelju, dne 11. svibnja krenusmo ranim vikom do Zaprešića, a odanle pješice u Brdovec.

Kod kolodvora svrstasmo se pod naš barjak i tako krenusmo prema Brdovcu. Putem se izmjencice molito, pjevalo i sviralo. Kad smo se približavali crkvi izadoše nam vrijedni župljani Brdovca u susret sa procesijom.

Veleč. O. upravitelj Michiell sv. misu odslužio je, pod kojom su malne svi izletnici primili sv. pridest. Pod sv. misom pjevalo je zbor „Omladine Vojske Srca Isusova.“

Poslijev sv. mise sakupismo se svi na jednom mjestu u blizini crkve na zajutrak i taj se do 11 sati odmarasno. Zatim pedosmje svi na veliku sv. misu, pod kojom je pjevalo isti naš zbor, a na izmjencice svirala glazba.

Zajednički nam je objed bio jednostavan; ali je bilo lijepih duhovitih gospodora i nazdravica. Poslije objeda svirala je glazba do 3 sata, kada podosmoga blagoslov, pod kojim je opet naš zbor pjevao, a na koncu glazba zasvirala „Tebe Boga hvalimo.“ Pod večer razvila se vesela zabavica.

Na priređenoj pozornici prikazivalo se više veselih komada, deklamiralo se i pjevalo, a između svake stanke svirala je glazba. — Prisutno je bilo i odilice gospode iz Zagreba, kao i veleč. g. mjesni župnik Stepinac sa gospodarom i mnogo župljana.

Prije odlaska podosmo još jedanput u crkvu, da se poklonimo Spasitelju i blaženoj Djevici. Tako okrijepljeni duševno i tjelesno vratimo se u naš bijeli Zagreb.

J. M.

Belica. Medumurje je naše izvrženo raznim trzavicama u javnom životu. Dobri si ipak narod znade naći mesta i načina, kako da se duhom smrši i srdačno raduje. Takovo si zgodu odabraše župljanji Belice na blagdan Srca Isusova.

Već od g. 1915. posvećuje i narod i njegov duh. pastir sve veću pažnju tome danu. Ove se pak godine jamačno vrlo radovalo Bož. Srce revnijstvo ovu župe. Na Tijelovo se sporazumio župnik s narodom, da proslave taj blagdan po želji Spasiteljevoj. Kroz cijelu tijelovsku osminu dolazili su župljanji u velikom broju rano jutrom u sv. Misi, ispunjavali se i primali sv. Prci, klanjali se izloženom Svetootajstvu.

Na sam blagdan služio je drugi sv. Misu poznati i oblijubljeni u našem kraju O. Kapistran Geci, te držao propovijed prije podne o Bož. Srcu, a prije večernjice o velikoj potrebi današnjeg vremena, o vjerskim društvima, napose o djevojačkom društvu Srca Isusova. Naše su djevojke revne u svome društvu, ali za one propovjedi odlučiće još čvrše: žarko raditi u svome društvu, živjeti i umrijeti za njega; zasvjedočile su to odmah na Petrovo, kad ne htjede početi na noćnu zabavu, prem su pozvane bile. Dirljivo je bilo ono zajedničko klanjanje Spasitelju u Sakramentu izloženom, gdje se glasno molilo iz knjige „Vječno klanjanje“, pjevala zlatna krunica i t. d. Najmilije je pak bez sumnje bilo Bož. Srcu onih 800 sv. prćestia na sam blagdan, a 1500 u cijeloj devetnici.

Budući da je narod sada upućen u veliku devetnicu, lijepo je nadje, da će si pobožnošću prvih petaka nastojati osigurati sretnu vječnost, a i što je glavno. Presv. Srcu ljubav za ljubav uvratiti.

Čazma. Za sv. misiju ustanovljeno „Apostolstvo molite“ lijepo predaje. Podmladak, Revniteljice i Djevojačko društvo redovito svakoga mjeseca primaju slike sakramenta. Do sada primljeno je 1500 sv. Prci.

Blagdan Bož. Srca Isusova slavismo u sam petak, pripravljajući se za njeg zajedničkom devetnicom. Na sam blagdan doživjelo je naše „Djevojačko društvo“ osobitu radost, jer je taj dan blagoslovljeno naš novi barjak. Prije sv. mise poveo je naš preč. g. župnik, upravitelj društva, procesiju iz župnog dvora u crkvu s novim barjakom. U crkvi prije same posvete, podsjetio nas je na dužnosti i obećanja, koja smo zadali presv. Srcu Isusovom, i neka se kupimo oko njega kao vjerni vojnici Isusovi. Pod sv. misom pristupila su sva društva na zajedničku sv. Prci. Popodne imali smo blagoslov sa Presvetim.

U nedjelju na blagdan sv. Petra i Pavla bio je svečani završetak proslave. Po prvi put smo imali svečanu procesiju u čast Presv. Srcu sa našim novoposvećenim barjakom. Prisustvovala su sva društva sa svojim znakovima, pjevajući „zlatu krunicu.“ Pod sv. misom bila je ganutljiva propovijed o milosrdju Bož. Srca i o dobroj katoličkoj štampi. Na koncu sv. mise slijedila je ponovna posveta obitelji Božanskom Srcu pred izloženim Svetotajstvom. Udijelilo nam Bož. Srce svoj blagoslov i ustajnost.

Adela Majcan, glavarica.

Zagreb. Djevojačko društvo trnjansko. Na nedjelju Presv. Srca Isusova imale smo posvetu barjaka, što nam ga darovao naš prvi upravitelj v. Č. g. Karlo Teodor Gruber, upravitelj župe u Konjčinama. Lijepi i skupocijeni naš barjak blagoslovio nam prije procesije preuzev. g. nadbiskup. Barjak je izrađen na finoj svilli. Na jednoj je strani utkana slika Presv. Srce, a na drugoj Presv. Otajstva. Urešen je divnom narodnom ornamentikom.

Iza procesije imale smo malu akademiju na Isusovačkom dvorištu. Hjeline su u time proslaviti posvetu barjaka i petgodišnjicu društva.

Sadržaj: Katolički učitelji 143. — Bl. Marko Križevčanin 147. — Liječite ranjenike 149. — Tko je hrvat? 152. — Prva msta u Ameriku 154. Blage Srca Isusova 155. — Zahvalnice 156. — Hrvatski Bezgrješnoj 157. Uzer-zbornica radnika 158. — Vijesti 159.

Broj 10.

LISTOPAD 1919.

Tečaj XXVIII.

Vjerska izobrazba katolikâ.

Opća nakana molitava i dobrih djela za mjesec listopad,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

trag je više godina sjedilo u Beču uz čašu pive iza večere dvadesetak sveučilištaraca iz južnih krajeva. Pade riječ i o Bogu. Neki počeše grditi, drugi sumnjati, jedan je jedini branio. Predsjednik predloži, neka se glasuje, je li Bog postoji. Jedan je glas samo bio Gospodinu Bogu u prilog. I to su bili mlađići 20 do 27 godina. Jesu li to bili izobraženi katolici? Ne. Sami priznaše neustrašivu drugu, da nijesu zašli u crkvu već dugo godina, niti čitali koju katoličku knjigu. I ti ljudi uđoše kasnije u razne službe; izobraženi su u svojoj struci, ali poznaju malo ili ništa svoju vjeru. Na žalost ovakvih je veliki broj. Veliko je neznanje u vjerskim stvarima u svim staležima.

Potreba vjerske Izobrazbe.

Ovo je neznanje uzrok, da ljudi ne gube Boga. Već je kazao pogarin Seneka (Epist. 95.): „Boga štuje, ko ga poznaje.“ Kako će Boga štovati i vršiti Njegove zapovijedi, ako ga ne poznaje? Ima pak ljudi, koji ne će hotimice da se potče u vjeri. Takove vodi neznanje širokim putem u pakao. O toj stvari piše Benedikt XIV.: „Jamčimo zato, da veliki dio onih, koji upadaju u vječne muke, ova nesreća stiže poradi neznanja u vjerskim tajnama, koje bi morali nužno znati i vjerovati, da budu primljeni među odabrane.“ Strašna je eto posljedica vjerskog neznanja.

U novije doba neprijatelji katoličke Crkve viču: Izobrazba, znanje, znanost ne slaže se s vjerom. I ta laž širi se na sve strane, je se mnogi odaleći od Crkve i svećenika, jer hoće tobože, da bude izobražen. Bože dragi, kako se može vjerovati tom glasu? Pasteur je bio najveći kemičar u 19 vijeku. Jedan ga učenik upita, kako

može biti takav učenjak vjeran katolik, a on odgovori: „Upravo jer sam mnogo učio, vjerujem kao Bretanac, a da sam još više učio, bez sumnje bih vjerovao kao Bretanka.“ Bretanci su u Francuskoj poznati kao tvrdi katolici.

Najveći je zvjezdoznačac u prošlom vijeku bio A. Seki, bio uzoran član Družbe Isusove. Silvio Pellico u svom djelu „O dužnostima čovječjim“ navodi više učenjakâ, branitelja vjere, te zaključuje: „Ovakovi umovi zaista vrijede, da svjedoče, kako je kršćanstvo u potpunom suglasju sa znanjem, s takovim znanjem, koje je mnogostručno, ne jednostrano ni ograničeno ni razvraćeno pomamnošću za porugom i za bezvjerstvom.“ O sebi kliče: „Ponosim se, što sam katolik!“ Najveći engleski pjesnik iz Bayrona i njegov prijatelj, Toma Moore, prede u katoličku Crkvu iza dugog proučavanja, kličući: „Zdravo Crkvo, jedina i istinita!“ Tude crkve ne mogu pokazati, da je koji katolik otpao iza ovakova proučavanja.

No hvala Bogu i dandanas imade kod svakoga naroda veliki broj izobraženih osoba, prvih političara i pravnika, koji poznaju svoju katoličku vjeru, i po njoj živu. Neprijatelji kat. Crkve ne idu svojim vikanjem za drugim, nego da preplaše ili zaslijepi oholice. To je lako, jer oholica lako kreće strampatico n. I sv. Augustin prihvjeta, da ga je oholost bila zavela u mladosti i udaljila od katol. Crkve, dok ga nijesu opet natrag dovele majčine suze i Božje milosrde. Neizobražen ili poluizobražen čovjek misli, da je sebi dovoljan i odalečuje se od vjere i svećenika, a istinito izobražen čovjek priznaje svoju ograničenost i grli vjeru. „Sigurno je — piše Baron Verulamski — da površno znanje vodi k bezvjerstvu, a temeljito znanje k vjeri.“ Zato se naša kat. Crkva vazda veseliла pravoj izobrazbi i podupire je, a bojala se i boji se neznanja ili poluznanja.

Škola.

„Knez je ovoga svijeta (davao) zasljepio srce bezvjercima, da im ne svjetli sjaj evanđelja slave Kristove,“ piše sv. Pavao (II. kor. 4, 4.). Bezvjerci ne trpe Krista, te viču poput starih Židova pred Pilatovom palačom: „Nemamo kralja osim Cezara!“ (Iv. 19.) U Francuskoj su davno izbacili vjersku obuku iz škole. Sada isto Isusovi neprijatelji hoće da učine i kod nas Ne će oni, da bude vjerske izobrazbe među kršćanima. Slično je učinio vladar Julijan odmetnik pred šesnaest vijekova i zatvorio je bić katolicima škole i branio sastanke. Novi su sinovi tmine jednakci u tome starima: boje se potpune izobrazbe.

I ko pri tom štetuje? Kršćanska mlađež. Bez vjerske poduke će se razudzati. Dakako i jedni roditelji čute odmah štetu, jer će takovi mlađi početi klatarenjem, navući na se bolesti, premnogi rano umrijeti ili ne će mariti za stare dane svoga oca i majke. Zato su svi roditelji otrog 30 g. u Belgiji skočili na noge, kad je ondašnja vlast bila dokinula vjersku obuku u školama. Ti su roditelji otvorili nove, svoje vjerske škole i u čas za njih skupili 25 milijuna kruna u novcu, a preko 10 milijuna u darovima. Početkom su ovoga vijeka izdržali katolici sličnu borbu u Engleskoj.

Stoga, o katolički roditelji, upita li vas vlast ili ma tko, da li želite poduku vjere u školi, odmah glasujte ili djelomično pokažite, da hoćete Krista u školi!

Sebe izobražuj!

Škola daje izobrazbu učenicima. Nu kako da drugi napreduju u vjerskoj izobrazbi? Vježbaj se u molitvi. „Nemožemo sami sebi previše vjerovati, jer nam često ne ostaje milosti i spoznaje. Malo je svijetlosti u nas, i ta se s nepoznanja brzo gasi.“ (Naslijeduj Krista K II, g. 5, 1). Isusa treba moliti, jer je On o sebi kazao: „Ja sam put, istina i život.“ (Iv. 14.) Grčki je mudrac Plato uvidao potrebu molitve: „Najljepše i najbolje, što može da učini krepotan čovjek, i što najviše podupire sreću njegova života, jest to, da s Božanstvom neprestano opći pomoću molitve i zavjeta.“

Čuvajmo se loših knjiga a čitajmo dobre. Veliki je kršćanski mudrac Balmes morao pisati knjige na obranu vjere. Nu netom bi pročitao koju zlu knjigu brzo bi se prihvatio sv. Pisma i života svetaca, da tako loše štivo ne upliviše na njegovu dušu. Stoga ne bi smjelo biti kršćanske kuće bez dobrih knjiga i nabožnih listova.

Po crkvenoj naredbi mora župnik ili sam iši pomoći drugih u nedjelju i zapovjedne blagdane podučavati i odrasle u nauku kršćanskom. To treba pohađati. Dobrim roditeljima preporučamo, neka tamo idu sami i djeca im, te za stolom u podne ili uvečer neka ispituju mlade, što su čuli i naučili. Stari su naši to marljivo posjećivali i o tome govorili, iza sv. Mise pitali župnika. Zato je kod njih i bilo tvrde i žive vjere. Držali su se oni opomene sv. Pavla: „Kako ste primili Isusa Krista Gospodina, tako i hodaјte u njemu“ (Kološ 2, 6).

A. Alfrević.

Zašto novine opet napadaju sv. Oca papu?

Odgovor: Jer mrzitelji vjere misle, da je nadošao čas, te prevale i stolicu Petrovu, kako su prevallili, oborili prijestolja triju careva. Sotona kuša i to, premda još odzvanjuju psklom one Spašiteljeve: »I vrata psklena ne će je nadvladati!«

Neprijatelji katoličke Crkve kušaju, da isčupaju iz hrvatskih srca ljubav, poštovanje i odanost do sv. Oca pape time, što svraćaju na nj cijelu onu rječinu narodne mržnje proti Talijanima radi Dalmacije, Istre i Rijeke. I on je Talijan! Dakle i oti proti nama! A nesretnici ne će da znadu, da je i sv. Oac papa — baš kao i mi — u dno duše povrijeden onim istim londonskim paktom i ugovorom. U jednoj točci toga ugovora traže Talijani, da Francuska, Engleska i Rusija ne smiju nipošto zvati, a ni priupustiti sv. Ocu papu na mirovne pregovore; njega, koji je za uspostavu mira najviše radio! Zašto? Iz mržnje do svete Crkve katoličke. I naše liberalne novine, napadajući na sv. Oca, pomažu u tom našeg narodnog protivnika — možda nesvičeno.

Vele: »Papa je Talijan. Šta slijedi iz toga? Zar nema nijednog poštenog Talijana među onih 30 milijuna? Talijan je i Dante i Rafael. Talijan je i sv. Franjo i toliki drugi sveci i svetice. Dakle svi nepoštenjaci, jer su Talijani? Lude li pameti, sad mržnja zaokupi srce!«

Pamtimo: Braneći sv. stolicu Petrovu branimo i svetu katoličku Crkvu i samoga njezinog utečnjitelja Isusa Krista, Sina Boga živoga; a branimo ujedno i svoju domovinu, kojoj je katolička Crkva donijela kršćansku, europejsku kulturu, sačuvala povijest, te ju od narodne propasti spasila.

Jek.

Papinstvo — stijena.

Sve oblasti državne na ovom svijetu naliče vremenu, pa se i poput vremena mijenjaju; Crkva pak Kristova, to vidljivo kraljestvo Božje na ovom svijetu, no ne od ovoga svijeta, naliči Bogu. Ured država, koje nastaju i nestaju, katolička Crkva ostaje stalna, sazida na stjeni Petrovoj, nju ne će ni vrata paklena svaldati. U toj stalnosti svojoj i postojanosti Crkva je Kristova puna života, ona je težiste i sudište, oko nje se klupe i kreću narodi i stoljeća, ona daje pojedinim narodima žice i kulturu. To se osobito ističe u ovom IV. odjelu.

Odsjek se ovaj počinje sa papom Nikolom I. (850—867) i traje do Aleksandra II. (1061—1073); a bilo ih je 52 pape. Posebni Božji promisao vodi i u ovom razdoblju stolicu sv. Petra. Papa je otac svega kršćanstva te vlada, prem navaljuju na nj djeca ovoga svijeta, svim narodima dubovnom svojom vlaštu. Tu nam stoji na početku veliki papa Nikolai I. Za njega unilaze u Crkvu Kristovu slavenski narodi: Bugari, Moravljani, Česi, Hrvati i Srbi. Taj veliki papa metnuo na kocku da izgubi priznanje prvenstva stolice Petrove u Istoku samo zato, da ne podupire grijeh i silu proti kreposti, pravu i istini. Zatim papa Ivan VIII. (872—882) taj neustrašivi branič sv. Metodija, usvojio je prijedlog njegov te mu dao povlasticu, da može službu Božju vršiti slavenskim jezikom. Isti je papa na Spasov dan na oltaru sv. Petra, sklopivši ruke prema nebu, zaprosio od Boga blagoslov i sreću narođu hrvatskomu.

Pape su u to doba bili ne samo nasmješnici Kristovi, već su također imali vladati crkvenom državom. A ova je u ovom razdoblju bila kao i ostale države podvrgnuta i izložena raznim neprilikama. Premisu pape veliki ugled i moć vršili na religioznom polju, to su u čisto svjetskim stvarima bili često slabi. Zato im trebalo pomoći zemaljske, a tu pomoći i obranu imalo im je dati carstvo i drugi manji vladari. No kraj toga bilo im je paziti, da ti braniči crkvene države ne bi sebi podvrgli sa crkvenom državom i duhovnu vlast stolice sv. Petra.

Za državnu vlast nema veće ni plemenitije dužnosti nego braniti Crkvu, štititi nevinu gornjene, slabe i nemoćne.

Peti odjek obuhvata dobu od Grgura VII. (1073—1085) do pape Celestina V. 1294. Ovaj odjek kazuje najveći sjaj, što ga apostolska stolica polučila na ovom svijetu. A uzrok tomu što se ugled njezin toli sjajno razvio, jest prije svega živa vjera; zatim ustanove javne, koje никоše iz te vjere, a napokon i zasnost. To su tri glavne poluge, kojom zdušni i umni pape podigao ugled apostolske stolice.

U to doba padaju krstaške vojne za obranu vjere i oslobođenje sv. zemlje. Glavni cilj se istina nije trajno postigao. Probudena ipak goruća ljubav prema vjeri Kristovoj učinila je, da ljudi zapostaviše svjetska uživanja radi uvišene vjerske svrhe. Mnogi se latiše oružja i time uzeše na se teške terete i izvrgeše se velikim pogibeljima; ostali se pak životom dušom zauzeše i pratiše ih dobrim djelima. — Spaseni upliv apostolske stolice u ovim vojnama se očituje i tim, što je nestalo neprijateljstva, nastao veći mir i sklad med kršćanskim vladarima i vjernicima na zapadu; svi se složile u zajedničku svetu svrbu, a domaće raspre bijahw zatravljene, dok je bilo krstaških vojna. — U ovo doba bilo svega 36 papa od kojih na glasu stoje osim Grgura VII. Inocentij III. Inocentij IV. Grgur X. i t. d.

Šesti odsjek ispunjava godine od pape Bonifacija VIII. (1294—1303.) do pape Leona X.

Odmah u početku vidimo velikoga i učenoga papu Bonifacija VIII., kako stoji pred velikom zadaćom. Posvuda zavlađaše raspre i ratovi među kršćanskim vladarima. Papa ozbiljski nastojao, da ih umiri i složi, inate ne će se oslobođiti sv. zemlja. U ovom razdoblju bilo 27 papa, a od ovih sedmorica nisu stanovali u Rimu, već u franceskem gradu Avinjonu kao zatočenici. No zato ne smijemo misliti, da nisu pape prem zatočeni mogli ništa dobra utinuti. Baš se oni pobrinute, da se počela propovijedati vjera Kristova u Indiji, Abesiniji, Egiptu; a kraj svih potешkoća i političkih neprilika gledali su upotrijebiti i najmanju priliku, kako bi vjeru Kristovu širili na istoku počevši od Krima do Kine. — U ostalom svi priznaju, da je u ovom razdoblju Petrova stolica veoma bila pon žena. Neprijatelji Crkve već se veseliti, da će se Crkva uništiti, jer se u njoj samoj pojavio raskol. No povijest jasno kazuje, da je dragi Bog i ova toliko tešku kušnju priputstio, da svijetu nanovo očišće, kako Crkva njegova stoji na čvrstoj i tvrdoj stijeni, te je ne mogu potresti ni strasti čovječje, ni bijes ljudski maknuti.

Sedmi odsjek traje od pape Leona X. 1517. — do pape Klemita XIV. 1774. U tom se vremenu izmjenilo na stolici sv. Petra 32 pape. Prilike su bile teške još uvijek, da ne kažemo tjeskobno burne. Na sjeveru Europe nastalo veliko krivovjerje, mnogi narodi se odmetnuše od crkve Kristove i užasno stadoše navaljivati na stolicu Petrovu. Osim toga bijesao tridesetgodišnji rat. — No i u ovim teškim i pogubnim prilikama pokazaše pape, da je stolica Petrova utočište bijednosti rodu ljudskome. Pape od svega svijeta obraženi zdušno vršile sveto svoje zvanje i Bog je bio s njima. Istina mnogi otpođe o i vjere i rimskoj crkvi leđa okrenuše. Oni pak koji vjerno ustrajaše uz papu, i te kako se u vjeri utvrdiše. Stolica je Petrova opet vidjela oko sebe vjernu djecu, koja ju branu i štite. Crkva ostala u toj silnoj navali ne-pomična i stalna, širila se i u teškim progonstvima, svojila duhovnim svojim oružjem već izgubljene krajeve i stekla si posve novе (Amerika) a u svojoj nutarnjosti podigla razrušeno, popravila oštećeno te procvala novim lijepim cvjetom. Povijest nam kazuje, kako su pape sigurnom desnicom upravljali kormilom Crkve te je sačuvali kako u buri krivo-vjerja, tako i od podmuklih filozefskih i diplomatskih zasjeda i rovanjenja. Nije čudo, ta dragi je Bog bio s njima!

Ja sam ţokot, vi lože; koji ostane u mesi
Ja u njemu, on rada manog rod. Iv. 15. 5.

Prečasni! Otac je još sasma pri sebi.

Jednog popodneva vraćam se sa groblja, pošto sam ukopao jednog višeg časnika. Putem pridruži mi se jedan znanc. Govorimo o pokojnomu, što smo ga predali majci zemlji. Znate li, prečasni, da je Vaš prijatelj N. također na smrt bolestan?

— Ne znam. A što mu je? E, znanc će, zlo. Liječnici ga napustili. Već ide prema kraju. Možda već taj čas izdiše. Sigurno je, da se bori sa smrću. A je li bio koji svećenik pri njemu? upitam. — Dač! Niti su kojega pozvali, niti će ga pozvati. Prijatelj nije čovjek loš, pače dobra duša. Radio i trudio se ko mraz; išo bi i u crkvu; sli k ispovjedi, dvojim da je hodio. Njegovi pak se boje, da ga ne preplaže, ako pozovu svećenika. Umrjet će lako bez svega.

Bilo mi žao. Ta bili smo ne samo znaci, već malne i prijatelji. Ja sam mu vjenčao kćer i krstio unuka. Mnogo stno se puta i poslije sastajali. A sad ima umrijeti! Ne, ne snijem pustiti, da umre, a da ga s dragim Bogom ne izmirim.

Došav kući uzmem stolu, križić, sveto ulje i svetu vodu i odem k njemu. Na vratima sobe kucam, ali se ne odgovara. Kucam i drugi put, pa što da i čekam taj »unutra«, otvorim i idem u sobu. Prijatelj leži na krevetu, a do njega kći mu; ne ona, koju sam vjenčao, već druga, ali također udata gospoda. Ugledav mene, prepane se.

Tko vas je zvao? velečasni.

Nitko. Saznao sam, da je gospodin otac bolestan, pa nijesam hotio prepustiti, da ga ne posjetim.

Ali, prečasni, otac je još sasma pri sebi, pri svijesti je!

Hvala Bogu, da je pri svijesti; bojao sam se, da nije. Ovako ću se moći s njim porazgovoriti.

Ali, prečasni! Otac će se prepasti, može mu to i te kako nauditib! Što mislite, za Boga!

Ostavite. Nemojte se prepasti vi, on se ne će prestrašiti.

Ali otac spava, vidite.

Dvojim, da spava. To nije san. Molim vas, reći ću mu, da sam a ovdje.

Ne, nemojte vi; ja ću mu reći. I nagnе se nad oca: »Tata, netko je tu, pogledaj!« Al otac »spava«. »Tata, opet će gospoda, jedan je gospodin došo; došo je, da te posjeti, daj probudi se!« Otac nesto zagunda. »Ne ide, ne će se probuditib, reče mi gospoda. »Hoće«, velim ja. »Recite mu moje imē«. Ali gospoda bi i ne bi; nesto mu opet potihoma mumlijia, pa i jače. Vidim, da joj je teško. Volila bi, da ga pastim, da otidem. »Dofite sutra, prije podne, onda je više pri svijesti«, reče mi gospoda.

Ne deš me otjerati, mislim ja; i stupiv do bolesnika, rečem ne prejakim glasom: »Prijatelju! Rihtarić je tu, vojnički župnik. Bolesnik stvor oči, nasmije se, i pruža mi ruku.

Kako je?

Tako, slabo.

Slabo? Dragi Bog može dati bolje; molit ćemo ga, je li

Hoćemo; Bog može.

Prijatelju, pozvati ćemo još jednoga doktora, onoga pravoga doktora, dragoga Isusa. Čast i poštjenje svakomu doktoru, i vašemu. Doktor

je doktor, lijekovi su lijekovi. Ne samo da možemo zvati liječnika, kad smo bolesni, nego ga i moramo zvati; zato je doktor, liječnik. Ne samo da možemo, nego i moramo uzimati lijekove, jer ih je Bog dao. Ali niti će lijekovi niti će liječnik pomoći, ako ne da Bog svoga blagoslova.

Tako je, potvrdi moj prijatelj.

Jest, tako je rekoh i ja. Dakle ćemo se mi dva sada na samo malko porazgovoriti, ukratko. Vi ćete nas, milostiva, ostaviti na sam o. Je li? »Ali tata, nijesam ja zvala gospodina, ne! Ne, nijesam ja. Ne znam, tko ga je poslao; on je sam došao.«

Ne, potvrdim i ja; nije me pozvala milostiva. Reko mi je malko prije jedan naš znanac, da ste bolesni. Da sam znao prije, bio bih već prije došao. Ja ne bih bio svećenik, ne bih bio čovjek, da vas pustim na drugi svijet, ako bi Bog to hotio, a da vas s Bogom ne izmirim. Mi smo ljudi, sagriješimo, falimo. Ako smo pak sagriješili, sagriješili ko ljudi, onda valja da budemo ljudi, pošteni pa da dragoga Boga molimo, neka nam oprosti. I Bog, otac, naš dobri otac oprostiti će. Ako otac oprosti svome djetetu i velike stvari, kad mu dijete prizna i moli ga, kako neće naš Otac nebeski.

— Tako je potvrdi bolesnik.

— Ali tata ti ćeš se prestrašiti. Nijesam kriva ja, govorи gospoda.

— Ne, dijete, nasmijuscene se otac, ne ču se prestrašiti. Čega?

Napokon sam teškom makom nagovorio gospodu, da izise, da me ostavi s ocem sama. Riječ joj zadadob, da tu biti kratak i da ne ču ništa reći ni učiniti, čega bi se otac prepao. Pače sve protivno.

Bio sam viša manje siguren, da mi ne će zadati velikih poteskoča, prijatelja ispojediti. Bilo je slučajeva, gdje je davno začepio usta bolesniku; ali su ti slučajevi rijedi. Najvećim je dijelom kriv okoliš. Više puta ko da su se zakleli oni, što su oko bolesnika, da će davlu ići na ruku. Što je bolesniku gore, to mu oni više trube, da nije ništa, malenkost, proći će. Mala nahlada, mala učala, ništa.

Dobro. Ne imam ništa proti tomu, da se bolesnika sokoli, da ga se potiče na strpljivost, da ga se bodri. Sve je ovo dobro, nužno. Ali kad žena pušta muža, kći oca, majka dijete umrijeti be: ispojivedi i pršesti; na ovu okrutnost ne znam, što da rečem. Vidi, da ide »ka kraju«, i liječnik je to izjavio, ipak lažu bolesniku, da mu nije ništa, a sve u to ime, da se ne prepane! A kako će se prepasti duša, kad će izilaziti iz tijela — zaprljana, zamazsna!

Bio sam s prijateljem uistinu kratak. Ta čovjek oženjen, koji se trudio i živio samo za obitelj, koji je Bogu ostao kako tako vjeran, nije ga barem nikad zatajio, lako se ispojed. Tu treba dvije tri lijepe riječi, napose kad je bolest tu i čovjek spremjan.

Kad je ispojed bila utinjena, zazovem gospodu; ona se začudila, što sam već »gotov«. Sad ćemo, rečem, izmoliti zajedno tri očenaša u ime pokore, i dati ču odriješenje od svih grijeha cijelog »našeg« života; što iza malog obodrenja, kojim hoću da dignem srca »gore«, i učinim.

Iza kako je bilo sve gotovo, pružim prijatelju ruku. On mi je stisne, stisne čvrsto i poljubi, a oči mu se zaliju suzama. — Prečasni, reče. Vi ste mi učinili više, nego iko. Reko je te rijeti nekim malnc jakim glasom. Bilo ih je dosta, koji su dolazili ovamo, govorili lijepo, tjetili. Nikoji nije učinio to, što ste učinili Vi. Hvala, hvala od srca!

Sveto ulje i papinski blagoslov dao sam mu umah, a s onim pravim Doktorom došao sam drugi dan ujutro Bolesnik bio miran, zadovoljan, a miran i zadovoljan i ja.

— No je li se otac prepao, prestrašio? upitam na polasku gospodu. Nije odgovorila ni riječi. Ja sam ga iza togu još jednom posjetio. Umre je lijepo, mirno.

Presveto Srce Isusovo, pomiluj umiruće.

M. Rihtarić.

Prijatelj o novom kalendaru.

Velečasni gospodine uredniče!

Primih novi Kalendar Srca Isusova i Marijina i na dušak ga prođoh. Neke sam stvari više puta pročitao, a morat ću ih i opet čitati, jer su tako lijepo. Premda sam sklon na oštar sud, moram Vam ipak priznati, da me je Kalendar iznenadio. Do 50 slika izmjenjuje se sa 60 sastavaka, te jedno drugo krajno popunja. U Vašem Kalendaru može naći duševne hrane i zabave svaki stalež. Niste zaboravili ni „zelenog kadera,” pa mu pokazujete primjer sv. Dizme, da se po njegovu uzoru obrate i naše zabludjele ovce. Vrlo je dobar način, kojim nastojite prosvijetliti siromašnog i u socijalizam zalutalog radnika. Važnomete pitanju slijedinjenja crkava posvetiste veliku pažnju. Pravo je to, da se znade narod snaci. Osobito mě obradovata dva igrokaza: „Smrt sv. Cirila“ (za mladiće) i „U domovinu“ (za djevojke). Naša kat. društva nemaju dosta zgodnih komada za prikazivanje. Vi im ove godine donosite dva komada. Stoga mislim, da ne bi smjelo biti hrv. kat. društva, koje ne bi naručilo i više pri-mjera Kalendara.

Uz pouku ima u Kalendaru i lijepih pjesmica, a i obilno ugodne zabave. Da ne duljim. Mislim, da će Vaš Kalendar nadvisiti sve ostale. Samo ste jedno pogriješili naime stavili ste premašenu cijenu 4 — K pa u ovoj silnoj skupoći papira i tiskanja! Znam, da ste to učinili iz ljubavi k našem milom hrvatskom narodu, da mogne i siromašniji do Kalendaru. On će sigurno puno utjehe, pouke i radosti uliti u svako hrvatsko srce, koje ga bude čitalo. Tome se veselim, a Vama čestitam. Primite iskreni pozdrav!

M. F.

Propast katoličkih maronita.

Maroniti malen su narod. Prije rata jedva ih je bilo kojih 400 000. Stanuju na okupu na Libanonu. U 7. su vijeku pali u krivovjerje. Ali čim su se u 12. vijeku opet sjedinili s Rimom, ostadoše uvijek vjerno uza nj. Sv. misu služe svojim vlastitim čebredom, a sirskskim jezikom. Kod nje upotrebljavaju beskvasan kruh, kao i mi. Sv. pričest primaju također pod jednom prilikom.

Tišina smrti vlada sada na Libanonu, u čijim dolinama živilaše ovaj dosta bogati i prilično naobražen narod. Kako se to dogodilo?

God 1915. u proljeće doletješe pravi oblaci skakavaca i uništiše sve, što je bilo zeleno. Trebalo je godinu dana, dok su ih sviladali. Dakako te godine nije bilo nikakve žetve. U isto je doba pobirala turska vlada zalihe žita i marvu! Što je još možda preostalo, oplijeniše razuzdani vojnici. Tako nije bilo niti sjemena, niti marve, da se polja obrade; niti je bilo novaca, da ljudi uz ondašnje užasne cijene kupe, što im je trebalo. Tako su polja četiri godine ostala neobradena!

Još ih je usto turska vlada, jer su pristajali uz Francuze i Engleze kaznila tim, da im ništa nije dala iz državnih žitница. Trgovci bez srca namah užasno povisiše cijene. Gladne porodice prodadoše sve pokretno blago i vlastite haljine, da kupe živeža. Ali i to nije dugo doticalo.

Od gladi su jeli travu, zelenje, krepane životinje, pa i pse. Dok si prije u Siriji svaki čas susreo koje pseto, kao možda nigdje drugdje na svijetu — sad je gotovo izginula paščad. Mrtvi su ležali naoko po ulicama i po kućama. Napokon nije više bilo, ko bi ih pokapao. Po kućama gnjila su mrtva tjelesa. Dakako nastadoše razne pošasti i zarazne bolesti i ugrabiše, što je ostavio glad.

Sve se vijesti slažu, da je na Libanou i u susjednim krajevima polovica pučanstva izginula. Mnogi su pobegli u druge krajeve. Sigurno je poginulo preko četvrt milijuna ljudi. Glad je najviše harala na samom Libanou. Tamo je preko polovice ljudi izginulo, mjestimice i preko tri četvrtine. Katolički su dakle Maroniti velikim dijelim uništeni!

Svećenici, od najnižih do najviših, učinili su što su samo mogli. Mnogo su zdvojno srce podigli, dijeleći novca i tješći dobrom riječi. Papa se je pokazao i njihovim ocem. Sve je moguće učinio, da dobiju živeža. Iseljeni Maroniti u tudini, a ima ih dosta bogataša, ne zaboraviše svoj propadajući narod. Ali su prevelike bile poteškoće, da bi se novac i živeš dopremio u Siriju, jer je bila samo jedna željeznica. K tome ih je turska vlada gledala neprijateljskim okom; asto što se povjerilo sirske bankama, to većinom nijesu dobili. Ali što se slalo novaca po maronitskom patrijaru Huayku, to su sve dobili. A toga su bile prilične svote.

Čim su Englezzi god. 1918. zaposjeli Libanon, smjesta sve učniše, da ostatke pučanstva spasu. Papa je dao opet 100 000 franka. Od sviju naroda Franceska je najviše dala, jer će njoj pripasti cva zemlja. Jedva bi čovjek vjerovao, ali i kod dijeljenja milostinje su još neki gadno postupali. Tako je n. pr. jedan američki odbor gledao, da izrabi bijedu te za novac širi protestantizam.

Još nije kraj bijedi. Napose nema dosta haljina. Ima puno hiljada sirota, što gladuju i zebu. Puno će još godina proći, dok se gospodarski život nekako povrati u staro stanje.

Zahvalimo Bogu, što je nas sačuvao bar od ovakvih strahota! molimo se, da pomogne tim bijednicima i da gane milosrdne ljude, koji im mogu pomoći.

I. K.

Iz svagdanjeg života.

I. Pitanje: Imam punu sobu svetih slika, a svejedno me salijeću zle misli; dapače i u velike grijehu padam. Kako to da me ne očuvaju?

Odgovor: A imate li vi te slike i u srcu? Katolička nauka nije, da same slike čuvaju čovjeka od zla. One su tek sredstvo, da se oplemeni i ojači duh, koji se onda pomoći milosrđe Božje zlu opre. Slike, pa i svete, tek su propovjednici dobra. Propovjednik pak ne može prisiliti slušatelja da se čuva zla, ako sam neće. On mu tek razlaže dobro i potiče ga da to vrši. Ali vršiti mora slušatelj sam. To pak može, ako zavoli dobro, ako ga u srce, u dušu primi.

I svete slike malo koriste, ako tek sa zida viču, ili makar i lju-bezno nagovaraju, a čovjek voli slušati propovijed napasnika bijelog ili crnog, živog ili natiskanog. Pa ni onda, ako su slike samo u očima ili baš i na pameti, ni onda još ne mogu da te silom uzdrže od zla. Krepost dobrota, a po tom i ljepota naše duše nije nešto prilijepljeno na nju, nesto usilovanje. Kreposna, dobra, lijepa valja da je duša sama. Valja dakle na pameti držati dobra djela svetih, što ih slike prikazuju; valja ljubiti dobro njihovo vladanje; valja iskreno želiti njima sličan biti i k njima doći; valja sam sebe siliti, da izvrši danas ovo dobro, sutra ono, na koje nas oni potiču. Tako prelaze one slike sa stijene u srce, u dušu, u život. Ko pečatni vosak što prima sliku pečatnika u sebe, tako prima pomalo kršćanin sliku sveca, koga štuje, a najviše Spasiteljevu. Ona misao, ona želja, ona ljubav, ona volja i nastojanje — to je duša, duša oplemenjena.

Kako li se lijepo ova katolička nauka obazire i na čast čovjeku kao rezumnog i slobodnog bića, i na njegovu slabost, koju treba pridizati, podupirati osjetnim načinom, kako je i sam osjetan.

Ove su godine neki svećenici otpali od Crkve. Sto ćemo mi svjetovnjaci, ako nas ovako uči? U koga ćemo se sada pouzdati? Žalosno je to!

Odgovor. Dobro velite, da će žalosno. Svećenici su svi. Ako ona izgubi svoju snagu, ne vrijedi više, nego da ju se izbací i ljudi je pogaze. (Mat 5, 13). Sv. Grgur Veliki piše: »Božja je hrana puk, začin brane morahu biti svećenici. Nu jer je svi obljetavila, ne valja da začini Božju branu. Jao stoga ovakovim svećenicima iza smrti i na Božjem sudu!«

Ovaj otpad pokazuje da su i oni kadri upasti u najgoro zlo, ako se ne drže Isusa kao »loza čokota« (Iv. 15). Juda je bio apostol i ipak je prodao Isusa. Tako ako i od Crkve Isusove otpadaju zli vjernici ili loši svećenici, znak je da Bog čisti svoju Crkvu. Uvehlo liče i gnijelo voće mora da otpadne sa život stabla. Kad su za progona Dioklecijanova g. 304. otpali mnogi vjernici, govorili su dobri kršćani, da je Bog obrezao svoj vinograd ucka se doskora pojavi pravo življene; da je pljevu otpuhnuo od plenice.

Pitate: U koga ćemo se pouzdati? Odgovorio je na to već Isus: Bog oim riječima o nekim lošim svećenicima St. Zavjeta: »Sve što vam reku, držite i činite; ali nemajte po njihovim djelima činiti.«

Ako u pšenici ima malo ljušta, ne ćemo stoga odbaciti i dobru pšenicu, a niti ćemo radi nešto patvorena novca odbiti svaki novac. Bog nam je dao razum, da razabiremo zlo od dobra. Ako od nate katoli-

Crkve otpadne gdjekoji loši svećenik, pomislite na tolike dobre svećenike, koji iz protestantizma i drugih crkvi dolaze k nama. U ostalom niti se držimo svoje kat. Crkve, ni vjerujemo u kršćanske istine s togđer svećenici ne otpadaju od te crkve, nego jer ju je Bog ustanovio i On te istine objavio. Bogu za volju vjerujemo i pouzdamo se u Crkvu, vječnu i nepogrješivu.

Blago Srca Isusova.

Srce Isusovo pridiže pale.

Ljubi... pa ako padneš na zemlji, moja će te ljubav pedići u nebo.
Ja nijesam došao da sudim, nego da spissim.

Dušo kršćanska osjećaj tvoje slabosti, sram rad tvojih pomanjkanja, ne smije ti nikada oteti pouzdanje u mene i dobrotu moju. Premda si grijesna, ja te ipak nijesam prestao sažaljevati. Daj mi tvoje srce i oplakuј svoje grijeha, pa ćeš me naći uvijek spravnim da ti pomognem, da te podignem. Ne zdvajaj motreći svoje ljage, ja ču ih očistiti u svojoj presvetoj krvi. Ako se zgražaš nad svojim ranama, sakrij ih u moje.

Ne gubi nikad utanja. Reci samo skrušeno: »Ssgriješila sam!« a ja ču ti brzo odgovoriti: »Trpio sam!... trpio sam, da ti zaslужim pokajanje, o proštenje i ljubav, koja čisti, pokriva, liječi. Zar ne znaš, da je nebo otvoreno ne samo za pravednike, već i za pokajane grijesnike?]

U Srcu Isusovu je pobjeda.

Ljubi... i Srce moje dat će ti utjehu pobjede.

Dušo kršćanska, ako hoćeš pobijediti moraš ljubiti. Prava ljubav jača je od svijets, pakla i smrti!...

Uzljubiš li me, Srce moje bit će svijetlo, u kojemu ćeš vidjeti sve zasjede neprijateljske. Kriz moj bit će ti oklop, koji će te braniti od njihovih udaraca, a moja riječ bit će mač, kojim ćeš ih sasjeći. Oni će ti govoriti o častima svjetovnim, a tvoja ljubav motrit će moju trnovu krunu. Oni će ti prikazivati svoje zabave i bogatstva, a ti ćeš ih posmjehom prezreti, kad prispodobiš ove ništavnosti s blagom, koje se nalazi u jaslicama i sa srećom koju pruža tvome srcu presveta Eukaristija.

Ljubi me žarko i vjerno, i svagdanje tvoje borbe služit će ti na radoj, a na sudnjem danu na čast i slavu.

Ljubi, i ako neću povrediti on u devojice.

Zahvalnice.

Švaku zahvalnicu vama potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, inače se ne može uvrstiti. — Švome obćanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u redništvu pošalje, makar je ono i ne oglašio. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za razdoblje Glasnika.

Žena gradi, muž razgradi.

U listopadu prošle godine došao mi bio muž na dopust iz bojne Ilijine. Kad je vido, da rado molim i po mogućnosti u crkvu idem, stane mi prigovorati, da tim samo vrijeme gubim. „Ali ne zanemaram ništa,“ otpovrnom ja, „nego sam još veselija i sposobnija za rad.“ Išla sam svaki prvi petak sv. pričestl, ali ovaj put sam propustila, da ne bude razmirec. „Vidjet ćemo, kću li što više stići time, ako ne idem!“

Odmah iza toga se tako razbolim, da se već nijesam nadala zdravlju. U crkvu nijesam mogla, ali ni na polje. Sva ljetina mi ostala vani i — gnjila. Sto ću jedna sada, kad me ostavio opet muž, a i pomoći Božja?

Bićeju me Bože, ali se svejedno ufam u dobrotu Presv. Srca. Baš prije Svih Svetih počnem devetnicu njima u čast, da mi isprose jakost za posao, a ja ću ići opet sv. misi kako i prije, i primati sv. sakramente.

Uslišilo me Bož. Srce po zagovoru Svetaca svojih i ja se pridrigla; muž mi se vratio na slobodu. No evo nove kušnje. Oboljela mi kćerka, koja je rado išla sa mnom u crkvu i lijepo mi pomagala. Zazovem opet Bož. liječnika, i obećam na prve petke opet ići na sv. pričest kao i prije. I kćerka mi odmah ozdravila. Tako sam se opet uvjerila, da se s blagoslovom Bož. i ipak dalje dode, nego bez njega. Hvala Bož. Srcu, koje nas i kazneci sebi privlači.

Oslobilile ih od siledzije.

Srijem. Oslio siledžiju u našem selu, pa hoće da se osveteće. Kad ne može na tobožnjim krivcima, on će na nas nedužne. I stalo se na 1. travnja strahovito pucati na sve strane. Tko će nam jadnima pomoći? Mnogi se razbjegli iz seli; dapaće ni sv. Mise nijesmo imali više dana. Skupljale smo se na večer na zajedničku molitvu. No domala nijesmo smjele imati ni te jedine utjeche, već se svaki stisnati u kutu i čuti. Bio to veći strah nego za cijelog rata. Bogu Gospodinu smo istina svaka što kriva, pa uzesmo da trpimo za pokoru.

Našla se ipak junakinja među nama, K. M. Dor., koja nas sakupljala kao majka dječiću te nas podrila: „Ne bojmo se, drage sestre! Ajdemo sad miloj

Majčici našoj gore u kapelu na groblju!“ Veliki nas se broj sabrao. Glasno smò molile i uz plač vapile: „Pogledaj Majko na nas bijedne. Oružja nemamo da se branimo; brani nas Ti! Ova krunica jedino nam oružje, ali samo s Tobom! Bit ćemo Ti vjerna djeca!“

Pošle mi tako svaku večer i molile devetnicu Bl. Djevice, pa Presv. Srcu, pa opet Majci Božjoj. Članice društva Presv. Srca zagovorimo se još napose, da ćemo svečano proslaviti blagdan Presv. Srca. I pomogle nam je Haračlija se pobrojao iz mesta, a mi presretne spremisimo proslavu što bolje mogosmo. Oko kipa Presv. Srca pravi vrt od Ilijana i cvijeća. Došli su proslavu mnogi, koji i nijesu članovi društva; ispojedili se i primili sv. Pričest. Silan je bio posao, ali se sve ostavilo, samo da se Isusu ljubav za ljubav uvrati. Suze nam zaliže oči, kad zapjevamo pod sv. Misom: „Do nebesa nek se ori!“ I na večer iza teškog rada pohtisimo Presv. Srcu, da mu razdragana i zahvalna srca zapjevamo:

„Pjevajmo braćo — kršćani
Sinu Isusu Božjemu
Našemu milom Spasitelju!“

Pomoćnik invalida.

Iz Žumberka. Uzet u vojnu službu još g. 1915., morao sam i ja za par tjedana otići u bojnu liniju i boriti se kao i ostali moji drugovi. Za par mjeseci ja se nadem ranjen u bolinci. Odrezali mi lijevu nogu ispod koljena. Sve mi je lijepo zacilijello i nakon godinu dana pustili me kući. Na jednom razboli se nogu ozdola u kosti, otvorili se i počne curiti. Svakim danom sve teže trpim. Tako prode cijela godina. Ja čekam na pomoći Isusa i Marije, a oni čekaju na mene, da ću onako moliti kako to oni zaslужuju. Pa rado trpim za moga Isusa, ali ja znam da je i Isusu draže, kada ga molim sa većom požrtvovnošću i odanošću. I ja se zavjetujem, da ću moliti devetnicu i da cu se javno zahvaliti u Glasniku. I kad sam ja svršio devetnicu, meni je prestalo iz rane curiti, a prije nego je izminuo mjesec dana, nema rani ni traga. I tako je na onom mjestu čisto, kao da nikada nije bilo rane, a sada vršim svoje obećanje i zahvaljujem mojim svetim pomoćnikom.

Himni Bezgriješnoj.

Iz malih časova. — Novi prijevod pripredio : Jek.

Treća.

*Zdrave škrinjo Ti zavjetna,
Salomonu prijestô dani,
Zdravo neba lijepa dûgo,
Grme goruc prikazani.*

*Od grijeha istočnoga,
Što okalja Prvu Eva,
Trebalо je očuvati
Taku kćerku, taku Djedu.*

*Prolistali suhi prûte,
Suho runo Gedeona
Zatvorena Božja vrata,
Medni sate Ti Samsona.*

*Nad sve časti uzvišena
Grijehu podleć nijesi smjela:
Majkom Božjom izabrana:
Čast Sinovlja tako htjela.*

Šesta.

*Zdravo Majko djevičanska,
Svetog Trojstva dični hramе,
Oj anđela Ti veselje
I čistoće skromni plame.*

*Zdravo zemljo svećenička
Posvećena rukom Boga,
Koji Te je očuvao
Ljage grijeha istočnoga.*

*Ti utjeho žalosnima,
Perivoja slasti isti,
Palmo svetoj strpljivosti,
Cedre čisti i prečisti.*

*Prvostolni Božji grade,
Od istoka divna vrata,
U Tebe je milost svaka,
Djevo nad sve čudnovata. Amen.*

Skromni ali veledušni.

Cijenjeno uredništvo!

Već dulje vremena nije se naša euharistička sekција radničke Muzinske kongregacije javila u Glasniku, pa već neki i posumnjaše o njenom životu. Mi živemo i radimo Gospodinu, koji vidi u sakrivenom, kao što je i sam sakrivem tjelesnom vidiku. Milo nam je, da njemu, velikom ljubitelju našem, Srce razdragamo dokazima ljubavi. Što će pak ljudi, malo nas je briga.

Radi braće ipak i radi uzajamnosti evo Vam po želji malo izvještaja. Bojno nam je polje smanjilo broj članova. No zato su preostali povećali revnost. God. 1917. imali smo šest sastanaka, a 1918. osam. Veleč. g. ugraviteli govorio nam razno o štovanju presv. Sakramenta. Kad god je bilo izloženo Presveto, klanjali su članovi sekcije.

U primanju sv. Pricači razdijeljeni su članovi u tri stupnja: prvi prima svaki dan; drugi najmanje dva puta u tjednu; treći barem svakih osam dana. Do listopada 1917. imao je svaki stupanj svoje nakane, na koje je primao sv. Pricač. Prvi je imao 24 nakane. Evo nekih: za sv. Oca papu; za svećenstvo; za Hrvatsku, da Srce Isusovo kraljuje u njoj; za obraćenje nevjernika; za sjedinjenje raskolnika. Drugi stupanj imao osam-nakana, a treći četiri. Među osalima: za duše u čistilištu; za obraćenje psovača i bludnika; za kršć. duh u obitelji; za katoličku štampu, i t. d.

U listopadu g. 1917. predložio vel. c. upravitelj, da se sv. Pricač prikazuje na svakidašnju nakamu, kako je označena u Glasniku. Uz ove sv. Pricači prikazivali su članovi još i dobrovoljno druge, da nam Gospodin udijeli mir. Pa tako evo pregleda sviju u zadnjim dvim ratnim godinama.

Godina	Nakana	Siječanj	Veljača	Ozujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Španj	Kolovož	Rujan	Listopad	Studenzi	Prosinc	Klanjanje (sat)
1917.	Opća	254	250	241	303	294	329	315	281	285	490	504	544	96
	Mir	400	413	473	432	498	490	408	347	259	320	350	375	
1918.	Opća	523	486	470	479	513	424	393	391	379	402	417	521	84
	Mir	475	442	485	471	498	456	430	394	355	391	360	350	

Članovi su sekcije nastojali, da i druge potaknu na primanje sv. sakramenata. Osobito se tome pružila zgora kod bolesnika. Mnogi je i mnogi izmiren s Gospodinom pošao u vječnost, sto ne bi bilo, da ga nije ovaj ili onaj član sekcije tomu priveo. Molimo i vrijedne čitatelje Glasnika, da se sjete u molitvama naše sekcije, e bi plamen ljubavi Bož. Srca raspalio srca naših članova.

Antun Metelko,
nadstoj. euh. sekcije.

Tko pregleda gornje brojke pa uvaži prilike, u kojima naši radnici živu, zadivit će se revnosti i požrtvovnosti njihovo. Krasne one znali istaknutih nakana vode ih k Spasitelju; ljubav ih njegova privlači, a trpljene, što je spojeno s ranijim ustajanjem, postom i t. d. očeličuje ih. Tu imadeš pred sobom sakrivenu veledušnost, koja odgovara veledušnosti Bož. Srca, kojom se ono zatvorilo na oltar. Lijepa li je škola Marijina kongregacija, kad se u njoj nauči čovjek tako raširiti um i srce, kad se u njoj dovine takvog veledušja!

Utočište grješnika.

Godine 1910. sam bio župničkim pomoćnikom u Rogoznici, Šibenske biskupije. U susjednom mjestu Primoštenu, štuju osobitim načinom Gospu Loretsku. Tamošnji župnik zapriječen, zamoli me jednom, neka mu pomognem. To i učinim. Večer prije stigoh u Primošten, jer sam morao u 4 sata jutrom da budem u crkvi. Ne nadno se po noći probudim i moja je ura pokazivala 4 sata. Brzo se dignem i još u tami popeh se kroz selo do svetišta. Ne valo se začudim, što je crkva zatvorena. Ura me je očevidno za 2 sata prevarila. Sto sada? Natrag mi se neće. Nu opazih svjetlost u nedalekoj kući. Spustim se onamo, ali uzalud, jer niko nije odgovarao. Zatim zadem dalje, da koga nadem i ovaj da mi zove čuvara crkve. Oprezno idem kroz tamu jednom seoskom ulicom i napokon pokucam na vrata kuće, iz koje je prodirala svjetlost. Vrata se otvore i iznenadi me glas: „Upravo Vas je, velečasti, dovela amo Gospa. Evo mi mati umire i zavizlje Gospu, da bi se rado ispovjedila.“ Na postelji je umirala starija žena. Isposvjed h je i odoh natrag k svetištu, gdje sam obavio sveći čin. Iza mise reče mi g. župnik da je ona žena umila. Tako Bog nagrađuje odanost k Mariji.

N. Rodin, D. I.

NAŠI DOPISI.

Hvar. Djelo započeto u korizmi 1917. od Mp. O. Michielli-a D. I. uz pomoć Presv. Srca i revno nastojanje upravitelja Mons. Dobronića lijepo se razvija, te naše Djevojačko Društvo sa svojim podmlatkom broji oko 160 članica. Svake prve nedjelje u mjesecu prime sve članice skupno sv. Prćest iz ruku presvij. g. biskupa, koji sam odčita sv. Misu pred oltarom Božanskoga Srca. Tog dana poslije podne odreže svoj sastanak u prisustvu upravitelja društva, koji im upravi razne savjete i opomene. Presvjetilj g. biskup drži iza krunice Srca Isusova u stolnoj crkvi svim vjernicima govor o Božanskom Srcu Isusovu.

Prve nedjelje mjeseca travnja odrstupilo ih je na prćest 130, dok je u svibnju porastao broj na 160. U travnju se obavio izbor ravnateljice, barjaktarice i revniteljice Društva. Glavaricom je izabrana gdca Kate Kovačić, barjaktaricom gdca Perina Vlahović; Revneteljice gdca Marija Bibić, Vinka Vlahović, Katica Gazari, Niko Damantić.

Dao Bog, da ovo djevojačko društvo drži visoko barjak, ne samo brojem već i duhovnim napretkom, da bude na uzor cijelom mjestu; i neka svako srce, a osobito ono mladeži, predoblike za Srce Sina Božjega.

Selca na Braču. Cijeli mjesec lipanj obavljala se ovdje pobožnost, u čast Presv. Srcu Isusovu, kratko razmatranje sa litanijsama. Sve petke togog mjeseca pristupaše na sv. Prćest mnogo pobožnih duša. Sam blagdan Preslatkog Srca, proslavljeno tiho, no usrđnom pobožnošću. U jutru je bila crkva puna svijeta, što je čekao na sv. Prćest. Slika Bož. Srca bila je okičena krasnim

vijencem od živoga cvijeća sa crvenom vrpcom, na kojoj je izvezeno „Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno — Šutuj se nami!“ Kod prve tih mise primilo je djevoj. društvo zajedničku sv. Pricaest, na koju se zajedničkom molitvom pripravismo. U 9 sati bila je svečana missa, preko koje se pjevale pjesme u čast Bož. Srca. Taj dan je malo tko radio. Poslije podne, pred izloženim Svetotajstvom molili smo krunicu i litanije; zatim je slijedila posveta, pa blagoslov.

Hvala i čast Bož. Srcu i koje neka nas sve blagoslov!

Primite naše mile pozdrave!

Marica Štambuk, glavarica.

Tuhelj. Po davnoj želji mnogih djevojaka osnovano je prošle godine 5. svibnja i u Tuhelju „Djevojačko društvo.“ To je bio dan veselja čitave župe. Nakon propovijedi u kojoj je veleč. o. Teofil razložio svrhu i potrebu društva, bilo je primanje. Primljeno je 113 djevojaka. Isti dan prije podne blagoslovljena je slika Presv. Srca Isusova i društveni barjak, kojemu je kumovala gospoda Ana Jurić. Društvo pristupa svake prve nedjelje k sv. Pricaest; a poslije podne iste nedjelje drži pod vodstvom veleč. Franje Zigmara svoj društveni sastanak. Društvo je razdijeljeno u šest skupina; kojima stoji na čelu po jedna revniteljica. Sada broji društvo 95 članica.

Jul. Ivezović, glavarica.

Sv. Nedjelja. U mjesecu lipnju primilo je naše društvo, koje broji 134 članice, 160 sv. Pricaest. Revniteljice apostolstva molitve njih 89, primile su 80 sv. Pricaest.

Na blagdan Presv. Srca Isusova prisustvovali su članice svetoj misi k primile sv. Pricaest. Pod sv. misom pjevale su pjesme u čast Presv. Srca Isusova, a poslije sv. mise zlatnu krunicu. Za blagdan smo se pripravili devetnicom, te u nedjelju prisustvovali smo procesiji u čast presv. Srca u Zagrebu.

U mjesecu lipnju uđale se dvije vrijedne članice.

Stara Bistra. U lipnju hodočastilo djevojačko društvo Majci Božjoj Jeruzalemkoj u zahvalu, što je prestao krvavi rat. Svaku nedjelju mjeseca lipnja molile se litanije Presv. Srcu i zlatna krunica. Prve nedjelje imademo sastanak na kojem mnogo lijepe čujemo od svojeg veleč. g. upravitelja. Svakog prvog petka je zajednička sv. Pricaest.

Novo osnovano djevojačko društvo u Brdavcu primilo 247 sv. Pricaest u svibnju.

Gornja Jelenska. U svibnju djevojke revno dolazile k sv. Mfsi i primale sv. Pricaest. Za blagdan Presv. Srca pripravljalo se trodnevnicom; na sam blagdan primljena zajednička sv. Pricaest, a u procesiji nošen kip Presv. Srca. — Društvo revno napreduje.

Cirkvena. Glavarica javlja, da se u svibnju svaki dan za večernice molila krunica i litanije i pjevale pjesme u čast svibanske Kraljice. U lipnju primljena 81 sv. Pricaest.

Vojni Kriz. Blagdan Presv. Srca lijepo proslavili. U većem broju pristupili stolu Gospodnjem, i pratili procesiju sa Presvetim. Mjeseca svibnja primilo djevoj. društvo 108 sv. Pricaest. Članice hodočastile Majci Božjoj Bistrčkoj.

Iz Voće javlja djevoj. društvo broj sv. Pricaest počevši od siječnja do svibnja 239, 252, 245, 251, 223. Pomladak 49, 40, 45, 32, 32.

Djevoj. društvo u Maču primilo mjeseca travnja 1070, svibnja 785 svete Pricaest.

Ivanec. Djevoj. društvo primilo u travnju i svibnju 105 svete Pricaest.

U Bebrini primilo djevoj. društvo 45 sv. Pricaest u svibnju.

Mjeseca svibnja je djevojačko društvo u Maruševcu primilo 108 sv. Pricaest. Članice hodočastile Majci Božjoj Bistrčkoj. Za blagdan Presv. Srca pripravljalo se trodnevnicom. Na sam blagdan bila je pjevana sv. Misa i procesija u kapelu Presv. Srca.

Sve glavarice djevojačkih društava, koja su u savezu sa Zagrebačkom središnjicom, mogu se javiti došavši u Zagreb tajnicu gdje Prikril, Palmotićeva ulica br. 3. II. kat desno. Ona će im priskrbiti stan i biti im u svemu na ruku.

Sadržaj: Vjerska izobrazba kateolička 161. — Zašto novine opet napadaju sv. Oca Šapu 163. — Paspisno stjena 164. — Otac je jošasna pti sebi! — Prijatelj o novom kalendaru 168. — Propast Maronita 168. — Iz svagdanjež života 170. — Blago Srca Isusova 171. — Zahvalnice 172. — Himsa Bezgrješnoj 173. — Skromni aji veledušni 174. — Utočište grješnika 175. — Naši dopisi 175.

Broj 11.

STUDENI 1919.

Tečaj XXVIII

Apostolski duh mladeži.

Opća nakana molitava i dobrih djela u studenom,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.

Apostoli — to su pouzdanici Krista Gospodina, njegovi izaslanici, vojskovođe njegovi. Oni su žive trublje Duha Svetoga, „po svoj zemlji razlijegao se njihov zvuk i do na kraj kruga zemaljskoga riječi njihove“. Oni su temelji, oni stupovj Crkve Kristove, oni su „prave luči svijeta“, „od njihove nauke sjaj se Crkva kao mjesec od sunca“. Oni su „živući u tijelu zasadili Crkvu svojom krvlju“.

Apostoli pomriješe, ali duh apostolski ne umire u Kraljevstvu Kristovu na zemlji. Isti apostolski duh, koji je sv. Petra doveo u Rim, Pavla u Španjolsku, poveo je i Augustinu među Angle, Bonifaca među Germane, Ćirila i Metoda među Slavene. To je duh, koji poput silnog vihora obara i uništava grijeh i opačinu, a budi na život, krjepost i svetost. Muževi tim duhom zadahnuti kličući s apostolom naroda: „Ljubav nas Kristova sili“ ne obaziru se ni na bijelo srebro ni na žuto zlato, ne mare za blistave časti ni za opojne slasti; gledaju „svima postati sve“, kako bi sve predobili za Krista. Ne zacaju se ni vlastiti život položiti, samo da bližnjega usreće životom vječnim.

Naravno za tako uzvišeno zvanje malo je i muževa doraslo, a kamo li n'estašna mladež. Čemu dakle govoriti o apostolskom duhu mladeži? — Upravo s toga, što je tako uzvišeno zvanje apostolsko, treba svak ako buduće apostole zarana već zagrijavati apostolskim duhom. Tko želi s dobrim uspjehom svršiti visoke škole, valja mu se od malih nogu upoznati s bijelom knjigom. Već u ranoj mladosti

vježbao se kovač uz nakovanj, glazbenik je prebirao prstima po glazbalu, a slikar šarao kistom po platnu. To pravilo vrijedi za sve umjetnosti, a da ne vrijedi samo za kraljicu umjetnosti, za umjetnost apostolsku? Zora života velikih apostola znala se nerijetko zašariti neobičnim rumenilom apostolskog žara. Vidimo to n. pr. kod sv. Vinka Fererskoga, Bernardina Sienskoga, Franje Saleškoga, Franje Regisa i mnogih drugih.

Dakle bi žar apostolski pristajao samo u srca svećeničkih pripravnika? — Jest, — ovaj žar je njima potreban, ali svoj mladeži je vanredno koristan. U mladom vijeku odlučuje se, rekao bih, da li će ko biti uvršten medu ptice krilatice ili medu puzavce. Puzavci su ljudi sebični, bez poleta i viših idealja, koji se tada zaljube u dobra zemaljska, te plaze po blatu i kalu pokvarenosti; dočim se nesebični plemeniti ljudi na krilima **uzvišenih idealja** s orlom dižu nebu pod oblake u sunčano carstvo krjeposti i savršenosti. Ne razviješ li mladost krila, ne oduševiš li je za Boga, za narod: ostat će u blatu s puzavcima. Krila se hoće mladeži; a kud ćeš boljih krila uzvišenih idealja od apostolskih? Tā zanimanje apostolsko je najuzvišenije. Ne da li se mledo srce za to oduševiti, zakržljalo je, teško da će ikad poletjeti. Ovo katoličkim uzgojiteljima na razmišljanje.

Nego i apostolskih **svjetovnjaka** treba naš vijek, u kojim redovi svećenika bivaju sve to rjedi. Dajte nam domovini O' Connella i Ozanama, dajte Malinckrodtu i Morenu: pa se ne bojte za njezinu budućnost. Ali ni takovi apostoli redovito ne niču medu brigama zrelje dobi; treba ih dakle odgajati u cvijetnjaku mladosti.

Istina je: mladost ludost, mladost—slabost, ali je još više istina, da je Bog odabrao ono, što je svijetu ludo, da postidi mudro, i što je slabo pred svijetom odabrao je Bog, da postidi jako": (1 Kor. 1, 27.) Od naučnika ne očekuješ savršenih umjetnina, pa nećeš ni od mlađih početnika apostolskih zahtijevati apostolska remek-djela. Glavno je, da ih vatrema želja za slavom Bož. Srca i spasom bližnjega potiče na **poduzeća apostolska**, kojima su već dorasle njihove sile. Dječak ni djevojčica ne umiju propovijedati riječju, ali bi mogli dobrim primjerom. Tako su propovijedali i mladenački Sveci: Ivan Berchmans i Stanislav Kostka; mnogi bi u Beču išli u crkvu, da se dive pobožnosti anđela iz Poljske, mnogi u Rimu, da se nagnedaju anđela iz Belgije.

Napokon, kad ne bi mogla mladež ničim zasvjedočiti apostolskoga duha, mogla bi za stalno molitvom i samozatajom. To mogu i djeca. A molitva i samozataja bile su najpouzdanije oružje apostola sviju vijekova.

Nego nepravdu bi nonio nadobudnoj mladeži, ko bi mislio, da u nje neima srčanosti ni ustrajnosti i za vanjska djela apostolska. Tā **prošlost i sadašnjost** svjedoči u prilog mladeži.

Društvo Djetinstva Isusova, društvo katoličke djece i sviju naroda, sakupilo je dosada mnogo milijuna kruna i otvorilo nebrojenoj pogončadi vrata nebeska. — Društvo sv. Vinka Paulskoga, taj prekrasni cvijet kršćanskoga milosrda, niklo je u mladenačkim srcima pariških sveučilištaraca. — Jednoj od najdivnijih organizacija katoličke crkve, kongregaciji Marijinoj, bili su temeljem kao prvi članovi — dječaci niže gimnazije u Rimu. Zastavu kongregacije ovjenčala je

ponajljepšim lovorkama apostolata upravo omladina. Što mnoge krajeve Evrope ne pritišću danas tmine krivovjerstva, velikim je dijelom to zasluga mladenačkih zbornika. — Poznam dobro i sam podsta plemenitih dječaka i mladića, koji se istakoše apostolskim osvajanjem. Jedni su odvraćali od psovke, drugi nagovarali na sv. isповјед i pričest, treći optimali zavedenima iz ruku otrovno štivo, četvrti sakupljali preplatnike za katoličke listove, peti upisivali u razna pobožna društva, šesti sabirali rabljene marke, razglednice, novac za potporu katoličke misije. Divota je slušati, koliko je cijenio male apostole veliki apostol Indije i Japana, sv. Franjo Žaverski. Svoj apostolat u Gori otpoče time, da je pomoću djece stao sijati sjeme kršćanskih istina među raskršćanjem Portugžanima. Kad se kasnije među poganimi porodila s lna želja za evangeljem Kristovim, svetac je bio u neprilici ne mogav svakamo prisjeti. Stoga bi slao svoje mlade pomoćnike. Oni bi poučavali neznabosce — osobito bolesnike u kršćanskom zakonu, oni obarali i u vatru bacali kipove krivih bogova. A da se i Srcu Božjemu svidao taj apostolat, potvrđio je i čudesima. Ti bi mladenački apostoli raspelom ili kakvim drugim nabožnim predmetom svećevim iscjelivali bolesnike i vragove izgonili!

Gledajmo, da i u nas budućnost u tome natkrili prošlost.

Želiš li, i ti hrvatska mlađeži, da ti apostolsko nastojanje okrune što sjajniji i što trajniji uspjesi, pohiti sa vršnjakinjama pod stjegove katolika društava, naročito zbara Marijina i apostolstva molitve. Baš apostolstvo molitve svojom svakidanjom dobrom nakanom, svojom sv. pričesti i žrtvama širi srca i diže iz sebičnosti. Za to bi i važalo da osobito u sjemeništima cvate.

Godine 1212. pohrliše iz Evrope tisuću djece, da otmu sveta mjesta palestinska iz ruku nevjernika. Ta križarska vojna ne pode sretno za rukom, jer su joj bila na čelu nerazborita djeca, koja nisu znala, količne su njihove sile, a kolike ih čekaju zapreke. Da današnja mlađež bude sretnije ruke, neka svoju apostolsku vojnu, rad svoj apostolski, povjeri nadzoru i ravnanju crkvenih poglavara, „koje je Duh Sveti postavio, da upravljaju Crkvom Božjom“.

A sada i ti, mlađeži, i vi odrasli sjedinite se je molitve s molitvom Srca Kristova, da bi Duh Sveti po zagovoru Kraljice apostola zadahnuo kršćanski podmladak duhom apostolskim za što veću slavu Bož. Srca i spasenje što više neumrlih duša. *Petar Perica D. I.*

Papinstvo—stijena.

Ktako dolazimo do osmoga odsjeka od pape Pija VI. (1775—1799.) do Benedikta XV., u kojem je bilo devet papa na broju. Svakako je ovaj odsjek veoma znamenit za povijest papinstva; jer je doba velikih događaja. Moderna se znanost držnula svim mogućim i nemogućim sredstvima, kako bi potkopalala temelje katoličke Crkve, kako bi srušila Petrovu stolicu. I sama surova sila jednoga Napoleona kušala je kako bi duhovnu vlast papinu sebi potčinila. I ovdje se opet očitovala jaka zaštita desnice Božje. Napoleon I. lišio papu Piju VII. svjetovne njegove vlasti, te ga zarobio i odveo iz Rima. No nije mogao papu prisiliti, da pristane na zahtjeve njegove, da Crkva robuje svje-

tovjnoj vlasti. Svojim razborom i postojanošću polučio je papa, ne samo da je sa svojom slobodom opet dobio natrag i crkvena svjetov. dobra, već takogjer, da je svojem naslijedniku ostavio stolicu Petrovu u većem sjaju, nego li je bila, kad ju je on zaposjeo. Pape Leo XII. Pijo VIII. i Grgur XVI. sretno proslijediše to djelo, na žalost i jed sinova ovoga svijeta. Za papovanje velikoga Pija IX. (1846.—1878.) mislio je svijet, da je stijesa Petra srušena. Plemenitom ovome papi oduzeće i ugrabiće crkvenu državu, koju je apostolska stolica posjedovala tisuću godina, a on ostade kao sužanj u Vatikanu. Neprijatelji Crkve slavili slavlje, a lože framasunske upriličiše svuda svoje gozbe. I što se zbi? Pijo IX. umrije, a njega naslijedi veliki opet papa Leon XIII. Himba neprijatelja Crkve okružila ga i gledala mu ostaviti zamke. U Njemačkoj progonila država katolike, osobito crkvene glavare, a ostale države pripravile Crkvi i svećenicima njezinim mnoge muke i patnje. No papa Leon XIII. nastupio svoje teško zvanje velikim pouzdanjem, neplašći se raspojasanih neprijateljskih sila. I čemu se nije nitko nadao, što državni nisu ni sanjali, to se zabilo: Duh Sveti tako je vodio Leona XIII., da je za kratko neprijatelje apostolske stolice ako i nije obratio u prijatelje, a ono je svakako učinio, da su ga štovali u velike. Vjerski je život u velike unaprijedio, a kršćanska načela osobito je na socijalnom polju u život priveo. Da je i vjeru raširio, dokazuje nam, što je osnovao 248 nadbiskupiju i biskupiju. Njegov naslijednik bio Pijo X. (1903—1914.) pošao je istim smjerom dalje. No u glavnom ifao za tim, da digne vjerski život, i nauku Crkve da sačuva čistu od svake natruhe. Otvoreno je i krepko branio Pijo X. slobodu Crkve u njezinu nutrnjemu životu, kao i hierarhiju crkvenu. Godine 1914. u početku svjetskoga rata Pijo X. umrije, naslijedio ga Benedikt XV. Mi živimo pod njegovom upravom. Pastir je i otac naš, njega nam valja slušati; tā on je sada namjesnik Kristov. Predobro znademo njegovu brigu, da rat prestane i da se uspostavi mir. Njegova poslanica od 1. augusta 1917. na sve zaraćene države ostat će jasni spomenik ljubavi njegove prema cijelome rodu čovječjemu. Ne zaboravimo napose, kako je baš njegova želja, da se svaka kršćanska porodica posveti presv. Srcu Isusovu, da se u svakoj kršćanskoj porodici postavlja slika presv. Srca Isusova na odlično mjesto u kući, otkle bi presv. Sreć Isusovo vladalo u kući svojim milostima i blagoslovom.

Tako nam stoji Crkva Kristova osnovana na stjeni Petrovoj po Isusu Spasu našem kroz punih 19 stoljeća borbe i progonstva. Niti lukavština sotonska niti nasilje državnika ovoga svijeta nisu mogli potresti siromašnu stolicu Petrovu. Njoj se pokloni moć silnih rimskih careva, kao i bujica sjevernih naroda, pred kojom se raspala stara Evropa, da primiv od apostolske stolice vjeru i zakon budu njezni braćici.

Povijest papinstva ostaje nam uvijek neiscrpivim vrelom svete radosti, jakе utječe i velikoga pouzdanja. Njome se možemo zorno uvjeriti kako od sv. Petra do Benedikta XV. Petrovom stolicom vlada i upravlja Duh Sveti. Dinastije razne padaju i propadaju, ali ova dinastija ne će propasti; jer ju sam Bog osnovao. Nismo li zar dužni da se radi ovih činjenica pouzdanom vjernošću i oduševljenom odanošću izručimo vodstvu Crkve Kristove, apostolskoj stolici? Jest, čvrsto i tvrdopoput klisure neka bude i naša katolička ljubav i sinovska odanost prema vidljivome namjesniku Isusovu na zemlji do zadnjega našega časa i dah!

F. Brix, D. I.

Mladi apostoli:

„Hajdete
za mnom
i učinit
ću vas
ribarima
Ijud-
skim“.
Marko 1, 17.

bez potrebe. Tad će misijonar: Dakle vi zlo radite, kad ga svaki čas
bez potrebe imenujete! Svi jednoglasno odgovoriše: „Veoma zlo“!

— Oni pak, koji se kunu u ime Božje i Kristovo?

„I oni veoma zlo.“

Tad će im otac: „Čujte, draga djeco, i u Skadru bijaše ovaj
tužui običaj; ali su se sva djeca dogovorila, te sklopila jednu vojsku
pod zaštitom Presv. Srca Isusova i obećala, da će se čuvati svake
kletve i zaklinjanja. Od onog časa oni više ne kunu, a ako se kome
izmakne koja kletva ili zakletva, tad jedan drugog opominju i nado-
daju: Hvaljen Isus!“

Djeca to mirno slušala. Tad ustade jedan i u ime drugova
izjavio, da bi i oni rado slično učinili.

Da vi! sažalno će misijonar. Vi ćete se okaniti kletve? Kad
biste se htjeli toga odučiti, morali biste uvijek šutjeti.

Ali svi jednodušno odgovoriše, da ne će više podnipošto kleti;
a ako se ipak kadgod zaborave, da će reći: Hvaljen Isus!

— Ustrojio bih drage volje ja i za vas „Vojsku Srca Isusova“,
i zapisao bih u posebnu knjigu vaša imena; ali pravo da vam kažem,
djeco, ja se slabo nadam od vas — — —

— Upiši nas, upiši! Mi ne ćemo više kleti! svi zavikaše što ih
grlo nosilo.

— Danas podnipošto; ali drugi put, ako se budete dobro
vladali i ne budete se više zaklinjali.

U jednom gorskom selu
kršne Albanije, Ibalia zvanom,
počele sv. misije. Odmah s po-
četka opaziše oci misijonari, da
je u tom mjestu sve, i veliko i
malо, muško i žensko, odano ruž-
noj kletvi i psovki. Ne bi izgo-
vorili ni jedne cigle rečenice, a
da se ne zakunu svim, što bi im
moralo biti najsvetiјe, ili da što
ne opisuju. Kad bi dapače pro-
sili od misijonara medaljicu ili
krunicu, i onda bi ovako ružno
govorili. Što će misijonari? Ute-
koše se Presv. Srcu Isusovu, i
ono im uistinu pomoglo. Evo
kako.

Tumačio je otac misionar
djeci deset zapovijedi Božjih, te
će jedno zapitati: „Što znaće ri-
jeći: „ne izusti imena Gospodina
Boga svoga uzalud“? Na to će
ono dijete dobro odgovoriti, da
se ne smije ime Božje imenovati

I djeca se junački držala. Jedan pazio na drugoga. Čim bi se koji zakleo, eto ti druga, da ga bratski opomene; a krivac bi mu nipošto osorno kao dojako, već blago i skrušeno odgovorio: Po-griješio sam! Hvaljen Isus!"

Još istu večer prije no krenuše svojim kućama, opet navališe molbama na misijonara, da bi ih upisao u „Vojsku Srca Isusova“; ali ne biše još uslišani. I slijedećih dana jurišali su na misijonara, dok ga napokon ne predobiše. U tu svetu „Vojsku“ upisa ih se jedno dvadesetak. Misijonar im prikopča na prsa medaljicu Presv. Srca, koju oni nazyaše medaljicom kletve. Četiri su bile njihove, dužnosti: 1. Čuvati se svake kletve i zaklinjanja; 2. Kad bi im se nehotice koja izmakla, morali su smjesta pružiti Gospodinu Bogu zadovoljštinu rekavši glasno: „Hvaljen Isus!“ 3. Nastojati po mogućnosti da opomenu i drugove, kad bi zaklinjali. 4. Izmoliti svaki dan tri puta „Slava Ocu“ Presv. Srcu Isusovu na čast, i jednu Zdravu Mariju bl. Djevice zá svoje drugove i za sve one, koji imaju taj ružni običaj, da se zaklinju.

Primjer djece povuće za sobom i odrasle. Tim se dakle sredstvom Presv. Srce Isusovo poslužilo, da iz onog mjesta odstrani svaku kletvu i zaklinjanje.

Poslije nekog vremena povrati se misijonar u Ibaliju. Zapita djecu, da li jošte kunu, i da li se zaklinju. Neki odmah iskreno priznadoše, da im kadikad koja nehotice uteče, ali da odmah nadodaju: „Hvaljen Isus!“ Drugi su ga uvjeravali, da otkad primiše „medaljicu kletve,“ nikad se ni jednom ne zakleše. Sam njihov Šapski biskup, znajući kako je to selo na zlu glasu radi kletve, kad bi u kakom poslu došli k njemu, kušao bi ih, i svaki se put uvjero, da se ni u najvećoj žestini ne bi više zaboravili pa zakleli.

Bruno Foretić D. I.

Predslavlje u misama pokojnih.

Dne 9. travnja ove godine odredio je sv. Otac papa, da se u misama za pokojne, tako zvanim „crnim misama“, moli i pjeva novo predslavlje. U njem je izražena živa vjera u budući život i radosna nada slavnog uskrsnuća. Zato i može ova divna pjesma i molitva vrlo utješiti bolno srce rastužene rodbline, koja pribiva svetoj misi za svoje mile pokojnike. Evo kako glasi.

„Zaista je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da Ti vazda i svagdje hvalu uzdajemo, Gospode sveti, Oče svemožni, vječni Bože, po Kristu Gospodu našem. U kojem nam zasinu nada blaženog uskrsnuća: da koje ožalošćuje sigurni udes smrti, istjetiš obećanje buduće besmrtnosti. Tvojim se naime vjernicima, Gospode, život zamjenjuje, a ne uništava: te dok se dom ovog zemnog prebivanja raspada, vječni se stan u nebesima sprema. I stoga s Andelima i Arhandelima, s Prijestoljima i Gospodstvima, i sa svom silom nebeske vojske, pjevamo pjesmu slave Tvoje, bez kraja govoreći:

Svet, svet, svet! Gospod Bog vojska!
 Puna su nebesa i zemlja slave Tvoje!
 Hosana u višnjih! Blagosloven, koji
 Dolazi u ime Gospodnje! Hosana u višnjih! —

Zakon proti psovki.

Svetom se Ljudevitu IX., kralju francuskom, dalo jako na žao, što se u njegovu kraljevstvu raširila psovka, pa je izdao zakon proti psovki, u kojem se zaprijetio psovačima ovom kaznom: komu se dokaže, da je teško opsovao, tomu će se usijanim željezom udariti žig na usne. Ne potraja dugo, a vrlo ugledan čovjek u Parizu opsuje javno na ulici Boga. Sud mu svjedocima dokazao počinjeni zločin, i on bude javno po zakonu kažnen. Neki od naroda stali rogororiti proti prevelikoj strogosti, pa se ne žacahu psovati, kralja. Krunski savjetnici kad to čuju, dojave to kralju i uzmu ga nagovarati, neka naredi sudbenu istragu. Ljudevit ne hijede nikako da na to pristane govoreći: „Bolige je, da u Francuskoj pogrdaju veličanstvo smrtnoga kralja, negoli veličanstvo vječnoga Boga. Ovi su ljudi psovali samo mene. Dao Bog, iščeznula psovka iz mog kraljevstva onom izvršenom kaznom!“

Na ljudsku sudeči bio je ipak onaj zakon preoštar, pa ga je kralj na želju pape Klementa IV. povukao.

Ljudima se čini rečena kazna preoštra, ali Bog kara psovku, kud i kamo oštire. Tko ima pravo? M. V.

Milosrde za duše u čistilištu!

Medu najveće bijednike spadaju sigurno i svete duše u čistilištu. Pravdi Božjoj valja da zadovolje, a to same drugačije ne mogu nego da dug svoj odrspe. Živi mogu za njih da dio duga preuzmu, ili da ga otplate zaslugama muke Kristove, koja se sv. misom obnavlja. Koliku li radost čine time svetim dušama!

Siromašna neka sluškinja običavala svakog mjeseca dati sv. misu prikazati za duše u čistilištu. Toj bi Žrtvi i sama prisustvovala, te je namijenila onoj duši, koja je najbliža vječnoj slavi.

Ne prode mnogo vremena, kad li htjede Gospodin iskušati dobru sluškinju dugom bolesti. Ona morade napustiti službu i potrošiti svu svoju prištednju. Kad je mogla izaci iz kuće, da si potrazi drugu službu, nije imala nego ciglih četrdeset filira. Kad se propitkivala, rekli joj, da će je uzeti jedna osoba na kraj grada. Idući onamo prode kraj crkve sv. Eustabija, te se navrne u nju, da pozdravi Bl. Djevicu, koja se tude pred jednom slikom osobito štovala.

Jedan se svećenik baš spremao da misi. Ona se sjeti svog prijašnjeg običaja, da daje za duše čistilišta. Ali što će jedna? Ovih nekoliko

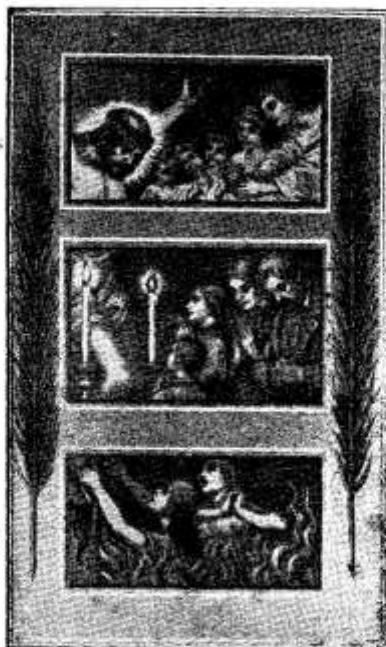
n> čića zadnja joj je hrana. Ipak se odluči veleći sama sebi: »Vidi Bog pa me neće zapustiti. I dade nagradu za sv. misu, kojoj je vrlo poživo i prisustvovala.

Prosljedi put. Kad li eto k njoj vitka i vrlo ozbiljna mladića, koji je nagovori: »Vi tražite mjesto, je li?«

»Da, gospodine!«

»Dobro, podite u onu ulicu do gospoje N. Tamo ćete dobiti mjesto i bit će Vam dobro. I isčeznu u mnoštvu.

Došavši u označenu kuću uđe u stan. Na stubama sreće ženskinju, gdje sa zamotkom pod pazuhom mrmljavući izlazi.

Sv. Misa za duše u čistilištu!
joj odlučno: Od ovog časa bud te mi mila kćerka. Ono je moj sin bio; moj jedinac, koji je već prije dvije godine umro, a bez sum nje ste baš njemu Vi pomogla do pokoja.

Ovaj istiniti događaj donio je prije nekoliko godina katolički list »Andeo prvočrničnika«: »Sveta je i spasonosna misao moliti za mrtve, veli Duh Sveti. Gospodin pak obećaje: Blago milosrdnima, jer će milosrde postići.«

Don D. Tr.

→→→→→

Suza.

*Da isplačeš more cijelo.
Ne ćeš oprat crno djelo
Pred svijetom ...*

*No sfaj ljuven kajne suze
I zločinu krivnju uze
Pred Bogom.*

Jek.

— »Je li gospoja N. kod kuće?« zapita naša sluškinja.

— »Što me briga? S njom ne ću da imam posla«, odvrati ljučita neznanka i ode.

Domala nade se dobra sluškinja u predsjedilju pred jednom ostarjelom gospodom, prijazne vanjštine.

— »Gospodo, reče, saznaš sam, da trebate sobaricu. Smijem li se ponuditi?«

— Ali, draga, što Vi to govorite? Evo sam baš sada bila prisiljena, da otpustim nepošlušnu sobaricu. Pa kako ste Vi to prije znala?

— Naputio me k Vama jedan mladi gospodin.

— Tko bi to mogao biti, pitala se gospoja.

Sluškinji zapne međutim oko najednu fotografiju i vesela klikne: Evo gospoju, baš ovakav mladić me nagovorio.

— Ah! preneražena krikne gospoja. A sluškinja joj sad morala sve točnije pri povijedati.

Duboko ganuta gospoja reče joj odlučno: Od ovog časa bud te mi mila kćerka. Ono je moj sin bio; moj jedinac, koji je već prije dvije godine umro, a bez sum nje ste baš njemu Vi pomogla do pokoja.

Mala obnova misija.

Neki zazisu od misija i ne će da pozovu misionare u župu, jer da je plod misija samo kratkotrajan. A može li mu se produžiti sila? Iskustvo veli, da može.

Prvo time, da dobro pripravljene misije doista uspiju. To znači, da se narod doista skruši, gane na poboljšanje. Tu dobru volju duhovni pastir dalje njeguje redovitom duhovnom pastvom i društvima, što se prigodom misija osnuju.

Drugo jako sredstvo, da se plod misija učini trajnim, jest obnova misija Velika obnova od potpunog tjedna iza više godina, napose ondje, gdje su prvi put slabije uspjele. Mala obnova od 2 ili 3 dana, gdje je revnost samo u pogibli. Jedan ili dva misionara osvježe žarkom riječi srca, učvrste načela, podupru društva, zapodjenu koju savremenu akciju i tako se ljudima, koji jesu i ostanu ljudi, pomogne da budu katolici.

Takova jedna, vrlo dobra obnova bila je dne 7., 8. i 9. rujna ove god. i u župi Belici, gdje su misije bile prije dvije godine. Uz općenitu bila joj je posebna svrha: provesti djelo posvete obitelji Bož. Srcu i uložiti prosvjed proti ukinuću vjeronauka, što ga neki žele dapače i iz pučke škole odstraniti. Nije bilo teško ovu svrhu postići. Ta narod naš, osobito u Međumurju, ima živu vjeru. Ali treba uputiti taj dobri puk, što se oko njega i proti njegovim svetinjama spremi. Valja mu oživiti svijest odgovornosti za potomstvo. Valja izražaju te svijesti pribaviti vrijednost i upliv na javnost, stoga zaslzuje. Ta nije narod za vladu stvoren, nego je vlasta za narod.

I baš u tom smjeru prosvijećenja i osviještenja dala je župa Belica krasan primjer. Kad im se rastumačilo, što je posveta obitelji, radosno se svi izjavile za nju. Obaviše je skupno, pod vedrim nebom a pred kipom Srca Isusova. Slike Bož. Srca, što im misionar O. Micheli D. I., sobom donio, i što će ih blagoslovljene kao spomen i znak posvete svoje obitelji čuvati, blagoslovio im naknadno već. g. župnik Košak, te imena posvećenih obitelji zabilježio i za „zlatnu knjigu“ u svetište Srca Isusova poslao.

K ovoj posveti divno je spadao prosvjed proti tjeranju vjeronauka iz škole. Obitelj živi za potomstvo. A gdje joj je sreća, ako bi morala gledati, kako joj baš to potomstvo pada u nevjero? A palo bi i pastće, nestane li vjerske pouke u školama. Što dakle naravnije, nego da obitelji posvećene Bož. Srcu prosvjeduju proti unašanju bezboštva u škole. Da ti je bilo čuti ono gromko klicanje kršnih muževa: „Hoćemo, da nam se djeca uče u školi vjeronauk! Ne ćemo da nam tko u tu svetinju dira!“

Pred ovako pobudenom svijesti predat će bezvjerski prosvjetitelji, a narod će ostati vjeran Kralju obitelji svojih, Božanskome Srcu.

Mio je Bog.

Perzijski kralj Kserkse posla nekoć poslanike u razne gradove Helleade s nalogom, neka bi se Heleni podvrgli njegovoj vlasti. Spartanci ubiše poslanike. Kad su naime ovi stupili pred Spartance i zahtijevali, da im se pruži nešto zemlje i vode u znak potpune predaje, bacise poslanike u bunar i rekoše: »Evo vam ovdje zemlje i vode.« Brzo iza toga jasno uvidješe kažnjivost ovoga čina, kojim su povrijedili međunarodno pravo. Sto da učine? Sazovu skupštinu i vijećaju. Konačno odluče, da bi se nekolicina odličnika javila te zamolila Kserksa, neka bi se na njima osvetio. S mesta se ponude dvojica najodličnijih Spartanaca. Oprostiv se obojica za uvijek od svojih milih i dragih i podu u Perziju sigurni, da će umrijeti groznom smrću osvetnicom. U gradu Suzi stupe pred Kserksa i prozbore: »Spartanci su prekršili međunarodno pravo i ubili perzijske poslanike. Uvidaju težinu zločina i voljni su pretrpjeti zaslужenu kaznu. Zato šalju nas dvojicu k tebi, da se na nama osvetiš. Iz ljubavi spram domovine pripravni smo umrijeti i pretrpjeti sve muke.« — Perzijskog kralja zadivi velikodušje i srčanost njihova, te se zadovolji njihovom dobrom voljom; oprostio je i njima i Spartancima.

Kad nas već preseneće blagost i milostivost jednog zemaljskog kralja, zar mislimo, da će se nebeski naš Otac, kralj svih kraljeva dati natkriliti u svom prevelikom milosrdju od svojih stvorova? Samo neka se raskajnik obrati k njemu: iskreno priznajući i očitujući grijehе svoje u sv. isповједi! Hajde pokušaj, pa ćeš vidjeti i iskusiti, kako je mio Gospodin!

Vj. L.

Iz svagdanjeg života.

1. «Koji se oprosti mogu namijeniti dušama u čistilištu?»

Odgovor: Kanon 930. crkvenog zakona odgovara: ... Dušama što trpe u čistilištu, mogu se namijeniti svi oprosti, što ih podijeljuje Rimski papa, osim ako se što protivno ustanovi. Čita li se dakle u molitveniku ili objavi oprosta, da se koji oprost ne može prikazati za duše u čistilištu, onda se jedino taj oprost ne može prikazati. Ne spomeni li se to izričito, onda se može svaki namijeniti.

2. Suprug mi češće veli: ja se isповijedam Bogu, a ne popu. Što će mu na to odgovoriti?

Odgovor. Naučite svoga sinčića da deklamira ovu pjesmicu pred tatom :

Kad je sio kralj da sudi
Ubojici, odmetniku?
Što kralj čini, znadu ljudi:
On vlast daje zamjeniku...
A Bog ne smije svećeniku!?

3. Jedna moja prijateljica pristupa od nekog doba dnevice sv. pričesti, a ja vidim da dnevice grijesi, kako se obično veli »smrtnoc. Zar to smije biti?

Odgovor. Nemojte je na lako osudititi. Možda si ona nije svinjescna, da je smrtni grijeh, što čini. Učiniti ćete duhovno djelo milo srđa, ako je uputite. Možda je u nje dobra volja, da se ostavi grijeh, samo što je taj navadom ukorijenjen, pa ne može odmah. Ako se dakle i često isповijeda, ne sumnjajte o dostoјnosti sv. pričesti. — Traje li to ipak već više mjeseci, onda biste dobro učinili, da upozorite svećenika o zlu glasu, što se o evoj pronosi. Ustanovi li on, da je njezino vladanje javno sablažnjiće, morat će joj prema propisu 855. crkvenog zakonika ustratiti sv. pričest.

4. Molim se Bogu, pa ipak ne mogu do ničesa noći. Drugomu pak, koji ne moli, ide sve po ruci.

Kako je to?

Odgovor. Ispitajte najprije sami sebe, da li vi molite, kako Gospodin traži: pobožno, ponizno, pouzdano, postojano i Bogu odano. Ako da, onda budite uvjereni da vam radi spaša duše vaše Gospodin pušta teži život. Nijesu vremenita "dobra" jed no dobro. Pokoj duše je kud i kamo veće. A ima li ga onaj, koji ne mari za Boga?

Sjetite se, da još nije prekasno, da ugledate plod molitve svoje. Kad bi vinogradar u srpnju slagao račune svoje, slabo bi našao. O Božiću mu se već bolje slažu, jer je berba pod krovom. I Božja berba i njegovih štovatelja tek je na posebnom i općenitom судu. Onda ćete vidjeti, do česa ste došli vi svojom molitvom, a bezvjerac svojom oholičtu.

Ljubi i Sreću srca Isusova u te
ne smrtri.

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovom sveto se umire.

Ljubi . . . moje srce okrijepit će tvoje na času smrti. Srce moje: jesu vrata života. Tko kroz ta vrata unide, ulazi u prebivalište pripravljeno prognanicima.

Dušo kršćanska, ljubav tvoja ne smije dopustiti, da te prevlada na času smrti strah. Još čas, i vidjet ćeš, što si vjerovala; posjedovat ćeš, što si ljubila. Ah, da svijet znade, što sam ja pripravio onima, koji moje Presveto Srce ljube, i kako oni uživaju, kad im kucne zadnji čas! Život im je bio sredstvo, kojim su prokušali svoju ljubav žrtvama, s toga im je smrt laka. Što ih je na križ pribijalo, to im je dobro došlo, i to je uzrok slatke nade. Znali su, da su sa mnom iz istoga kaleža pili, i da sada moraju postati dionici mojega uživanja. Oni su se povukli u samoču mojega Srca, življahu skrovno, zaboravljeni i zapušteni od sviju; a sada ih to isto Srce, puno života i neumrlosti, iješi i prima k sebi za uvijek u nebo.

Zahvalnice.

Svaku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, i nače se ne može uvrstiti. — Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu u redništvu počalje, makar je ono i ne oglastio. Za oglas zahvalnice ne pišta se ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

Nagrada veleđušnosti.

Slavonija. Obećala sam zahvaliti se javno Presvetom Srcu Isusovu, ako naš sretno vodi kroz sve nevolje i ako nam pomogne, da živi izademo iz one bune u listopadu. — Još u ljetu 1918. morao je naš župnik na tešku operaciju u Peštu. I onda sam se utekla Fresve. Srcu, da nam izlijeci našeg dobrog župnika. A sada prije nekoliko vremena bila je užasna oluja, grom udario osam puta u grad, i samo Srcu Isusovu i Majci čudotvornoj imam se zahvaliti, da mi svi nijesmo stradali. U ovim još u drugim potreбama pomoglo mi je uvjek Presveto Srce i Djevica Marija, pa se njima zato javno od srca zahvaljujem.

* Po Isusu jaka.

Hrvatska. Od malih svojih nogu bila sam bolesna. Osjećala sam bol u glavi, lica su mi natačila, cijelo mi tijelo osiabilo tako, da niješmo mogla ništa raditi, nego sam svaki put morala u postelju. Ta navala nije uvijek trajala, već samo od vremena do vremena. Pitala sam liječnike za savjet: rekoše mi, da je to vrbanac i tješili su me, da se to dade izlijечiti, ali pored svih lijejkova bolesti mojoj nimalo olakšice.

Napokon se utečem Božanskom liječniku, Presv. Srcu Isusovu. Molila sam mu se žarko evo preko godinu dana, da mi boli bar toliko olakša, te uz mognem raditi svoje svagdanje poslove. Zazivala sam u pomoć i sv. Josipa, sv. Margaretu i sv. Antuna; na tu sam nakon često pristupala k sv. pričestu, a obećala sam i to, da će se života držati „Glasnik Presv. Srca Isusova“, da će pomogućnosti poslati novčanu (pri)pomoć za raširenje istoga i da će se posebice zahvaliti.

Pa što je uspjeh moje molitve? Taj, da me od Uskrsa lanske godine do dana današnjega nije nijednamput napala teška glavobolja. Čutim se sve bolje, ako i nijesam baš potpuno ozdravila, i mogu svoje svagdanje poslove da nesmetano obavljam.

Ja ne će nikada moći dosta zahvaliti Presv. Srcu i mojim dobrim zavorncima. Ovime ispunjam svoje

obećanje i šaljem Vam za sada 22 K za proširenje „Glasnika Prsv. Srca Isusova“.

Ne mogu još ni to prešutjeti, da mi je dragi Isus za mojih boli iskazao veliku utjehu. Kad je lanske jeseni harala Španjolska bolest, bacila je u krevet i moju ljubljenu sestruru, a za njom brata. Oboje su ne dugo iza tog umrli. Ja sam mislila, da će zdvojiti od žalosti; preporučila sam se Bož. Isusu u presv. pričesti; i za čudo, ja sam tu žalost lako pretrpjela posve se predavši u njegove slike ruke. Ako i jesam slaba ženska, meke naravi, ipak sam po dobrom i moćnom Isusu u postala jaka. Hvala mu zato tisuću puta!

Sretna redovnica.

Hrvatska. Već od djetinjstva čutila sam poziv Božjeg, da budem redovnica. Godine prolazile i ja sam čeznula za tim časom, kad će se posvetiti Bogu. Čvrsto sam odlučila, da će odmah, čim svršim nauke, stupiti u samostan. No kad je došao odlučni čas, ja sam uzmakla i iznevjerila se tome pozivu. All mira u duši mojoj nije bilo. Godine prolazile, a Bog nije prestao mene zvati. Ja nijesam imala odlučnosti, da se odazovem tomu pozivu. Napokon jednog dana iza kako sam se ispovjedila i pričestila, odlučila sam, da više ne će odgadati, da će što prije stupiti u samostan.

U duši je bilo gotovo! No sada nadošle su svi strana vanjske zapreke. Najeću mi je brigu zadavalо moje zdravlje, koje je bilo vrlo slabo. Došla mi je misao: sad ja hoću, a Bog neće? Kamo cu? A kamo drugamo, nego premilosrdnom Srcu Isusovu. Započeh veliku devetnicu s čvrstim pouzdanjem. Zdravljie sam postigla u tolikoj mjeri kao nikada prije, i deveti prvi petak bila sam već u samostanu. I sada kao sretna redovnica i nadalje primam uvjek nove milosti i dokaze nježne ljubavi tog Božanskog Srca. Da, sa zahvalnim srcem izjavljujem, da mi to dobre Srce Boga moga nije još ni jednu milost uskratilo, za koju sam ga molila. Neka je zato po sve vijke slavljen!

Himni Bezgriješnoj.

Iz malih časova. — Novi prijevod priredio Jek.

Deveta.

*Záravo grade utočišta,
Davidova kulo juka,
Sve obrane što no puna
I oružja svakojaka,*

*Od ljubavi pregoruća
U začeću svom si bila,
Zmajevu si gordu silu,
Djevo tada već slomila.*

*Ti si ona žena jaka
I Judita nesvladana,
O Abisag, l'jepa djevo,
Davidu si pravom dana.*

*Egiptu je samo dala
Nekoć Rahel skrbitelja:
Ali Ti si othranila
Svemu svijetu Spasitelja. Amen.*

Večernja.

*Zravo uro Ti suncana,
Na kojoj je sjena pala;
Deset punih za stapanja
Jer je tijelom Riječ postola.*

*Čovjek da se iz ponora
Digne gore u visine,
Malo manje od andela
Snizio se Božji Sine.*

*Svjetli traci sunca toga
Na Mariju odsjev daju,
Kano zora na uranku
U začeća svoga sjaju.*

*Ko u trnju llijan bijeli,
Gaziš Djevo zmlji glavu,
Kano mjesec lijepa sva si,
Kazujući nam stazu pravu. Amen.*

Roditelji! zamislite se!

Bezbožni Ernest Renan napisao jednom, kako je sva politika rimskih careva prema kršćanstvu bila pogrješna. Da su oni mjesto divljih zvijeri, mjesto lomače, tamnica i mača otvorili svoje pučke i srednje škole, pa u njih strpali kršćansku djecu prije bi uspjeli, da unište kršćanstvo. Neuspjehu je bilo krivo i to, što nijesu imali jednog ministra prosvjete, kakvog bi trebalo u onim prilikama.

Što nije imao Rim, dobio je Pariz osamdesetih godina prošloga stoljeća u osobi Jules Ferry-a (Žil Feria) — prvog ministra prosvjete po srcu Renanovu. Taj iznese svoj program: „Želim, da čovječanstvo uredim bez Boga... Za pedeset godina ne ćemo imati više ni jednog katolika u Francuskoj.“

Jules Ferry bio je slobodni zidar. G. 1880. kod svečanog dočeka slobodnih zidara u vijećnici grada Lille-a prozbori gostima: „Vi ćete mi oprostiti, što nijesam marljiviji u pohadanju naših francuskih sijela... No izvan lože ja vam neumorno radim za pobedu naših slobodoumnih načela. Vlada će provesti zakon bez ikakova obzira.“

Radom takovih ministara prosvjete došlo je u Francuskoj do toga, da je škola potpuno bezvjerska. „Crkvu ćemo uništiti školom!“ veli njihov program.

Po tom programu rade jednakci ljudi i kod nas; malo po malo, korak po korak. Iz škola žele odstraniti vjersku obuku. Osnove su već predložene; izjave tomu u prilog su već pale; sad se radi samo o tom, kako da se „vlasnika“ izbaciti iz vlastite kuće.

Kud upravice ne mogu, tude hoće da u opće spriječe vjersku i svaku izobrazbu katolicima. Hoćete dokaza?

Slovenski si je narod zajedno sa požrtvovnim svojim biskupom Jeglićem sagradio veliku gimnaziju, sjemenište i konvikat. To je najveći odgojni zavod u našoj državi. Iz njega izlaze čelični katolici i kasniji svećenici. Bez njega bi neizrecivo stradala viša izobrazba djece iz puka. Pa što dode slobodoumniku na pamet?

Traže u Ljubljani mjesto za novo sveučilište. Izabrali domobransku vojarnu. Dakako, prosvjeta preča od vojarne! Uz to je vojarna državna zgrada, pa je može država i uzeti. No kud će s bajunetama? Potpredsjednik zemaljske vlade, duša — kako veli „Domoljub“ — svega slovenskoga brezvjerja, predloži, neka država rekvirira onaj divni biskupski zavod za — vojarnu!

Tako hoće slobodoumnik da utrne luč katoličke narodne prosvjete.

Narode! Pazi dobro, što ti se spremaju!

Šta će svijet reći!

Poznato nam je iz čitanja muke Gospodinove, kako plašljiv bijaše Pilat, kako je iz obzira ljudskog dao na križ pribiti Spasitelja, premda je bio uvjeren o njegovoj nedužnosti. Mnogi osuđuju ma-

Iodušnost Pilatovu, mnogi osuduju njegov obzir pred svijetom i strah, koji je Pilata opteretio tako velikim grijehom. Isti oni, koji tako osuduju Pilata, kada čuju u crkvi kako svećenik preporuča čestu sv. pričest, jer je to volja i želja Spasiteljeva, brzo nadu izgovor: Šta će svijet reći:

Mnogi od ovih primio je sakramenat sv. potvrde, i znade da kada ga je biskup udario po licu, značilo je: tako moraš biti pripravan za sv. vjeru pretrpjeti poniženje i proganjanje, ako bude to potrebno.

Ali — zaboravlja se to brzo, pa se „odvažni“ katolik, „hrabri“ mladić obazire na onu: „Šta će svijet reći! Rugat će se!“ A tko su većim dijelom oni, koji se doista rugaju, koji te ismješivaju? To su oni malovrijedni iz okolice, koji vide, da su drugi bolji od njih, pak im zato zavidaju.

Odvažno! Bez straha, koji nas samo ponizuje. — Zborniče i zbornice! Nijesu li ti ljudi potajno i tvoji gospodari?

Karla.

U tudini.

Kongregacija je kao zdravlje: onda ju tek umijemo cijeniti, kad je nemamo. Duša se željno prenosi mislu u kolo milih zbornika i zbornica sabranih kod Gospina oltara. Osobito to biva u one dane, kad kongregacija na svoju glavnu svetkovinu obnavlja zavjet svoj, i nanovo odabire Kraljicu nebesku za svoju odvjetnicu, vladaricu i majku. Teška čuvstva, slič onima, što ih osjeća dijete, kad u tudini čezne za majkom, znadu zaokupiti dijete Marijino. U takom eto raspoloženju poslao je svoju obnovu posvete s pismom pokojni već zbornik K. za Svijećnicu godine 1914., kad se daleko od kongregacije nalazio na naukama. Pismo glasi:

Velečasni Oče!

Približuje se svečani dan, što ga slavi cijelo kršćanstvo, a pogotovo djeca Gospina, koja su se zavjetovala, da će joj uvijek vjerno služiti, koje dobrim djelima, koje prethodeći drugima primjerom i apostolskim radom. Prije tri godine stupio sam i ja pred Majku i molio sam je, da me primi među svoje odabranike. Prošle su međutim tri godine, prilike su se promijenile, te premda se nisam nadao, nalazim se na ovaj svečani dan daleko od onoga barjaka, pod kojim sam s tolum ponosom stajao.

No i ako su se okolnosti tako promijenile, te mi nije dopušteno da tijelom pribivam svečanom činu obnove, to me ipak ništa ne će moći odvratiti, da budem dušom pred oltarom među ostalim zbornicima.

Zahvaljujem Vam, velečasni Oče, što ste mi omogućili, da obnovim onu svečanu posvetu, kojom sam se Majci svojoj posvetio, i kojom izjavljujem, da sam ostao zbornik, a to će ostati do svoje smrti u svim prilikama i okolnostima. I zato molim svoju Majku nebesku, da mi

bude u pomoći, kad se nađem u opasnostima; ne tijela, jer tih se ne bojim, nego u duševnim, koje su mnogo teže od svih ostalih.

I Vas molim, velečasni Oče, da se sjetite u svetoj misi jednog bijednika, koji je gladan duševne hrane. — Vaš u Kristu odani J. K.
(M. V.)

Vijesti.

Karlovac. Sve do sada šutjele smo. Ne htjedosmo se javiti, dok što činom ne izvedemo. Dvije kongregacije i to: gospojica i školska opština veećetvrta godinu. Kongregacija gospoda osnovana je lani. Sve tri kongregacije vodi o. Lambert Golovsky gvardijan. Kongregacija gospoda broji 26 članica; kongregacija gospodica 49, a školska 12 članica. Školska je bila prilično brojna, ali se morala uslijed ratnih utjecaja temeljito obnoviti. Kongregacija gospojica imade sekociju za crkveno pjevanje. Ta je sekocija imala za svog opstanka velike borbe poglavito stoga, što je vrio često mijenjala učitelje. Sada ima stalnoga učitelja franjevca Filipa Oštira. Svake nedjelje u 1/2 s. pjevaju članice kod sv. mise, a sučijelu i kod svih svećanosti, kao i sviblju, listopadu, Tijelovu itd. Kongregacija gospoda uzela si medu ostalim za zadatak, da se brine za dobroštivo, te je njenom pomoći osnovana knjižnjica kongregacije, koja broji sada već oko 300 knjiga. Članice vrlo rado i marljivo čitaju. Kongreg. gospoda imasastanak 2 puta u mjesecu, — a ostale dvije svaki tjedan. Sve tri kongregacije imadu svake prve nedjelje u 7 s. zajedničku sv. pričest. Svake se godine upriliči veliki izlet, a bio je do sada u Svetice, Vivodinu, Vrhovac, Kanjanje i Novigrad. Kod ovih izleta svidjela se narodu osobito pjevačka sekocija, koja je pjevala kod sv. mise i blagoslova.

Kongregacija gospojica istupila je javno ove godine 4. travnja sa predstavom „Za zlato“ na sveopće zadovoljstvo i sa dobrim moralnim i materijalnim uspjehom.

Vrbunac radosti naše bila je posveta društvenog barjaka po sveopće obljenjeno presvjetlom g. biskupu Dr. Josipu Langu, dne 10. kolovoza ove godine. Barjak koji stoji 2655 K, isplaćen je prinosima kongreganicista, i darovima prijatelja kongregacije, a izradile ga svojom pozatom vještinom č. ss. milosrdnice u Zagrebu, napose č. s. Cordelinu, mnoga se trsila oko izradbe. Jedna strana barjaka prikazuje Našu Gospu u oblicima, kako drži krunu nad glavom jedne djevojčice, koja klečeći pruža Majci srce; a natpis je „Srce Ti svoje dajem ja, uzmi ga Majko, čuvaj ga!“ Na drugoj strani je sv. Atozije u svojoj predivoj pojavi sa natpisom: „Ljiljane nevinosti molj za nas!“ Posveti su pribivali i izaslanici kongregacija: gradana, gradanki, gospoda i gdica te Kat. z. sveze iz Zagreba, zatim iz Novigrada, Preluke u Kranjskoj i Završja sa svojim vodama. Lijep je bio prizor uveda gde kume Božene Bledšnaider u crkvu u pratnji četiri počasnih gospoda, i svih društava pod barjacima, te svih kongreganicista u bjelinu.

U 10 s. bila je pontifikalna sv. misa kod koje pjevala sekocija uz pomoći nekolice članova društva „Nade“ misu od Starea. Poslije mise bila je sama posveta pod vedrim nebom na Jelačićevom trgu. Poslije govora i posvete presv. biskupa, govorila je krasan proslov učiteljica gdica Marija Stajer. Po podne u 5 s. upriličiće sve tri kongregacije veliku vrtinu zabavu, na Koranti. Tu zabavu posjetio je i presvjetlji u pratnji stranog i domaćeg svećenstva. Od prihoda ove zabave ustrojiti će se tamburaški zbor, pa će i s njime kongregacija moći stupiti u javnost.

Vodi nas i dalje o Majčice, i blagoslovi svaki naš rad! Ti nam budu sjajnom zvijezdom, pred kojom će poput magle isčeznuti sve, što bi nas moglo smetati na putu do slavne pobjede! *Ivana Prša, tajnica kong. gospodica.*

Sažetak: Apoštolski duh mladeži 177. — Papinstvo stijena 179. — Mladi apostoli 181. — Predslavje u misama pokojnih 182. — Zakon proti psovki 183. — Suza 184. — Mala obnova misija 185. — Mio je Bog 186. — Iz svagdanjog života 186. — Blago Srca Isusova 187. — Zahvalnice 188. — Hymni Bezgrješnoj 189. — Roditelji, zamislite se! 190. — Sto će svijet reći 190. — U budini 191. — Vijesti 192.

Broj 12.

PROSINAC 1919.

Tečaj XXVIII.

Sretan Božić!

Tužni mrak je prošao, sunce Isus došao! pjevamo veseli na Božić. Veliku istinu njom izričemo. Kakav je to mrak bio kod pogana, opisuje nam sv. Pavao: „Puni svake nepravice, zlobe, bludnosti, lakonosti, zloće, puni zavisti, ubijstva, prepirke, prevare, podmuklosti, doušitelji... nepodnosljivi, bez ljubavi, vjernosti, milosrda“ (Rim. 1, 29, 31). Žena nije imala prava ni na djecu, rastava je uništila jedinstvenost i pojam obitelji, pojedinac je isčezavao pred vlašću, vlast se je temeljila na sili i rad na robovima. Grčka je država i rimska propala, te prvu nije spasila velika naobrazba, ni zadnju silnu moć i vojsku: nečudorednost je oboje potkopalna. Mrak se je širio, pak su najbolji poganski mudraci pisali kao i Aristotel: „Najbolje je za čovjeka da se nije rodio; a najbolje je za živuće što prije umrijeti“. — Nije bolje bilo ni kod Židova. Gospoda i imućnici su ili pristajali dušom uz pogane Rimljane, gospodare u Jeruzolimu i Palestini, i povodili se za njihovim poganstvom; ili su se držali samo vanjskog slova zakona kao farizeji, a srce je njihovo bilo daleko od Boga, u Spasitelju su pak očekivali tek moćna zemaljskog kralja. A puk? Bio je stado bez pastira; prorok već preko 400 g. nije bilo; svećenici su namećali terete. Već o savremenim Židovima piše svet Pavao: „Tuga i tjeskoba nad dušom svakog čovjeka, koji zlo čini, najprije nad onom Židovom“. (Rim. 2, 9), i dovoljuje im: „Nijesu pred Bogom pravedni slušatelji zakona, nego vršitelji“ (Rim. 2, 13). Stoga je prorok Isaija oko 700 g. prije Isusa molio: „Rosite nebesa ozgora, i obaci neka kiše pravednika; neka se otvari zemlja i nikne Spasitelja“ (Is. 45). Psalmista se tome pridružio: „Dodi i pokaži

nam svoje lice, Gospodine, koji sjediš nad kerubinima i spasiti
ćemo se" (ps. 79). I došao je Spasitelj, Isus-Bog naš. On, suncë
naše, rastijera tamu. Nova svjetlost preporodi pojedinca, obitelj, dr-
žavu. — Odslike ne propadaju narodi, koji se drže kršćanstva te po
njemu živu. Novi se život širi iz Betlehema, sva se zemlja prepo-
rada. Štogod je dobra, pa i naša sadanja nlobrazba — dolazi od
Isusa. Važnost je dolaska Isusova upoznao kralj-prorok David, i zato
pjeva: „Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. Raduj
se Gospodinu sva zemljo!“ (Psalm. 97)

A mi kršćani?

Izvršimo Davidovu riječ: „Pojte Gospodinu pjesmu novu, jer
učini čudesu!“ (psalm. 97).

Božić se s toga
Veselimo svi,
I slavimo Boga,
Koj na zemlji bi!

Veselimo se! Ta što bi od nas bilo, da Isus nije došao? Vajali bismo se u paganstvu kao toliki divlji narodi u Indiji ili Africi; Evropa bi bez kršćanstva postala kakova azijska pokrajina, te se prosvjetom svojom ne bi namećala svemu svijetu. Nu i pojedinci bili bi poni maná i grijehá, s kojih je sv. Pavao prekorio pogane. Strasti bi uništile nas, obitelji, države; propast bi bila neminovna. Katolici! Ovih dana dajmo si pogledajmo u srce. Kakvo je ono? Je li kršćansko? Isusu posvećeno? Ako nije, a mi ga očistimo i trajno ga Bogu svome posvetimo, da i mi s dobrim pastirima oču-
tim milinu andeoske pjesme: „Slava Bogu na visini, a na zemlji
mir ljudima dobre volje!“

U tu svrhu želimo svim čitateljima „Srećan Božić“!

Uredništvo.

Bezgriješnoj.

*Ti si ona, sva prečista:
Koju ljubim, kojoj služim,
Na ku mislim često put,
Mila Gospo iz visine,
Pozdravljam Te iz dubine:
Zdravo da si tisuć puti*

*Ljiljanom si vijekom stala
Te se divno rascvjetala.
Na istoku prvi put.
Ti najlepša Djevo sveta,
Bezgriješno si začeta,
Zdravo da si tisuć put!*

*Ko što zvijezda tamne noći,
Divljih usred morskih moći.
Dode milo kazat put.
Ti nam sini mornarima,
Što se bore s vjetrovima,
Zdravo da si tisuć put!*

*Združi skladno sve kršćanstvo,
Daj, te nade sve Slavenstvo
Jednoj vjeri pravi put!
Nek s istoka do zapada
Sin jedini Tvoj zavlada.
Zdravo da si tisuć put!*

Silvij Sardenko,

Obraćenje nevjernika.

**Opća nakana molitava i dobrih djela za prosinac,
blagoslovljena od sv. Oca pape Benedikta XV.**

Na svojem drugom putovanju po Maloj Aziji imao je sv. Pavao ovo viđenje: Pred njim je stajao čovjek, neki Macedonac, te ga vruće molio i zaklinjao: „Dodi k nama u Makedoniju i pomozi nam!“

Kao što je ovaj poganski Macedonac sklopljenim rukama molio apostola naroda, da dode k njima i da im donese blago sv. vjere kršćanske, tako podiže i sada ruke svoje k nama kršćanima kakvih

1000 milijuna nevjernika

i vapi za pomoć: „Dodite, pomozite nam, spasite nas! Vi ste tako sretni, jer vas obasjava sunce sv. vjere — a mi čamimo u tami nevjere i neznanja.

Vi crpate danomice milosti s izvora Spasiteljevih — a naše duše pogibaju od strašne žede i nesnosnog glada.

Vi puni pouzdanja, upirete pogled svoj iz ove suzne doline tamogore u nebesku domovinu — ah, a mi?

— Mi nemamo nikakove nade! Jadni smo u životu, a još jadniji iza smrti!“

Sv. Pavao shvatio je poziv onog Macedonca kao glas Božji i pošao odmah, da spasava bijedne pogane. A što čine današnji kršćani, kad čuju krik i vapaj tolikih nevjernika? — Što je uzrok, da nakon 19 stotina godina, otkako je Spasitelj došao na svijet, ima još ipak od 1600 milijuna ljudi 800 milijuna pravih pogana i 200 milijuna muhamedianaca? — Što je uzrok, da tako velik broj ljudi ne pozna svoga milog Stvoritelja, ne brine se za svoj vječni spas? Što je uzrok, da toliki milijuni nevjernika, mjesto da štuju i slave pravoga Boga, klanjavaju se davlu? — Što drugo, nego nehaj onih, koji živu u svjetlu i istini, a ne mare za svoju nesretnu braću.

Vrijedno bi ipak bilo

i njima pomoći. Oni su ljudi, božje slike kao i mi. Čudno im je i katkada ružno obliče. Ali duh je njihov lijep i vrijedan kao i najlepšeg bijelog čovjeka. Na zemlji će jednom nestati svakog života. Sunce će i zvijezde utrunuti. Sve će izgubiti svoju sadanju vrijednost. A čovječja duša? Ova će jedina preživjeti sve te stvorove. Ona će vijekove bitisati, ili u vječnoj radosti, ili u vječnim mukama.

Isuse mili, Bože moj!
Sree Ti dajem, da sam Tvoj!

Do te duše je Bogu stalo. Za nju je svemir stvorio; za nju je i na zemlju došao; za nju je Spasitelj krv i život dao. Zato i veli sv. Grgur Veliki: „Cijeli svijet ne vrijedi toliko, koliko jedna duša.“ „Na cijelom svijetu — veli sv. Franjo Žaver — imamo jedno jedino dobro, a to je spas duše; i jedno jedino зло, a to je vječno progulstvo“. Razumjet ćeš dakle, brate i sestro, sv. Ivana Zlatoustu kad kaže: „Ništa nije Bogu tako ugodno i ništa mu nije tako na srcu, kao spas duša“.

Zeli pak Gospodin, da ljudi jedan drugome pomažu do vječne sreće, da tako i ovdje i u vječnosti većma osjete, e su djeca jednog Oca, članovi jedne sretne obitelji. „Što učiniste jednom od ovih najmanjih, meni učiniste“, veli i računa On.

Kako da pomognemo?

Ne znam zašto se i među hrvatskom mlađeži ne bi našlo plenitih i požrtvovnih mladića, da podu u misijonarske škole pa onda naviještati poput Apostola sveto evanelje narodima. Zar da budu samo drugi tako veledušni, a mi Hrvati i u tom sićušni? Kožki li se već roditelji pokajaše, što su iz tjesnogrudnosti priječili djeci, da slijede božanski poziv u redovnički stalež, a kasnije ih djeca njima i sebi iskopala prerani grob!

„Otkupi grijeh svoje milostinjom sirotinji“ opominje Duh sveti. Otkupite vi roditelji, koji uskratiste Bogu djecu, milostinjom preteški grijeh svoj. Pošaljete li Društvu sv. Petra Klavera u Ljubljani, Salzburg ili drugamo 60 kruna, otkupit će ono jednog bijednog crnca i krstiti ga. Dadete li još 25 kruna, bit ćeće mu kumovi i nositi će vaše ime. A toliki bi i naši imućnici mogli, da godišnjim darom od 120 kruna pomognu iškolati takovog jednog crnačkog mlađaka. Kao duhovno dijete bio bi on velika utjeha svojim dobrobiteljima u času, kad će strogi Sudac zapitati: „A gdje su djeca?“ Vi tamo iz bogatih sela naše ravnice i vi u finim gradskim haljinama, razumijete li? „I pridoše mi djeca, kojih nijesam rodio!“

Sakupljati milostinju za pomoć misijonarima prastari je običaj u Crkvi. Pa i u našim nekim biskupijama je propis, da se sva milostinja, što se sakupi na Bogojavljenje, šalje baš u tu svrhu.

„E ne valja novac slati u tudinu. Država slabo stoji, a imamo i kod kuće dosta nevolje, da je lječimo“, javit će se koji bezvjerac. A Ti ga brate upitaj, koliko je on već dao za tu domaću nevolju? K meni ga pak pošalji da mu kažem, koliko daju i za domovinsku bijedu oni, koji šire srce svoje i za pogane. Na jedno ga još možeš i: Ti sam uputiti, neka se upita, koliko se godišnje šalje u tudinu za nepoštenu robu, kojom se sprečava množenje naroda? Tamo neka brnda!

Najvređnije pak, čitatelju dragi, što Te molim jest: pomoći se sad kad pročitaš ove retke za one junačke duše, koje kao misionari među poganim žrtvuju sve što jesu i imaju za spas dušu. „Dodi kraljevstvo Tvoje!“ uzdahni i još češće za rasvjetljenje njihovih slušajaca. Iz Božanskog će Srca na Tvoj vapaj vazda vrcnuti dvije iskre: jedna da rasvijetli put onome, koji hoda u smrtnoj tamni poganstva; druga da oglje još većma Tvoje srce i k većoj ga savršenosti privede.

P. Mesarić D. J.

Dva običaja.

M. Andela Z. — Varaždin.

Neka majka, duboko uvjerena katolikinja, pripovijeda iz miaditih svojih dana:

Mi smo bili vrlo siromašni. Neumornim smo radom i velikom štednjom mogli da sebi pribavimo tek najnužnije. Pa ipak moj se otac nije toga radi ni najmanje žalostio. „Praznih smo ruku“, rekao bi kadšto. „Ali zato će noćas slade počivati. Pouzdanje u Boža najbolje je uzglavlje“.

I Providnost ga Božja nije u tome djetinjem uhvanju nikada prevarila. Štogod smo trebali, došlo je bilo s koje strane, a da sami nijesmo znali, kako.

A znadete li, čemu je moj otac pripisivao blagoslov Božji? Dvijema običajima, koji su kao porodična baština prelazili s oca na sina.

Prvi je običaj bio zajednička molitva. „Ja vjerujem Isusu Kristu, koji je rekao: „Gdje su dvojica ili trojica sabrani u ime moje, onđe sam ja među njima“. A On sigurno ne dolazi praznih ruku. Tako veliki Gospodin donosi uvijek nešto sa sobom“, govorio bi otac. S toga nam se valjalo svima svakoga jutra, osim u doba žetve i drugih velikih poslova, i svake večeri sakupiti, da zajednički glasno molimo. Na koncu jutarnje i večernje molitve dodao bi otac jedan Očenaš za posebne obiteljske potrebe. Ali da ste čuli, kakvim je on glasom izgovarao te uzvišene riječi! Sva mu se duša izfila u prošnji: „Budi volja Tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji“.

Drugi običaj: Nije prošao dan, a da nije bar jedan član naše obitelji pribivao svetoj misi ili pohodio presveti oltarski Sakramenat. „Ima nas dosta na broju“, govorio bi otac blagim, ali ozbiljnim glasom, „pa neka barem jedan ide dragome Bogu, da ga izvijesti o nama“. A najčešće obavio bi on to sam. Nikada ne će zaboraviti, što se jednom dogodilo. Bilo u predvečerje vrućega ljetnoga dana, u doba žetve. Naše žito ležalo još na polju. Obzorje bivalo sve tamnije. Još malo i bit će bure. Mi svi radili iz petnih žila i žurili se, da spremimo pšenicu pod krov i Bogu hvala uspjelo nam. Mi sa zadnjim kolima pod sušu, a vani udri grmljavina, blijesak, kiša, kao da se nebo prelomi. Takve oluje nijesam ni prije ni poslije više doživjela. Tada se otac mogao sjeti, da onoga dana nije još nitko bio u crkvi. Zaludu ga svi domari odvraćali, da se ne podaje u opasnost. On se obuče i cde po vjetru i kiši. A bilo preko po sata do crkve. Napokon se vrati mokar kao miš. „Tako, sad će mirno spavati“ reče.

* * *

Narode moj! Samo do tebe stoji, da ti dom tvoj bude blagoslovjen. Posveti ga presvetom Srcu Isusovu! Uvedi ova dva običaja i u kuću svoju. Vidjet ćeš, bit će ti izvorom sreće i blagostanja.

Josip Galife D. I.

† S. Babunović D. L.

Bijaše savremenik o. Kolombjera i o. Kroazeta. Rodio se u Provanji g. 1663. U dvadeset i prvoj godini života stupa u Družbu Isusovu. Nakon dvogodišnjeg novaštva, poslaše ga poglavari u Lion na nauke. Tu se sastade s o. Kolombjerom, koji ga prvi poduci u pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu. O tom piše sam Galife (Gallitet) ovako: »Kad sam svršio svoje novaštvo, imao sam na svoju preveliku sreću, za duhovnog vodu veleč. oca Klaudija de la Kolombjera, koji je bio po Božjoj odredbi isповједnik sestre Margarete. Ta mi je sluga Božja dao prvu poduku o Presv. Srcu Isusovu tako te sam ga već onda počeo štovati i ljubiti.«

Kratko je vrijeme ostao o. Kolombjer u Lionu. Nemila sušica tražila ga očevijedno. Stoga ga poglavari poslase po savjetu liječnika u Parej, a na njegovo mjesto dode u Lion o. Kroaze. Čuli smo u prošlom jednom Glasniku, kako je o. Kroaze u Lionu širio pobožnost prema Srcu Isusovu, te kako je oduševio za nju svoje mlade pitomce, a ovi opet kako su drage upoznavali s ovom pobožnošću. Tako se i u srcu mladoga Galifeta pod utjecajem o. Kroazeta još više rasplamsala ljubav prema Bož. Srcu Isusovu. No Gospodin je htio, da mu Galife bude nemanički apostol nego što bijahu Kolombjer i Kroaze; što su ovi postigli kod pobožnih vjernika, to ovaj ima da isposluje kod vrhovnog auktoriteta (sudišta) crkvenog. On je imao obraniti štovanje Srcu Isusova od svih prigovora i oprati ga od svih kleveta, izložiti i prikazati u strogo bogoslovskom smislu, potkrijepiti ga neodoljivim razlozima zdravoga razuma, crkvene predaje i crkvene povijesti. Pled njegova neumornoga rada bit će taj, da će napokon sveta Stolica nakon mnogogodišnjeg oklijevanja, ako i tek poslije njegove smrti, odobriti ovu pobožnost, dopustiti blagdan i Misu na čast Presv. Srcu Isusova. Evo što o tom piše sam o. Galife:

»Nakon mojih bogoslovnih nauka poslaše me poglavari u zavod sv. Josipa u Lion. To bijaše moja tako zvana treća kušnja, kao što je običaj u nasoj Družbi. Tu sam dvorio bolesnike u bolnici, gdje sam napokon i sam opasno obolio. Spopala me nemila groznica te sam već za nekoliko dana bio blizu groba. Već me i liječnici bili napustili. Šestog ili sedmog dana mišljahu stalno, da ću umrijeti, pa u strahu da ne umrem bez svete pomasti narediše, da se ne čeka sakristan, koji je otisao (u zupnu crkvu) po ulje, već da se isto što brže donese iz najbliže crkve. Izgubio sam svijest, što je potrajalo nekoliko sati. Svaki čas očekivahu moj posljednji dah. U taj zadnji čas očuti se jedan moj prijatelj, koga mi svi kao sveca postujemo — bijaše to, čini se, o. Kroaze — ponukanim, da otide pred presv. Otajstvo i ondje da učini kakav zavjet za me. On posluša nadahnute i obeća Gospodinu Isusu, da ću ja sav svoj život, ako mi ga uzdrži, posvetiti proslavi Bož. Srca njegova. Molitva mu bi uslišena; ja ozdravib na preveliko čudo svih liječnika. O samom zavjetu nijesam još ništa znao. Istom poslije, kad je nestalo svake pogibelji, priopćiše mi ga pismeno. Ja sam pristao na to svim srcem, i odonda držim, da sam Božjom providnošću na osobiti način posvećen i obvezan klanjanja vrijednom Srcu Učitelja moga. Što

se god odnosi na njegovu slavu, to je meni odonda sveto, to je, za što ja revnujem.«

Kako je o. Galife ispunio svoj zavjet? N. Kolombjer je veoma oprezno govorio o pobožnosti k Srcu Isusovu. Tek poslije njegove smrti, kad se je objelodanio njegov »Dnevnik duhovnih vještac«, u kojem se doslovce nalaze navedene objave Margaretine, mogao je mladi Galife dozvati za pravi izvor i povod te pobožnosti. Kad je međutim umrla i bl. Margareta, zamolila glavarica vizitantička u Lionu glavaricu u Pareju, da joj posudi životopis, što ga Margaretina sama napisala po načelu svoga isповједnika. Ona ga pošalje, a ova predaje taj životopis o. Galifetu. »Čitao sam ga«, veli ovaj, »s takvom slašću i s takvom utjehom, te onih utisaka i pobuda ne ču nikada zaboraviti.« Naumio je, da taj životopis odmah na svijetlo izdade; međutim ga rezne službe i poslovi u tom za sada spriječili te morade svoj naum odgoditi na bolja vremena. Malo zatim naime izmijeni Galife oca Kroszeta u službi rektora lionskoga kolegija, a domasla postade i provincialom lionske provincije.

Godine 1723. pozva ga general Družbe Isusove u Rim, da zastupa ondje sve francuske pokrajine Isusovačke. Ovo odlikovanje veoma iznenadilo skromnog redovnika, ali i nemalo ozalostilo, jer je mislio, da odsele već ne će moći ništa učiniti za proslavu Srca Isusova. Ali se brzo snade, i reče sam sebi: A tko zna, ne zove li te Gospodin upravo za to onamo, da tamo na vrelu poradiš oko časti i proslave njegove? Tako je doista i bilo.

U to vrijeme stigle u Rim papi Inocentu XIII. molbe, da dopusti blagdan Srca Isusova slavii u svoj crkvi, jer je do tada bio dopušten samo redu Od Pohoda; isto tako da dozovi posebnu Misu na čast Presv. Srca Isusova, koja do tada još ne bijaše nikomu dozvoljena. Međutim umrije Inocent XIII., a naslijedi ga kardinal Orsini pod imenom pape Benedikta XIII. Kardinal Orsini bijaše poznat kao stovatelj Srca Isusova; stoga porasće nada, da će sada molba uspjeti. Galife se dade na posao, pa već godine 1725. napisati opširan latinski spis, da opravda i podupre molbu stovatelja Srca Isusova. Spis posveti novome papi te veli u posveti: »Razložit će u ovoj knjizi postanak i razvitek ove pobožnosti; pokazat će, kakva je to pobožnost, njezinu ljepotu i razne vježbe. Pokušat će dokazati navadajući pouzdane i učene osobe, božanske i nesumnjive objave i takve činjenice, koje potvrđuju, da je ova pobožnost djelo Providnosti tako te se svatko uzmogne uvjeriti, što Bog namjerava s ovom pobožnošću, te kako je ona u sebi sveta i razložna, Bogu Ocu, a osobito Isusu Kristu mila, dušama, koje se posvećuju nutarnjem životu, izvanredno korisna i napokon cijeloj Crkvi uharna i potrebitna.«

Prema tomu govoriti tu Galife i o bl. Margareti, o velikoj svetosti njezinoj, o istinitosti njezinih viđenja, o svjedočanstvu njezina isповјednika o. Kolombjera; donosi popis čitavih kraljevstva, pokrajina, biskupija, crkava i redovničkih družbi, u kojima se do tada štovalo Sreću Isusovo. Potom se poziva na brojna svjedočanstva svetih Otaca, a napokon i na povijest postanka blagdana Tijelova, koji je također nastao povodom privatne objave tada još blaženoj, sada već odavna svetoj Julijani.

Izvjestitelj sv. Zbora, kardinal Prosper Lambertini, koji će još biti papa Benedikt XIV., ističe u svom izvještaju osobito »novosti po božnosti te kako bi mogla nastati pogibelj, kad bi se udovoljilo molbi, da drugi traže na isti ili slični način, da se štuje koja druga čest presv. Tijela njegova, a tada ne bi bilo novim svetkovinama ni kraje ni konca. Sv. Zbor pristade uz njegovo mnenje i — molba bje odbijena.

To nije o. Galifeta smelo. Tri godine kasnije (1728.) izdade »Nove opaske« kao odgovor kardinalu Lambertiniju na njegove prigovore. Djelo je sastavljeno velikom pomnojom i rijetkom učenošću tako, da je i sam kardinal Lambertini ostao iznenaden te ne mogao dosta da ga se nabavlji. Na temelju te obrane molba se ponovila; ali i opet bez uspjeha. Slijedeće godine izdaje Galife životopis Margaretin, što ga je namjeravao još u Lionu izdati. U to stigao u Rim nove molbe, da bi se dopustila Misa i blagdan Srca Isusova. Ovaj puta je molbu preporučivalo 117 nadbiskupa i biskupa, 900 crkava svjetovnog svećenstva, 200 redovničkih crkava i 349 bratovština Srca Isusova. Ali sv. Zbor odgovori i ovaj put niječno. Još se naime ne bijahu dovoljno račićtile neke dvojbe, navlastito o sijelu ljudskih čuvtava, a što sveta Stolica nije stavlala nikakvih zapreka, nego pače raznim bratovštinama davala još razne oproste.

Osam je godina sproveo o. Galife u Rimu revnujući za čest i proslavu Srca Isusova, kadno ga poglavari poslaše opet u Francusku. Bilo to godine 1731. Tu je preveo svoje latinsko djelo »O pobožnosti Presv. Srcu Isusovu« u francuski jezik. Doživio je svakako osamdeset pet godina života, a ne zna se sigurno, kada je umro. Nije doživio, što je želio; ali je pobožnosti k Presv. Srcu Isusovu svakako udario čvrst temelj, na kojem se dalje gradilo. Iz njegova spisa crpli su poslije poljski biskupi poglavito svoje razloge i dokaze te napokon ishodili, da je sv. Stolica godine 1765. dopustila posebnu svetkovinu posebnu Misu Presv. Srca za svu kraljevinu Poljsku.

Zar nijesi i ti junak?

Sv. Elizabetu izbacije iz njezine kuće i sve joj oteše. Ona krenula na to k franjevcima i zamoli ih, da pjevaju „Tebe Boga hvalimo“.

Sv. Magdalena Pazzijska nema utjehe u svojoj duši za pet godina: dapače je to doba salijetahu razne napasti. Sve to ona podnosi ustrpljivo i ustrajno, penjući se sve više u savršenosti.

Sv. Večeslava uhvate neprijatelji i bace u tamnicu, pa mu se rugaju. Što on veli? S veseljem im odgovara: „Kao kralj življah sebi, kao utamničenik živem Bogu“.

Sv. Pavao je tri puta išiban, jednom posut kamenjem, tri puta se topio kod brodoloma, neprestano u trudu na putovanjima, u pogibelji pred lupežima, progonjen, u gladu i žedi, postu i zimi. Uza sve te nevolje piše on o sebi: „Pun sam utjehe, vas u veselju kod svih svojih jada“ (2 Kor. 7, 4).

Kardinal Pole, primi g. 1541. u Viterbu vijest, da je engleski kralj iz mržnje protiv katoličke Crkve ubio majku njegovu. Kardinal

se nije žalostio, nego je bio izvanredno veseo, što ima majku — muženicu.

Sv. Agneza je osudena na smrt, te kliće bojažljivom krvniku: „Dodataj žuri se!“

Car Trajan je uhvatio sv. Ignacija, biskupa u Antiohiji i bacio ga je pred lavove u rimskom amfiteatru 20. prosinca 107. godine. Mučenik doznade na putu, da bi kršćani u Rimu mogli zapriječiti njegovu smrt, pak im odmah piše: „... Svima poručujem, da drage velje umirem za Boga, ako vi to ne zapriječite. Molim vas, neka mi stoga vaša ne bude u zao čas! Pustite me, neka sam hrana zvijerima, jer po njima mogu k Bogu! Zrno sam Božje, zubi me zvjeradi samljeli, da izidem čist kruh Kristov! Radije dražite zvjerad, neka mi bude grobom i ne ostavi ni zere od tijela mojega, da usnuvši ne budem nikome na teret: Onda ću biti uistinu učenik Kristov, kad mi ni tijela ne će vidjeti svijet.“ (Poslan, Rimli, 2).

Zidovi Iznesoše klevete i kriva svjedočanstva protiv sv. Stjepana, te ga dovedoše pred svoje vijeće. Nu tada zasja njegovo lice „kao lice Andela“; dapače ugleda otvorena nebesa i Isusa s desne Božje. Židovi ga isturaše izvan grada i dok ga kamenovahu, ne paži on na udarce, nego se moli za neprijatelje. (Diela apostol., 6 i 7).

„Kroz mnoge nevolje treba da uđemo u kraljevstvo Božje“ (Dj. ap. 14, 21) ili kako veli „Naslijeduj Krista“ (II, 12, 2): „U križu je obilje višnje slatkosti, u križu snaga srca, u križu radost duhu“. Križ su glad, bolesti, obiteljske brige, nesuglasice, pregonstva i mučenička smrt. Težak je križ. Ali tim je putem pred nama pošao i Isus. Želimo li s njime uživati u nebu, treba da s njim nosimo i križ na zemlji.

Je li to teško?

Onome je to jadno, koji nosi križ, jer mu ne može izbjegći Lako nosi svoj križ onaj, koji se oslanja na Boga i veli poput Psalmista Bogu: „Ako stupam pred nevoljā, ti ćeš me oživjeti“ (ps. 137, 7).

Navedeni primjeri pokazuju, da Bog zaista olakšava svojim sledbenicima teret križa.

**U svojim jadima uprimo i mi oči u Srce Isusovo! Pozdravimo
ona križ, što se diže iz tog Srca!**

Na strpljivosti krjeposnoga, Nutkaš, križu, nevoljnoga —
Na pokoru grješnika Utjeho nam velika!
Utećimo se ovome Srcu, jer je „Bog naše utočište i jakost“
os. 45. 2) svakome, koji želi biti kršćanski junak. A. Alfrević.

Čudo kršćanske ljubavi.

Božanski je naš Spasitelj rekao (Iv. 13., 35), da će nas ljudi potom poznati, da smo učenici njegovi, ako uzimamo ljubav među sobom. Pripovjedit ću vam, kako je sv. Vinko Paulski vršio ovu zapovijed Isusovu o ljubavi prema bližnjemu. Došao jednoć sveti Vinko na galiju isti lađu, na kojoj su kažnjenici okovani morali vršiti teške poslove kao kaznu za počinjen zločin. Među ovima nalazio se i jedan mlađ čećvek

od dvadeset i šest godina. Svetac mu progovori ljubavno kô prijatelj, a mladića to lako gane, da su mu suze na oči navrle, i on stao plakati. Otkad je na toj ladi žalosti i patnje još nije čuo prijazne riječi! Samilosna ljubav svečeva otvori srce nesretniku i razvete mu jezik te on stade da mu pripovijeda tužnu svoju povijest.

»Otac mi je bio bogat zakupnik. I riječju i primjerom putio me na dobro, no ja sam na nesreću svoju zapao u društvo rđavih prijatelja i tako »krenuo sa staze kreposti. Jednoć odosmo u lov na imanje nekog gospodina u našem susjedstvu, pa kako su nam njegovi ljudi branili, da lovimo, mi ih tako izudarashmo, da je jedan od njih ostao ni živ ni mrtav. Vlast ubhvati mene i osudi me na šest godina robije na ladi. Već četiri godine trpm ovu sramotnu i tešku kaznu. Ja sam kriv i nesreći svoje obitelji: otac mi je od žalosti umro, a imutak proguta sudbeni proces. Nego sad mi najviše srce para i napunja me očajem, što čujem, da mi žena i djeca od gladi i nevolje skapaju, a ja im ne mogu da pomognem. Šta bih im rad, pomogao, da sam uz njih!... Tu prestade nesretni otac ne mogući dalje od grčevita plača.

Tad će mu dobiti svetac: »Istina, pogriješio si; nesreten si po se bez sumnje i kaješ. Pustimo, što je bilo, pa vidimo, bi li se stogod dalo učiniti. Rekô si, čini mi se, da ti je još dvije godine ovdje snositi kaznu.« — »Jeste, Velečasni, još dvije godine, još dva vijeka patnje! Ab, ja ne ču toga podnijeti! Jadna moja žena, jadna djeca! Što će od njih biti?« — Sveti Vinko priupita: »Bili tebe pustili, kad bi se našao, tko bi mjesto tebe ove dvije godine htio da robuje?« — »Bi,« odgovori robijaš, »bi, er zakon dopušta zamjenu; ali toga na svijetu nema, koji bi se ni kriv ni dužan mjesto drugog dao ovdje okovati. Ni za sve blago svijeta...«

Svetac ne dade oča niku da odgovori, već pohiti časniku, koji je vršio nadzor nad robijašima, pa će mu: »Gospodine, pustite onoga mladog čovjeka na slobodu, a evo ja ču se dati za njega okovati i mjesto njega ču služiti dvije godine.«

Časnici se snebivao od čuda, no svetac mu odgovori: »Ja znam sve, gospodine. Znam, koliko ču pogrda morati da snosim, ali prava je čast u onoga, koji vlada nebom i zemljom. Moja je odluka stalna. Žena i djeca, trebaju toga mladog čovjeka, a dvije će godine brzo proći.« — Časnici nije mogao da se snade od čuda i, kako svetac ne htjede da odustane od odluke, ispunio mu želju. Dade ga okovati, a robijaš skide okove. Mladi čovjek tronut pada na koljena pred svecem i uze mu ljubiti noge i suzama kvasiti. »Ne, ne,« reče, »ma da neiskazano černem za svojom ebitelju, za ovakovu cijenu ne ču i ne mogu da primim slobodu.« — Na to će mu svetac: »Podi kući, prijatelju; ja ču biti sretan od tebe; kažem ti, ovi će mi okovi biti laki.« — »Ali, Velečasni, što Vas potiče na tako šta?« — »Narav i vjera! Idi, idи, vrati se svojima, da ih obraduješ i život im spaseš.«

Sveti Vinko ostade dvije godine na galiji skrivajući se od radoznalih ljudi, koji bi dolazili, da vide to čuio kršćanske ljubavi. Radio je teški svoj posao kô svaki drugi robijaš, a usto je bio svima učitelj samilosti, dobrotvornosti i samozataje; bio je utjeha, potpora, pravi otac jadaim robijašima, od kojih je mnoge priveo Bogu. Od okova zadobio je otekline, koje mu zadavahu boli, dok je žvio. M. V.

Blago Srca Isusova.

U Srcu Isusovu je pravo blaženstvo.

Ljubi... i bit će milosrdno sudena od Srca, koje ljubiš.
Dušo kršćansku, blago tebi, ako na ovoj zemlji ne tražiš drugdje
utjebe nego u Božanskom Srcu; ako
ne ljubiš stvorove nego samo iz lju-
bavi napravna njemu; ako iskrenim sr-
cem u svakoj prigodi uz mogues reći:
ne tražim da me poznadu, niti da ja
poznam drugo nego Boga i milosrde
njegovo. Ne želim drugo nego lje-
biti ga i biti od njega ljubljena. U
tome blagu nalazim najugodniju slast,
to je raj moj već ovđe na zemlji.

Ah, kako će biti sretan onaj dan,
kad će cista duša svršiti svoje zemaljsko
putovanje; kako će blagoslivati
sto joj srce plamijelo samo za Boga!
Kako će pouzdano stupiti pred Božac-
ko prijestolje! Isus će joj rastvoriti
Srce svoje i ruke, i reći će joj milo:
»Dodi dobra dušo, k Ocu mojemu;
jer si me ljubila uz žrtve sve do smrti!
Primi sada nagradu za tvoju vjeru i
vjernost. Srce moje ti je rastvoreno
i bit će tvoje sretno prebivaliste za
svu vječnost.«

Vijesti.

Sv. Ivan Zelina. Polovicom rujna. — Ovdje su obavljene misije 6—13 srpnja. Vlč. O. Michieli je osnovao tom prigodom Vojsku Srca Isusova i Dje-
vojačko društvo za naknadnu sv. Prcište. te pomladak jednog i drugog društva.
13. srpnja je bila veličanstvena procesija u čast Srca Isusova: okupilo se sve
pučanstvo. Narod je tu obnovio svoj krsni zavjet, odrekao se kletve, oprostio
bliznjemu i posvetio se Presv. Srcu. Ovo djelo sada lijepo raste, jer društva
napreduju. Že imo si nabaviti za crkvu kip Srca Isusova, pak sakupismo milo-
dara K 4547. Djevojke su dale predstavu „Bernardica Subiru“ 31. i tu je u istu
svrhu i za društveni barjak skupljeno 1.687 K.

Primamo iz M. u Hrv. Zagorju: Da znate, koliko je smijeha bilo ovih
dana u našem selu nad onim hajducima, koji su ono prošle zime bijeli i Boga
s neba srušili. Dvojica su se iz te družine bavila stalno kradom po tudim
sumama. Jedan od ovih, koji je najviše do sebe držao, bio je prije 2 mjeseca
takovom zgodom nastrijelen i dan mu desne ruke raznesen; drugoga su voj-
nici uhvatili i dali mu 25 batina. Jedan je radio kod jednoga čestitog gospoda, a
jer je mnogo psovao, gospoda ga otpusti iz posla. Jedan si opet iz objesti ni-
žini od zelenila visoki klobuk, sjedne jedne nedjelje pred krčmu, i taj si klobuk
kao nekakvu izvanrednost postavi na glavu. Tko god je prolazio, svatko bi mu
dobacio: „Oho! što je danas? Jurjevo?“ Sad se nijedan od ovih ne smije po-
kazati medu ljudima. A drugi, koji su se s njima družili, povukli se u se. To
koristi našoj organizaciji, „Vojski Srca Isusova“, jer smo mi već onda osudivali
ovo nedolično ponašanje.

Tako su eto ljudi vodili bune proti crkvi i svećenicima prošle zime
Držim, da nisu bolji bili ni u drugim mjestima. I ovakovi su vodili druge moćke
i pametne i poštene mladiće za sobom. To je zaista bila sramota!

1. putovanje blage zemaljske misije
sr. e. m.

Himni Bezgriješnoj.

Iz malih časova. — Novi prijevod priredio: Jek.

Povečernja.

*Zdravo Djevo sva u cvijetu,
Majko nikad netaknuta;
Zdravo blaga Ti krajice,
Zvijezdam' sjajnim obasuta.*

*Vrh andela svekolikih
Čista si Immakulata,
Vječnom kralju s desna stojiš
U odori svoj od zlata.*

*Ti nam Majko od milosti,
Slatka nado grješnog roda,
Sjajna zvijezdo burnog mora,
Željna luko krhkog broda,*

*Otvorena rajska vrata,
Hitri spase bolesnikâ,
Daj, te Kralja ugledamo
U dvorima nebesnikâ. Amen.*

Preporuka.

*Ponizno Ti, Djevo mila,
Prinosimo hvalu otu;
Molimo Te, da nas vazda,
Vodiš, ravnaš u životu,
A na smrti teški čas,
Majko slatka, štiti nas! Amen.*

Predsuda i istina.

Priredio F. Mašić, D. I.

U mjestu K. — moralo se nešto vrlo znamenito zgoditi.

Svuda se riječ samo o tom vodila. Pretresale to žene, a i muževi se savjetovali, mislili, dogovarali o toj neobičnoj stvari. Mladarija se dapaće zavjerila u svetom gnjevu, da će se i osvetiti bude li doista tako.

Ma šta se moglo dogoditi?

Pavica, kćer trgovca Ivića, povratila se iz zavoda u V., i to ne samo vješta kućnim poslovima, nego također urešena medaljicom Marijine kongregacije.

Zahvalnice.

Šakku zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom te pridodati točnu adresu, toče se če može uvrstiti. — Svome obćajnu udovotjavaju svatko, ako zahvalnicu u redništvu pošalje, mukar je ono i ne oglasilo. Za oglas zahvalnice ne plaća se ništa, a dragovoljni mlodenci upotrebljavaju se za raspljenje Glasnika.

Spasen ispred vagona.

Zagorje. Javno se ovim zahvaljujem Presv. Srcu Isusovu, koje me je očuvalo od nagle smrti. U Zaboku sam stajao na željezničkim tračnicama, kada nenadano doleti iza mene prazni vagon i bací me. Dok sam tako ležao, za čas se približi kolo vagona k meni. Taj čas zavapim u pomoć Srce Isusovo i naprem sve sile, i na rukama se izvučem ispred kola. Tisuću puta hvala budi Presv. Srcu Isusovu, što me je spaslo! Taj dan sam putovao k sudu i radilo se je da budem krivo osuden. Nu i tu mi je pomoglo moćno Srce Isusovo, koje zarvala da me oslobođi. Pridažen 20 K za raširenje Glasnika". N. K.

Uspjela operacija.

Zagreb. Nenadano i naglo oboljeo na nozi. Liječnik se vrlo nepovoljno zjavio o ozdravljenju. Boli sam imala neopisivo velike. Konačno se moradoh podvrdi operaciji. Kako ni to sigurno nije bilo, utekoh se Božanskom Srcu. Obrekok uz ostali zavjet, da će se i avno zahvaliti u Glasniku presv. Srca, bude li sve sretno svršilo.

Operacija je uslijedila i uz pomoć Božanskog Srca, sve je sretno prošlo.

Budi ovime nebrojeno puta hvaljeno i slavljeno, uvijek čašćeno Presvetom Srcu Isusovu. — Z. S.

S ljiljanom pred oltar!

Slavonija. Imala sam više ponuda za udaju. Izložena sam bila dačko i teškim napastima. Utekoh se preslatkom Srcu Isusovu i bezgrješnoj Djevici. Započeo s devetnicom. I gled! Bog mi pomogne odmah, a prije svršetka devetnice javi mi se čestit mlađić s ozbiljnom namjerom i mi se već vjenčam. Neka svaka krčanska djevojka u ovim prilikama potraži pomoć ogora. — J. K.

Glasnik mu pribavio zadovoljstvo.

Više godina sam živio bez vjere. O Bogu i Svetima ni čuti. Proklinao sam sve, što mi je na pamet moglo doći. Kao vojnik opazio sam g. 1915., kako mi drug marijivo čita Glasnik Presv. Srca, što su mu ga stali. Jedne večeri zamolim ga, da i meni dade Glasnik. Čitam ja i naldem gdje piše, da Presv. Srce pomaže onomu, koji mu se srdično uteče. Stao sam o tom razmišljati, a misli mi se sve na to

svračale, da mi ne ima druge, nego se lijepo ispovjediti i pričestiti.

Ali kako da ja idem pred svećenika, kad ga mrzim! I odustanem od te nakane. No sad mi savjest više ne da mira, pa ne da. Peče me u duši i peče. Počeo sam već pomisljati da si oduzmem život. Uzimao sam ipak od svoga druga i daljine brojeve Glasnika; pa kad sam se razabrao, vidio sam, da mi od vlastite ruke prijeti pogibelj.

Sjetim se mile majke svoje, kako me opominjala, da se popravim. I u toj velikoj duševnoj tjeskobi stanem se moliti Presv. Srcu, da me uzdrži još neko vrijeme na životu. Pišem majci, neka se i ona molji za mene, jer mi je da poludim. Zamolim je još, neka me zagovori Sv. Duh, da mi rasvjetli pamet.

Kad sam čuo, da mi je majka zagovor izvršila, odlučim tvrdio, da će se ipak ispovjediti i pričestiti. Pa to sam i izvršio prošle godine u korizmi. Kakav li sam mir i zadovoljstvo pri tom našao! Presv. Srce mi ga, hvala mu budi, dalo i do sada uzdržalo. Zahvalan obćajem Presvetom Srcu, da će njegov Glasnik, dok živim, držati i drugima ga preporučati. — T. H.

Trajna zaštita.

Dubrovnik. Imala već dulje vremena da dugujem Presvetome Srcu Isusovu veliku zahvalnost za neiskazanu dobročinstva. Još u Makarskoj spasio mi je ovo Presveto Srce jedan život veoma mio i dragocjen, a kasnije pak u Splitu redale se teškoće za teškoćama, krijevi i neprilike svake ruke. Često već nijesam znala, što će od nevolje; no kada je bila nevolja najveća i pomoć Presvetoga srca bila je najbliža. Gotovo čudom spasio me toliko puta Presveto Srce, te Mu stoga javnim putem izrazujem: Hvalu, poklon, diku i slavu na vijeke!

Preporučam svima, koji se budu našli u kakovim duhovnim i televnim poteškoćama, neka se obrate Presvetome Srcu Isusovu; jer će tu sigurnu pomoći naći. — J. K.

Ostobodenii sumnje.

Srijem. Ni krivi ni dužni bili smo osumnjičeni. Utekosmo se Presv. Srcu Isusovu i Marijinu, sedmi je dan nekrivnja dokazana te smo spaseni. Zato hvala i slava Presv. Srcu Isusovu i Marijinu. — A. I. H.

Oduševljena kongreganistica, htjela je i u svom mjestu osnovati kongregaciju. Skupi nekoliko djevojaka, da se s njima porazgovori. Sva vesela pode župniku te ga zamoli, da bi osnovao Marijinu kongregaciju. Revni župnik obeća, da će na svaki način nastojati, e joj ispuniti plenumitu želju.

»Čuješ, je li istina, da hoće i naša Kata da stupi u to društvo?« upita kramar Stjepan svoju ženu

»Jučer je molila, da joj to dopustim.«

»Tako, tako! A ti si odgovorila?«

»Ja sam joj — ni pet ni šest — odbila molbu. Ja ne trpim, da mi bude kći ko opatica! Mi možemo lijepo i bez toga. Idemo i onako u crkvu, jednom se u godini isповijedamo, pa kud ćeš više!«

»Pravo! Ja sam znao, da si ti pametna žena.« Baš je danas u gostoni optinski pisar udario žestoko na to društvo i nazvao ga povovskom blezgarjom.«

Mamica nadoda: »Nije to sve! Pripovijedaju da se za to hoće sile novca! Na sastanak moraju doći djevojke u žutim cipelicama, bijeloj opravi, i s jasct drugog!«

»Buialaštine! Pa se možda još ni udati ~~ne~~ smiju?« promrmlja kramar.

»Čujem da se momci dogovorili, da ne će s nijednom u kolo, koja bude u društvu!«

»Dostal Kata ne smije u to društvo ni zaviriti!«

*

Prvih dana korizme eto Pavle Katinoj majci.

»Hvaljen Isus! Smijem li pitati, kako je Kati?« Gerkli plać bio joj je odgovorom.

»Bih li smjela malko govoriti s bolesnicom?«

Tužna majka odgovori, da je liječnik zabranio.

»O, onda pozdravite srdačno Katicu! Recite joj, da smo mi kongreganistice obećale za nju devetnicu Bezgriješnoj. Mi se nadamo, da će opet ozdraviti po zagovoru Marijinom.«

Majčinom srcu sine nade. Obim rukama prihvati Pavlinu desnicu i od srca joj se zahvali.

A što se dogodi s Katom?

Zadnjih poklada plesala Katica, ama baš muški, cijelu noć. Majka u ushitom promatrala svoju okretnu vilu.

Ugrijana ostavi Katica s mamicom plesaonu istom oko pet sati izjutra. Kako nije bila baš toplo obućena, a sa pokrajnih brežuljaka brijao ostar vjetar, Katica se prebladi. Istog dana morsla jadnica u krevet. Liječnik ustanovi upalu pluća, a javi se i krv. I tako se borila kukavica više dana sa životom i smrću.

*

Jedne svibanjske nedjelje prepunila se crkva oko 2 sata poslije podne. Znatiželjan svijet nagrnuo, da vidi prvo primanje u Marijinu kongregaciju.

Kor bio prepun muške mladeži. Njima na čast mora se spomenuti, da su sve čine kod oltara ozbiljno pratili bez ikakvih šala ili doskočica.

Dolje bila i Katina majka sa kćerkom. Na blijedom Katinom licu vidjelo se, da je kukavica morala nedavno preturiti tešku boljeticu.

Kad je počela posveta dvadeset i triju djevojaka »Gospojji, zaštitnici i Majci,« sakri Kata lice rukama i poče plakati tako, da je brižna majka često na nju uplašeno pogledala.

»No, kako ti se svidjelo?« upita istog dana Katin otac Ženu.

»Ne da se izreći! Takva sta još nije vidjela naša crkva!«

»Ali mislim, da bi puno ljepše bilo, da je i naša Kata tamo bila!«

»Sama sam na to mislila. Još ēu joj danas reći, da smije u kongregaciju.«

Naš Glasnik.

Blago onome, koji nade dobra znanca. Još je bolje onome, koji ima odavna stara prijatelja. To je naš list svakoj kršćanskoj obitelji.

Čujmo o tome, što kažu Glasnikovi znanci:

Fr. Hab. iz Slavonije piše: Neka se svak pretplati na Glasnik. Iz njega će se naučiti, kako će štovati i ljubiti Srce Isusovo i kako će ga u pomoć zazivati. L. K. iz Gor. veli, da mu je Ženi, Glasnik bio najbolja utjeha za sve vrijeme, dok je on bio na ratisti.

V. P. je umirovljeni oružnik i nalazi se u 93. godini. Bez desnog je oka, lijevim vidi malo, sakat je na lijevoj ruci. Ipak drži on Glasnik i hoće, da mu ga ukucani glasno čitaju. Stari su prijatelji vjerni!

N. Marko: Dobivao sam Glasnik i u vojski za rata. Čitao sam ga u Segedinu i Pešt, pak na bojnom polju u Italiji, Srbiji i Crnoj Gori, a i u Rusiji. Od 15 drugova iz mog sela ostao samo ja živ. Vjeran ču biti Glasniku i unaprijed.

Ante M. iz Br. pita zabrinuto: „Već je mjesec na izmaku, a tebe, Glasničić, ne dobih. Dodi što prije. Jer te željimo čekam!“

T. N. iz Livna iz zahvalnosti spram Presv. Srca Isusova za primljene mnoge milosti pretplaćuje 33 Glasnikā, da se razdjele među siromašne osobe. Jedna učiteljicajavlja: Evo i mene u dično kolo povjerenika! Do sada skupih 15 pretplatnika za Glasnik.

Tako valja! Jedna revna duša u Zagrebu razbijala si glavu, koju će ponuditi 5 Glasnika, da bude povjerenicom. I gle! Prije nego je prošla godina, imala je već 50 pretplatnika. Veselo je kazivala, da k njoj dolaze i nepoznati zanatliji i radnici i pitaju za Glasnik.

„Čitaoće! Hoćeš li i Ti biti vjeran starom prijatelju! On će ti i kroz 1920 biti vjeran prijatelj, koji će te tješiti, savjetovati i podučavati. Stalo je njemu samo do časti Božje i dobra duša.“

No Glasnik se nalazi u teškim prilikama. Mnogi još nijesu platili ni starih dugova, za novu pak godinu sve je triput skuplje od ove. Samo papir za jednog pretplatnika stoji blizu 5 kruna, a kud još tisak, otprema i toli poskupljena pošta! Zato i mora Glasnik za slijedeću godinu stajati 8 kruna.

U današnjim prilikama to znači: 5 jaja, ili $1\frac{1}{2}$ klgr. kruha, ili pol dana težačkog rada. A to je ipak vrijedno žrtvovati, da si čovjek toliko puta u godini srce Bogu digne i duh ojači. Koji Glasnik čitaju, ti će za nj ovu povištu drage volje doprinijeti, a bili bi pripravnici i još više, jer znadu što im koristi. Kome pak Glasnik ntoliko ne vrijedi, tome on i ne će više da dolazi.

I kraj ove povišice imat ćemo još toliko gubitka redi neurednosti prometa i nekih nešavjesnika, da se upravo moramo preporučiti imućnijim štovateljima Bož. Srca, da Glasnik svojim drovima podupru, e bi mogao i dalje širiti slavu Gospodnju i spas duša.

Sadržaj: Sretan Božić 193. — Bezgrješnoj 194. — Obraćenje pogana 195. — Dva običaja 197. — Josip Galije 198. — Zar nijes i ti junak 200. — Čudo kršćanske ljubavi 201. — Blago Srca Isusova 203. — Vlijesti 205. — Zahvalnice 204. — Huma Bezgrješnoj 205. — Predsuda i istina 206. — Naš Glasnik 207.

